

قادار نامه فردوس

(پژوهشی جدید درمباحث شاهنامه و فردوسی‌شناسی)

تألیف:

حسین فیض‌الهی وحید

(لیسانس تاریخ و دکترا افتخاری ادبیات)

مجموعه بیست و چهار مقاله اینترنتی - ۱۳۸۷

الله
أولو نعمت

قاسان نامه فردوس

(پژوهشی نو در مباحث شاهنامه و فردوسی‌شناسی)

تألیف:

حسین فیض‌الهی و حبیب

(لیسانس تاریخ و دکترای افتخاری ادبیات)

مجموعه بیست و چهار مقاله اینترنتی - ۱۳۸۷

قاسدان نامه فرهنگ

تالیف: دکتر حسین فیض الهی و حیدر
مجموعه بیست و چهار مقاله اینترنتی - ۱۳۸۷

امروزه واژه «قاس» در ترکی آذربایجانی به معنی «دروغ» است، ولی نه دروغ معمولی، بلکه دروغ بزرگ و غیرقابل باور. به دروغگو «قاس باسان» و «قاسچی» و به کتاب‌های پر از دروغ‌های باور نکردنی «قاسدان نامه» گفته می‌شود. احتمالاً ریشه این واژه بسی فراتراز معنی امروزی آن است چه می‌دانیم که به سروده‌های منتبه به زرتشت‌که امروزه «گات» گفته می‌شود در قدیم «گاث» یا «گاس» گفته می‌شد، یعنی سخنان بزرگ و حکمت‌آمیز. گاس‌ها یا قاس‌ها توسط خیناگرانی به نام گوسان‌ها در مجالس نقل گردیده و همراه موسیقی گوسانی (اوزانی) به سمع شنوندگان می‌رسید. بعد ها گوسان‌ها یا قاس‌گویان به قصاص یا قصه‌گویان‌های مجالس بزم تبدیل گردیدند. در دوره اسلامی بعد از نسخ دین زرتشت، طبیعی است که قاس‌ها نیز معنی دروغ‌های غیرقابل باور را یافتنند.

از نظر ریشه‌شناسی در زبان ترکی قاس در اشکال مختلف با مصدرهای قازماق، قاتماق در معانی سفت و سخت‌گردیدن و انقباض و تشدید یافتن و بافن و مبالغه و غلوکردن هم ریشه است.

آخرین معنی این واژه در کتاب لغت نامه «درلمه سؤزلوگو» (فرهنگ کوچه) از انتشارات K.T.D. چنین است:

«قاس: دروغ، شوخی»

فهرست مطالب

■ آیا «رستم» پهلوان معروف شاهنامه فردوسی «ترک» نبود؟ / ۳۲-۷

■ از جهت نسب شناسی «رستم» پهلوان بزرگ شاهنامه فردوسی «ترک» بود!

■ از جهت «قوم شناسی» رستم، پهلوان بزرگ شاهنامه یک «ترک» بود!

■ از جهت «زبان شناسی» رستم پهلوان بزرگ شاهنامه یک «ترک» بود!

■ از جهت مردم شناسی و جامعه شناسی رستم پهلوان بزرگ شاهنامه یک ترک بود!

■ از دیدگاه فردوسی رستم «ایرانی» نبود !! / ۴۰-۳۳

■ آیا نژاد پاک آریایی وجود دارد؟! / ۸۱-۴۰

■ سیامک پادشاه ایران ■ فریدون پادشاه ایران ■ ایرج پادشاه ایران ■ منوچهر پادشاه ایران ■ زوطعماسب پادشاه ایران ■

کیکاووس پادشاه ایران ■ سیاوش ولیعهد ایران ■ کیخسرو پادشاه ایران ■ لهراسب پادشاه ایران ■ اسفندیار رؤوفین تن ولیعهد

ایران ■ بهمن پادشاه ایران ■ همای پادشاه ایران ■ کوروش کبیر پادشاه ایران ■ داراب پادشاه ایران ■ اسکندر مقدونی پادشاه

ایرانی نژاد !! ■ شاپور اول پادشاه ساسانی ایران ■ هرمز ترک زاد پادشاه ساسانی ایران ■ خسرو پرویز پادشاه ساسانی ایران ■

شیریوه پادشاه ساسانی ایران ■ اردشیر پادشاه ساسانی ایران ■ بیزد گردشوم آخرین پادشاه ساسانی ایران ■ طورک (ترک)

پهلوان ایران و جدرستم ■ ثریث پهلوان ایران پدر گرشاسب ■ گرشاسب پهلوان ایران و جدرستم ■ نریمان پهلوان ایران و جد

رستم ■ سام پهلوان ایران و جدرستم ■ رستم پهلوان نامی ایران ■ سهراب قهرمان و پهلوان ایران و توران ■ جهانگیر مغربی

فرزند رستم قهرمان و پهلوان ایران ■ فرامرز قهرمان و پهلوان ایران ■ آذربرzin قهرمان و پهلوان ایران

■ آیا ایران و توران همان آذربایجان نبود؟! / ۹۵-۸۲

■ نام «ایران» را «مغولان» برای سرزمین نهاده‌اند !! / ۱۰۰-۹۶

■ دیدگاه فردوسی نسبت به زنان ! / ۱۱۱-۱۰۱

■ چرا یک چهارم شاهنامه فردوسی مفقود الاثر است؟! / ۱۲۳-۱۱۲

■ طلب فردوسی از سلطان محمود غزنوی چقدر بود؟! / ۱۳۱-۱۲۴

■ آیا فردوسی الگوی شکسپیر بود؟! / ۱۳۷-۱۳۲

■ آب چاه نصرانی !! / ۱۴۴-۱۳۸

■ بازیگران مقبره ساز و رشویه گرفته شده‌ای که خرج بنای مقبره فردوسی شد !!

■ بیت مشهور: «چو ایران نباشد تن من مباد...»، جعلی است و از فردوسی نیست!! / ۱۴۹-۱۴۵

■ رستم - پهلوان آرمانی شاهنامه - یک جنایتکار جنگی است!! / ۱۵۴-۱۵۰

■ بیت مشهور: «همه سر به سر تن به کشتن دهیم / ازان به که کشور به دشمن دهیم»، حاکی از

وطن پرستی ترکان است نه ایرانیان !! / ۱۵۷-۱۵۵

■ چرا کیخسرو (فردوسی) «قضیه حمار» را نمی‌دانست؟! / ۱۶۴-۱۵۸

■ بیت مشهور: «بسی رنج بدم در این سال سی / عجم زنده کردم بدین پارسی»، جعلی است و از

فهرست مطالب

فردوسي نیست!! / ۱۶۸-۱۶۵

- «وستم» از نوادگان «ضحاک ماردوش» بود و برخلاف فردوسی به او افتخار هم می کرد !! / ۱۶۹-۱۷۱
- بیت مشهور: «هنر نزد ایرانیان است و بس...»، بیتی تحریفی و دروغین و جعلی است !! / ۱۷۲-۱۷۸
- آیا وستم (فردوسی) دچار بیماری آزاریم (فرماوشی) بود؟ ! / ۱۷۹-۱۸۵
- شاهنامه بهادری و بازیگران شاهنامه ساز آن !! / ۱۸۶-۱۹۱
- شاهنامه کشمیر و جنگ همیر ترک ! / ۱۹۲-۱۹۵
- این قسمت شاهنامه کشمیری برای اولین بار است که معرفی می شود

■ «فردوسی ترک» !! / ۲۰۱-۲۰۶

- سراینده شاهنامه سیصد و هشتاد جلدی به زبان ترکی !! با یک میلیون و ششصد و پنجاه هزار بیت !!

■ شاهنامه های ریخته شده در خلیج !! / ۲۰۵-۲۰۲

■ مطالب از حقیقت دور، در کتب دانشگاه پیام نور !! / ۲۲۵-۲۰۶

- چهل نکته پیام نوری! (نقی طنز گونه) [بخش های مربوط به فردوسی و شاهنامه] ■ رسم میکسار نبود! ■ آیا هفت خوان را دیویسپید بر سر راه رستم ایجاد کرده بود؟! ■ بالاخره شاهنامه را چه زمانی بدست مبارک سلطان محمود غزنوی دادند؟!
- جواب ساده و روشن بفرمایید فردوسی به غزنهین رفته بود یا خیر؟ ■ آیا فردوسی شیعه بود یا سنی؟ ■ آیا سلطان محمود بنده زاده بود؟! ■ آیا سلطان محمود خسیس بود؟! ■ آیا فردوسی به منابع پهلوی دسترسی نداشت؟ ■ پس دوره همای خانم چی شد؟! ■ بالاخره سه دوره اساطیری، پهلوانی، تاریخی از چه زمانی شروع و به چه زمانی ختم می شود؟ ■ آیا همه رعایت کنندگان «اصول مردانگی» از ایران بودند؟! ■ اگر «جادوگر» خود «پادشاه ایران» باشد چه خاکی باید بر سر کرد؟!
- آیا منظومه «یوسف و زلیخا» از فردوسی نیست؟! ■ آیا یک بام و دوهومی شود؟! ■ عمر کرد اسلام را آشکار؟! ■ چرامدح طغائنشاه در اکثریت قاطع نسخه های نیست !! ■ سخن از شجاعت و جسارت «زن ایرانی» است نه ...!! ■ آیا کتب پیام نور محاسنی هم دارند؟!

■ چرا شعبان بی مخ های تاجبخش و تاج جو، انقلابی و سوپر انقلابی معرفی می شوند !! (نقد کتاب حمامه داد) / ۲۷۳-۲۲۶

- تضاد پهلوانان با شاهان ■ ملی گرایودن فردوسی و مسئله حمله اسکندر و اعراب به ایران !! ■ توصیف زیبارخان یا مذمت ترکان؟! ■ مسئله خراج ■ رستم باز قرن بیستمی مسلح به دیدگاه علمی؟! ■ جوانشیر و عشق های نیمه شبی قهرمانان شاهنامه ■ ضحاک مورد افتخار چه کسی است؟! ■ سی و پنج سال شاهنامه گویی به امید طلا و نقره !! ■ دادو بیداد برای به کرسی نشاندن تئوری «داد» !! ■ کودتای بهرام چوبین و تحریفات جناب جوانشیر ■ برگشتن هرمز از ستمکاری به دادگستری ■ تعمیم عقاید یک سپاه به عقاید کل جامعه ■ علت اصلی کودتا ■ آگهی هرمز از ناراستی بهرام

آیا «رستم» پهلوان معروف شاهنامه فردوسی «ترک» نبود؟!

رستم، قهرمان و پهلوان معروف شاهنامه و پشت و پناه اصلی ایرانیان در جنگ با تورانیان است. او در داستانهای پارسی در شکل و هیئت یک «ضد ترک» وارد میدان شده و بعد از کشتن و کشتن ترکان و نجات تاج و تخت کیان به «خان نشین» خود در سیستان مراجعت می‌کند.

در شاهنامه، ملیت تورانیان «ترک» قید شده است ولی از ملیت ایرانی‌ها سخنی به میان نیامده و معلوم نیست ایرانیان به چه زبانی صحبت می‌کردند. آیا آنها به زبان ترکی، فارسی، عربی، هندی، کشمیری، سندی، بلوجچی، کردی، و سریانی حرف می‌زدند یا زبان مخصوص به خود داشتند؟ این فقره از شاهنامه معلوم نمی‌شود اما از «ملیت» رستم بارها سخن به میان آمده و او اکثرًا «بصورت «رستم سگزی» معرفی می‌شود.

نگارنده در صدد است با تکیه بر منابع و مأخذ مختلف ثابت نماید که رستم یک پهلوان ترک بود، که بر طبق روایات مختلف با «خود مختاری داخلی» در تحت تابعیت پادشاه ایران حکومت می‌کرد و بدین جهت «ایرانی» نامیده می‌شد ولی زمانی که در مقابل پادشاه ایران قرار می‌گرفت نه تنها خود را ایرانی

نمی دانست بلکه سرداران و سپاهیان و شاهزادگان ایرانی نیاز او سلب «تابعیت» کرده اورا «ایرانی» نمی دانستند و فقط اورا با شناسنامه قومی و ملیتی خود یعنی «سگزی» مورد خطاب قرار می دادند. لذا با توجه به محتویات شاهنامه مشخص می شود رستم با اطاعت از حکومت مرکزی روزی «ایرانی» و با عدم اطاعت از حکومت مرکزی دگر روز «انیرانی» قلمداد می شد ولی در همه حال بدون هیچ تغییری همگان در «سگزی» بودن رستم هم عقیده بودند و از همین سر نخ سگزی بودن معلوم می شود که او «ترک» بوده است ولی داستانسرایان با افسانه سرایی های خود اورا به شکل و هئیت یک «ضد ترک» در آورده اند.

ناگفته پیداست بر سر رستم همان آمده است که بر سر «اسکندر مقدونی» و «جلال الدین خوارزمشاه»، چه همان طوری که اسکندر و خوارزمشاه با اینکه «ایرانی» نبوده اند ولی توسط فردوسی و دکتر مهدی حمیدی در «شاهنامه» و در منظومة «امواج سند» دارای شناسنامه «ایرانی» شده و سرایندگان مذکور از یک «ترک» چهره یک «ضد ترک» را ارایه داده اند! رستم نیز با اینکه ایرانی نبوده به عمد یا به سهو ایرانی تلقی گردیده است.

برای اثبات ترک بودن رستم این جانب از چهار جهت اصلی یعنی از جهات:

- ۱ - نسب شناسی
- ۲ - قوم شناسی
- ۳ - زبان شناسی
- ۴ - مردم شناسی

وارد بحث می شوم تا بلکه برای محققین محترم باب جدیدی در مورد شاهنامه شناسی گشوده شود.

۱- از جهت نسب شناسی «رستم» پهلوان بزرگ شاهنامه فردوسی «ترک» بود!
«سید جمال الدین احمد بن عنبه» از نسب شناسان مشهور اسلامی است که کتاب معروف و مشهور «عمدة الطالب فی نسب آل ابی طالب» را که مرجع علمای علوم دینی در باب نسب شناسی است در سال ۸۱۲ هجری قمری به رشتہ تحریر درآورده است.

او کتاب مشهور دیگری در زمینه نسب شناسی بنام «بحر الانساب» دارد که این کتاب نیاز از کتب

ذیقیمت نسب‌شناسی می‌باشد. این نسب‌شناس بزرگ ضمن نسب‌تابه (نسب‌شناس) بودن مورخ شهری نیز است و کتاب بزرگی در تاریخ بنام «تاریخ کبیر» دارد. در این کتاب بزرگ وقایع تاریخ از اول خلقت تا سال ۷۰۰ هجری قمری به رشته تحریر درآمده است.

«سید جمال الدین احمد بن عنبه» غیراز این کتب مشهور، کتاب دیگری در نسب‌شناسی بنام «الفصول الفخریه فی اصول البریه» نیز دارد که در آن از نسب خاندان‌های بزرگ و تاریخ سازکشورهای مختلف بحث می‌کند. در این کتاب در مورد نسب ترکها، فارسها، عربها، و سایر اقوام و خاندان‌های حکومتگر و مشهور مطالب ذیقیمتی درج شده است.

«جلال الدین همائی» در مورد همین کتاب اخیر می‌نویسد: «الفصول الفخریه فی اصول البریه» یکی از مولفات بسیار معترض پر فایدهٔ فن النسب (نسب‌شناسی) است به فارسی از سید، عالم، فقیه، ادیب، مورخ نسب‌تابه (نسب‌شناسی) بزرگ قرن ۹ - ۸ هجری معروف به ابن عنبه... صاحب کتاب مشهور عمدة الطالب فی نسب آل ابی طالب» (۱)

می‌دانیم که در شاهنامه تقسیم اقوام بدین صورت است که ترکها از تور، رومیها از سلم و ایرانیان از نسل ایرج قلمداد شده‌اند که این هرسه نفر نیز فرزندان فریدون بودند. به عبارت دیگر از نظر شاهنامه ترکها و فارسها و رومیها یعنی سه قوم بزرگ شرق و غرب جهان باستان از نسل یک ایرانی بنام فریدون تلقی گردیده است، ولی در کتاب «الفصول الفخریه» برخلاف تقسیم بندي افسانه آلود فوق، تقسیم بندي دیگری ارایه گردیده و مولف به صراحةً این نظریه افسانوی رارد کرده و می‌نویسد:

«بر قول فُرس (فارس) نسب ترك و فرس هردو با فریدون راجع می‌شود و بطلان آن واضح است» (۲)
و بدین ترتیب راه را برای یک تقسیم بندي دیگر بازمی‌کند. رقم این سطور چون قصد تقسیم بندي اقوام جهان را ندارد لذا مستقیماً به اصل مطلب یعنی به موضوع ترک بودن رستم می‌پردازد.

می‌دانیم که ترک بودن افراسیاب «اظهر النار من المنار» (روشنتر از آتش از بالای مناره) است پس به «نسب مشترک» رستم و افراسیاب می‌پردازم. «نسب مشترک» این دونفر به شخصی بنام «تورک» می‌رسد چه در کتاب «بندهش» - که از کتب معترض زرتشتی و «پس از [کتاب] دینکرد از مهمترین کتب دینی - تاریخی پارسیان است» (۳) و در موضوع «دودمان شناسی خاندان‌های پیشدادیان و کیان و تورانیان و خاندان موبدان» (۴) اطلاعات ذیقیمتی بدست می‌دهد که «از اهمیت ویژه ای برخوردار است» (۵)

نسب رستم به همین «تورک» می‌رسد (۶)

این جد مشترک افرازیاب ترک و رستم سگزی که در نسب شناسی به نام او برمی‌خوریم پهلوان با غیرت و بزرگی است که توسط فرد شروری به نام کوک (koK) اسیر و کشته می‌شود و رستم بعد از دستگیری کردن همین «کوک» از او می‌خواهد که نحوی کشته شدن جدش را عیناً برای اونقل کند. کوک (گؤک = گوئی = آسمان) نیز نحوی دستگیری و کشته شدن تورک را چنین تعریف می‌کند:

«ای پسرزال بدان و آگاه باش که از اجداد تو کسی حریف من نشد. در عهد پدر بزرگ تو، تورک گو، مردی بود که در زمان خودش حریفی نداشت آنقدر شجاع بود که من هم به مردی با او برابر نمی‌کردم.

روزی دستور دادم غلامانم خندقی بطول چهل ذرع بکنند و روی آن را با چوب و خاک بپوشانند. این خندق را سرراه تورک کنند و رویش را پوشانند. وقتی کار خندق تمام شد رفتم به خانهٔ تورک دستبرد بزنم و چون تورک باخبر شد با شمشیر کشیده سر در عقب من گذاشت و همهٔ جا آمد تا پایش بالای آن خندق رسید و یک مرتبه فرورفت.

فوری من و پانصد مرد جنگی که همراه داشتم به سرخندق رسیدیم و دور او را گرفتیم و یال و کوپالش را محکم بستیم. غیر از این راه ما پانصد نفر حریف اونبودیم و اگر بیرون از خندق بود همهٔ مارامی کشت. به هر حال اورابسته آوردم جلو در واژه شهر ازدواج پایش آویزان کردم و روزی چهل دختر با کره را جلو چشمش بی عصمت می‌کردم. آن مرداز شدت غیرت [ترکان به داشتن غیرت در ایران مشهورند] به خود می‌لرزید... تایک هفته من با او این معامله را می‌کردم. بعد از یک هفته بمن گفت جانم را خلاص کن تا این حرکات ناچوانمردانه را از تونبینم. آخر او را با ساطور دو نیمه کردم نصف بدنش را به این طرف در واژه و نصف دیگرش را به آنطرف در واژه آویزان کردم...

_RSTM از شنیدن این وقایع و شیهد شدن نیاکانش به دست کوک بسیار غمگین شد و گریست و مانند شیر زخم خورده دیگر طاقت نیاورد و از جای خود بلند شد... و با تمام قوت کوک را از جای کند و بالا برد و به زمینش زد بعد پای خود را روی یک پای او گذاشت و با قوت هر چه تمامتر او را مانند خیارتربه دو نیمه کرد» (۷).

پس رستم انتقام جدش «تورک» را بدین طریق از «کوک» (آسمان) می‌گیرد. حال برگردیم به کتاب «الفصول الفخریه» که عرض شد از «معتبرترین» کتب «نسب شناسی» در «زبان

فارسی» است و از طرف «شرکت انتشارات علمی و فرهنگی» چاپ شده و «استاد جلال الدین همایی» نیز با دستخط خود به مناسبت چاپ این کتاب «معتبر» شعری سروده که قسمتی از آن، این چنین است:

جذا از فصول فخریه	کزنسب نامه فضول بُرفت
مشقت خانه‌ی مولف آن	گوهر لفظ و در معنی سفت
زیر سطر این کتاب شریف	گنجی از نکته‌های نغزنهفت (۸)

در یکی از سطور همین نسب نامه معتبر فارسی واقعاً گنجی از نکته‌های نغزنهfte است چون در آن به صراحت به «ملیت» رستم بدین گونه اشاره شده است: «رستم دستان ترکی بود» (۹)

با توجه به همین سطر پرتو افکن در زوایای تاریک نسب شناسی است که مصحح محترم کتاب یعنی «سید جلال الدین محدث ارمومی» در مقدمه کتاب به صراحت می‌نویسد: «چون موضوع بحث در قسمت اول کتاب تاریخ عمومی است ممکن است مانند نوع تواریخ قدیم شرقی گاهی مطلبی پیش آید و سخنی نقل شود که با موازین کنونی منطبق نشود و با مسلمات عصر حاضر موافق نباشد از این روی اشمئاز خاطری برای خواننده پدید آید یا این پیش آمد موجب شود که مقام شامخ برخی از بزرگان در نظر وی تاحدی بکاهد و این خود امری قابل توجه است» (۱۰)

گویا مصحح محترم به عینه می‌بیند و می‌داند که «ترک» بودن رستم را شاید بعضی از بزرگان! قبول نداشته و یا در صورت قبول ترک بودن رستم، دیگر آن رستم ترک در نظرشان «رستمانه»!! جلوه ننماید و اشمئاز خاطری از این رستم ترک برای «برخی از بزرگان»! پیش آید.

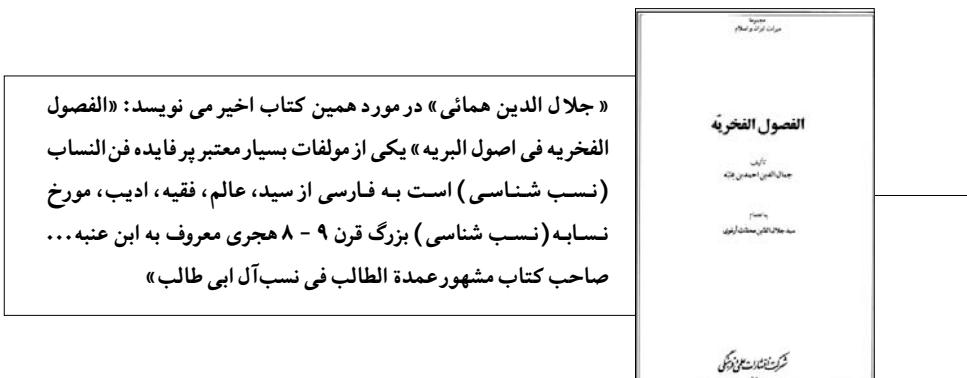
بهر حال با ثابت شدن این مسئله که رستم از نظر نسب شناسی ترک و در حقیقت یک پهلوان «مصادره شده است» برای برخی از بزرگان ادبیات احتمال چهار عکس العمل پیش بینی می‌شود:

- ۱ - «ارزش کتاب» رادر باب علوم مندرج در آن زیر سوال ببرند!
- ۲ - نویسنده‌ی کتاب را فردی عادی و عامی قلمداد کرده و دانش «نسب شناسی» او را زیر سوال ببرند!
- ۳ - از خیر «رستم ترک» بگذرند و دیگر در مورد رستم و شاهنامه و فردوسی «مطالعی» بدین انبوهی ننویسند و کم کم «رستم ترک» را در هاله ایی از ابهام فربوده و ازاویادی ننمایند!!
- ۴ - نویسنده این سطور را به جعل و تحریف کتب تاریخی و نسب شناسی متهم نمایند!!

از میان شقوق فوق شق چهارم چندان کاربردی نخواهد داشت چه کتاب مورد استناد، چاپ شده و در اختیار تمام خوانندگان قرارداد و تنها با مراجعه به آن، صدق استناد را قم سطور بر همگان معلوم خواهد شد.

شق سوم نیز دور از انتظار است چه رستم و شاهنامه و فردوسی در عرض حاکمیت منحوس پهلوی چنان تبلیغ و وانمود گردیده که حدیث رستم نه حدیثی است خرد. لذا خیر رستم نیز نمی تواند بگذرند. بعضی از حضرات از کودکی چنان در مدارس شاهنشاهی بار آمده اند که حاضرند از میلیون ها کیلومتر مربع از خاک این سرزمین به آسانی یک آب خوردن بگذرند ولی از یک افسانه نقالی شده جناب رستم غمزعنین نفرمایند، چنانچه همان حضرات رستم باز دوره پهلوی، از خیر بحرین و یازده کیلومتر خاک آذربایجان در شمال ماکو گذشتند و از رستم افسانوی نه !

شق دوم نیز امکان ندارد چون نویسنده کتاب علامه جمال الدین احمد بن عنبه مولف «تاریخ کبیر» و نسب شناس مشهور اسلامی و مولف کتاب «عمدة الطالب فی نسب آل ابی طالب» و «بحر الانساب» فردی عادی و عامی نیست و مورخی بزرگ و نسب شناسی ستراگ است.

می ماند شق اول که شخصیت «استاد جلال الدین همامی» و خود کتاب بسیار معتبر فن انساب به «زبان فارسی» را زیر سوال برند و بخواهند کتاب را از نویسنده آن منفک کرده و بگویند که استاد جلال الدین همامی «اشتباهًا» کتاب فرد عامی را به علامه جمال الدین احمد بن عنبه منتسب کرده و محترمانه و محترمانه نیز انتقادی از «شرکت انتشارات علمی و فرهنگی وابسته به وزارت فرهنگ و آموزش عالی» بنمایند که شما با اینکه هدفتان «نشر امهات کتب و مصنفات معتبر» (۱۱) است چرا کتاب «بی ارزش و کم ارزش» الفصوص الفخرية را چاپ و منتشر کرده اید.

به هر حال عکس العمل‌ها و انعکاس آن نیاز به زمان دارد و زمان بهترین داور خواهد بود.

پس در یک جمع بندی «نسب شناسی» به این نکات مهم رسیدیم که:

۱- ترکان از نسل فریدون شاهنامه فردوسی نیستند و خود قومی مستقل از سایر اقوام هستند.

۲- رستم و افراسیاب از یک «خاندان» هستند و نسل آنها به «تورک» می‌رسد.

۳- رستم بر طبق مندرجات معتبرترین کتاب نسب شناسی فارسی «ترک» بوده است.

حال شاید این سوال پیش آید که اگر رستم ترک بود آیا «ترکی» هم حرف می‌زد یا نه؟ منابع نشان می‌دهند که رستم بخوبی مسلط به «زبان ترکی» بود و چون زبان مادری اش بود آنرا با سلاست کامل حرف می‌زد، چه، در کتاب «فردوسی نامه، مردم و قهرمانان شاهنامه» آمده است:

روزی پهلوانی بنام شکموموس بن شمیلان - که از نوادگان ضحاک ماردوش بود - خواهرزاده رستم بنام «پاس» را دستگیر و در قلعه‌ای زندانی می‌کند. او به کشاورزان اطراف قلعه می‌سپارد که جای «پاس» را برای رستم نشان ندهند. رستم جستجو کنان به پای قلعه رسیده از دور چشمیش به دهقان پیری می‌افتد که زمین راشخم می‌زند لذا طبق نوشته کتاب در حال «از رخش» به زیر آمد و رفت به طرف پیرمرد دهقان و همینکه نزدیک شددست در جیب کرد چند سکه طلا مقابل مرد دهقان گرفت بعد از سلام و احوال پرسی سکه‌ها را ریخت در دست مرد دهقان و بزبان ترکی نشانه هائی از قلعه... خواست... پیرمرد... رنگ از صورتش پرید... رستم دانست که پاس در همین قلعه است» (۱۲)

رستم دستان ترکی بود... و بزبان ترکی نشانه هائی از قلعه ...
خواست... پیرمرد... رنگ از صورتش پرید.

پس چنانچه از این سند نیز بر می‌آید «رستم» با پیرمرد دهقان به راحتی «سلام و احوال پرسی» می‌کند

و «بزبان ترکی» از او «آدرس» می پرسد. این دو سند که مکمل هم هستند می توانند لایلی برترک بودن رسم، پهلوان شاهنامه محسوب شوند.

۲ - از جهت «قوم شناسی» رستم، پهلوان بزرگ شاهنامه یک «ترک» بود!

چنانچه در مقدمه این مقاله ذکر شد «ملیت» رستم به صراحت «سگزی» قید شده است. در تمام کتب تاریخی و حماسی نیز رستم پهلوان پیلتون شاهنامه فردوسی با پسوند قومی «سگزی» معرفی می شود. این پسوند قومی گاهی از باب تحبیب (دوست داشتن) و گاهی از باب تحریر است، چنانچه در جنگ رستم با خاقان چین، خاقان از باب تحریر رستم را «سگزی» خطاب می کند:

به دشنا بگشاد خاقان زبان
بدو گفت کای بد تن و بد روان

تو «سگزی» واژه رسگی بدتری
همی شاه چین باید لشکری (۱۳)

یا وقتی «گهارگهانی» پهلوان معروف سپاه ترکان در جنگ همایون می خواهد انتقام خون ترکان چین را از رستم بگیرد فردوسی می سراید:

بدو گفت من کین ترکان چین
بخواهم ز «سگزی» درین دشت کین (۱۴)

یا وقتی «شنکل» متحد ترکان در جنگ با ایران به نبرد رستم می رود فردوسی در مورد «سگزی» خطاب
کردن او می سراید:

بغرید شنکل به پیش سپاه
منم گفت گرد افکن رزم خواه

به بینم که آن مرد «سگزی» به جنگ
چه دارد زمردانگی ساز جنگ

براند اسب تا جایگاه نبرد
درآمد به میدان و آواز کرد

که آن جنگ جو مرد سگزی کجاست
هماناگر آید بجنگم رواست

رستم نیز از اینکه شنکل او را به تحریر با انتساب قومی یاد کرده است چنین عکس العمل نشان می دهد:

بر شنگل آمد به آواز گفت
که ای بد نژاد فرومایه جفت

مرا نام رستم کند زال زر
تو سگزی چرا خوانی ای بد گهر

نگه کن که سگزی کنون مرگ تست
کفن بیگمان جوشن و ترک تست (۱۵)

در جنگ رستم و اسفندیار نیز رستم از طرف اسفندیار بعنوان «سگزی» مورد خطاب قرار می گیرد:

به رستم چنین گفت اسفندیار

که ای بدرگ سگزی نابکار (۱۶)

پس از مجموع این ابیات چنین بر می آید که از نظر فردوسی، قهرمان و پهلوان شاهنامه اودارای قومیت «سگزی» بوده است و از این سرخ می شود به ملیت واقعی قهرمان شاهنامه پی برد.
می دانیم که «سگزی» مقلوب نام «سکایی» است و سکائیان پس از رفتن به منطقه امروزی سیستان نام خود را ببروی آن منطقه نهادند و آنجا را «سکستان» نامیدند. این نام بعداً در عربی «سجستان» و بعد بصورت «سیستان» درآمد.

قوم سگزی در مناطق مختلف دارای نامهای گوناگون بودند مثلاً «يونانیان به آنها «اسکودا» و آشوریان «آشگوزا» و چینی‌ها «سایی» و پارسیان «ساکا» و «ساک» می‌گفتند. این قوم دارای شاخه و تیره‌هایی بود که به آنها «ماسازث» یا «ماساغت» و «ایسکیت» می‌گفتند.

آشگوزا در حقیقت همان کلمه ایشگوزا و «ایشغوز» است و ایشغوزها همان «ایش اوغوزها» یعنی اوغوزهای درونی در مقابل «دیش اوغوزها» یعنی اوغوزهای بیرونی هستند و این رانیز می‌دانیم که اوغوزهای درونی و بیرونی دو تیره بزرگ از قبیله ترک‌های غز (اوغوز) هستند.

حال که موقعیت اصلی رستم، پهلوان شاهنامه به گفته فردوسی مشخص شد و معلوم گردید که رستم از قوم سگزی بود می‌پردازم به این مسئله مهم که قوم سگزی از زیرشاخه‌های ملیت ترک است.

مورخین زیادی بر ترک بودن سگزیها یا سکاها تأکید دارند و آنها را ترک و تورانی منشاء می‌دانند مثلاً «محمد حسن خان اعتماد‌السلطنه» در کتاب «تطبیق لغات جغرافیایی قدیم و جدید ایران» در مورد قوم ساکا به صراحت می‌نویسد: «ساکا: یا ساس اسم یکی از شعب بزرگ طوایف تورانی است» (۱۷)

مرحوم «محمد حسن خان اعتماد‌السلطنه» در توضیح «مساکن» یعنی سکونت‌گاههای این قوم می‌نویسد: «مساکن جنس تورانی را که همان طوایف سگ و سگزی زمان کیان و ساس و داس دوره‌ی اشکانیان و تورانیهای عصر ساسانیان باشند ترکستان گفته‌اند. یعنی از استانهای شمال کره‌ارض واقصی بلاد شرقی آسیا تا حدود جیحون و خوارزم به این اسم موسوم شده‌اند» (۱۸)

پس چنانچه از این سند مهم بر می‌آید «طوایف سگزی» (سکایی) - که رستم نیزار آن طایفه بود - از «طوایف تورانی» بودند و رستم نیز با این حساب اصلاً «تورانی» بوده است نه ایرانی.

برای اثبات ترک بودن رستم یک سند مهم دیگر نیز وجود دارد و آن سند مهم این است که «مناندر

بیزانسی» تاریخ نویس مشهور قرن ششم میلادی در موردنام قدیم ترکها به صراحت می نویسد: «در قدیم ترکها را ساکا کامی نامیدند»^(۱۹)

ساکاشناس معروف پروفسوری. و. دیانکوف نیز باتاکید بر ترک بودن ساکاها و نیز شاخه ای از ساکاها بنام ماساژت ها به صراحت می نویسد: «وقتی از ماساژت های ساکایی صحبت می شود منظور ترکها می باشد.»^(۲۰)

پروفسور ف.ق. میشچنکو که «تاریخ هرودوت» را به زبان روسی ترجمه کرده است در مورد کلمه اسکیت یا ساکا (سگزی) که هرودوت مورخ یونانی در تاریخ خود بکار برده از قول مترجم انگلیسی آن پروفسور سیس می نویسد: «اسکیت ها (ساکا های هرودوت) از نژاد ترک - تاتار هستند»^(۲۱)

دانشمندان و محققان و ساکا شناسان بسیاری بر ترک بودن ساکاها تاکید دارند که بعنوان مثال به برجسته ترین این ساکا شناسان و بعضی از نظریات آنها فهرست وار اشاره می شود تا مشخص گردد که سگزیان یا ساکاییان از طوایف ترک و تورانی بودند و رستم نیز ترک بوده است:

۱- پروفسور نی بوهر (Niebur) ساکا ها را از ترکان تاتاری می داند^(۲۲)

۲- پروفسور گروت (Grote) نظریه پروفسور نی بوهر را در مورد ترک - تاتار بودن ساکاها قبول دارد^(۲۳)

۳- پروفسور کی پرت (Kiepert) نیز ساکا ها را از اقوام ترک زبان و از شاخه ترک - تاتار می داند^(۲۴)

۴- پروفسور کوون (Kuun) اقوام مختلف ساکاها را جزء ترکها می داند^(۲۵)

۵- پروفسور منس (Minns) بار د نظریه هندواروپایی بودن ساکاها آنها را از اقوام ترک اورال - آلتای می داند^(۲۶)

۶- پروفسور فرانک (Franke) بر ترک بودن ساکاها تاکید دارد^(۲۷)

۷- پروفسور می یر (Meyer) ساکا ها را از اقوام ترک می داند^(۲۸)

۸- پروفسور روین (Ruben) بر ترک بودن ساکاها اعتقاد دارد^(۲۹)

۹- پروفسور هونتینگ فورد (Huntingford) معتقد به منشاء اورال - آلتایی (یعنی ترک بودن) ساکاها است^(۳۰)

۱۰- پروفسور وندرن اوستن (Vondern osten) اعتقاد به ترک بودن ساکاها دارد^(۳۱)

۱۱- پروفسور آرسال (Arsal) با تکیه بر آثار باقی مانده از اقوام سکایی آنها را ترک می داند^(۳۲)

- ۱۲ - پروفسور گون آلتای (Günaltay) معتقد به ترک بودن ساکاها است (۳۳)
- ۱۳ - پروفسور زکی ولید توغان (Togan) با تأکید بر نظریات پروفسور منس (E[minns]) و پروفسور لوفر (B.laufer) طبقات حاکم ساکاها را ترک می داند (۳۴)
- ۱۴ - پروفسور کیرزی اوغلو (kirzi oglu) نیز ترک بودن ساکاها را قبول دارد (۳۵)
- ۱۵ - پروفسور گوب اوغلو (Gub oglu) ساکاها را «ترکان اولیه» می داند (۳۶)
- ۱۶ - پروفسور طرخان (Tarhan) نیز ساکاها را از اقوام ترک می داند (۳۷)
- ۱۷ - پروفسور بهاء الدین اوگل (Ögel) بار د نظریه منشاء هندواروپایی بودن ساکاها آنها را از اقوام ترک می داند. این پروفسور سالیان سال برای دسترسی به منابع اولیه تاریخ ترکان به یادگیری زبان چینی پرداخته بود (۳۸)
- ۱۸ - پروفسور میرعلی سیدوف (Seyyidof) با تأکید بر ترک بودن ساکاها می نویسد که ترکان ساکایی از اسلام ترکان قراقی و یا کوتی و آذربایجانی بودند (۳۹)

و ...

بالاخره از دانشمندان بزرگ اسلامی علامه «ملا احمد الا بشی» معتقد به ترک بودن ساکاها است و به صراحت می نویسد «از اقوام بزرگ جهان باستان و از اقوام ترک نژاد آن زمان یکی هم ترکان سکایی بودند» (۴۰)

کسانی که با آثار و تالیفات این پروفسورها و بویژه با پروفسورهای ردیفهای ۱۳ و ۱۷ آشنایی دارند می دانند که هر یک از این دانشمندان و ساکاشناسان برای هرسطر از گفتارهای خود دهها سندا را به می نمایند و کتب آنها کتب علمی و آکادمیک بوده و خود نیز از صاحب نامان عرصه علم و دانش اند و نوشه هایشان بعنوان مرجع و مأخذ تلقی می شود لذا وقتی آنها در ترک بودن ساکاها شکی نداشتند باشند معلوم می شود که ساکاها ترک بودند.

علاوه بر نظریات این قهرمانان علم و دانش بعد از فروپاشی شوروی، اتفاق جالبی در گرجستان افتاد که نشان دهنده درستی نظرات آنان بود. واقعه حیرت انگیز چنین بود:

در دوره استالین شاخه ای از اقوام ماساکت های سکایی که در گرجستان زندگی می کردند توسط بریا - رئیس پلیس مخفی شوروی - به آسیای میانه تبعید شدند و بعد از فروپاشی شوروی قوم مذکور که در

لهجه محلی «مسکتی» (مخفف ماساگتی) خوانده می شدند وقتی به محل سکونت اولیه خود مراجعه کردند دولت گرجستان به علت «ترک زبان» بودن آنها از ورود ایشان به گرجستان ممانعت بعمل آورد و دلیلش هم این بود که آنها از نسل «ساکاهای ترک» بوده و گرجی نیستند.

بعد از کشمکش بسیار ما بین دولت آذربایجان و گرجستان قرار گردید که عده ای از آنها در گرجستان و عده ای نیز در مرز گرجستان و آذربایجان اسکان داده شوند. حال حدود ۲۲۰ دهکده از همین بازماندگان ساکاهای قدیم در آنجاها زندگی می کنند و این جانب از نزدیک با چند تن از همین ساکاهای صحبت کرده و بالهجه آنان آشناسده اند.

در این حادثه عجیب نکته جالبی که جلب توجه می کند این است که آنها به لهجه ای از لهجه های خیلی نزدیک به زبان ترکی آذربایجانی صحبت می کنند و کلمه ای که برای یک آذربایجانی نامفهوم باشد ندارند.

علاوه بر اینها اقوام فعلی سیری یعنی ترکان «یا کوت» نیز خود را از نسل ساکاهای می دانند و تابه امروز به همان نام ساکان نیز در میان همسایگان خود مشهورند و بزبان «ترکی سکایی» صحبت می کنند.

پس، از مباحث فوق نیز نتیجه می شود که قوم ساکا یا سگزی، «ترک» و «تورانی» بوده اند که بعد از گرفتن قسمتی از خاک سیستان و کابلستان و هندوستان و تشکیل «خان نشین سیستان» حکومت «گرشاسبیان» را - با انتساب به گرشاسب جد رستم - تشکیل داده بودند. آنها در زمان اطاعت از حکومت مرکزی ایران بعنوان «ایرانی» و در زمان سرکشی - مثلا در زمان گشتاسب و جنگ رستم با اسفندیار - بنام «سگزی» (انیرانی) نامیده می شدند.

تا اینجا بحث از قول فردوسی بود که قهرمان و پهلوان منظومه خود را «سگزی» یعنی «سکایی» می داند و ما نیز ثابت کردیم که سگزیان یا سکائیان ترک بودند ولی جدیداً نظری ارایه شده که بر اساس آن رستم یک شاهزاده اشکانی بود که از طرف اشکانیان بر قسمتهای جنوب شرقی ایران مثل سیستان و کابلستان حکومت می کرد و با توجه به اینکه رژیم اشکانیان بشکل فدارتیواداره می شد لذا این شاهزاده اشکانی برای خود حکومت «خود مختار» داشته است که بعدها در اثر قهرمانیها و جنگهای بسیار سرگذشت او وارد داستانهای فارسی گردیده و شخصیت رستم را تشکیل داده است.

یکی از طرفداران این نظریه پروفسوری هندی بنام کویاجی و دیگری یک ایرانی بنام میرهاشم محدث

است. طرفدار ایرانی نظریه «رستم اشکانی» در بخشی از نوشتۀ های خود آورده است: «بنابه دلایل دیگر به احتمال قریب به یقین رستم پهلوانی اشکانی است که در قرن اول میلادی می زیسته و فردوسی به شخصیت او جلایی حماسی بخشدیده است. فردوسی چنین می گوید:

من آوردمش اندراین داستان (۴۱) که رستم یلی بود در سیستان

پس چنانچه مشاهده می شود بنابراین تئوری «رستم» قهرمان و ستون فقرات شاهنامه فردوسی یک «پهلوان اشکانی» بود که از «زمان و عصر» خود توسط داستان سرایان برداشته شده و به دوره های پیش انتقال داده شده و به عهد کیان (به عقیده بعضی ها هخامنشیان) رسیده است. پس با این حساب احتمال دارد تمام معادلات واستدلالات مانسیت به «سگزی» یعنی سکائی و «ترک» بودن رستم در بخش قوم شناسی متزلزل گردد. در صورتیکه چنین نیست برای اینکه ثابت خواهیم کرد که اشکانیان نیز ترک بودند لذا در این صورت نیز رستم ترک خواهد بود.

برای اینکه بدانیم چرا اشکانیان ترک بودند باید به زمان حضرت ابراهیم (ع) برگردیم. می دانیم که حضرت ابراهیم (ع) بت شکن معروف ادیان ثالثه (یهود، مسیحیت، اسلام) همسری ترک بنام «قطورا» داشت. حضرت ابراهیم (ع) این همسر خود را بعد از وفات «سارا» اختیار کرده بود.

«ابن العبری» مولف شهیر در کتاب مشهور خود بنام «تاریخ مختصر الدول» در مورد این همسر ترک حضرت ابراهیم (ع) می نویسد: «وابراهیم با دختر پادشاه ترک بنام قنطورا ازدواج کرد» (۴۲) حضرت ابراهیم (ع) از این دختر ترک صاحب شش فرزند شد که به علت انتساب به نسب مادری در بین اعراب به «بني قنطورا» (فرزندان قنطورا) مشهور شدند و حضرت ابراهیم (ع) آنها را به قسمتهای شرقی یعنی به وطن اصلی آنها در آسیای مرکزی فرستاد. از نسل همین «بني قنطورا» اقوام اشکانی بوجود آمد که بعداً به رهبری «ارشک ترکستانی» بر «ایران» حمله کرده و سلوکیان را از حکومت ساقط و خود حکومت اشکانیان را تشکیل دادند.

«موسس خورناسی» مورخ معروف ارمنی در تاریخ خود بنام «تاریخ ارمنستان» در مورد همین دخترو همسر ترک حضرت ابراهیم که در ارمنی کتورا (قطورا) تلفظ شده است می نویسد: «پس از مرگ سارا، ابراهیم، کتورا (قطورا) را بزنی گرفت که یمان و برداران او از کتورا (قطورا) زائیده شدند و ابراهیم هنوز در زمان حیاتش آنها را از اسحق جدا ساخته و بکشور شرقی فرستاد. اقوام پارتها همانا از اعقاب اینهاست.

آرشاک (ارشک اول) دلیر هم که علیه مقدونیان (سلوکیان) قیام کرده و سی سال پادشاهی کرد از انسال (نسل های) پارتها است» (۴۳)

پس چنانچه از این اسناد چندین صد ساله و هزار و چهار صد ساله بر می آید حتی به فرض اشکانی بودن رستم باز ثابت می شود که چون اشکانیان ترک بودند لذا «رستم» نیز «ترک» بوده است.

۳ - از جهت «زبان شناسی» رستم پهلوان بزرگ شاهنامه یک «ترک» بود!

در قسمتی از مبحث «قوم شناسی» اشاره شد که فردوسی رستم راسگزی یعنی سکائی می داند. قسمت بزرگی از این سکاها در یاکوتستان سیبری با همان نام سکائی امروزه نیز به حیات خود با همان دین شامانی و زبان ترکی ادامه می دهن و نیز اشاره شد که عده ای از سکاها که در گرجستان زندگی می کردند توسط بریا در دوره ای استالین در زمان «تبغید اقوام» به آسیای میانه تبعید شدند و در دوره گورپاچف بعد از «اعاده حیثیت» بسیاری از این اقوام به سرزمین مادری خود برگشتند که در میان برگشتگان قوم ماساژت سکایی با نام مخفف مسکتی (ماساگتی = ماساژتی) نیز بودند که از گرجستان تبعید شده بودند ولی در برگشت سردمداران گرجستان از قبول آنها خود داری کردند برای اینکه داشتمندان گرجی به صراحت گفته بودند که آنها از «بازماندگان اقوام ساکایی» هستند و به زبان «ترکی آذربایجانی» صحبت می کنند لذا باید به آذربایجان بروند.

این کشمکش ادامه داشت تا گرجستان قبول کرد که عده ای از آنان در مرز گرجستان و آذربایجان مستقر شود و دولت آذربایجان نیز عده ای از آنان را در داخل مرزهای آذربایجان در مناطق ساعت لی، صبیرآباد و قوبا و ... سکونت داد.

دولت گرجستان نیز این ترکان سکایی را در پنج منطقه گرجستان بنامهای آخیسکا، آدی گون، آخال کلک، باغدانوفقا و آسبنلرا تخته قاپو کرد. ترکان سکایی مستقر در این جمهوریها فعلاً «دارای ۶۰۰/۰۰۰ نفر جمعیت هستند که در ۲۲۰ دهکده در مناطق آذربایجان و گرجستان زندگی می کنند.

لازم به ذکر است که فرق اساسی ترکان ساکایی با ترکان آذربایجانی در این است که حرف ۷ زبان ترکی آذربایجانی و استانبولی در ترکی ساکایی S تلفظ می شود مثلاً «به کلمه Yirmi (بیست) و به کلمه Yurt (سرزمین) می گویند» (۴۴)

حال بعد از گزارش وضع امروزی سکاهای تاکید بر ترک بودن آنها بر می گردم به کتیبه های باقی مانده از این قوم تامش خص شود که سگزیان یا سکائیان در همان زمان قدیم نیز ترک بودند.

یکی از کتیبه های باقی مانده از قوم سکا که به خط میخی می باشد در شوش کشف شده است. بر روی

این کتیبه پروفسور موردمان (Mordman) کارهای شایان توجهی انجام داده است (۴۵)

در این کتیبه واژه های ترکی ذیل خوانده شده است «آتا=پدر»، «گامی=گمی=کشتی»، «چیک=چوک=زیاد»، «دالوا=دولو=پر»، «دالدو=دلدورماق=پُر کردن»، «تاکا=تاكماق=تاخماق=توغ و پرچم»، «دو=دو قماق=گرفتن»، «تارتینتا=تارتینماق=تارتیشماق=بحث کردن»، «ویتانا=اویانا=آن طرف»، «اوفری=او بیری=آن دیگری»، «قیچی=قیشی=زمستانی»، همچنین در مناطق زندگی آنان به اسمی جغرافیایی ترکی از قبیل «بالیق گؤلو=دریاچه‌ی ماهی» و «آق قار=برف سفید» برخورد کرده اند (۴۶) آخرین کشف در مورد سکاهای بود آوردن یک سینی طلایی از مزاریک شاهزاده سکائی در نزدیکی آلماتا پایتخت قزاقستان است که در مزار مذکور یک زره زرین نیز بدست آمده است.

این زره در بین محققین به زره «قیزیل دئیوشجو» (رزمنده زرین زره) مشهور گردیده است. در روی این سینی بطور خیلی مختصراً و مفید با ۲۶ حرف نوشته شده است که «خانین او غلویرمی اوچ یاشیندا یوک اولدو، آدی دا یوک اولدو» (۴۷) که از مردن فرزند خان در سنین جوانی (۲۳ سالگی) و گم شدن نامش (نابودی نامش) خبر می دهد.

پس بدین ترتیب از آخرین کشفیات باستان‌شناسی نیز بر می آید که سگزیان یا سکائیان قدیم ترک بودند و رستم نیز با این حساب ترک بوده است.

البته در مورد ترک بودن رستم می توان از لقب او نیز کمک گرفت چه همانطور یکه می دانیم رستم در شاهنامه بیشتر بالقب و صفت تهمتن معرفی شده است چنانچه فردوسی در اشعار مختلف مثل «در اشعار ذیل بر لقب تهمتنی رستم اشاره می کند:

نشست از برازدهای دمان

«تهمتن» به پوشید ببر بیان

xxx

برآورد چون شیر جنگی غریو

«تهمتن» چوبن شید گفتار دیو

xxx

همی رفت با او «تهمن» به هم

بدان تا سپهبد نباشد دزم (۴۸)

«تهمن» یک واژه مقلوب ترکی است و اصل آن «تُکمه تن» یعنی «تؤکمه تن» به معنی دارنده اندام برازنده است و این اندام برازنده چنان است که گویی از آهن یا روی ریخته شده و شکل گرفته است. تؤکماق به معنی ریختن و «تن» نیز بر طبق نوشته «دیوان لغات الترك» به معنی «نفس و روح و روان است که بعداً معنی مجازی جسم انسانی را به خود گرفته است (۴۹) لذا تهمن به معنی «بدن فرم گرفته» یا «بدن ریخته شده» و به معنی مجازی «شخصی که در قد و قامت عدیل و نظیر نداشته باشد است» (۵۰) افراسیاب - خاقان بزرگ ترکان - در تعریف رستم دقیقاً به همین «تهمن» یا «تؤکمه تن» بودن رستم چنین اشاره می کند:

تو گفتی که از آهن ش کرده اند

به سنگ و به رویش برآورده اند (۵۱)

پس چنانچه مشاهده می شود لقب رستم از زبان ترکی وارد زبان فارسی شده است و یکی دیگر از نشانه های «ترک» بودن رستم را در خود مستتر دارد.

از دیگر نشانه های زبان شناسی که ما را می تواند به ترک بودن رستم متقادع نماید لقب دیگر او یعنی «گرد» است.

گرد در لغت به معنی «پهلوان و دلاور» (۵۲) بکار رفته است ولی احتمالاً این مفهوم، معنی مجازی واژه باشد چه «گرد» همان «قرد» یا «گرگ» ترکی است.

می دانیم که در زمان امپراطوری گوک ترک ها یا ترکان آسمانی به افراد شجاع و نترس که همچون گرگ خود را به صفات دشمن زده و می جنگیدند لقب «قرد» عطا می شد. خاقان ترک دارای ارتشی منظم از این قوردان یا گردان بود. گردان در مقام لشکری و کشوری امپراطوری ترکان آسمانی نقشی همچون «آلپ ار» (دلاور بزرگ) ترکان هون و «شواليه» های اروپایی و «پهلوانان» ایرانی را در دوره های بعد داشتند. آنها در جنگها چون گرگ زوزه می کشیدند و در حمله به دشمن خود را گرگی تصور می کردند که به رمه گوسفندان حمله ور گردیده اند. پس قورد یا گرد یک «درجه ارتشی» در دوره ای امپراطوری گوک ترک ها (ترکان آسمانی) بود و به هر کسی گرد اطلاق نمی شد.

در شاهنامه نیز این واژه با اینکه در مورد سایر پهلوانان نیز بکار رفته است ولی در مورد رستم شاید خالی از لطف نباشد مثلاً "در قسمتی از شاهنامه آمده است:

چورستم سپه را بدید

به جوش آمد آن نامبردار گرد

پس دوازه شاهنامه‌ای «تھمن» (تؤکمه تن) و «گرد» (قرد=گرگ) می‌تواند علاوه بر سایر نشانه‌های باقی مانده زبانی مارابه زبان رستم یعنی زبان ترکی رهنمون شود (۵۴)

باین حساب رستم «یلی» (پهلوانی) بود که از جایگاه تاریخی خود توسط افسانه سرایان و داستان گویان برآورده شده و در جایگاه «حمسه و افسانه» در شکل و هیئت یک «ضد ترک» و ادار به جنگ با هم زبانان خود گردیده است. بیت زیر نشانگر خروج و ورود او از تاریخ به داستان می‌تواند باشد:

من آوردمش اندر این داستان (۵۵)   که رستم یلی بود در سیستان

با این حساب رستم «یلی» (پهلوانی) بود که از جایگاه تاریخی خود توسط افسانه سرایان و داستان گویان برآورده شده و در جایگاه «حمسه و افسانه» در شکل و هیئت یک «ضد ترک» و ادار به جنگ با هم زبانان خود گردیده است. بیت زیر نشانگر خروج و ورود او از تاریخ به داستان می‌تواند باشد:

من آوردمش اندر این داستان (۵۵)

۴ - از جهت مردم‌شناسی و جامعه‌شناسی رستم پهلوان بزرگ شاهنامه یک ترک بود!

آئین و آداب و رسوم و عادات یک قوم در رابطه با سایر اقوام و مشابهات آنان با همدیگر می‌تواند نشانه‌های یک هم قبیله‌گی را در خود داشته باشد.

در بنده اول این مقاله آورده شد که «افراسیاب ترک»، با «رستم سگزی» از یک خاندان واژ یک قبیله مشترک بودند. در این بنده تاکید بر دستاوردهای مردم‌شناسی و جامعه‌شناسی نشان داده می‌شود که این دو خاندان به ظاهر قیب و دشمن از دو ملیت مختلف نبودند بلکه از یک قبیله واحد با توتم‌های گوناگون بودند که ازدواج‌های فامیلی در خاندان پشنگان و گرشاسبیان توتم‌های مختلفی را بالا جبار مورد احترام آنان کرده بود.

ولی عجیب است که در داستان‌های شاهنامه زال شیرخوار به سیمرغ غیر پستاندار سپرده می‌شود و معلوم نیست کودک شیرخوار چگونه باید تغذیه کرده و دوران شیرخوارگی خود را سپری نماید. اما با مراجعه به روایت ترکی قزاقی داستان معلوم می‌شود که زال قبلًاً توسط گرگ ماده‌ای پرورش یافته و بعد از طی دوران شیرخوارگی به سیمرغ سپرده می‌شود.

از شاهنامه چنین استنباط می‌شود که دو خاندان رقیب پشنگان و گرشاسبیان دارای توتم‌هایی از قبیل سیمرغ، اژدها، گرگ، و سگ بوده اند که در شاهنامه از بعضی از همین توتم‌ها به صراحة و از بعضی دیگر به اشاره یاد شده است. مثلاً «از سیمرغ واژدها به صراحة واژگرگ و سگ به اشاره یاد شده است لذا در بین این توتم‌ها به توتم سیمرغ پرداخته می‌شود.

می‌دانیم که زال پس از تولد به علت سفیدی موی بدن به کوه انداخته می‌شود تا طمعه مرگ گردد ولی پرنده‌ای بنام «سیمرغ» - به روایت فردوسی - یا «عنقا» - به روایت ثعالبی - اور از کوه برگرفته و در آشیانه خود می‌پرورد و بعد از پرورش او را تحویل خاندان خود می‌دهد. پس با این حساب زال یک فرد «پرنده پرورده» بوده است.

در اساطیر فارسی به پرنده‌ای که فردی را پرورده و بعد او را به خاندان خود تحویل داده باشد برخورد نمی‌کنیم و همین نمونه زال اولین و آخرین پرنده پرورده‌گی در اساطیر فارسی است ولی در اسطوره‌های ترک به وفور از چنین پرورش‌های غیر عادی سراغ داریم و این وفور بدین خاطراست که ترکان معتقد به الهه‌ای بنام «او ما» بودند.

او ما در قاموس ترکان «حافظ و موکل و نگهدارنده کودکان و یاری دهنده در دمندان» بود. او ما کی کودکانی را که می‌باشد در آتیه منشاء اثری بوده باشند در کنف حمایت خود می‌گرفت و آنها را به حیوانات مختلف می‌سپرد. این افراد بعد از بزرگ شدن تحویل خاندان و قوم قبیله خود می‌گردیدند تا به رسالتی که داشتند عمل نمایند. مثال عینی آن پرنده پرورده‌گی «ترکان شاتو» است.

ترکان شاتو سالهای سال در چین حکومت کرده و دارای پرچمی منتش ب نقش «عقاب دوسر» بودند این

خاندان ترک معتقد بودند که جدشان در کودکی توسط عقابی دوسر در «آشیانه عقاب» پروریده شده است.. نقش پرچم آنها یعنی «عقاب دوسر» بعده «تیمنا» و «تبرکاً» وارد نقوش پرچم‌های سلجوقیان، بیزانس‌ها، آلبانیها، آلمانیها و روس‌ها گردیده و آرام سلطنتی دولت‌های مختلفی را تشکیل داده است.

ایزد بانوی اومای آنا در تجلی سیمرغی، آرم
دولتی کشور اوزبکستان

در داستانهای ده ده قوردقود نیز - که از داستانهای مکتوب هزار ساله ترکان آذربایجان است - همین پرورش‌های غیرعادی را سراغ داریم. مثلاً "در حمله‌ای به ایل اوغوز کودکی در حین عقب نشینی از ارابه به زمین افتاده و توسط شیری پروریده شده و بعد تحويل ایل اوغوز می‌شد تا دی-وی بنام «تپه گؤز» (غول یک چشم) را - که جوانان ایل رامی خورد - بکشد.

ایزد بانوی اومای در شکل پرندۀ ای به کمک دردمدان نیز رسیده و اشخاص نظر کرده را به سلطنت کشورهای مختلف می‌رساند. در زبان فارسی ضرب المثل «بر سرش همای سعادت نشسته» از همین کمک ایزد بانوی اومای منشاء گرفته است.

نام اومای بعنوان یک ایزد بانوی ترک در کتیبه‌های اورخون نیز ذکر شده است. (۵۶) و نشان می‌دهد که امپراطوری ترکان آسمانی چقدر به این ایزد بانو احترام عمیقی می‌گذاشتند و حتی شاهزاده معروف و شجاع و دلاور این امپراطوری بنام «گؤل تکین» (دریاچه مانند) بر روی کلاه خویش نقش اومای راملیه دوزی کرده بود چه، جنگجویان ترک که خود را اومای پروردۀ می‌دانستند و یاماً خواستند چنین و انmod کنند که در زیر حمایت اومای آنا قرار دارند و پر مرغ اومای را بر روی کلاه خود خویش نصب می‌کردند. نصب این دو پر کم به یک سنت در بین ترکان تبدیل شد و از آنجا وارد فرهنگ‌های دیگر گردید.

حال نیز بعد از فروپاشی شوروی، ترکان اوزبکستان نقش اومای را با بالهای گستردۀ بعنوان «آرم دولتی» خود انتخاب کرده‌اند تا در زیر سایه این پرنده اسطوره‌ای ترک، ملتی خوشبخت و با سعادت گردند (۵۷) اومای آنا اصولاً «کودکانی را که دچار حادثه‌ای شده و از مادر خود در زمان شیرخوارگی جدا افتاده‌اند به حیوانات پستاندار می‌سپارد تا در اوایل کودکی که بچه شیرخوار است بتوانند در لانه پستانداران از شیر حیوانات تغذیه نماید. لذا در اکثر موارد کودکان شیرخوار به حیوانات پستانداری نظیر گرک و شیر و آهو... سپرده می‌شود. ولی عجیب است که در داستان‌های شاهنامه زال شیرخوار به سیمرغ غیر پستاندار سپرده می‌شود و معلوم نیست کوک شیرخوار چگونه باید تغذیه کرده و دوران شیرخوارگی خود را سپری نماید. اما با مراجعه به روایت ترکی قزاقی داستان معلوم می‌شود که زال قبلاً «توسط گرگ ماده‌ای پرورش یافته و بعد از طی دوران شیرخوارگی به سیمرغ سپرده می‌شود. از همین‌جاست که با مراجعه به اصل روایت ترکی قزاقی و مشاهده معقولیت موجود در آن به منشاء داستان زال و سیمرغ پی می‌بریم و متوجه می‌شویم به علت همسایگی ترکان قزاق با ترکان ساکا در جمهوری یا کوتستان چگونه ترکان قزاقی اصل روایت را خود ترکان ساکا اخذ کرده‌اند و چگونه در روایت فردوسی داستان به شکل ناقص وابtroغیرمعقول درج گردیده است. ناگفته پیداست که در همین رابطه است که خاندان زال در جنگ هایشان با حیوانات، با انواع و اقسام درندگانی نظیر شیر و اژدها و دیو... می‌جنگند ولی برخلاف سایر پهلوانان شاهنامه گرک کشی در فهرست کارزارهای ایشان نیست و این به خاطر همان احترام توتی خاندان زال نسبت به گرک است.

در آینهای شمنی یاری خواهی از ایزد بانوی اومای دارای مراسم خاص بود و شمن‌های ترک هرگاه که نیاز به کمک این ایزد بانو داشتند آینهای خاصی را جرامی کردند که نمونه کوچک آن در شاهنامه فردوسی در بخش جنگ رستم و اسفندیار آمده است.

جنگ‌جویان ترک که خود را اومای پرورده می‌دانستند و یا می‌خواستند چنین وانمود کنند که در زیر حمایت اومای آنا قرار دارند و پرمرغ اومای را بر روی کلاه خود خویش نصب می‌کردند.

در این قسمت ذکر شده است که به علت رویین تنی اسفندیار، رستم نمی تواند براوغله کند و به شدت زخمی می شود. در برگشت به خانه، زال بادیدن زخم های فرزنش دست یاری بسوی توتم خاندان خود یعنی اومای دراز می کند و از او کمک می خواهد. بدین منظور اعمال خاص شمنی از قبیل «جای گرفتن بر بلندی، نهادن سه مجمر پر آتش، سوزاندن پروعود، ستایش و بردن نماز» (۵۸) را نجام می دهد.

شاهزاده معروف و شجاع و دلاور این امپراتوری بنام «گؤل تکین» (دریاچه مانند) بر روی کلاه خویش نقش اومای آنا را ملیه دوزی کرده بود چه بعضی جنگجویان ترک خود را اومای پروردۀ می دانستند.

سیمغ بعد از انجام این قبیل آیین های شمنی بر زال ظاهر شده و می گوید چون اسفندیار رویین تن است و هیچ سلاحی بر بدنش کارگر نیست لذا با شمشیر او را نمی توان کشت.

پول او زبکستان به مبلغ سه جوم
با نقش ایزد بانوی اومای آنا در
تجلى سیمرغی

گویا چون موقع روئین تن شدن در آب مقدس اسفندیار چشمها یاش را بسته بود لذا تنها چشم هایش روئین نشده بودند و رستم می توانست با تیر درخت گز - که در سواحل دریای چین قرار داشت - اسفندیار را بکشد. چنین نیز می شود و اسفندیار به راهنمایی اومای (سیمغ) کشته می شود. البته سیمغ در زمان تولد رستم نیز طی مراسمی که ظاهر شده بود با راهنمایی خود رستم را که دارای جثه بزرگ بود از شکافدن پهلوی مادر به روش «سزارین» بدنیا می آورد.

در زمانهای دیگر نیز سیمینغ به عنوان توتم خاندان زال به کمک رستم می‌شتابد و اورا از بلاهای مختلف نگهداری می‌کند مثلاً «مطهر بن طاهری مقدسی» در کتاب «آفرینش و تاریخ» می‌نویسد که در بحبوحه جنگ هاما و ران «رستم پرسیمینغ را در آتش افکند و دردم سیمینغ حاضر شد و رستم را بر پشت خویش سوار کرد و اسپش را با چنگهایش گرفت و در آسمان پرواز کرد» (۵۹)

پس با این حساب متوجه می‌شویم که توتم خاندان رستم یعنی اومای (سیمینغ) یک ایزد بانوی ترک نگهدارنده کودکان و دردمندان بود و رستم حتی با صرف نظر از سایر توتم‌های خاندان پدری و مادری از قبیل اژدها و سگ و گرگ بازداری یک توتم ترکی است که نام او در کتیبه‌های اورخون - مربوط به سالهای پیش از اسلام - ضبط و ثبت شده است.

از مباحث فوق چنین نتیجه می‌شود که:

۱ - رستم قهرمان و پهلوان بزرگ شاهنامه فردوسی از نظر «نسب شناسی» یک «ترک» بود که به «زبان ترکی» نیز صحبت می‌کرد و از نظر نسلی با افراسیاب ترک از یک خاندان بود و حتی انتقام جد ترک خود را نیز رستم از کشنده آن گرفته است و نه افراسیاب.

۲ - رستم از نظر «قوم شناسی» دو حالت دارد یا بر طبق نظر فردوسی «سگزی» یعنی سکایی است و یا به نوشته آقای میرهاشم محدث «اشکانی» است که در هردو صورت چه سگزی و چه اشکانی ترک بودن این دو قبیله با دلایل مختلف ثابت شده است. حتی «تئودور نولدکه» در کتاب «حمامه ملی ایران» به صراحت در مورد ساکاها می‌نویسد که «من یقین ندارم که این ساکائیان بطور یکه امروزه عموماً» تصور می‌شود ایرانی بوده باشند» (۶۰)

نیز با ارایه سندي از «مناندر» مورخ بیزانسی - که در قرن ششم میلادی زندگی می‌کرد - و نوشته است که «در قدیم ترکها را ساکامی نامیدند» (۶۱) مشخص شد که ساکاها ترک بودند.

حال اگر اشکانی بودن را نیز ملاک بگیریم بازمی‌بینیم که اشکانیان نیز بر طبق نوشته‌های «ابن عبری» و «موسس خورناتسی» از فرزندان قسطنطورا همسر حضرت ابراهیم بودند و چون قسطنطورا دختر خان ترک بود لذا بطریق اولی فرزندان آنها یعنی اشکانیان نیز ترک بودند و بدین ترتیب رستم چه سگزی و چه اشکانی بوده باشد در ترک بودن او شکی نیست.

۳ - از جهت زبان شناسی با تکیه بر اسناد و مدارک باقی مانده از زبان سکائیان و محل زندگی آنان و

اسامی جغرافیای محل زندگی آنان از قبیل «باليق گؤلو» (دریاچه ماهی)، «گامی» (گمی = کشته) و «آتا» (پدر) و نیز لقب و صفات خود رستم از قبیل گُرد (قرد = گرگ) و تهمتن (تؤکمه تن = تن و اندام ریخته شده و عضلانی) می‌توان بدین نتیجه رسید که رستم ترک بوده است.

۴ - از جهت آئین و آداب و رسوم و داشتن توتم ترکی مثل اومای آنا و اجرای مراسم شمنی در حالتهاي احضار مشخص می‌شود که رستم در تحت حمایت ایزد بانوی ترک بنام اومای قرار داشت و هر زمان نیاز به وجود او احساس می‌شد اومای به یاریش شتافته و رستم را از خطرات احتمالی حفظ می‌کرد.

لذا با در نظر گرفتن مطالب فوق الذکر معلوم مشود رستم قهرمان شاهنامه یک «ترک» بود که توسط «داستان سرایان» در شکل و هیئت یک «ضد ترک» «درآمده و رفته - رفته جنگهای او با افراسیاب ترک (آلپ ارتونقا) بشکل جنگ های «کشوری» (ایران - توران) و «ملیتی» (ترک - تاجیک) درآمده است.

باشد که محققین دیگر با کند و کاو در مسائل مربوطه بتوانند بروزایی تاریک این قسمت از حماسه و داستان های حماسی که دارای مسائل اساسی در رابطه با ترکان است پرتوی منطقی بیاندازند و خوانندگان را با دستاوردهای جدید آشنا سازند و صرفاً در پی تکرار مکرات دیگران نباشند چه متاسفانه در سالهای اخیر و بویژه در سالهای بعد از انقلاب در مورد شاهنامه شناسی به دور و تسلسل افتاده ایم و دانشجویان دیروزی و استادان امروزی بعضًا "صرفاً" همان هایی را تکرار می کنند که بهتر از آنها را استادان قبلی بشکل های خیلی بهتر ارایه داده اند و نیازی به تکرار مکرات احساس نمی شود. بقول فرخی سیستانی:

فسانه گشت و کهن شد حدیث اسکندر (۶۲)

منابع و مأخذ

- ۱- الفصول الفخریه، جمال الدین احمد بن عنبه، بااهتمام سید جلال الدین محدث ارمومی، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، تهران، ۱۳۶۳، صفحه یک
- ۲- همانجا، ص ۲۸
- ۳- بندھش هندی، متنی به فارسی میانه (پھلوی ساسانی)، تصحیح و ترجمه رقیه بهزادی، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، تهران، ۱۳۶۸، ص پنج
- ۴- بندھش، فربنگ دادگی، گذارنده مهرداد بهار، انتشارات طوس، تهران، ۱۳۶۹، ص ۱۳
- ۵- همانجا، همان صفحه
- ۶- همانجا، صص ۱۵۰-۱۵۱
- ۷- فردوسی نامه، مردم و قهرمانان شاهنامه، گردآوری و تالیف سید ابوالقاسم انجوی شیرازی، جلد دوم، انتشارات علمی، چاپ دوم، تهران، ص ۱۰۵-۱۰۶
- ۸- فصول الفخریه، ص سی و دو
- ۹- همانجا، ص ۲۹
- ۱۰- همانجا، صفحه ب
- ۱۱- الفصول الفخریه، بخش اهداف شرکت انتشارات علمی و فرهنگی
- ۱۲- فردوسی نامه، مردم و قهرمانان شاهنامه، جلد دوم، ص ۵۱
- ۱۳- شاهنامه فردوسی، با مقدمه و فهرست محمد عباسی، کتاب فروشی فخر رازی، جلد دوم، تهران، ص ۱۸۳
- ۱۴- شاهنامه فردوسی، جلد دوم، ص ۱۸۲
- ۱۵- شاهنامه فردوسی، جلد دوم، ص ۱۸۲
- ۱۶- هفت لشکر، طومار نقایان از کیومرث تا بهمن، مقدمه تصحیح و توضیح مهران افشاری، مهدی مداینی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ۱۳۷۷، ص ۴۷۴
- ۱۷- تطبیق لغات جغرافیایی قدیم و جدید ایران، محمد حسن خان اعتماد السلطنه، بتصحیح میر هاشم محدث، موسسه انتشارات امیرکبیر، تهران، ۱۳۶۳، ص ۹۸
- ۱۸- همانجا، ص ۴۳
- ۱۹- آذربایجان تاریخی، محمود اسماعیل، باکی، ۱۹۹۲، ص ۱۷، بنقل از ایران تورک لرینین اسکی تاریخی (تاریخ قدیم ترکهای ایران)، بیرینجی جلد، پروفسور دکتور محمد تقی ذهتابی، تبریز، ۱۳۷۸، ایکینجی چاپ، اخترات انتشاراتی، ص ۴۸۱
- ۲۰- همانجا، ص ۱۷، بنقل از ایران ترکلرینین ... ص ۴۸۱
- ۲۱- همانجا، همان صفحه
- ۲۲- ایسکیتلر (ساکالار)، دکتر الهمایی دورمش، تورک کولتورونو آراشدیرما اینستوتوسو، یابینلاری ۱۴۱، سری

- ۳، سایی: ۸-B، آنکارا ۱۹۹۳، ص ۴۲
- ۲۳- همانجا، همان صفحه
- ۲۴- همانجا، همان صفحه
- ۲۵- همانجا همان صفحه
- ۲۶- همانجا، ص ۴۳
- ۲۷- همانجا، همان صفحه
- ۲۸- همانجا، همان صفحه
- ۲۹- همانجا، همان صفحه
- ۳۰- همانجا، همان صفحه
- ۳۱- همانجا، همان صفحه
- ۳۲- همانجا، همان صفحه
- ۳۳- همانجا همان صفحه
- ۳۴- همانجا، ص ۴۴
- ۳۵- همانجا، همان صفحه
- ۳۶- همانجا، همان صفحه
- ۳۷- همانجا، همان صفحه
- ۳۸- همانجا، همان صفحه
- ۳۹- همانجا، همان صفحه
- ۴۰- همانجا، ص ۴۳
- ۴۱- ترجمه تقویم التواریخ، مصطفی عبد الله چلیبی معروف به حاج خلیفه، از مترجمی ناشناخته، تصحیح میر
هاشم محدث، نشردفتر میراث واحیا کتاب، چاپ اول، تهران، ۱۳۷۶، ص ۲۰۳، قسمت تعلیقات و توضیحات
- ۴۲- ترجمه تاریخ مختصر الدول، تالیف غریغوریوس ابوالفرج اهرن (بن العبری)، ترجمه دکتر محمد علی
تاج پور، دکتر حشمت اللہ ریاضی، انتشارات اطلاعات، تهران ۱۳۶۴، ص ۴۵
- ۴۳- تاریخ ارمنستان، موسس خورناسی، ترجمه و مقدمه و تحویل از گورگی نعلبندیان استاد دانشگاه دولتی
یروان (ایروان)، اداره نشریات دانشگاه یروان، یروان، ۱۹۸۴، ص ۱۶۸
- ۴۴- بالکان لارتورکلرینین سسی (BTS)، سایی ۲۲-۲۳، دکتر سیفی شاهین، مقاله ساکا
۴۵- ایسکیتلر، ص ۸۳
- ۴۶- همانجا ص ۸۱
- ۴۷- همانجا ص ۵۰
- ۴۸- فرهنگ جامع شاهنامه، دکتر محمود زنجانی، موسسه انتشارات عطایی، تهران، ۱۳۷۲، ص ۳۲۳

- ۴۹- دیوان لغات الترك، محمود کاشگری، ترجمه و تنظیم و ترتیب الفبایی از دکتر سید محمد دبیر سیاقی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ۱۳۷۵، ص ۵۲۴
- ۵۰- فرهنگ جامع شاهنامه، ص ۳۲۲
- ۵۱- روی = نوعی فلز - به کسی که با آن فلز کار کند صفارمی گویند که شغل اصلی یعقوب لیث صفار نیز بود.
- ۵۲- غیاثاللغات، غیاث الدین محمد رام پوری، به کوشش محمود ثروت، موسسه انتشارات امیرکبیر، ۱۳۶۳، ذیل مدخل «گرد».
- ۵۳- شاهنامه فردوسی، جلد اول، ص ۱۲۸
- ۵۴- معنای تهمتن و گرد از استنباطات جناب آقای حسن اومود اوغلی میباشد
- ۵۵- ترجمه تقویم التواریخ، ص ۲۰۳
- ۵۶- تورک مدنیتی تاریخی، ضیا کوک آلب، بیرینجی قسم، ملی مطبعه، استانبول، ۱۹۲۶، ص ۱۰۰
- ۵۷- اورخون (آیلیق تورکوجه درگی)، سایی ۲۳، اوچاق آبی، ۲۰۰۰، هماقوشو، YR.DOC.DR.ChangizAlYilmaz، ص ۱۵-۱۲
- ۵۸- تن پهلوان و روان خردمند، شاهرخ مسکوب، انتشارات طرح نو، تهران، ۱۳۷۴، ص ۱۹۴
- ۵۹- همانجا ص ۲۱۸
- ۶۰- حماسه ملی ایران، تنوور نولدکه، مترجم بزرگ علوی، با مقدمه سعید نفیسی، چاپ چهارم، مرکز نشر سپهرو نشر جامی، تهران، ۱۳۶۹، ص ۳۱
- ۶۱- آذربایجان تاریخی، محمود اسماعیل، ص ۱۷ به نقل از ایران تورکلرینین تاریخی ص ۴۸۲
- ۶۲- گزیده اشعار فرخی سیستانی و کسانی مروزی، دکتر توفیق سبحانی، چاپ سوم، انتشارات دانشگاه پیام نور، ۱۳۷۹، ص ۱۹

از دیدگاه فردوسی رستم «ایرانی» نبود !!

رستم قهرمان و پهلوان شاهنامه متولد «زابل» در سیستان است و بدین جهت اورا «رستم زابلی» می‌نامند.
مادر رستم - روتابه - دختر مهراب کابلی و مهراب نیز از نوادگان «ضحاک ماردوش» است.
رستم به علت علاقه به خاندان مادری همیشه پرچم «ازدها پیکر ضحاکی» را با خود حمل می‌کند و به
این «ضحاک ماردوش» نیز - که مورد تایید فردوسی نیست - افتخار هم می‌کند!! چنانچه در جنگ با
اسفندیار که او نژادش را شمرده و به آنها افتخار کرده رستم نیز ضمن شمردن نژاد ضحاکی خود می‌گوید:
همان مادرم دخت مهراب بود
کزوکشور سند شاداب بود

نسب رستم به «ضحاک ماردوش» می‌رسد. رستم به علت علاقه به خاندان
مادری همیشه پرچم «ازدها پیکر ضحاکی» را با خود حمل می‌کند و به این
«ضحاک ماردوش» نیز - که مورد تایید فردوسی نیست - افتخار هم
می‌کند!! چنانچه در جنگ با اسفندیار که او نژادش را شمرده و به آنها افتخار
کرده رستم نیز ضمن شمردن نژاد ضحاکی خود می‌گوید:
نژادی از این نامورتر کراست   خردمند گردن نپیچد زراست

که ضحاک بودش به پنجم پدر
نژادی از این نامورتر کراست

زشاهان گیتی برآورده سر
خردمند گردن نپیچد زراست

مهراب، پدرزن رستم، حکمران کابل و پدر رستم - زال زر - نیز حکمران زابل بود چنانچه فردوسی آنها را «کابل خدای» و «زابل خدای» می‌نامد:

برون رفت مهراب کابل خدای
سوی خیمه زال زابل خدای
فردوسی، با توجه به اینکه رستم، متولد «زابل» است او را اکثراً با صفت «رستم زابلی» وصف می‌کند
چنانچه در اشعار ذیل چنین کرده است:

گزین کرد پس «رستم زابلی»

***

چه گویند از «رستم زابلی»
چگونه است کارتوباكابلي

***

در اندیشه‌ی مهتر کابلی
همانطور یکه می‌دانیم «زابل» یا «زابلستان» جزء منطقه «سیستان» است و بدین جهت رستم را گاهی «رستم سیستانی» نیز می‌نامیدند. چنانچه در شعری از قول فردوسی آمده است:

منش کرده ام رستم داستان
که رستم یلی بود در سیستان
کمر بند باریک و سینه فراخ
سرگرد دارد و ریش دوشاخ

ولی از آنجایی که بر طبق جهان بینی فردوسی واژه «ایران» یک واژه «غیر جغرافیایی» است که منطبق بر هیچ سرزمین «جغرافیایی» نیست و مثل شهرهای جابلقا و جابلسا و کشورهای پرتوی است و صرفاً نشانگر دو کشور متخاصل ترک و غیر ترک توران و ایران «دادستانی» است و به اصطلاح ایران از دیدگاه فردوسی یک کشور «اتو پیک» و «لاهوتی و هپروتی» و به قول امروزیها «ذهنی» است نه «عینی» لذا آنها یی که می خواهند این واژه ذهنی را بر سرزمین «ایران فعلی» منطبق نمایند از اینکه در بعضی موارد قابل انطباق نیست بشدت «شوکه»!! می شوند و برای توجیه آن دست به استدلالات غیر منطقی می زند چون فردوسی

به صراحت در اشعارش «زابل» راجزه «ایران» نمی‌داند!! و آنها را دوکشور جداگانه مثل روم و هند دانسته و جدا از هم ذکر می‌کند. بدین ترتیب از نظر فردوسی رستم نیز که قهرمان و پهلوان اصلی و ستون فقرات شاهنامه است غیر «ایرانی» تلقی می‌شود!! چنانچه او در اشعار خود با تاکید بر جدایی زابل از ایران چنین می‌سراید:

سپه را ز زابل به ایران کشید!!
به نزدیک شهر دلیران کشید

xxx

چواز شهر زابل به ایران شوم !!
به نزدیک شاه دلیران شوم

xxx

ز زابلستان گر ز ایران سپاه !!
هر آنکس که آیند زنهار خواه

xxx

چه باید مراجنگ زابلستان
وگر جنگ ایران و کابلستان !!

xxx

ز زابل به ایران ز ایران به تور !!
برای تو پیمود این راه دور

xxx

همه سوی دستان نهادند روی !!
ز زابل به ایران نهادند روی !!

فردوسی بر خلاف کسانی که رسم را ایرانی می‌دانند و به زور می‌خواهند رستم را ایرانی معرفی کنند رستم را ایرانی نمی‌داند چه زادگاه رستم زابل و سیستان است و او آنجا هارا جدا از ایران می‌داند:
سپه را ز زابل به ایران کشید !! / چواز شهر زابل به ایران شوم !! /
ز زابلستان گر ز ایران سپاه !! /
ز زابل به ایران ز ایران به تور !! /
برای تو پیمود این راه دور

فردوسی حتی برای اینکه خوانندگانش دچار اشتباه نشوند و بدانند واقعاً از نظر او «رستم ایرانی نیست» در بعضی موارد نام دیگر زابل یا زابلستان را که همان سیستان است بکاربرده و صراحةً «سیستان» رانیز جدا از «ایران» ذکر می‌کند و می‌گوید:

از آن کارها مانده اندر شگفت
از ایران ره سیستان برگرفت!!

***

برآشفت و اندیشه اندر گرفت!!
زایران ره سیستان برگرفت!!

فردوسی حتی برنام زابل و زابلستان و سیستان و جدایی آنها از ایران قناعت نکرده و نام دیگر آنها یعنی «نیمروز» رانیز می‌آورد.

می‌دانیم که نیمروز نام دیگر سیستان است و فردوسی با ذکر جدایگانه‌ی نام نیمروز از ایران می‌خواهد به بعضی‌ها بگوید که من اشتباه نمی‌کنم که سیستان را جدا از ایران ذکر می‌کنم بلکه شما اشتباه می‌کنید که فکر کرده‌اید رستم از نظر من ایرانی بوده است لذا به صراحةً می‌سراید:

همه کارداران گیتی فروز
زایران وز کشور نیمروز!!

او حتی پا از این هم فراتر نهاده و معتقد است که در زمان سلطان محمود غزنوی هم – که فردوسی خود معاصر او بود – زابل یک کشور جدا از ایران بوده و تنها وجه مشترک آنها این است که در تحت تصرف سلطان محمود ترک هستند. لذا با جدایگانه ذکر کردن زابل از ایران در دوره سلطان محمود هم می‌گوید:

کنون پادشاه جهان راستای
به رزم و به بزم و به دانش گرای

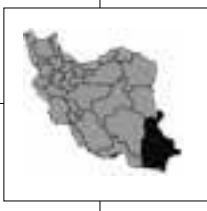
شهنشاه ایران و زابلستان!!
زقنج تامرز کابلستان

برو آفرین باد وز لشکرش
چه برخویش و بردودهی کشورش

البته این «دسته گل به آب دادن» مختص «زابل و زابلستان و سیستان و نیمروز» – که محل تولد رستم است – نیست بلکه از نظر فردوسی «اهواز»، «مازندران»، «کرمان» و «مکران» (قسمت هم‌جوار کرمان)

نیز جزو ایران «ذهنی و اتوپیایی» او نیستند چنان‌چه در پادشاهی دارا می‌گوید:

چودار از ایران به کرمان رسید
دوبه راز بزرگان لشکرندید

رستم اهل زابل و سیستان است و فردوسی زابل و سیستان را جزء ایران نمی داند و
می گوید:

سپه راز زابل به ایران کشید! / چواز شهر زابل به ایران شوم! /
ذ زابلستان گر زیران سپاه! / ز زابل به ایران زیران به تور! /
برای تو پیموداین راه دور

یاد رپادشاهی خسرو پرویز اهواز را جدا از ایران و مثل یک کشور مستقل شمرده و می گوید:

چو صد مرد بیرون شد از رومیان

که اشعار فوق نشان می دهد:

اولاً: فردوسی برخلاف کسانی که رستم را ایرانی می دانند و به زور می خواهند رستم را ایرانی معرفی کنند
رستم را ایرانی نمی داند.

ثانیاً: از نظر فردوسی واژه «ایران» نه یک واژه «جغرافیایی» منطبق بر مناطق جغرافیایی بلکه یک نام «اسطوره‌ای» و «اتوپیایی» و در حقیقت یک «ایده شهر» و «آرمان شهر ذهنی» است نه عینی.

درجهان بینی فردوسی واژه «ایران» یک واژه «غیرجغرافیایی» است که منطبق بر هیچ سرزمین «جغرافیایی» نیست و مثل شهرهای جابلقا و جابلسا یک کشور هپروتی و ذهنی است لذا از ایران به شهرها و مناطق کرمان، زابل، اهواز، مازندران و سیستان ... می روند یعنی گویا سیستان (زادگاه رستم) جزء خاک ایران نیست:

از آن کارها مانده اندر شگفت

!!

ثالثاً: از همه مهمتر اینکه فردوسی حتی در زمان حیات خود نیز زابل را کشوری جدا از ایران می دانست و سلطان محمود راهم «پادشاه ایران» و هم «پادشاه زابلستان» می شناخت و این بازنیشان می دهد که فردوسی حتی در زمان حیات خود نیز زابل را کشوری جدا از ایران می دانست.

بنابراین به کسانی که رستم را «بزرگترین پهلوان ایران» میدانند باید متذکر شد که از زعم خود به چنین پنداری دچار شده اند و فردوسی در این پندار و توهمند هم رای و هم فکر آنها نیست.

بعضی از شاهنامه خوانان در پی توجیه قضیه برآمده و اظهار می کنند چون ایران در زمان قدیم فدرالیته بود

!! لذانام استان ها به همان نام مشهور باقی مانده و صرفاً پایتخت به نام «ایران» خوانده می شد یعنی وقتی گفته می شد که دارالاز ایران به کرمان رفت منظور این بود که دارالاز پایتخت به کرمان رفت !!

البته پر واضح است که چنین توجیهی، منطقی نمی تواند باشد چه:

اولاً: شاهنامه به صراحة در این باب اشاره ای نشده و چنین توجیهی زاییده وهم و خیال میتواند باشد.
ثانیاً: نام پایتخت ها نیز همچون نام استان ها به صراحة یا به قرینه ذکرمی شود و مثلاً «چون در زمان کیکاووس پادشاه کیانی پایتخت آن پادشاه شهر پارس است از آن با همان اسم پارس نام برده می شود نه با نام ایران چنانچه وقتی کیخسرو از جنگ افراسیاب برگشته و در شهری اتراق می کند نامه ای توسط شترسواران به پارس - پایتخت ایران - پیش پادشاه می فرستد و فردوسی نیز دقیقاً از پایتخت با همان نام معمول خود یعنی پارس نام می بردنه با نام ایران:

هیونان فرستاد چندی ز ری سوی پارس نزدیک کاووس کی

همچنین زمانی که اردوان پادشاه اشکانی در ایران حکومت می کند و پایتختش شهر «ری» است از شهر ری دقیقاً با اسم ری نام برده می شود نه با نام ایران:

ز پیش نیا کودک نیک پی به درگاه شاه اردوان شد به ری

پس چنانچه مشاهده می شود از پایتخت اردوان اشکانی نه با نام ایران بلکه با اسم ری نام برده می شود.
ثالثاً: در بعضی زمان ها کشور ایران دارای سه پایتخت بود، مثلاً «در زمان هخامنشیان شهر های شوش و بابل و همدان پایتخت های ییلاقی و قشلاقی پادشاهان هخامنشی بود و پادشاهان هخامنشی در آنجاها فصل هایی از سال را ییلاق و قشلاق می کردند، در این صورت آیا در چنین موقعی نام ایران نیز به شخص شخیص پادشاهان بند بود و همراه آنها ییلاق - قشلاق می کرد؟!

رابعاً: پادشاهانی مثل نادر شاه افشار بودند که به حول و قوه الهی دائم در میدان های جنگ و سفرهای جنگی بودند و به قول آن شاگرد مدرسه که معلمش ازو برسیده بود پایتخت نادر شاه کجاست و او جواب داده بود پشت زین اسبش! در چنین مواردی آیا نام ایران مفقود یا محدود به همان محدوده چند سانتی متری سطح زین اسب بود؟!

خامساً: وقتی در جایی خوانده شود که ایرانیان ائله و بئله کردند یا از لشکر و سپاه ایران این مقدار و آن تعدادی کشته شدند خواننده با چه معیاری باید بداند که کشته شدگان از «اھالی پایتخت» واگارد

شاهنشاهی بودند یا از اهالی «شهرستان‌ها»؟! و چنین ابیاتی را چگونه باید معنی کنند:

چنان چون بود ساز جنگ کیان

رده برکشیدند ایرانیان

وز آتروی پیکار پیوسته بود

از ایران سپه بیشتر خسته بود

نهایت اینکه از منظر چنین توجیه‌گرانی مردم در چنین مواردی در حکم شتم رغاني هستند که گاه در حکم و نقش شتروگاه در حکم و نقش مرغ اند یعنی به اعتبار «شهرستانی» بودنشان گاهی ایرانی هستند و گاهی ایرانی نیستند!!

به هر حال از آنجایی که گفته شده فرد غرق شونده برای نجات خویش دست به هر خس و خاشاکی می‌زند به نظر می‌رسد بعضی از حضرات درمانده از توجیه‌های منطقی حاضرند به هر خس و خاشاکی دست یازند تا نظرات فردوسی را به زعم خویش توجیه به روز نمایند در صورتیکه فردوسی نه تنها در دوره‌های افسانوی و تاریخی بلکه در زمان و عصر خویش نیز زابل - این زادگاه رستم - را جدا از ایران تصور می‌کرد و چنانچه از اشعار مدح سلطان محمود نیز شاهدی ذکر گردید براین عقیده خویش تا پایان عمر باقی بود که زابل در جایی غیر از ایران قرار دارد و جزء خاک ایران نیست. لذا بهتر است که بعضی هانظریات فردوسی را چنانچه هست بپذیرند و از توجیه‌های غیر منطقی پرهیز نمایند.

منابع و مأخذ

عزیزان خواننده در اینترنت می‌توانند روی متن شاهنامه‌ها «کلیک» کرده و در قسمت «سرچ» واژه‌ی ایران و زابل و... را نوشته و اشعار این قسمت را در آنجا ملاحظه فرمایند.

آیا نژاد پاک آریایی وجود دارد؟!

به نظر برخی از مورخین گویا چند قرن پیش از میلاد مسیح اقوامی که بعداً «آریائی» یعنی «شرورو و شورشی» نامیده شدند از تنگه «داریال» (داریول = گذرگاه باریک و تنگ) گذشته، بطرف جنوب سرازیر شده عاقبت در اطراف کوهی در شیراز فعلی ساکن گردیده و «پارسی» نامیده شدند که عرب شده‌ی آن «فارسی» است.

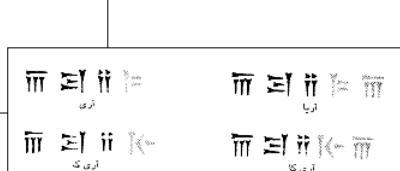
پارسی از واژه پرسه (مثل پرسه زدن) و پارسه «نوعی ناسزای تحقیرآمیز، به معنای بی خانمان، بی اصل و نسب، و مهاجم و غارتگر است، که [قبل و] پس از ویرانی های به بارآمده در دوران تسلطه هخامنشیان، از سوی بومیان منطقه به قوم کورش بخشیده شده است» (۱)

در اینکه این قوم - که گویا از قبایل اسلام بودند - قبل از آمدن به فلات ایران چه نامیده می شدند مورخین از آن بی اطلاع هستند و طبق تحقیقات جدید، زبان این قوم اسلامی که به غلط «پارسی باستان» نامیده شده هیچ ربطی به قومی که امروزه در ایران به نام فارس نامیده می شوند ندارد چه زبان فارسی دری در حقیقت همان زبان تاجیکی است که از آنسوی مرزها یعنی از کشور تاجیکستان و از طریق افغانستان و خراسان به ایران وارد و رایج گردیده است.

به نظر برخی از مورخین گویا چند قرن پیش از میلاد مسیح اقوامی که بعداً «آریائی» یعنی «شورشی و شورشی» نامیده شدند از تنگه «داریوال» (داریوال = گذرگاه باریک و تنگ) گذشته، بطرف جنوب سرازیر شدند.

واژه‌ی آریائی فقط در سرزمین ایران بدین شکل و شمايل بکار می‌رود و در کلیه کشورها و لغتنامه‌ها و دائرة‌ی المعرفه‌ای خارجی این اتحادیه قبایلی بنام «آری» یا «آرین» ثبت و ضبط می‌شود.

واژه «آری» با پسوندهای مربوطه یعنی «شیر و شورشی» و نژاد آریایی یعنی نژاد شورش.

برگرفته از کتاب: دوازده قرن سکوت، بخش دوم
اشکانیان، ناصر پور پیرار، نشر کارتگ، تهران، ۱۳۸۱

۱۹ ص

واژه «آری» گویا غیر از معنی شورشی، معنی «پاک و تمیز» و به اصطلاح امروزی معنی مجازی «نجیب و آزاده» را نیز داشته است. این اتحادیه قبایلی چنانچه از نام «آری» آن مشخص می‌شود دارای عنصر بسیار قوی ترک بوده چه نام «آری» برگرفته از زبان همین عناصر ترک نیز می‌تواند باشد. واژه «آری» به معنی تمیز و پاک مختص زبان ترکی است و به معنی فوق در زبانهای دیگر بکار نمی‌رود. به واژه‌ی «آری» در زبان عربی «تمیز و صاف» و در زبان فارسی «پاک و سره» گفته می‌شود ولی واژه‌ی آری همین امروز نیز بصورت مصدر «آریتماق» (تمیز کردن) در زبان ترکی آذربایجانی در همین قرن بیست و یکم نیز استعمال می‌شود. در شاهنامه‌ی ترکان آذربایجان بنام «كتاب دده قورقود على لسان طایفه اوغوزان» (كتاب پدر قورقود بزبان طایفه اوغوزها) بصراحت آمده است که «اوغوز بگلری ... آری سودان آبدست آلدیلار» (۲) یعنی «امیران اوغوز از آب پاک و ضوگرفتند» لذا اتحادیه‌ی قبایلی آریائی یک اتحادیه حداقل از نظر زبانی

یکدست نبوده و عنصر ترک، عنصر غالب در آن اتحادیه قبایلی بودکه واژه آری (پاک) آن برگرفته از زبان همین ترکان است.

به هر حال از قرن نوزدهم که اوج سیاستهای استعماری است نظریه «نژاد آریائی» و «برتری نژاد آریا» در صدر سیاستهای بعضی از حکام جاه طلب قرار گرفت و درنهایت دستاویزی برای یک جنگ تمام عیار بر علیه به اصطلاح «اقوام غیر آریائی» شد.

در ایران مبلغ پرشور نژاد به اصطلاح آریایی رضا شاه کاملاً «بیساد و در آلمان نازی، هیتلر پشت کنکوری بود که فردی ولگرد از منابع اطلاعاتی پلیس مخفی آلمان بود که برای حکومت دولت آلمان خبر چینی می‌کرد و از گردش روزگار کج رفتار سفله مدار از سوی پلیس مامور خبر چینی در حزب ناسیونال سوسیال آلمان گردید که بعداً «ذب حزب مذکور شده، با طی مدارج حزبی عاقبت پیشوای آلمان نازی گردید و جنگ جهانی دوم را براهانداخت!

جالب اینکه متحد و یار و فدار ایدئولوژی نژاد برتر آریایی هیتلر در این جنگ به اصطلاح نژادی «کوتوله‌های نژاد زرد ژاپنی» بودند که این نیز بیشتر به یک «جوک تاریخی» شباهت دارد تا یک «واقعیت تاریخی» برای پیروان «خون و نژاد پاک آریائی» که متحد آنها در جنگ بر علیه سایر ملل، ژاپنی‌های زرد پوست بودند و کشور ایران چه صدماتی که از این تئوری نژاد پاک آریایی نخورد و چه ضرباتی که تابه امروز متحمل نشده و چه ضرباتی که در آینده از این تئوری احتمانه نژادی که نخواهد خورد.

بعد از جنگ جهانی دوم و شکست آلمان هیتلری و امپراطوری زرد ژاپنی و ایتالیای مسولینی که این تئوری از اروپا ریشه کن شد باز تفاله‌های فکری آریایی در سرزمین ایران به رشد انگلی خود ادامه داده و می‌دهند.

موج نژاد پرستی در ایران همانطوری که ذکر شد با روی کار آمدن رضاخان پالانی (رضا شاه بعدی) به کمک استعمار پیر انگلیس جانی تازه گرفت و رضاخان پالانی برای درهم کوبیدن قدرت ترکان قاجار عوض آنکه «دولت قاجار» را مورد نقد و انتقاد قرار دهد از سر نادانی «ملت ترک ایران» را مورد حمله قرار داد و با عوض کردن نام خانوادگی خود از رضاخان پالانی به رضا شاه پهلوی امیر خرد و خاندانش نیز متشبه شد که: «این منم طاوس علیین شده» ولی طولی نکشید که اربابانش چنانچه آورده بودند خود نیز از حکومت برکنار کرده و فرزندش را به جای او ملعبه دست خود ساختند.

فرزنند رضا خان پالانی نیز بعد از چندی هوس «پاک نژادی» بر سرش زد و در معجون نامه‌ای بنام «ماموریت برای وطن» نوشت: «پدرم برخلاف پادشاهان قاجار که از نژاد ترک بودند از خانواده اصیل ایرانی بود» (۳) و خواست مردمی را که بقول معجز- شاعر معروف آذربایجان - اگر ایتالیائی‌های بی‌ایمان سوزن نمی‌دادند بی شلوار و بی تنباک می‌مانندند به مالیخولیائی بنام «دروازه تمدن بزرگ» رهنمون گردد و برای رسیدن به آن دروازه و تمدن واهی متول به چه مظالمی که نشد و عاقبت بر سرش همان آمد که بر سر دیگر ظالمان و بنوعی بر سر پدرش آمده بود.

بعد از گوربه‌گورشدن آریامهر، تفاله‌های فکری او از جمله سلطنت طلبان با دگردیسی تمام مثل آفتاب پرستان رنگ عوض کرده و دوباره تئوری «خون و نژاد پاک آریائی» را به نوعی دیگر زمزم کردن غافل از اینکه اگر به نسب نامه‌ی همان پادشاهان بنگرند خواهند دید که آنان خود فاقد اصالت خون و نژاد پاک بودند . ولی چه کنیم که هستند بعضی از سلطنت طلبان و تفاله‌های فکری آریامهری که هنوز اصرار بر «خون و نژاد پاک آریائی» دارند و مبلغ پرشور این تئوری می‌باشند لذا برای اینکه این آقایان به «خون و نژاد به اصطلاح پاک پادشاهان و قهرمانان» خود پی ببرند و معرفت‌شوند که نژادی بنام «نژاد پاک» در عرصه جهانی - مگر در جنگلهای دست نیافتنی افریقا و آمازون - وجود ندارد به شجره نامه کوتاهی از پادشاهان و قهرمانان بسنده می‌کنیم تابیینیم بازدواج‌های مکرر این پادشاهان و قهرمانان ایرانی با ایرانی (بیگانه) آیا باز جای صحبت از نژاد پاک باقی می‌ماند یا نه؟

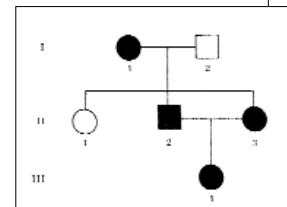
ولی قبل از ورود به مبحث اصلی اجباراً به نکته‌ای علمی اشاره می‌کنیم و آن اینکه هر فرد انسانی محصول مشترک پدر و مادر است و نژاد از هر دو سو- یعنی پدر و مادر- به فرزندان منتقل می‌شود و در دنیای علم چیزی بنام اینکه صرفاً پدر یا صرفاً مادر در شکل گیری فرزند تأثیری داشته باشد وجود ندارد و فرزند محصول مشترک پدر و مادر است.

برای اینکه مطلب بصورت علمی ارایه شود چند سطیری را از کتاب «ژنتیک و مسائل آن، [و مسئله] وراثت» نوشته دکتر هوشنگ خاوری خراسانی و دکتر صدرالله سیاه منصور را در مورد شجره نامه خانوادگی و شکل ترسیمی آن را عیناً می‌آوریم. دکترهای فوق می‌نویسند: «منظور از شجره نامه عبارت از ثبت مجموعه اختصاصات ارثی افراد یک دودمان یا یک خانواده بر روی صفحه کاغذ است. در شجره نامه، افراد نر [پدر]، [باک] مربع و افراد ماده [مادر]، [بوسیله] یک دایره مشخص می‌شوند یک خط افقی بین دو فرد

نماینده‌ی یک آمیزش بوده و خطوط عمودی مشتق از آن، فرزندان حاصل از آمیزش را نشان می‌دهند...
نسل‌های مختلف را با اعداد لاتین و افراد هر نسل را با اعداد معمولی نشان می‌دهند» (۴)

یک نکته بغایت ساده علمی:

نژاد!! از پدر و مادر یعنی از هر دو نفر به فرزند منقل می‌شود نه فقط از پدر به نظر آریا پرستان!! - در شجره نامه، افراد نر [پدر] با یک مریع و افراد ماده [مادر] بوسیله یک دایره مشخص شده است پس چنانچه دیده می‌شود هم پدر و هم مادر در شکل گیری فرزند موثر بوده و چنین نیست که صرفاً زن پدر را اول را بازی کند.

با آگاهی از این مسئله بی‌نهایت ساده علمی به شجره نامه و نسب نامه‌ی بعضی از پادشاهان و قهرمانان ایرانی پرداخته می‌شود که چگونه با «انیرانی‌ها» (به اصطلاح غیرآریایی‌ها) ازدواج می‌کنند و باز محصولین دست چند و چند رگه آنها چگونه دم از «نژاد پاک آریائی» می‌زنند. اگر نژاد پاک همین است چه خوب که اسلام این به اصطلاح پاکان ناپاک را از روی زمین پاک کرد!

حال به نمونه‌ای از شجره نامه‌های به اصطلاح پاک نژادان آریانی دقت فرمایید:

۱- سیامک پادشاه ایران:

سیامک نوه‌ی کیومرث پادشاه پیشدادی ایران حاصل ازدواج دو برادر و خواهر بنامهای ماری و ماریه می‌باشد. ابو علی محمد بن بلعمی در «تاریخ بلعمی» در این مورد می‌نویسد: «آن روز ماریه از ماری پسری بزاد نیکوروی اورا سیامک نام کرد و این سیامک پدر ملوک [ایران] بودست... گویند که دیوان

سیامک پادشاه ایران محصول ازدواج دو خواهر و برادر بنامهای ماری و ماریه
بود!!

آگاه شدند که این پدر همه‌ی پادشاهان خواهد بود تدبیر هلاکش کردند...» (۵)

۲ – فریدون پادشاه ایران:

جمشید پادشاه پیشدادی ایران با دختری بنام ماهنگ که فرزند پادشاه ماچین بود ازدواج می‌کند که حاصل این آمیزش ایرانی و ایرانی فردی بنام همايون است که این همايون پدر آبین و جد فریدون پادشاه معروف ایرانی است. مولف مجمل التواریخ می‌نویسد جمشید سه پسرداشت یکی «از پری چهره دختر زابل شاه و دیگر دو پسر از دختر ماهنگ، مالک ماچین، یکی رانام هتوال و دیگری را همايون، و آبین از همايون بزاد که پدر افریدون بود» (۶)

پس فریدون پادشاه پیشدادی و بروایتی کیانی، فردی دورگه از «نژاد زرد» – ماچینی – بوده است.

فریدون در مورد پدر خود می‌گوید:

منم پور آن نیکمرد آبین

در روایتی دیگر آمده است که بر اثر ظلمهای متعدد جمشید پادشاه ایران، مردم از دست جمشید به تنگ آمده و دنبال شاهی دیگر می‌گردند و عاقبت ضحاک را بعنوان پادشاه به ایران زمین «دعوت» می‌کنند.

فردوسی می‌گوید:

سواران ایران همه شاه جوی

نهادند یکسر بضحاک روی

ورا شاه ایران زمین خوانند (۷)

بساهی براو آفرین خوانند

جمشید در حین فرار، به منطقه تحت حکمرانی یکی از فرمانروایان خویشاوند ضحاک می‌رسد و به لطایف الحیل در دل این «امیر عرب» برای خود جایی باز کرده و دختروا سمن ناز را بزنی می‌گیرد. کورنک- این حاکم عرب زبان - مدتی جمشید را در خاک خود نگهداشت و ازاو پذیرایی می‌کند حاصل این ازدواج، تولد پسری بنام توراست که در شجره نامه پادشاهان ایرانی دارای نقش می‌باشد. چون جمشید نمی‌تواند چند سالی بیشتر در سر زمین کورنک بماند به جانب چین فرار می‌کند و دختر خاقان چین را به زنی می‌گیرد.

در کتاب «هفت لشکر» آمده است:

«چون ... جمشید را پیدا نکرد ضحاک منجمان را طلب نمود گفت ببینید که جمشید در کدام ولایت می‌باشد، چون منجمان نظر کردند گفتند جمشید در چین می‌باشد و دختر خاقان را به نکاح خود در

آورده است و از آن دختر پسری به هم رسد، فریدون نام، که زوال پادشاهی تودر دست او خواهد بود.» (۸)

فریدون پادشاه ایران «دورگه‌ای زرد پوست» بود !!

اگر خاقان چین ترک باشد که فریدون «دورگه‌ای ترک» است و اگر چینی باشد فریدون پادشاه ایران «دو رگه‌ای زرد پوست» می‌باشد. حال آریا پرستان هر کدام را که خواستند انتخاب فرمایند. پس تا بحال از جمیشید، یک دورگه‌ی «عرب - عجم» بنام تورویک دورگه‌ی «ترک - عجم» یا «عجم - زرد پوست» بنام فریدون را داریم که پادشاه ایران است.

۳ - ایرج پادشاه ایران:

ضحاک بعد از دستگیری جمشید او را با اره از میان به دونیمه کرده و بعد به روایتی با دودختر جمیشید و به روایت دیگر با دو خواهر جمشید ازدواج می‌کند. «فریدون دورگه» برای تصاحب بیوه‌های ضحاک دست بدامن ایزدان می‌شود. بر طبق روایت «درواسپ یشت» کرده‌ی ۳ فقره ۱۴ - ۱۳ فریدون برای ایزد درواسپ، صد اسب، هزارگاو، ده هزار گوسفند قربانی کرده و به ایزد فوق الذکر التمام می‌کند که: «این کامیابی را بمن ده ای نیک، ای تواناترین درواسپ که من به اژی دهاک ظفریا بام ... هر دوزنش را بربایم، هر دورا، سنگهوك (شهرناز) و آرنوک (ارناز) که از برای توالد و تناسل دارای بهترین بدن می‌باشد...» (۹)

حال اگر ارنواز و شهرناز (به روایت فردوسی) را خواه ران جمشید بگیریم فریدون با دو عمه خود و اگر آنها را دختران جمشید بگیریم با خواه ران خود ازدواج کرده است. باتوجه به اینکه حاصل این ازدواجها تولد

ایرج و سلم و توراست و ایرج پادشاه ایران می باشد. پس ایرج پادشاه ایران دورگه ای زردپوست و حاصل ازدواج برادرزاده باعمه، یا خواهر با برادر بود!!^(۱۰)

فریدون تصمیم می گیرد که پسرانش سلم و تورو ایرج با دختران پادشاه یمن عرب زبان ازدواج کنند. پادشاه یمن می خواهد بینند دامادانش «لیاقت همسری» دختران او را دارند یا نه (معلوم می شود عربها به این نژاد برتری شاه پرستان از همان اول تره هم خرد نمی کردند). لذا آنها را «امتحان» می کنند و چون می بینند فعالاً دارای ضریب هوشی عادی هستند دخترانش را به عقد ازدواج پسران فریدون در می آورد. در کتاب «ماه فروردین روز خرداد» آمده است «در این روز فریدون سه دختر بود خوسرو تازیکان شه را بخواست و به زنی به پسران داد»^(۱۱)

ایرج پادشاه ایران دورگه ای زردپوست و حاصل ازدواج خواهر با برادر یا برادرزاده باعمه!!

فردوسی نام این پادشاه عرب یمن را «سرو» ذکر می کند. پس این جانیز سه ایرانی دورگه با سه عرب ازدواج می کنند و آمیختگی به اصطلاح نژادی شدیدی پیش می آید یعنی سه دورگه زردپوست با سه دختر عرب - به اصطلاح فردوسی عرب سوسمار خوار - ازدواج می کنند که یکی از این دختران عرب بعده "ملکه ایران" می شود.

پس ایرج پادشاه ایران خود دورگه بوده و با دختری عرب نیز ازدواج می کند. چشم طرفداران تئوری نژاد پاک و اصیل آریایی روشن!!

۴- منوچهر پادشاه ایران:

فریدون سرزمینهای تحت سلطه‌ی خود را بین فرزندانش تقسیم می‌کند و پادشاهی ایران شهر را به ایرج می‌دهد ولی پسران دیگر ش بنامهای سلم و تور با این کار او مخالفت می‌کنند و عاقبت ایرج در جنگ با سلم و تور کشته می‌شود. فریدون دختر ایرج یعنی خوزک یا خوشک – نوه خود - را بزند می‌گیرد که حاصل این ازدواج پدر بزرگ با نوه، منوچهر پادشاه بعدی ایران می‌شود. در «مجمل التواریخ والقصص» آمده است:

«دختر ایرج هم دختری بزاد و فریدون بزن کردش، ومنوچهر بزاد» (۱۲)

عبدالملک بن محمد بن اسماعیل ثعالبی نیشابوری در کتاب «غیر اخبار ملوك الفرس و سیرهم» مشهور به «تاریخ ثعالبی» می‌نویسد «کودک از هر جهت شبیه فریدون» بود و «چون اورابخواست و دید که مانند اوست خوشدل گشت و گفت منوچهر یعنی که به من شبیه است» (۱۳). اعلیحضرت همایون شاهنشاه فریدون از اینکه پسر «از هر جهت شبیه» اوست خوشدل شده و نام مبارکش را منوچهر می‌گذارد گویا دلوپاس این بوده که نکند بچه شبیه پادشاه یا جوج و ماجوج باشد ولی وقتی بچه پس انداخته را شبیه خود می‌یابد خوشدل گردیده و به میمنت و مبارکی همین شباهت به لفظ مبارک می‌فرمایند «منوچهر»! و این منوچهر بعداً پادشاه ایران می‌شود.

فریدون، دختر ایرج یعنی نوه خود را بزند گرفت که حاصل این ازدواج پدر بزرگ با نوه، منوچهر پادشاه ایران است !!

مسعودی مورخ بزرگ اسلامی در کتاب «التنبیه والاشراف» در مورد منوچهر و نظر ایرانیان نسبت به او می‌نویسد:

«[منوچهر] ... صد سال و بیست سال پادشاهی کرد و ایرانیان او را سخت معتبر دانند و چیزها ازا او گویند و معجزه‌ها [!]! یاد کنند. ما بین او و فریدون سیزده نسل بود» (۱۴)

منوچهر پادشاه ایران حاصل ازدواج پدر بزرگ بانوه !!
یا برادر باخواهراست !!

شاید بعضی ها فکر کنند که سیزده نسل مورد اشاره مسعودی ما بین ازدواج‌های غیر خانوادگی بوده در صورتیکه چنین نیست و جناب فریدون تا منوچهر متولد بشود، دختر به دخترو نوه به نوه و نتیجه به نتیجه و نبیره به نبیره خود را به زنی می‌گیرد تا منوچهر خان متولد گردد. در روایت بلعمی - وزیر سامانیان - منوچهر حاصل ازدواج برادر باخواهراست.

ابوعلی محمد بن محمد بلعمی در «تاریخ بلعمی» در این مورد می‌نویسد:

«فریدون دختر ایرج را» [نوه خود را] «بنزی کرد و با او بیود و ... نام این دختر کوشک بود، ازا و دختری آمد و نام فرکوشک، با او ببود دختر آمد نام [او] روشک، با او ببود دختری آمد نام او فروزوشک با او ببود دختری آمد نام او بیتک با او ببود دختری آمد نام او ایرک با او ببود دختری آمد نام او ایزک با او ببود دختری آمد نام او [دیرک با دیرک ببود دختری آمد نام او منسجرک (یا منشخرک) و پسری نام او منشخرفاغ پس این برادر باخواهربود] پسری آمد نام او منشخرنر و دختری نام او منشراورک و این دو» [برادر و خواهر] باهم ببودند این منوچهر بیامد و هنوز افریدون زنده بود» (۱۵)

در «بند هش» طبع بمبهی در این مورد آمده است که فریدون بانوه خود یعنی دختر ایرج پادشاه ایران «ببود!» و «از آن دختر ایرج، دختری بزاد، آنها» [سلم و تور] خواستند آن مادر و دختر را نیز بکشند، ولی فریدون آنان را پنهان کرد [و با آن (دختر) ببود!] تا ده پیوند پس منوشخورشید [منوچهر] از این دختر بزاد» (۱۶). مسعودی با اظراف特 خاص خود می‌نویسد: «ایرانیان او را سخت معتبر دانند و چیزها از او گویند و معجزه‌ها یاد کنند!!» (۱۷)

۵- زو طهماسب پادشاه ایران:

زو طهماسب یکی دیگر از پادشاهان پیشدادی ایران است . زو فرزند طهماسب و نوه منوچهر است .
بلعمی در تاریخ بلعمی در مورد نسب زومی نویسد: «این منوچهر را پسری بود طهماسب نام، گناهی بکرد
که منوچهر برو خشم گرفت خواست بکشد « و این طهماسب دختر خویش را بزنی داشت و آنگاه
سرهنجان منوچهر برخاستند و از منوچهر خون او بخواستند] (خواستار عفو او شدند)] منوچهر او را بایشان
بدان شرط که از پادشاهی او بیرون شود [ببخشید] و آن دخترش ازو بارداشت و فرمود که بکوشکی اندر باز
داشتند ... پس طهماسب از پیش پدر بشد و به ترکستان شد

زو طهماسب پادشاه ایران حاصل « گناه » (رابطه نامشروع)
پدر با دخترش بود !!

وحیلت کرد تا آن دختر از آن کوشک بدزدیدند و بنزدیک خویش آن جا ببرد و پسری آمدش زونام کردش
و آنگاه منوچهر بشنید و ازو خوشنود شد [!؟] و پس از چند سال طهماسب باز نزد پدر آمد و آن پسر خرد بود
پس طهماسب پدرش بمرد پیش از منوچهر و چون منوچهر بمرد « زو » خرد بود و هنوز ملک رانشایست او
را بملک بنشاندند [و او ملک نتوانست داشتن] و افراصیاب ملک ترک آگاه شد که ایران چون ضعیف
شدست بیامد و ملک بگرفت ... دوازده سال بماند . پس زو بن طهماسب بیرون آمد و سپاه بر او بیعت
کردند و با افراصیاب حرب کردند » (۱۸)

پس این دشمن غدار ترکان نیز از آن به اصطلاح خلف‌های نامیمون ! بوده که حاصل « وصلت پدر و
دختر » با هم بوده است . از متن سند معلوم است که ازدواج پدر با دختر در آن زمان نیز « گناه » محسوب
می‌شد .

۶- کیکاووس پادشاه ایران:

کیقباد یکی از پادشاهان کیانی ایران است که با فربک (فر+بگ) دختر یکی از امیران ترکستان ازدواج می‌کند . محمد بن جریر طبری در «تاریخ الرسل والملوک» گوید که پدر آن دختر «از سران و بزرگان ترک بود»(۱۹)

بلغی پنج و فردوسی چهارو دینوری سه پسر برای کیقباد قابل است . فردوسی نام این چهار فرزند دو رگه کیقباد را کیکاووس، کی آرش، کی پشین و کی ارمین، می‌داند و می‌سرايد:

نگرتا چنین در جهان شاه نیست	بدین گونه صد سال بزیست
که بودند از و در جهان یادگار	پسر بد مرارا خردمند چار
کی آرش دوم بد، سوم کی پیشین	نخستین چوکاوس با آفرین
سپردنده گیتی به آرام و کام (۲۰)	چهارم کی ارمین کی بود نام
پس کیکاووس حاصل وصلت کیقباد با دختر یک امیر ترک و فردی دورگه بود.	

کیکاووس پادشاه ایران دورگه‌ای ترک زاد بود!

۷- سیاوش ولیعهد ایران:

کیکاووس فرزند بزرگ کیقباد است که بعد از پدر به سلطنت ایران می‌رسد .
«ابوحنیفه احمد بن داود دینوری» در کتاب «اخبار الطوال» در مورد فرزندان ترک نژاد کیقباد می‌نویسد:
«او سه پسر داشت [مهتر] کاوس که پس از او پادشاه شد»(۲۱) کیکاووس از آن دورگه‌های ترک است که با دختر عربی بنام سودابه - به قول فردوسی - و سعدا - بقول مسعودی - ازدواج می‌کند. مسعودی

می نویسد وقتی کیکاووس در جنگ با شمربن فریقس پادشاه یمن جنگید و اسیر شد «دختر شمرکه سعدا نام داشت بدو دلباخت و نهان از پدر را او و همراها نش نیکی همی کرد... تارستم، ... پادشاه یمن شمربن فریقس را بکشت و کیکاووس را بر هانید و به ملکش باز گردانید و سعدا نیز همرا وی بود که بر او تسلط یافت» (۲۲) پس این دو رگه در تحت سلطه رگه سومی یعنی رگه عربی سودابه - قرار داشت تا اینکه پهلوانان ایران دختر گرسیوز- برادر افراسیاب - را اسیر کرده پیش کیکاووس می آوردند و او با این دختر ترک ازدواج می کند که حاصل این ازدواج پسری بنام سیاوش است. مادر سیاوش خود را چنین معرفی می کند:

نیایم سپهدار گرسیوز است
بدان مرز خرگاه او مرکز است

سیاوش ترک زاد فردی پاکدامن بود که مورد پسند نامادری خود سودابه قرار گرفته ولی از پاکدامنی از قبول عشق گناه آلوه او خود داری می کند . سودابه همچون زلیخا که بر حضرت یوسف (ع) تهمت زده بود بر سیاوش تهمت می زند و سیاوش برای اثبات بیگناهی خود مجبور می شود از میان تلی از آتش بگذرد. بعد از اثبات شدن بیگناهی، سیاوش از ترس توطئه های بعدی ایران را ترک کرده به توران پناهنده می شود و بعد باعث ماجراهای بسیاری در شاهنامه می شود.

پس سیاوش ولیعهد ایران نیز فردی دورگه و ترک زاد بود.

سیاوش ترک زاد فردی پاکدامن بود که مورد پسند نامادری خود سودابه قرار گرفته ولی از پاکدامنی از قبول عشق گناه آلوه او خود داری می کند . سودابه تهمت می زند و سیاوش برای اثبات بیگناهی خود مجبور می شود از میان تلی از آتش بگذرد !

۸ - کیخسرو پادشاه ایران:

کیخسرو یکی دیگر از پادشاهان کیانی ایران است که حاصل ازدواج سیاوش با فرنگیس دختر افراسیاب - پادشاه ترک توران - است. وقتی سیاوش به ترکان پناهنده می شود پیران وزیر افراسیاب دختر خویش بنام جریره را به عقد ازدواج او در می آورد که حاصل این ازدواج تولد پسر قهرمانی بنام فرود است

که به تنها یی راه بر سپاه ایران در حمله به توران را می بندد و عاقبت بدست طوس - سپهبدار ایران - به نامرده کشته می شود . به هر حال بعد از مدتی پیران مصلحت می بیند که سیاوش برای محکم کردن جایگاه خود در توران، فرنگیس (فرن + قیز) دختر افراسیاب - یعنی «آلپ ارتونقا» - را بزنی بگیرد. حاصل این ازدواج فرزندی بنام کیخسرو است که بعداً پادشاه ایران می شود.

کیخسرو پادشاه ایران، فرزند سیاوش و نوه افراسیاب فردی دو
رگه و ترک زاد بود!

گردیزی در تاریخ خود بنام «زین الاحرار» در مورد کیخسرو می نویسد: «کیخسرو بن سیاوش بن کیکاووس: او از دختر افراسیاب بود، چون سیاوش کشته شد فرنگیس دختر افراسیاب حامله بود به کیخسرو، و کیخسرو بزاد او را به پیران ویسه سپرد» (۲۳)
وقتی کیخسرو به ایران فرار می کند تا به جای پدرکه ولیعهد ایران بود به تخت بنشیند بزرگانی با اشاره به همین دورگه بودن او می گویند:

فسلیله نه نیکوبود با پلنگ

نخواهیم شاه از نژاد پشنگ

لهراسب پادشاه ایران فرزند کی پشین فرزند کیقباد دورگه ای ترک زاد بود!

یعنی شاهی از نژاد پشنگ (پدر افراسیاب = ترکان) نمی‌خواهیم چون زندگی با پلنگ برای فسیله (رمه، گله = ایرانیان) خوب نیست لذا از دادن سلطنت به او امتناع می‌شود ولی عاقبت اعمال کیخسرو مورد پسند واقع شده و پادشاه ایران می‌شود. افراسیاب بدست همین کیخسرو دورگه ترک زاد در آذربایجان دستگیر و کشته گردیده و جنازه‌اش در تبریز دفن می‌شود.

۹- لهراسب پادشاه ایران:

بعد از کیخسرو، کی لهراسب به پادشاهی ایران می‌رسد. پدر بزرگ کی لهراسب، کی پشین نام داشت که جزء چهارپسری بود که از ازدواج کیقباد با فربک دختری کی از امیران ترکستان بدنیا آمد. (مراجعه کنید به بند ۶ همین مقاله تحت عنوان کیکاووس). حمزه بن حسن اصفهانی در تاریخ مشهور خود بنام «سنی ملوك الارض والانبياء» - که با نام «تاریخ پیامبران و شاهان» ترجمه شده است - در مورد کی لهراسب دو رگه‌می نویسد: «کی لهراسب پسرعم کیخسرو پس ازوی به پادشاهی ایران رسید...» (۲۴) پس کی لهراسب نیز دورگه‌ای ترک بوده و به اصطلاح آریائی خالص نیست! .

۱۰- اسفندیار روئین تن و لیعهد ایران:

گشتاسب، فرزند دورگه لهراسب در حیات پدر تاج و تخت سلطنت ایران را از پدر می‌خواهد و چون پدرش نمی‌دهد به حالت قهر به روم می‌رود و در آنجا ناهمید دختر قیصر روم را بزنی گرفته اسم او را عوض کرده نام کتایون بر او می‌گذارد. حاصل این ازدواج چند رگه‌ای، رومی زاده‌ی روئین تنی به نام اسفندیار است. جالب اینجاست همانطور یکه شاه عرب زبان یمن از دادن دختر به شاهزادگان ایرانی - پسران فریدون - خوداری می‌کرد و تا تست هوش از آنها نمی‌گرفت دختر به آنها نمی‌داد، قیصر نیز از اینکه دخترش را یک «بربر و حشی» از نژاد پست می‌خواهد بگیرد از دادن دختر خودداری می‌کند و می‌گوید:

اگر من سپارم بدو دخترم
به ننگ اندرون پست گردد سرم

ولی درباریان او را به یاد حرفهای خود می‌اندازند که اصرار داشت دخترش «انباز» جوید یعنی ازدواج کند و شرطی از بابت رومی و غیر رومی نگذاشته بود. لذا به او می‌گویند:

توبادخترت گفتی انباز جوی
نگفته که رومی سرافراز جوی

و بدین ترتیب قیصر با اکراه به ازدواج گشتساب بناهید تن داده و حاصل وصلت، چند رگه‌ای ترک - عجم - رومی رویین تنی بنام اسفندیار و لیعد ایران می‌شود.

۱۱- بهمن پادشاه ایران:

وقتی گشتساب به ایران برگشت و تاج کی لهراسب را بر سر گذارد ه پادشاه ایران گردید فرزندش اسفندیار روئین تن چند رگه، به همان روش پدر عمل کرده و خواستار واگذاری تاج و تخت ایران به خود می‌گردد . پادشاه ایران که تاج و تخت سلطنت را بیش از فرزند خود دوست می‌دارد «مدعا» او را به جنگ رستم می‌فرستد تا بدهست رستم کشته شود و چنان نیز می‌شود . اسفندیار روئین تن با دختری عبری نژاد بنام «استوریا» ازدواج کرده و حاصل ازدواج، بهمن پادشاه ایران است که چند رگه‌ای رومی - عبری (بنی اسرائیل) است که هیچ اصالت به اصطلاح آریایی ندارد .

«خواندمیر» مورخ مشهور در کتاب «حبيب السير فى اخبار افراد بشر» به صراحة می‌نویسد: «مادر بهمن از اولاد طالوت بود و استوریا نام داشت» (۲۵) پس مادر بهمن - پادشاه معروف کیانی - از «بنی اسرائیل» و پدرش «دورگه‌ای رومی زاده» بود و هیچ اصالت آریایی و هیچ اصالت خون پاک به اصطلاح آریایی درگهایش جاری نبود.

بهمن پادشاه ایران، چند رگه‌ای رومی - عبری (بنی اسرائیل)
بود و هیچ اصالت به اصطلاح آریایی نداشت !!

۱۲- همای پادشاه ایران:

بهمن معروف به اردشیر دراز دست یا کوروش وقتی به پادشاهی ایران می‌رسد لشکر بر سر خاندان زال برده و خاندان او را به انتقام خون پدرش اسفندیار روئین تن که به دست رستم کشته شده بود اسیرو کشته و

در بدر می کند. بهمن با دختر پادشاه کشمیر بنام کسایون ازدواج می کند ولی این دختر با معشوقه خود بر علیه بهمن کودتا کرده و بهمن به مصروف رار می کند.

او در مصر با دختر ملک مصر ازدواج کرده بهمراه قشونی به ایران برگشته مالک تخت و تاج خود می شود. از یکی از همین زنان به اصطلاح غیرآرایی دختری بنام همای متولد می شود که بعداً بهمن عاشق او شده و با ایشان ازدواج می کند و بعد تخت و تاج را به همین دختر بخشیده و همان دختر پادشاه ایران می شود.

ساسان فرزند دیگر بهمن که می بیند پدر عاشق دختر خود یعنی خواهر او شده است و همای را به ولیعهدی انتخاب کرده است به حالت قهرکشور ایران را ترک می کند. دینوری در کتاب «اخبار الطول» می نویسد: «... ساسان پسر دیگر بهمن در آن هنگام مردی خردمند و با فرهنگ و فضیلت بود و او پدر بزرگ سلسله‌ی ساسانی است که پادشاهان ایران زمین بودند و مردم تردید نداشتند که پس از بهمن پادشاهی باو می رسد و چون پدرش پادشاهی را به خمانی [همای] واگذاشت او از این سبب سخت افسرده شد و گوسپندانی را فراهم آورد و همراه کردن به کوهستان شد و شخصاً به گوسپند چرانی پرداخت» (۲۶)

برخی از مورخین بهمن را همان کوروش کبیر می دانند. حمزه اصفهانی مورخ مشهور در کتاب «سنی ملوك الارض والانبيا» - به نقل از دانشوران یهود - می نویسد: اسرائیلیان عقیده دارند که بهمن «همان کوروش است» (۲۷) و در «المختصر ابن ابی الفدانيزمی خوانیم: اسمه بالعبرانیه کورش» (۲۸) یعنی اسم او [بهمن] در زبان عبری - یعنی یهودی - کوروش است.

به هر حال همای پادشاه ایران دورگه‌ای کشمیری یا مصری - عبرانی است که با ازدواج با پدرش واقعاً افتخار آریا پرستان است!

همای پادشاه ایران دختر بهمن (کوروش کبیر) از مادری کشمیری یا مصری است که با پدر خود ازدواج می کند !!

۱۳ – کوروش کبیر پادشاه ایران:

چنانچه نوشته شد بهمن را برخی از مورخین همان کوروش کبیر می دانند که فرزند رضا خان پالانی خطاب به او می گفت: کوروش آسوده بخواب که ما بیداریم !!.

مسعودی مورخ بزرگ اسلام در کتاب معروف «مروج الذهب» در مورد مادر کوروش کبیر می نویسد: «مادر کوروش از بنی اسرائیل بود» (۲۹) و اضافه می کند که «کورش از شاهان طبقه اول ایران بود و این خود در همه کتب تاریخ قدیم نیست» (۳۰) و چه با ظرافت و صراحة نکته باریک تراز مورادر سال تالیف کتاب یعنی ۳۳۲ هجری قمری یعنی حدود یک هزار و یکصد سال پیش که هنوز برخی از منابع تاریخی بدست برخی دستهای مرموز نابود نشده بود در کتاب خود می آورد. پس بنیان گذار پادشاهی به اصطلاح دوهزار و پانصد ساله ایران شخصی بود «بنی اسرائیلی» که با «دختر» خود به اصطلاح بلعمی «ببود»!
ابن بلخی مولف کتاب معروف «فارس نامه» نیز با ظرافت خاص خود می نویسد: «برادر مادرش اورا [کوروش کبیر را] توریه [تورات] آموخته بود» (۳۱)

پس بنیان گذار شاهنشاهی ایران چند رگه ای بنی اسرائیلی بود که بادخترش بهم آمده و نیز تورات خوانی از نسل بنی اسرائیل بود و بدین جهت است که آنهمه حرص و جوش اسارت قوم بنی اسرائیل بدست شاه بابل را می خورد و بخاطر نجات قوم یهودی خویش بود که آنهمه به یهودیان بابلی همدردی نشان می داد که این همدردی در تاریخ ایران به صورت اعلامیه به اصطلاح جهانی حقوق بشری و انمود می شود.

«مادر کوروش از بنی اسرائیل بود» (۲۹) پس بنیان گذار شاهنشاهی ایران چند رگه ای بنی اسرائیلی است که بادخترش بهم آمده بود!!

۱۴ – داراب پادشاه ایران:

همای که از پدر خویش بهمن (کورش کبیر) حامله بود بار بزمین نهاد و چون قرار بود که پادشاهی را به فرزندش واگذارد ولی چون او پادشاهی را پیش از فرزند خود دوست می داشت بچه را با مقداری از

جواهرات سلطنتی در صندوقی گذارده به رودخانه افکنده توسط گازری از آب گرفته و پروریده شد. چون او را از آب گرفته بودند نام ایشان را «داراب» یعنی از آب گرفته شده نهادند. در طی ماجرایی بعد از سی و دو سال همای فرزند خود داراب را یافته و تاج و تخت را به او می سپارد.

همای که از پدر خویش بهمن (کورش کبیر) حامله بود باربر زمین نهاد و چون قرار بود که پادشاهی را به فرزندش واگذارد ولی چون او پادشاهی را پیش از فرزند خود دوست می داشت بچه را بامقداری از جواهرات سلطنتی در صندوقی گذارده به رودخانه افکنده که توسط گازری از آب گرفته و پروریده شد. چون او را از آب گرفته بودند نام ایشان را «داراب» یعنی از آب گرفته شده نهادند.

فردوسی می گوید:

که ای نامور با گهر ب خردان
سپردم به او تخت و شاهی و گنج (۳۲)

همای آن زمان گفت با موبدان
به سی و دو سال آنچه کردم به رنج

داراب پادشاه ایران ناموری دیگر از نژاد به اصطلاح
پاک آریائی می باشد! که حاصل وصلت پدر بی
اسرائیلی با دختر خویش است !!

بدین ترتیب ناموری دیگر از نژاد پاک آریائی! که حاصل وصلت پدر بی اسرائیلی با دختر خویش بوده بر تخت سلطنت ایران می نشینند.

۱۵ – اسکندر مقدونی پادشاه ایرانی نژاد !!

داراب پادشاه کیانی ایران که حاصل وصلت نامیمون پدر بادختر خویش است، دست به کشور گشاپی زده

و بقول «مجدالدین محمد الحسینی» مولف «زینت المجالس»: «سلطین جهان و خواقین (خاقانهای) نافذ فرمان داغ خراج‌گذاری او بر جیبن نهادند مگر فیلقوس قیصر روم که سربه چنبر اطاعت او در نیاورد و داراب بر روم لشکرکشیده فیلقوس را بdest آورد... و دختر مهتر او را در عقد خویش آورد» (۳۳) این ازدواج در حقیقت زمینه‌چینی برای سقوط خاندان تاریخی هخامنشی و لشکرکشی اسکندر کبیر به ایران است و چون بعضی از مورخین نمی‌توانستند باور کنند که یک «انیرانی» هم می‌تواند بر «ایرانی» حکومت کند لذا با صدور شناسنامه جعلی «برای اسکندر مقدونی» می‌خواهند او را «ایرانی» و از نژاد پاک شاهان آریائی! جلوه داده و ننگ شکست از یک مقدونی را تحمل پذیر نمایند! به همین جهت اقوال این قسمت از سایر بندها مختلف تراست.

«ابن العبری» در «تاریخ مختصر الدول» در ذیل زندگی نامه‌ی ارطحشت سوم (اردشیر سوم) پادشاه ایران می‌نویسد: «او معروف به اسود [سیاه] بود [آیا سیاهی معنوی از باب شجرنامه داشت؟!]... مدت بیست و هشت سال سلطنت کرد و با مصریان جنگید... اور در دانش نجوم استاد بود و از اسرار حرکات سیارات آسمانی آگاهی داشت و بالباس وزی [شکل] منجم در کشور یونان گردش میکرد. گفته شده که او در ستاره شناسی طالع اثومفیند اهمسر فیلقوس [فلیلپ] پادشاه مقدونی را بررسی کرد و حیله‌ای اندیشید و با او همبستر شد و آن زن ازاو باردار شد و اسکندر ذو القرنین را بدنیا آورد» (۳۴) چنانچه مشاهده می‌شود برای صدور شناسنامه جعلی ایرانی بعضی‌ها حاضرند حتی اسکندر مقدونی را نیز فرزند «نامشروع» جلوه دهنده‌ی حاضر نیستند «انیرانی» بودن او را قبول کنندگویا حرامزاده بودن بهتر از «انیرانی» یعنی غیر ایرانی بودن است !!

به هر حال حاصل این وصلت رسمی یا غیر رسمی و مشروع و غیر مشروع یعنی «یک ایرانی چند رگه» با «یک ایرانی»، اسکندر مقدونی است که سال‌ها پادشاه ایران بود.

اسکندر مقدونی را حرامزاده می‌نمایند تا به اصطلاح آریایی نژاد کرده و بتوانند به او افتخار نمایند !!

«ارطحشت سوم... حیله‌ای اندیشید و با او (همسر فیلقوس پادشاه یونان) همبستر شد و آن زن ازاو (پادشاه ایران) باردار شد و اسکندر ذو القرنین را بدنیا آورد» (۳۴)

۱۶ – شاپور اول پادشاه ساسانی ایران:

وقتی اسکندر مقدونی خاندان هخامنشی را منقرض کرد حدود هفتاد و هفت سال ایران در تحت سلطه‌ی سلوکیان در آمد که چون ایرانیان نتوانستند سلوکیان را دفع نمایند عاقبت «ارشک ترکستانی» با قوم خود بر آنها تاخت و حکومت ایشان را منقرض کرد و خود حکومت پانصد ساله ترکان اشکانی را در ایران بنا نهاد. در زمان اشکانیان ایرانیان تا حدودی معنی دمکراسی را فهمیدند. عاقبت این سلسله نیز توسط اردشیر بابکان «اصطبیل بان باشی» (طویله بان باشی) اردوان پنجم آخرین پادشاه اشکانی منقرض شد و سلسله ساسانیان در ایران تشکیل گردید.

شاپور اول ساسانی یکی از پادشاهان دورگه ایران بود.

دومین پادشاه ساسانی این سلسله نوظهور فردی بنام «شاہپور» است که حاصل وصلت اردشیر بابکان با دختر اردوان پنجم پادشاه ترک اشکانی است. پس دومین پادشاه ساسانی نیز دورگه‌ای بنام شاہپور است. «دکتر منصور رستگار فسائی» در «فرهنگ نامهای شاهنامه» در ذیل نام «دختر اردوان (بی نام)» می‌نویسد: «دختر اردوان اشکانی که اردشیر بابکان به سفارش سباک [سوییک = فرمانده لشکر] با او ازدواج کرد تا جای گنجهای اردوان را بداند» (۳۵)

پس شاهان بعدی ساسانی که از فرزندان همین شاپوراند در حقیقت از نژاد به اصطلاح خالص نبودند و اکثرآ دورگه تشریف دارند.

۱۷ – هرمز ترک زاد پادشاه ساسانی ایران:

انوشیروان یکی دیگر از پادشاهان ساسانی است که بقول «حمدالله مستوفی» در «تاریخ گزیده»،

«گیلان و دیلمان او را مسخر شد. قیصر روم را در فرمان خود آورد و برو خراج نهاد و با خاقان چین وصلت کرد و از دختر او هرمزد را بیاورد» (۳۶)

بعضی از مورخین نام این دختر خاقان را فاقم یا فاقم ضبط کرده‌اند. مسعودی در مروج الذهب می‌نویسد: «آنگاه پس از اوی هرمز پسر انوشیروان پسر قباد پادشاهی یافت مادرش فاقم [فاقم] دختر خاقان ترک بود و بقولی دختری کی از شاهان خزر مجاور باب و ابواب [دمیرقاپو در بنده] بود» (۳۷) این هرمز در تاریخ ایران به هرمز ترک زاد مشهور است و همان دورگه‌ای است که بابهرام چوبین جنگیده است. فردوسی در حق او می‌گوید:

که اندر زمانه مباد آن نژاد!

سخن بس کن از هرمز ترک زاد

هرمز ترک زاد پادشاه ساسانی ایران دورگه‌ای ترک بود و فردوسی در حق او و ترکان می‌گوید:
که اندر زمانه مباد آن نژاد!

سخن بس کن از هرمز ترک زاد

۱۸ - خسرو پرویز پادشاه ساسانی ایران:

خسرو پرویز پادشاه دیگر ساسانی نیاز آن دورگه‌های تاریخ ایران است. او فرزند هرمز ترک زاد است که بعد از پدر به پادشاهی ایران می‌رسد و با دختری بنام شیرین ازدواج می‌کند. «کریستن سن» در کتاب «ایران در زمان ساسانیان» می‌نویسد: «شیرین عیسوی مذهب و رومی بود» (۳۸) از خسرو پرویز ترک زاد و شیرین عیسوی مذهب رومی زاد چهار پسر بنامهای نستود، شهریار، فرود، مردانشاه بدنبال می‌آید. عشق خسرو به شیرین مضمون اکثر منظومه‌های عشقی ایران است. پس از آن وصلت، چهار چند رگه متولد می‌شود که جزء شاهزادگان لابد اصیل نژاد پرستان آریائی محسوب می‌شونند!!

خسرو پرویز فرزند هرمز ترک زاد پادشاه ساسانی ایران فردی دورگه و ترک
زاد بود!

۱۹ - شیرویه پادشاه ساسانی ایران:

خسرو پرویز با دختر قیصر روم بنام مریم ازدواج می‌کند که حاصل این ازدواج پسری بنام قباد است که پدرش اورا از باب تحبیب شیروی یا شیرویه صدایش می‌زند. «تعالیٰ» در «غراخبار ملوک الفرس و سیرهم» در این مورد می‌نویسد: «پرویز را از مریم، دختر قیصر، فرزندی به دنیا آمد که نامش را قباد گذارد و او را شیرویه می‌خواند» (۳۹)

شیرین بر مریم - مادر شیرویه - حسد کرده و با توطئه‌ای زهر در طعام او کرده و ایشان را می‌کشد و خود ملکه ایران می‌گردد. شیرویه رومی زاده نیز که از کشته شدن مادرش آگاه بود کو دتا کرده و پدر و برادران ناتنی خود را که چهار نفر شان از شیرین بود می‌کشد و با نامادری خود شیرین می‌خواهد وصلت کند که شیرین خود کشی می‌نماید.

شیرویه پادشاه ساسانی ایران فردی چند رگه زردپوست - رومی - ایرانی
بود !!!

پس شیرویه یا قباد پادشاه ساسانی نیز از آن چند رگه‌های تاریخ ایران است و «خون و نژاد پاک به اصطلاح آریائی» ندارد !!

۲۰ – اردشیر پادشاه ساسانی ایران:

پس از شیرویه پسرش اردشیر به پادشاهی ایران می‌نشیند که چون فرزند شیرویه است خود به خود چند رگه می‌باشد. «ابوعلی مسکویه رازی» در «تجارب الامم» می‌نویسد: «سپس اردشیر پور شیرویه پادشاه شد، در آن هنگام وی کودکی خردسال بود. گویند هفت ساله بود زیرا که از خاندان شاهی کسی جزا و رانیافته بودند» (۴۰)

اردشیر ساسانی از پادشاهان چند رگه ایران باستان بود !!

علت اینکه از خاندان شاهی کسی جزا و رانیافته بودند این است که شیرویه تمام خاندان ساسانی را به انتقام خون مادرش قتل عام کرده بود.

۲۱ – یزدگرد سوم آخرین پادشاه ساسانی ایران:

یزگرد فرزند شهریار است. شهریاریکی از چهار پسر خسرو پرویاز «ارمنی یارومی زاده‌ای» بنام شیرین است. وقتی شیرویه برای گرفتن انتقام خون مادرش – مریم دختر قیصر روم – کودتا کرد و برادران خود را در زندان افکند، شهریار نیز همراه هفده نفر به زندان افتاد. این پسران همه بزرگسال بودند. «بلعمی» در «تاریخ بلعمی» می‌نویسد: «ایشان را بزن حاجت افتاد و تنگدل شدند و از همه‌ی پسران مهتر شهریار بود. سوی شیرین (مادر خود) [کس] فرستاد و از پنهانی [زنی] خواست که نزد او فرستد هر کس که باشد و

شیرین را پرستاری بود [سیاه] و حجاجمت کردی اندسرای و کنیزکان شیرین را حجاجمت همی کرد. پس شیرین آن سیاه پیش شهریار فرستاد تا شهریار بدنزدیکی کرد و آن سیاه حجام [ازاو] بارگرفت ... چون شیرین بدانست، آن کنیز را بخانه بازداشت، او را پسری آمد یزدجرد (یزدگرد) نام کرد و بفرمود تا او را از مدارین بیرون بردند» (۴۱)

پس یزدگرد آخرین پادشاه ساسانی نیز همچون بیشتر پادشاهان ایرانی به اصطلاح آریائی اصیل نبود بلکه دورگه‌ای «سیاه پوست» بود و نژاد پرستان نفهمیده و تاریخ مطالعه نکرده افتخار بیخودی برایشان می‌فرمایند.

«حمزة اصفهانی» در کتاب «تاریخ سنی ملوک الارض والانبياء» در مورد رهایی یزدگرد از قتل عام شیرویه می‌نویسد: «اما سبب رهایی یزدگرد از قتل شیرویه این بود که وی راضیر (دایه؟) بود که به حیله او را از مدارین بیرون آورد و اورابه طرفی برد و پنهانش کرد. چون یزدگرد به پادشاهی رسید مدت ۱۶ سال پیاپی در جنگ بود تا آنکه در مروریه سال ۳۱ هجری برابر سال هشتم خلافت عثمان کشته شد.» (۴۲)

یزدگرد آخرین پادشاه ساسانی نیز همچون بیشتر
پادشاهان ایران باستان از نژاد به اصطلاح پاک آریائی
نبود بلکه دورگه‌ای «سیاه پوست» بود !!

البته در کشته شدن یزدگرد سوم آخرین پادشاه ساسانی ترکها نقش بسزادرشتند چه دیگر ترکها دست پادشاهان ساسانی را خوانده بودند که هر موقع دچار خطر شوند به آنان پناهنده می‌شوند و در زمان‌های عادی مثل فیروز ساسانی تا حالی به خود می‌گیرند بقول داریوش «نیزه پارسی دورتر» می‌رود لذا این بار دیگر حنایشان رنگی نداشت و بقول حمزه اصفهانی «پادشاه هیاطله به جنگ یزدگرد برخاست و ماهویه در قتل یزدگرد با پادشاه هیاطله همدستی کرد و سرانجام او را در آسیاب کشت» (۴۳)

اگر در همین موقع دین مبین اسلام ظهور نکرده و پادشاه ترکان با مسلمانان همکاری نزدیک نکرده و ایران را لزلوθ وجود چنین جرثومه‌های به اصطلاح پاک نژاد «آریائی» پاک نمی‌کردند معلوم نبود که چند «زرد پوست و سیاه پوست!!» و چند «حلال زاده و حرام زاده!!» دیگری بر تخت سلطنت ایران می‌نشست تا فرزند رضاخان پالانی در جشن‌های دوهزار و پانصد ساله شاهنشاهی از آنها «بت» ساخته و «شah پرستی» را به جای «خدا پرستی» می‌نشاند!

البته این شجره نامه‌ی به اصطلاح «شاهان و پادشاهان» است پس بهتر است کمی هم به شجره نامه‌ی پهلوانان و قهرمانان به اصطلاح «نژاد پاک آریائی» پرداخته شود تا بینیم آیا آنها نیز واقعاً بقول نژاد پرستان آریائی «پاک نژاد!!» بودند یا آنها نیز از «دورگه‌های» مختلف تشکیل شده بودند.

همانطوریکه می‌دانیم خاندان رستم در این مورد می‌تواند بهترین مثال باشد لذا تنها به خاندان او پرداخته می‌شود و خاندانهای دیگر به دیگران محققتین احواله می‌شود تا انشالا... با بررسیهای خود کتابی به اندازه‌ی «شاهنامه» از «حلال و حرام زاده‌های زرد پوست و سیاه پوست و چند رگه‌ها» به رشتۀ تحریر درآید و به شاه پرستان هدیه گردد.

۲۲- طورک (تورک) پهلوان ایران و جد رستم:

همانطوریکه می‌دانیم شجره نامه‌ی خانوادگی رستم پهلوان معروف شاهنامه را به صورت رستم بن زال بن سام بن نریمان بن گرشاسب بن ثریت بن طورک می‌توان از کتابها خلاصه و ارایه کرد. در این شجره نامه اسم «طورک» یا «تورک» با هر اعرابی خوانده شود یک مسئله‌ی کاملاً بدیهی در خود دارد و آن اینکه «طورک» همان «تورک» یعنی «ترک» در فارسی دری است و دادن اعراب‌های مختلف به آن برای پنهان کردن منشاء خانوادگی این قهرمان سکایی یا اشکانی است که از جایگاه «تاریخی» خود به جایگاه «اسفانوی» هدایت شده است. یکی از بهترین دلایل اینکه «طورک» همان «ترک» فعلی است اینست که با «گرک» هم قافیه شده است.

نظمی گنجوی شاعر بزرگ آذربایجان در مورد اجداد ترک خود می‌فرماید:
پدر بر پدر مرمراترک بود
به فرزانگی هر یکی گرک بود (۴۴)
وفردوسی نیز همین قافیه‌ها را بکاربرد و می‌گوید:

سوی میسره پیل جنگی طورک

لذا وجود نام «رستم بن طورک» یا «رستم بن ترک» خود بخوبی نشان دهنده منشاء خانوادگی این پهلوان «ترکان سکایی» می باشد بویژه اینکه «محمد بن جریر طبری» در کتاب معروف خود «تاریخ الرسل والملوک» شجره‌ی نامه افراسیاب را نیز نزدیک به همین مضمون می آورد و می نویسد: «افراسیاب پسر فشنگ (پشنگ) پسر رستم پسر ترک که ترکان بدوان تساب دارند» (۴۵)

تمام آئین‌ها و آداب و رسوم مندرج در شاهنامه مبین این مسئله است که رستم، ترک بوده است که طی مقاله‌ای دیگری به این مهم پرداخته شده است (رجوع فرمایید به مقاله «آیا رستم پهلوان معروف شاهنامه فردوسی ترک نبود؟!») درسندي از اسناد آن مقاله به نقل از کتاب نسب شناسی «الفصول الفخریه» (جمال الدین احمد بن عنبه، بااهتمام سید جلال الدین محدث ارمومی، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، تهران، ۱۳۶۳، صفحه ۲۹) آمده است: «رستم دستان ترکی بود».

پس از این بند نیز مشخص شد که طورک جد رستم دستان ترک بود و به اصطلاح اصلیت آریایی متعارف رانداشت!!

۲۳- ثریت پهلوان ایران پدر گرشاسب:

مولف کتاب حماسه سرایی در ایران در ذیل نام ثریث می نویسد: «ثریت پدر گرشاسب یکی از پاکان و بزرگان اوستایی و در این کتاب مذهبی حکم نخستین پزشک را دارد ... این مرد نخستین کسی است که پزشکی را بنیاد نهاد و داروی بیماری‌ها و جراحات را پیدا کرد» (۴۶)

ثریت یا سُریت از دو کلمه سورو + ایت تشکیل شده است سورو در ترکی معنی گله و ایت معنی سگ را دارد و روی هم رفته معنی «سگ گله» را می دهد (۴۷) و چنانچه می دانیم سگ یکی از حیوانات و توتمندهای مقدس بهتر از قبایل ترکان باستان بوده و اسامی تاریخی زیادی از قبیل «کیک خان» (کوپک خان = سگ خان) در کتابهای تاریخی داریم و شاید اقوام سگسار و سکایی احتمالاً از جمله همین اقوام بودند. با توجه به همین ریشه شناسی واژه ثریت و نیز وجود طورک در سلسله نسب ثریت مشخص می شود که این پهلوان ایران نیز اصلیت به اصطلاح آریایی نداشته است.

۲۴ - گرشاسب پهلوان ایران و جد رستم:

در شجره نامه خانوادگی رستم نام گرشاسب آمده است که ملقب به گیسو دراز بود. چنانچه می دانیم این لقب نشان از ترک بودن این خانواده می تواند داشته باشد چه ترکان در طول تاریخ به داشتن گیسوان دراز مشهور بودند و حتی یکی از خاقانان ترکان گوک ترک (ترکان آسمانی) وقتی با چینیها مقاوله نامه امضا می کند در آن قید می نماید که ترکان مجاز به حفظ آداب و رسوم خود منجمله نگه داری گیسوان دراز خود هستند. اگر ایرانیان در آن زمان همگی گیسوان دراز داشتند دیگر نیازی به چنین لقبی نبود چون همه گیسو دار بودند و برای یک فرد تعین و تشخیص لازم نبود.

گرشاسب پهلوان معروف ایران و جد رستم که منظمه
حمسی گرشاسب نامه در مورد اعمال قهرمانی او از سوی
اسدی طوسی سروده شده است یک پهلوان ترک بوده و به
اصطلاح اصلیت آریایی نداشته است!

«سید جمال الدین احمد بن عنبه» نسب شناس مشهور در اثر معرفت خود بنام «الفصول الفخریه فی
أصول البریه» به ترک بودن گرشاسب تاکید دارد (۴۸)

پس از این بند نیز مشخص می شود که گرشاسب پهلوان معروف ایران و جد رستم که منظمه حمسی
گرشاسب نامه در مورد اعمال قهرمانی او از سوی اسدی طوسی سروده شده است یک پهلوان ترک بوده و به
اصطلاح اصلیت آریایی نداشته است!

۲۵ - نریمان پهلوان ایران و جد رستم:

گرشاسب گیسو دراز با دختر پادشاه روم ازدواج می کند که از آن نریمان بدنیا می آید. مولف «مجمل
التواریخ والقصص» در این مورد می نویسد: «گرشاسب را از دختر ملک روم نریمان بزاد» (۴۹)
پس نریمان پهلوان معروف ایران دورگه‌ای ترک و رومی زاده بود و اصلیت آریایی نداشت !!

نریمان پهلوان معروف ایران دورگه‌ای ترک و رومی زاده بود و اصلیت آریایی نداشت !!

۲۶ - سام پهلوان ایران و جد رستم:

از نریمان فرزندی بنام سام بوجود می‌آید که ملقب به «یک ضرب» بوده است و هر چیز را با یک ضرب گرزگران ۶۰۰ منی (حدود دو تنی) بسان کاه می‌پراکند. در کتاب «فرهنگ نامهای شاهنامه» به نقل از «یادداشتهای گاتها» آمده است: «این کلمه در پهلوی saman و در فارسی سام شده است» (۵۰) چنانچه می‌دانیم سامان در ترکی به معنی کاه است و او دشمنان را با ضرب گرزه همچون کاه می‌پراکند. از این بند نیز همان نتایج بندهای قبلی اخذ می‌شود.

۲۷ - رستم پهلوان نامی ایران:

سام صاحب فرزندی بنام زال می‌شود. زال پدر رستم عاشق دختری از فرزندان خویشان ضحاک عرب - بقول فردوسی - می‌شود. نام این دختر رودابه و فرزند «مهراب تازی» است که مهراب خود در معرفی خویش می‌گوید:

زضحاک تازی است مارانزاد
بدین پادشاهی نی یم سخت شاد

وقتی منوچهر پادشاه ایران - که خود حاصل وصلت فریدون بانوه دختری خویش است - از عاشق شدن زال و رودابه بهم باخبر می‌شود از اینکه چنین وصلتی می‌خواهد بین قهرمان ایران با حاکمران عرب انجام گیرد خشمناک شده و به سام دستور می‌دهد که فوری به «هندوستان» برود و دستور می‌دهد که:

همه کاخ مهراب و کابل بسوز
 به هندوستان آتش اندرفروز
 که او ماند از بچه‌ی اژدها
 نباید که او یابد از بد رها
 بزرگان که در دسته‌ی او بود
 هر آن کس که پیوسته او بود
 زپیوند ضحاک و خویشان اوی
 سراز تن جدا کن زمین را بشوی
 وقتی سام بخاطر فرزندش دست به چنین کاری نمی‌زند و زال و روتابه با هم ازدواج می‌کنند. ملکه
 سیندخت – مادر زن زال – با افتخار به سام خود را چنین معرفی می‌کند:
 زن گرد مهراب روشن روان
 که من خویش ضحاکم ای پهلوان
 که دستان همی جان فشاند براوی
 همان مام روتابه‌ی ما هروی
 حاصل این وصلت «عربی – عجمی» «پهلوان دورگه‌ای بنام «رستم» – بنابراین روایت شاهنامه – است که
 بعداً رستم در افتخار به همین نسل عربی – ضحاکی خود سرافرازانه به اسفندیار روئین تن رومی‌زاده
 می‌گوید:
 همان مادرم دخت مهراب بود
 کزوکشور سند شاداب بود
 که ضحاک بودش به پنجم پدر
 زشاهان گیتی برآورده سر
 نژادی از این نامور ترک راست
 خردمند گردن نپیچد زراست (۵۱)
 پس رستم نیز به ضحاک عرب که جد پنجم مادری اش است با تمام وجود افتخار می‌کند. حال کسانی
 که ضحاک ماردوش را «تازی بد نژاد» می‌خوانند خود دانند و رستم دستان با آن گرزگران اگرچه خود
 فردوسی باشد !

رستم به ضحاک عرب که جد پنجم مادری اش است با تمام وجود
 افتخار می‌کند. حال کسانی که ضحاک ماردوش را «تازی بد نژاد»
 می‌خوانند خود دانند و رستم دستان با آن گرزگران اگرچه خود فردوسی
 باشد !!

از طرف دیگر «سید جمال الدین احمد بن عینه» نسب شناس معروف در کتاب «الفصول الفخریه» در
 مورد نسب رستم به صراحة می‌نویسد: «رستم دستان ترکی بود» (۵۲)

از دیگر سو با توجه به اینکه خاندان گرشاسب ترک بودند و رستم از همین زال و رودابه تازی نژاد بدنبال آمده پس رستم پهلوان معروف ایران ترکزاد عرب نژادبوده است !!

رستم قهرمان و پهلوان معروف شاهنامه و ایران، ترکزاد و عرب نژاد بشدت
حالی از خون و نژاد به اصطلاح پاک آریایی بود !!

حال شاید این سوال پیش آید که اگر رستم ترک بود آیا «ترکی» هم حرف می زد یا نه؟ منابع نشان می دهند که رستم بخوبی مسلط به «زبان ترکی» بود و چون زبان اجدادیش بود آنرا با سلاست کامل حرف می زد چه در کتاب «فردوسی نامه، مردم و قهرمانان شاهنامه» آمده است:

روزی پهلوانی بنام شکمومس بن شمیلان - که از نوادگان ضحاک ماردوش بود - خواهرزاده رستم بنام «پاس» را دستگیر و در قلعه ای زندانی می کند. او به کشاورزان اطراف قلعه می سپارد که جای «پاس» را برای رستم نشان ندهند. رستم جستجو کنان به پای قلعه رسیده از دور چشمش به دهقان پیری می افتد که زمین را شخم می زند لذا طبق نوشته کتاب در حال «از رخش به زیر آمد و رفت به طرف پیرمرد دهقان و همینکه نزدیک شد دست در جیب کرد چند سکه طلا مقابل مرد دهقان گرفت بعد از سلام و احوال پرسی سکه ها را ریخت در دست مرد دهقان و بیان ترکی نشانی هائی از قلعه ... خواست ... پیرمرد... رنگ از صورتش پرید... رستم دانست که پاس در همین قلعه است» (۵۳)

پس از این بند نیز مشخص می شود که رستم قهرمان و پهلوان معروف شاهنامه و ایران ترکزاد و عرب نژاد و بشدت خالی از خون و نژاد به اصطلاح پاک آریایی بود !!

۲۸ - سهراب قهرمان و پهلوان ایران و توران:

رستم سگزی (سکایی) پهلوان دورگه به اصطلاح ایرانی با «تهمینه» ترک دختر پادشاه سمنگان (سمن قان = سمن خونین) ازدواج می کند که حاصل این ازدواج سه رگه ای است بنام سهراب (سه آب = سه نژاد !)

که ژن غالب ترکی دارد. چه هم نوعی «چشم بادامی» است و هم در اکثر موارد فردوسی تنها با ذکر صفت «ترک» بجای «سهراب» از او یاد می‌کند:

یکی نزد رستم برید آگهی
کزین «ترک» شد مغزگردان تهی
ندارم سواری و راهم نبرد
از ایران نیارد کس این کار کرد (۵۴)

سهراب چنان ژن غالب ترکی دارد که «سهراب ترک» نامیده می‌شود و حتی پدر دنیا دیده نیز از شناسایی فرزند خود بازمانده و بدست خود اورامی کشد و بعد در عزایش ریش می‌دراند !!

این پسر چنان ژن غالب ترکی دارد که حتی پدر دنیا دیده نیز از شناسایی فرزند خود بازمانده و بدست خود او را می‌کشد و بعد در عزایش ریش می‌دراند. او احتمالاً از دیدن فرزندش در قالب قیافه یک ترکمن شاید مثل دیو سفید شاخ هم در آورده باشد !!

[البته جمعیت‌های مدافع زنان جهان هم می‌توانند این مسئله را مورد بررسی قرار دهند که پهلوان ایرانی چرا دختر ترکی را بزنی گرفته و حدود ۱۲-۱۸ سال اور ابدون نفقة و معاش به امید خدارها کرده و از میان غیب شده و سراغی از زن و فرزند خود نگرفته و وقتی هم سراغ فرزندش می‌آید با دشنه و خنجر آمده او را کشته و بقول معروف: خود کشته و خود تعزیه اش می‌دارد! و تازه در سوکش ریش نیز پاره می‌کند که بعداً به سمبل قیافه اش تبدل می‌شود!]

۲۹- جهانگیر مغربی فرزند رستم قهرمان و پهلوان ایران:

rstm بعد از خمی کردن سهراب از کیکاووس پادشاه ایران دارویی بنام «نوشدارو» را که علاج هرز خمی بود برای معالجه زخم خنجر سهراب خواست ولی کیکاووس پادشاه ایران از دادن آن خودداری کرد. سهراب مرد. Rstm به حالت قهر مملکت ایران را ترک کرد و به مازندران مغرب زمین رفت که همان شام و یمن است

چه در مقدمه شاهنامه ابومنصوری آمده است «شام و یمن را مازنداران خوانند» (۵۵) رستم در مغرب با دختر فرد عربی بنام مسیحای عابد ازدواج می‌کند که از این دختر عرب، پسری عرب زاد بنام جهانگیر متولد می‌شود که در انتساب به وطنش جهانگیر مغربی نامیده می‌شود (۵۶)

شخصی بنام قاسم مادح اعمال قهرمانی جهانگیر را در تحت عنوان «جهانگیر نامه» به رشته نظم در آورده که این کتاب از سوی «موسسه مطالعات اسلامی» [!!] چاپ و منتشر شده است!! (۵۷)

پس جهانگیر مغربی فرزند رستم نیز پهلوانی چند رگه بوده و اصلیت به اصطلاح آریایی ندارد!

رستم در مغرب با دختر فرد عربی بنام مسیحای عابد ازدواج می‌کند که از این دختر عرب، پسری عرب زاد بنام جهانگیر متولد می‌شود که در انتساب به وطنش جهانگیر مغربی نامیده می‌شود. پس جهانگیر فرزند رستم نیز چند رگه‌ای ترک و عرب است و اصلیت به اصطلاح آریایی ندارد.

۲۹— برزو فرزند سه راب نوئه رستم قهرمان و پهلوان ایران:

سه راب (بروایت فردوسی سه رگه) فرزند رستم با دختری ترک بنام «شهرویه» از سرزمین شنگان ازدواج می‌کند که حاصل این ازدواج پهلوانی است بنام «برزو» (۵۸)

برزو مغلوب «بُرْرِي» ترکی به معنی «قوردن» یعنی «گرگ» است که به زبان روسی وارد شده و به صورت «بوریز» یا «بوریس» در آمده و آخرین گرگ مشهور روسیه نیز همین «بوریس یلتسین» است که با «گرگان خاکستری چچن» درافتاده و مغلوب آنها گردید. (۵۹)

پس «برزو» قهرمان منظومه‌های ایرانی نیز چند رگه‌ای کامل است و این از اصلیت به اصطلاح آریایی ندارد.

۳۰— فرامرز قهرمان و پهلوان ایران:

بعد از کشته شدن سه راب بدست رستم، مادرش تهمینه‌ی ترک با سپاهی برای گرفتن انتقام پسرش به

سوی رستم لشکرمی کشد ولی با وساطت زال از سرخون فرزندش می گذرد و شش ماه به حالت قهرپیش خانواده رستم میهمان می شود تا بادلداریهای زنان خاندان رستم و نیز شخص زال، تهمینه رستم را مورد عفو قرار داده و برای جایگزینی سه راب و برای از بین بردن خاطره غمناک او دو باره با هم وصلت می کنند که حاصل این وصلت دوباره پسری بنام فرامرز است (۶۰). فرامرز یعنی آنسوی مرزو احتمالاً بدین جهت اورا فرامرز نامیده اند که مادرش از آنسوی مرز بوده است. لازم به ذکر است که اعمال قهرمانی فرامرز در منظومه «فرامرز نامه» در کتابخانه ملی پاریس و موزه لندن مظبوط است (۶۱) پس فرامرز نیز به اصطلاح سه رگه‌ای عرب – ایرانی – ترک است و اصلیت به اصطلاح آریایی ندارد !!!.

۳۱ – آذربزین قهرمان و پهلوان ایران:

فرامرز بادختر «صور» پادشاه کشمیر ازدواج می کند که حاصل این ازدواج قهرمانی چهار رگه‌ای بنام آذربزین است (۶۲) که خون «عرب – عجم – ترک – هندو» را در رگه‌های خود دارد و نه تنها به اصطلاح، آریائی اصیل نیست بلکه «کلکسیون» نژاده است !!!

زمانی که بهمن پسر اسفندیار رویین تن که پدرش به حیله سیمغ بدست رستم کشته شده بود پادشاه ایران شد و به انتقام خون پدر به سیستان لشکر کشید و با خاندان رستم درافتاد آذربزین از هندوستان به کمک پدرش فرامرز آمد ولی به دست بهمن دستگیر و بعد از کشته شدن پدرش بدست بهمن با او صلح کرده جهان پهلوان دربار ایران گردید تا در شکارگاهی اژدهایی بهمن را جلو چشم آذربزین به کام خود کشید و او هیچ تلاشی برای خلاصی پادشاه ایران انجام نداد. بهمن در آخرین لحظه از آذربزین خواهش کرد چون دخترش همای از او باردار می باشد !! بعد از مرگش آن نوزاد را به پادشاهی ایران برساند:

که من رفتم ای نامدار نبرد	به برزین یل بهمن آواز کرد
فرامش مکن پند آن راهنمای	نگهدار تاج کیان برهما
ازو شهریاری نو آید پدید	زمن بار دار چو آید پدید
بنه برس رش زود تاج پدر	اگر دختر آرد، گر آرد پسر
به کام چنان اژدها در نشست (۶۳)	زمانه سخن در دهانش شکست

اعمال پهلوانی و قهرمانی آذربزین در منظومه ای که در موزه بریتانی میوزیوم نگهداری می شود آمده

تا اینجا به ازدواج‌های رسمی و غیررسمی پادشاهان و قهرمانان ایران پرداخته شد و مذکور گردید که اکثر پهلوانان و پادشاهان آن چند رگه و به اصطلاح «آریائی پاک و خالص» نبودند و با اکثر ملل جهان مثل عربها، هندها، کشمیریها، قبرسیها، ترکها، یونانیها، رومیها، چینیها، یمینیها، مصریها، و بطور کلی با اکثر «انیران» و صلت‌های رسمی و غیررسمی داشتند و علاوه بر این و صلت‌های رسمی و غیررسمی در زمانهای صلح، با اقوام مغولی، روسی، پرتغالی، افغانی، عربی، ترکی، انگلیسی، چینی و ... در زمانهای جنگ نیز جنگهای متعددی داشتند که گاهی غالب و گاهی مغلوب می‌شدند و در هردو صورت و صلت‌های قهری و اجباری در بین اقوام مختلف بعمل می‌آمد. چنانچه در جنگ کرمان و هجوم ترکمنان به آن دیار در زمان آقامحمدخان قاجار وقتی لطفعلی خان زند شکست خورد و کرمان سقوط کرد اهالی کرمان چنان مورد خشم خواجه تاجدار قرار گرفتند که به دستور خان قاجار دختران وزنان مورد تجاوز قرار گرفتند و به همین علت تاسالهای سال هیچ یک از اهالی کرمان دختر به شرط باکره بودن به کسی نمی‌داد. واقعه تأسف بار کرمان کم و بیش در اکثر شهرهای ایران نیز اتفاق افتاده است و اهالی مظلوم گاهی توان های سنگینی در جنگها پرداخته‌اند.

سلطنت هفتاد و هفت ساله یونانیان بنام «سلسله سلوکیان» و حکومت صد ساله مغولان بنام سلسله «ایلخانان» و خلافت ششصد ساله اعراب و حکومت هزار ساله اتراب و تراکمه و غیره بر هر عقل سليم می‌گوید که سخن از «نژاد پاک آریائی» در مکانی بنام ایران یا «چهارراه حوادث جهان» در حد یک «جوک تاریخی» است که طرفداران هیتلرنازی با ساخت و پاخت با نژاد زرد یعنی ژاپن بر علیه هم نژادان سفید خود راه انداختند و جنگ جهانی با این متحدین و متفقین ناهمگون خود محصول مشترک کوتاه فکری همین آقایان نژاد پرستان به اصطلاح آریایی بوده است.

غرض از ذکر این مطالب آن است که نشان داده شود که در جنگ‌ها با تجاوزهای رسمی و غیررسمی به زنان و دختران آمیزش‌هایی از اقوام مختلف خواه ناخواه پیش آمده و باعث اختلاط نژادها گردیده و صحبت از نژادخون پاک شاید در قبایل دورافتاده جنگل‌های آمازون جای بحث داشته باشد نه در مکانی بنام ایران که به چهارراه حوادث جهان مشهور است.

علاوه بر مطالب فوق باید خاطرنشان کرد که در زمان صلح نیز قانونی بنام «قانون نزول» در سرزمین ایران

حاکم بود که هر عواقبی از نظرزاد و لدھای رسمی و غیررسمی بر آن متصور است.

قانون نزول به این معناست که هر زمان پادشاهی قصد سفر از شهری به شهر دیگر را داشت شهرهای سر راه مبدأ و مقصد را سرشماری کرده و با آمدن لشکر، به هر خانه یک یا چند سرباز و افسر به عنوان «میهمان» فرستاده می‌شد و «میزبان» بد بخت موظف بود که خورد و خوراک سپاهی مذکور را با اتاق خواب مخصوص برای آنها تهیه نماید در غیر این صورت خانه بر سر اهالی خانه خراب می‌شد. ناگفته پیداست که بعضی از این مسافرت‌های شاهانه ماهما و سال‌ها طول می‌کشید تا مثلاً شاعری مثل رودکی پیدامی شد که امیر را به یاد «بوی جوی مولیان» می‌انداخت و اورابه خانه و کاشانه خود می‌کشاند در غیر این صورت مثل یورش‌های پنج ساله و هفت ساله امیر تیمور گورکانی، این مسافرت‌ها چندین سال طول می‌کشید و سربازان در خانه رعیت می‌خوردند و می‌خوابیدند و دست تجاوز به مال و ناموس مردم دراز می‌کردند و کسی و مرجعی نبود که به حرف‌های «میزبان» گوش دهد چه می‌گفتند طرف بخاطر اینکه از «قانون نزول» عدول نماید مخصوصاً به سربازان پاک و پاکیزه اعلیٰ حضرت همایونی بهتان می‌زنند.

از عدالت تورانشاه - از سلسله قاوردیان (قوردیان = گرگان) کرمان - نقل می‌کنند که یکی از کارهای نیک این امیر خوش سیرت لعوقات نزول بود و آن چنان بود که روزی چشم تورانشاه به بچه‌ی نجاری می‌افتد که همراه پدرش کار می‌کرد ولی شباهت عجیبی به «ترکان !!» داشت. تورانشاه از نجاری پرسد: این فرزند توست؟ نجاری گوید چنانچه می‌بینید به ترکان بیشتر شباهت دارد ولی مادرش می‌گوید که از من است ولی تو در روز قیامت باید جواب این سوال را بدھی که از کیست چون بر طبق قانون نزول سال‌هاست که ترکی «میهمان !!» خانه‌ی ماست.

«افضل الدين ابو حامد کرمانی» در کتاب «تاریخ آل سلجوق» (سلجوقیان و غزدر کرمان) در این مورد می‌نویسد: «از حکایات عدل ملک عادل [تورانشاه بن قرا ارسلان بک چهارمین پادشاه سلسله قاوردیان کرمان]】 یکی آنست که ... در شهر سنه ۴۷۸ (۱۰۸۵ م) درودگری [نجاری] در سرای شهر کار می‌کرد و شاگردی با اوی که به اولاد ترکان مشابهتی داشت. ملک از دور دگر پرسید که این کودک ترک‌زاده است؟ درودگر گفت: این مسئله حق تعالی از تو پرسد. مادر این پسر می‌گوید که از من آمده است، ترکی در خانه من به حکم نزول ساکن است لا بد جواب این، ترا باید داد» (۶۵) این حرف حق پادشاه را «برآتش قلق و اضطراب نشاند».

یکی دیگر از مورخین بنام «ناصرالدین منشی» در تائید نوشتۀ های افضل الدین ابو حامد کرمانی می‌نویسد: «[تولانش] همان زمان بر سر بام آمد و کمانی خواست و سه چوبه تیراز سوی قبله انداخت . تیراول فرمود که اینجا مسجد بسازید، تیر دوم که انداخت گفت مرقدِ من سازید که چون از دنیا سفر کنم آنجاد فن کنید و تیر سوم فرمود که اینجا سرای کوشک و خانقاہ و رباط جمعیت صوفیه متصل یکدیگر بسازید و منادی در شهر زد که وای بر حال آن کس که در خانه‌ی کسی باشد همه بیایند و خیمه‌ها زنند و یورد سازند. چنان که در نماز شام یک اسپاهی ترک در خانه کسی نماند» (۶۶)

«رشخی» مولف «تاریخ بخارا» نیز در فتح بخارا از طرف اعراب به همین قانون نزول «یعنی تقسیم افراد سپاهی در خانه‌ی مردم» اشاراتی دارد (۶۷). در زمان لشکرکشی عمرولیث به نیشابور وقتی «سربازان بلوج» عمرولیشی بر طبق قانون نزول در خانه مردم جای گرفتند «زنی به او شکایت کرد [عمرولیث] جواب داد که من از سیستان خانه بر پشت نیاوردم که در اینجا سپاهی را در آن جای دهم» (۶۸) «قانون نزول» در زمان تمامی سلسله‌های حاکم بر ایران باشد و حدت کمتر و بیشتر تا اواخر عصر قاجار اجرا می‌شد و احتمالاً نه تنها اکثر شهرهای ایران بلکه خاورمیانه مشمول همین قانون نزول بود لذا جرئتی شاهانه مثل جرنت محمد رضا شاه پالانی (پهلوی) می‌خواهد که کتابی بنام «ماموریت برای وطنم» بنویسد و در آنجا با غمز عین از قانون نزول خود را به کوچه علی چپ زده و با افتخار تمام (بخوانید با وفاحت تمام) بنویسد:

«پدرم برخلاف پادشاهان قاجار که از نژاد ترک بودند از خانواده اصیل ایرانی بود» (۶۹)
در صورتیکه مادر رضا خان بنام نوش آفرین از مهاجرین «گرجی !!» بود و سلسله پهلوی یک سلسله به اصطلاح «گرجی نژاد» بودند.

نهایت اینکه کسانی که دارای افکار نژادپرستی باشند شاید «محصول زن‌های مصر» هستند که دارای «خطب بیشتری از نظر اختلالات عقب ماندگی فکری شدید» می‌باشند.

«دکتر تامسون» در کتاب «ژنتیک در پژوهشکی» به صراحت می‌نویسد: «آمیزش درازد و اوج‌های نزدیک تراز عمه زاده‌ها، عموزاده‌ها، خاله‌زاده، و دائی زاده‌ها اولین نسل در اکثر قوانین دنیا غیر قانونی می‌باشد - اگر چه آمیزش هائی بین والد - فرزند و خواهر - برادر صورت گرفته و بچه‌هایی را تولید کرده است فرزندان چنین والدینی ... از لحاظ داشتن بعضی از زن‌های مصر در خطر

بالای قرار دارد... بچه های ناشی از زنا با محارم و نزدیکان عامل‌دارای خطر بیشتر از نظر اختلالات عقب ماندگی فکری شدید و مرگ زودرس هستند... در میان آنها اکثرًا [افرادی] دارای اختلالات شدید، وزن کم موقع تولد، تاخیر در نمو و یا دیگر مشکلات پزشکی» (۷۰) هستند.

آیا نژاد پرستان آریایی دارای «ژن های مضر و اختلالات عقب ماندگی فکری شدید» نیستند؟!

منابع و مأخذ

- ۱- دوازده قرن سکوت، بخش دوم: اشکانیان، ناصرپور پیرار، نشر کارنگ، تهران، ۱۳۸۱، ص ۲۴
- ۲- دده قورقد کیتابندا سوزلر- آدلار. آرشیدیران: حسین محمد خانی (گونیلی)، ایلک چاپ، تهران، ۱۳۷۸ ص ۸۰ - ۷۹
- ۳- روزنامه نوید آذربایجان، نشر ارومیه، مقاله فرهنگ رویی آذربایجان در سیاست آریامهری (قسمت اول)، بقلم محمد فریدی کارشناس ارشد تاریخ، شماره ۱۳۱ سال سوم، سهشنبه ۱۸ بهمن ۱۳۷۹
- ۴- ژنتیک و مسائل آن، و مسئله وراثت نوشتۀ دکتر هوشنگ خاوری خراسانی و دکتر صدرالله سیاه منصور، انتشارات شباهنگ، چاپ چهارم، تهران، ص ۴۷
- ۵- تاریخ بلعمی، ابوعلی محمد بن محمد بلعمی، به تصحیح محمد تقی بهار، بکوشش محمد پروین گنابادی، از انتشارات اداره کل نگارش فرهنگ، چاپخانه دانشگاه تهران، تهران، ۱۳۴۱، صص - ۱۲۳
- ۶- مجمل التواریخ و القصص، تالیف سال ۵۲۰ هجری، بتصحیح ملک الشعراه بهار، بهمت محمد رمضانی دارنده کلاله خاور، چاپ دوم، ص ۲۵
- ۷- شاهنامه فردوسی، مقدمه و شرح حال از محمد علی فروغی (ذکاء الملک)، تهران، انتشارات جاویدان، ص ۹
- ۸- هفت لشکر (طومار جامع نقالان) از کیومرث تابهمن، مقدمه، تصحیح و توضیح مهران افشاری، مهدی مدایی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ۱۳۷۷، چاپ اول، ص ۱۸
- ۹- یشتها، تفسیر و تالیف پوردادو، ج ۱، از سلسله انتشارات انجمن زرتشتیان ایرانی، ادبیات مزدیسن، بمبی و ایران لیگ از نفقه‌ی پشوتن مارکر، ص ۳۸۱
- ۱۰- هفت لشکر، ص ۳۵ و فرهنگ نامهای شاهنامه، منصور رستگار فسایی، جلد اول، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی چاپ دوم، تهران، بهار ۱۳۷۹، ص ۵۹
- ۱۱- ماه فروردین روز خرداد ص ۸ بنقل از فرهنگ نامهای شاهنامه، منصور رستگار فسایی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ج اول، ص ۵۴۹
- ۱۲- مجمل التواریخ، ص ۲۷
- ۱۳- تاریخ ثعالبی مشهور به غرر اخبار ملوك الفرس و سیرهم، عبدالملک بن محمد بن اسماعیل ثعالبی نیشابوری، پاره نخست ایران باستان، همراه با ترجمه‌ی مقدمه زنبیگ با دیباچه مجتبی مینوی، پیشگفتار و ترجمه‌ی محمد فضائلی، تهران، نشره نقره، ۱۳۶۸، چاپ اول، ص ۴۰
- ۱۴- التنبیه و الاشراف، ابوالحسن علی بن حسین مسعودی، ترجمه‌ی ابوالقاسم پاینده، تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، چاپ دوم، ۱۳۶۵، ص ۸۴
- ۱۵- تاریخ بلعمی، صص ۳۴۴ - ۳۴۳
- ۱۶- بند هش، طبع بمبی، صص ۲۲۹ - ۲۳۰، بنقل از حاشیه‌ی تاریخ بلعمی صفحات ۳۴۴ - ۳۴۳ و نیز

نگاه کنید:

- بندهش ایرانی بخش بیستم درباره‌ی تخم و پیوند کیان، فرنیغ دادگی، گزارنده مهرداد بهار، ص ۱۵۰ و بند هش
هندی به تصحیح رقیه بهزادی، تهران، ۱۳۶۸، بخش بیست و هفتم صص ۱۱۹ – ۱۱۸
- ۱۷-التبیه والاشراف، مسعودی، ص ۸۴
- ۱۸-تاریخ بلعمی، صص ۵۲۱ – ۵۱۹
- ۱۹-تاریخ طبری یا تاریخ الرسل والملوک، محمد بن جریر طبری، ج ۲، ترجمه‌ی ابوالقاسم پاینده، انتشارات
اساطیر، چاپ دوم، بهار ۱۳۶۲، ص ۳۷۰
- ۲۰-شاہنامه فردوسی، محمد علی فروغی، جلد اول، ص ۶۳
- ۲۱-خبرات الطول، ابو حنیفه احمد بن داود دینوری، ترجمه‌ی دکتر محمود مهدوی دامغانی، نشرنی، ۱۳۶۴،
چاپ اول، ص ۳۶
- ۲۲-مرrog الذهب، جلد اول، ص ۲۲۳
- ۲۳-تاریخ گردیزی، ابو سعید عبدالحسین ابن محمد گردیزی، بتصحیح و تحریش و تعلیق عبدالحسین حبیبی،
نشردنیای کتاب، چاپ اول، ۱۳۶۲، تهران، ص ۴۷ – ۴۸
- ۲۴-تاریخ پیامبران و شاهان (تاریخ سنی ملوک الارض والانبياء)، حمزه بن حسن اصفهانی، ترجمه‌ی دکتر
جعفر شعار، موسسه انتشارات امیرکبیر، تهران، ۱۳۶۷، چاپ دوم، صص ۳۷ – ۳۶
- ۲۵-حیب السیری اخبار افراد بشر، تالیف خواندمیر، زیرنظر دکتر محمد دیرسیاقی، انتشارات کتابفروشی
خیام، تهران، ۲۸، چاپ دوم ۱۳۵۳، با مقدمه استاد جلال الدین همائی، ص ۲۰۴
- ۲۶-خبرات الطول، دینوری، ص ۵۲
- ۲۷-تاریخ پیامبران و شاهان (تاریخ سنی ملوک الارض والانبياء)، ص ۲۸
- ۲۸-فرهنگ نامهای شاهنامه، جلد اول، ص ۲۲۴
- ۲۹-مرrog الذهب، جلد اول، ص ۲۲۵
- ۳۰-همانجا، همان صفحه
- ۳۱-فارس نامه، ابن البختی، بسعی و اهتمام و تصحیح گای لیسترانج و رینولد آلن نیکلسون، نشردنیای
کتاب، چاپ دوم، تهران، ۱۳۶۳، ص ۵۳
- ۳۲-شاہنامه فردوسی، جلد سوم، ص ۳۲۴
- ۳۳-زينة المجالس، مجید الدین محمد الحسینی متخلص به مجیدی، از انتشارات کتابخانه سنائی، چاپ دوم،
تهران، فروردین ماه ۱۳۶۲، ص ۷۷
- ۳۴-تاریخ مختصرالدول، غریغوریوس ابوالفرق اهرونون (ابن العبری)، ترجمه‌ی دکتر محمد علی تاج پورو
دکتر حشمت الله ریاضی، انتشارات موسسه اطلاعات، تهران، ۱۳۶۴، چاپ اول، ص ۹۵
- ۳۵-فرهنگ نامهای شاهنامه، جلد اول، ص ۳۷۳

- ۳۶- تاریخ گزیده، حمدالله مستوفی، بااهتمام دکتر عبدالحسین نوائی، موسسه انتشارات امیرکبیر، تهران، ۱۳۶۲، چاپ دوم، ص ۱۰۷
- ۳۷- مروج الذهب، ج ۱، ص ۲۶۵
- ۳۸- ایران در زمان ساسانیان، کریستان سن، ص ۴۶۶ بنقل از فرهنگ نامهای شاهنامه ج دوم، ص ۶۴۶
- ۳۹- تاریخ ثعالبی، ص ۴۵۴
- ۴۰- تجارب الام، صص ۲۲۱ - ۲۲۲
- ۴۱- تاریخ بلعمی، صص ۱۱۴۷ - ۱۱۴۸
- ۴۲- تاریخ پیامبران و شاهان (تاریخ سنی ملوك الارض والأنبياء)، ص ۵۹
- ۴۳- همانجا، ص ۶۰
- ۴۴- لیلی و مجنوون نظامی گنجوی (ترجمه ترکی) توسط م.ف. گورتونجانلی، ص ۴۵، به نقل از نظمی و ترک ادبیاتی، نوشته نوشابه آراسلی، آکادمی علوم آذربایجان، نشریات علم، باکو، ۱۹۸۰، ص ۵
- ۴۵- تاریخ طبری، ج اول، ص ۲۸۹
- ۴۶- حماسه‌سرایی در ایران، تالیف دکتر ذبیح الله صفا، موسسه انتشارات امیرکبیر، چاپ چهارم، تهران، ۱۳۶۳، ص ۵۵۶
- ۴۷- استدراک ثریت از جناب آقای مهندس میرعلی سید سلامت مولف محترم کتاب «مقدمه‌ای بر بررسی کتاب دده قورقود»، نشر آشینا، زمستان ۷۶، تبریز می‌باشد.
- ۴۸- الفصول الفخریه، جمال الدین احمد بن عنبه، بااهتمام سید جلال الدین محدث ارمومی، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، تهران، ۱۳۶۳، صفحه ۲۹
- ۴۹- مجلمل التواریخ والقصص، ص ۲۵
- ۵۰- یاداشتهای گاتها، ص ۴۰، به نقل از فرهنگ نامهای شاهنامه، جلد اول، ص ۵۲۸
- ۵۱- شاهنامه فردوسی، جلد سوم، ص ۳۰۵
- ۵۲- الفصول الفخریه، صفحه ۲۹
- ۵۳- فردوسی نامه، مردم و قهرمانان شاهنامه، گردآوری و تالیف سید ابوالقاسم انجوی شیرازی، جلد دوم، انتشارات علمی، چاپ دوم، تهران، ص ۱۸۳
- ۵۴- شاهنامه فردوسی، جلد اول، ص ۹۳
- ۵۵- پژوهشی در شاهنامه، دکتر حسین کریمان، به کوشش: علی میر انصاری، انتشارات سازمان اسناد ملی ایران، تهران، ۱۳۷۵، ص ۱۶۲
- ۵۶- کلیات رستم نامه، تهییه و تنظیم محمد فرسایی، چاپخانه احمدی، چاپ دوم، مطبوعاتی حسینی، تهران، ۱۳۷۵، سرتیر صفحه: نبرد گیوبا جهانگیر مغربی
- ۵۷- جهانگیر نامه، سروده قاسم مادح، به کوشش دکتر سید ضیاء الدین سجادی، با مقدمه دکتر مهدی محقق،

- موسسه مطالعات اسلامی دانشگاه تهران - دانشگاه مک گیل کانادا!! تهران، ۱۳۸۰، این کتاب چه ربطی به «اسلام» دارد که با پول بیت المال و دانشگاه تهران چاپ می شود معلوم نیست!!
- ۵۸- برزونامه (داستان بروز پرسهراب)، شاهنامه فردوسی، محمد عباسی، کتاب فروشی فخر رازی، چاپ چهارم، تهران، ۱۳۷۳، ص ۵۵۴
- ۵۹- یکی از روزنامه های ایران - چاپ پایتخت - عکسی از مبارزان چچنی چاپ کرده بود که در جلو تابلویی مبارزی کشیک می داد که رویش نوشته شده بود «قوردلاریوردی چچنستان» یعنی «چچن سرزمین گرگان»
- ۶۰- کلیات رستم نامه، ص ۲۸
- ۶۱- حماسه سرایی در ایران، ذبیح الله صفا، موسسه انتشارات امیرکبیر، چاپ چهارم، تهران، ۱۳۶۳، ص ۲۹۵
- ۶۲- فردوسی نامه، ج ۲، ص ۲۱۷
- ۶۳- بهمن نامه، ایرانشاه بن ابیالخیر، ویراسته رحیم عفیفی، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، تهران، ۱۳۷۰، ص ۶۰۱
- ۶۴- حماسه سرایی در ایران، ص ۳۱۶
- ۶۵- سلجوقیان و غز در کرمان، افضل الدین ابو حامد کرمانی، تحریر: میرزا محمد ابراهیم خبیصی، مقدمه تصحیح، تحشیه: باستانی پاریزی (محمد ابراهیم)، انتشارات کورش، چاپ اول، تهران، ص ۳۶۷
- ۶۶- همانجا، ص ۱۶۴
- ۶۷- همانجا، ص ۳۶۷-۳۶۸، قسمت پانویس
- ۶۸- همانجا، ص ۱۶۳، قسمت پانویس
- ۶۹- نوید آذربایجان، چاپ ارومیه شماره ۱۳۱۲، سه شنبه ۱۸ بهمن ۱۳۷۹
- ۷۰- ژنتیک در پژوهشکی، دکتر تامسون، ترجمه‌ی محمد صدری اصلاحی و دکتر حمید رضا اصلاحی، با مقدمه دکتر هوشنگ خاوری، تهران، انتشارات دانش پژوه، چاپ سوم، زمستان ۱۳۶۹، ص ۹۱

آیا ایران و توران همان آذربایجان نبود؟!

از این مرز تا آن بسی راه نیست
سمنگان و توران و ایران یکیست
فردوسی

قرنها پیش از میلاد مسیح گویا قبایلی از اقوام - که روزی تحت عنوان «آریائی» قلمداد می شدند! - بر اثر انواع و اقسام علل و عوامل مختلف مجبور به مهاجرت از سرزمین خود شده و از طریق تنگه‌ی «دمیر قاپی در بنده» که اعراب «باب الابواب» می خواندند به منطقه‌ای می‌آیند که بنام «هونیرث» نامیده می شد. این نام دارای تلفظ‌های مختلف است ولی تلفظ غالب هونیرث یا خونیرث می باشد و اولین نامیست که سرزمین امروزی ایران در تاریخ بدان نامیده شده است . این اسم از ترکیب دو جزء «هون» یا خیون و «یرث» تشکیل شده است . هون یا خیون اقوامی از ترکان بودند که بعدها تشکیل سه امپراتوری بزرگ بنامهای امپراتوری هونهای آسیا به رهبری تئومان خان و امپراتوری هونهای اروپا به رهبری بالا میر خان و امپراتوری آق هون به رهبری آفتالیت خان را در افغانستان و هندوستان و قسمتی از ایران دادند . اعراب به

این آق هونها یا هونهای سفید هفتالیت یا هیاطله می‌گفتند. جز دوم این اسم یعنی «برث» به معنی زمین یا سرزمین است که در ترکی آذربایجانی امروز نیز بصورت ییر (یئر) کاربرد دارد. پس معنی هونبرث که قدیمترین نام سرزمین ایران بعدی است به معنی «سرزمین هون» می‌باشد و این نشان می‌دهد که ترکان از قدیمترین اقوام ساکن ایران قبل از ورود به اصطلاح اقوام آریایی به این منطقه هستند.

«کهنترین جاییکه از خنیرث نام برده شده است کتاب اوستا است (دریسن‌که قدیمتر است و دریشت‌ها که نسبت به گاهان و یستا جدیدتر است) در یسن ۵۷ بند ۳۱ و نیز در هادخت نسک (فرگرد ۱ بند ۱۴) از خنیرس بنام میهن ایرانیان نام برده شده است... ونتیجه اینکه خنیرس نام قدیمی و اصلی فلات ایران بوده است» (۱)

اقوام تحت عنوان به اصطلاح آریایی از طریق تنگه «دمیر قابی در بند» وارد منطقه‌ای شدند که امروزه «قره باغ آذربایجان» نامیده می‌شود. آنها پس از ورود به منطقه فوق الذکر در آنجا رحل اقامت افکندند. سکونتگاه آنها که بیشتر میان دورود ترزو کرواقع شده بنام «ازان» خوانده می‌شد.

اقوامی که وارد منطقه «قره باغ آذربایجان» شده بودند به روایتی گویا از دو قبیله بزرگ بنامهای ماد و پارس تشکیل یافته بود که هردو به کار دامداری و مادها بپوشیده اسب پروری مشغول بودند. این دو قبیله از نظر زبان و فرهنگ با هم دیگر فرق داشتند و تیره‌ی مادی از تیره‌ی پارسی پیش‌رفته تربود و سازمانهای اجتماعی قویتری داشت.

در اینجا بهتر است توضیحی نیز در مورد «آریا» یا به تلفظ اصلی آن یعنی «آری» داده شود. بر روایتی معنی آریا، پاک و نجیب می‌باشد و قوم به اصطلاح آریا معنی قوم پاک و نجیب و اصیل رامی دهد. لغت «آری» به این معنی در فارسی و عربی کاربردی ندارد چون فارسها و عربها لغات پاک، صاف و تمیز را به جای آن به کار می‌برند و تنها در زبان ترکی است که آری به معنی پاک می‌باشد چنانچه همین امروزه نیز مردم آذربایجان اگر بخواهند بگویند سیز یهارا پاک کردم می‌گویند: «سووزونی آری‌تدمیم» یا «گؤیلری آری‌تدمیم» و اگر هم بخواهند حرف شسته و رفته و رک و راست به کسی بگویند، می‌گویند «طرفی یودوم آری‌تدمیم» یعنی یارو را شستم و پاکش کردم.

در کتاب «دده قورقود» که از قدیمترین کتابهای منتشر و منظوم زبان ترکی آذربایجانی است در چندین مورد برای رساندن مفهوم و ضوگرفتن قهرمانان از آب «پاک» به صراحة آمده است «آری سودان آبدست

آلدیلار، ایکی رکعت نماز قیلیدیلار» یعنی از آب «پاک» وضو گرفته، دور رکعت نماز خوانندند.

پس به فرض وجود قومی بنام آریا در تاریخ، این قوم باید متشکل از کنفراسیون قبایلی بوده باشد که ترکان می‌بايست در راس آن قرار داشته باشند چه نام کنفراسیون نشان از زبان غالب کنفراسیون یعنی زبان ترکی می‌تواند داشته باشد. به هر حال در مورد منطقه‌ی مورد سکونت اقوام تازه رسیده می‌توان گفت که این اقوام همان طوری که ذکر شد در منطقه‌ی عمومی قره باع آذربایجان ساکن شدند.

عده‌ای از این اقوام تازه آمده در ادامه مهاجرت‌های خود به سوی جنوب ارس سرازیر شدند ولی عده‌ای دیگر در همان اران ماندند. آنها یی که بسوی جنوب ارس سرازیر شده بودند در اطراف دریاچه ارومیه ساکن شدند: «تیره‌ی مادی در نواحی جنوب شرقی دریاچه بین همدان و تبریز جاگرفت و بعد از آن اصفهان پیش رفت و قبیله‌های پارسی در مغرب و قسمت‌های غربی دریاچه در ناحیه اردلان کنونی جاگرفت» (۲) قبل از ورود مادها و پارس‌ها به آذربایجان اقوام بومی آذربایجان بنام‌های حوریان و لولوبیان و گوتیان دارای تمدن‌های پیشرفته بودند و برای دفع اقوام تازه رسیده مجبور به پیکار با آنان گردیدند که انعکاس این جنگ‌ها گویا در منظمه شاهنامه فردوسی به صورت جنگ دیوسیاه با هوشنگ و سیامک و طهمورث وغیره درآمده است (۳).

گویا چند قبیله‌ای که در مقابل بومیان اصلی منطقه از خود شجاعت فوق العاده نشان داده بودند برای تمایز از سایر هم قبیله‌های خود که ترجیح داده بودند دست به تهاجمات نزدیک و در همان منطقه اران بمانند خود را «ایسی اران» (iyi əran) یا بهترین و اصلی ترین و نجیب ترین و شجاع ترین مردان نامیدند و سرزمینهای تسخیری خود را نیز برای تمایز از اران به همین نام «ایسی اران» نامیدند که رفته رفته به واژه «ایران» تبدیل شد و گاهی نیز محل مورد نظر با واژه ایرانویچ مشخص می‌گردد.

محل تقریبی سکونت اقوام در آذربایجان در اوایل هزاره اول
قبل از میلاد

قوم ماد در بدو ورود به آذربایجان جنوبی گویا محل مورد سکونت خود را «ایرانویچ» نامید که به معنی «بیضه ایران» می باشد:

«ایرانویچ (اوستا: airyana.vaejah) [از دو جزء تشکیل شده است] جزء اول این واژه airyana به معنی ایران و جزء دوم آن vaejah بیچ و بیضه است بنا بر این «بیضه ایران» معنی کلی واژه است که مهد اصلی ایرانیان یا آریائیان و مرکز تجمع اقوام ایرانی و به معنی زادگاه اصلی ایرانیان در عین حال موطن کیش زرتشتی است»^(۴)

واژه «ویچ» یا «بیچ» در زبان فارسی فاقد معنی است ولی در زبان ترکی معنی بیضه را می دهد اما طی قرون و اعصار این واژه در زبان ترکی معنای مجازی منفی نیز به خود گرفته است و بیچ به تخمه حرام اطلاق گردیده است. به هر حال آنچه که مهم است اینست که «ایرانویچ» یا «ایران» یک کلمه ترکی است و مهمتر از آن این است که سرزمین «ایران» در داخل منطقه «آذربایجان» قرار داشت.

در مورد منطقه جغرافیایی «ایرانویچ» در کتاب «بند هش ایرانی» – که به معنی آفرینش آغازین است و از کتب معتبر زبان پهلوی محسوب می شود که بقلم فرنیغ دادگی از خاندان موبدان ایرانی تالیف گردیده و به بند هش ایرانی و هندی تقسیم می شود - به صراحت آمده است:

«ایرانویچ به ناحیت آذربایجان است»^(۵)

در «بند هش هندی» نیز بسان بند هش ایرانی به وضوح تمام تاکید شده است:
«ایرانویچ در ناحیه آذربایجان است»^(۶)

در فرهنگ «دانشنامه مزدیستا» نیز در مورد سایر اسامی ایرانویچ چنین آمده است:
[ایرانویچ یا ایران] «در پهلوی اران و اران شهرگفتہ شده»^(۷)

لذا از مجموع مقدمات فوق چنین بر می آید که:
اولاً نام سرزمین ایران قبل از ورود اقوام به اصطلاح آریایی هونیرث و به معنی سرزمین اقوام هون بوده است.

ثانیاً بعد از ورود اقوام به اصطلاح آریایی به قسمتی از سرزمین ترکان هون یا هونیرث آنها در منطقه اران در مابین دورود ترtro و کرو منطقه عمومی قره باخ امروزی آذربایجان ساکن شدند.
ثالثاً» عده ای از جنگجویان «ارانی» برای فتوحات «سرزمینهای جنوب ارس» به حرکت در آمده و پس

از تصرف قسمتی از آذربایجان جنوبی برای تمایز از هم قبیله‌های آذربایجان شمالی که محل سکونت آنها اران نامیده می‌شد خود و نیز نام سرزمین خویش را «ایی اران» یا «ایران» یا «ایرانویچ» نامیدند. لازم به یاد آوری است که «ایی» (iyi) در زبان ترکی معانی خوب و اصیل و نجیب را می‌دهد.

رابعاً به صراحت تمام در کتب پهلوی به ویژه در بندهش آمده است که «ایران» در داخل ناحیه آذربایجان امروزی قرار داشت.

حال بهتر است در مورد واژه اران که حتی تازمان اشکانیان به کشور ایران اطلاق می‌شد نیز توضیح کوتاهی داده شود. اران یک کلمه ترکی است که از دو جزء «ار» و «ان» تشکیل شده است. واژه‌ی «ار» به معنی مرد و رجل است که در زبان ترکی آذربایجانی هنوز هم استعمال تام دارد و در اصطلاح عامه به زن و شوهر ترک واژه‌ی «ار - آروات» اطلاق می‌شود. «ار» غیر از معنی شوهر معانی «دلار»، «جسور»، «آزاد»، «جنگجو» و ... را نیز می‌دهد.

محمد کاشغری دانشمند شهیر ترک و مؤلف کتاب «دیوان لغات ترک» - که هزار سال پیش تألیف گردیده - در مورد معنی واژه‌ی «ار» می‌نویسد: «ار = مرد، رجل به «ارن» جمع بسته می‌شود و این جمع شاذ و نادر است زیرا شانه‌ی جمع «لار» است» (۸)

و در همان کتاب در ذیل کلمه «ارن» نیز که جمع «ار» است مرقوم داشته‌اند: «ارن = مردان - رجال جمعی است شاذ و نادر» (۹)

لذا از واژه‌شناسی فوق چنین بر می‌آید که «ارن» به معنی «مردان» است که ریشه‌ی اسم «اران» و «ایران» می‌باشد. لازم به تذکر است که واژه‌ی «ارن» در ادبیات آذربایجان گاهی بصورت «ارن لر» یعنی جمع جمع هم مورد استعمال قرار گرفته است. شاه خطایی موسس سلسله ترکان صفوی در دیوان ترکی خود از این واژه به وفور استفاده کرده است.

لذا در یک جمع بندی دیگر می‌توان گفت که:

۱ - «ایرانویچ» یا «ایران» یا «اران» در ناحیه آذربایجان امروزی بود.

۲ - «اران» به معنی «مردان» و «ایی اران» یا ایران به معنی «مردان خوب» یا اصیل می‌باشد که در معانی مجازی توسعه‌یافته دلیران و جنگجویان و آزادگان ... را نیز می‌دهد.

در مورد یکی از معانی مجازی این کلمه یعنی ایران یا اران که گفتیم مفهوم «آزادگی و دلیری» را نیز در

خود مستردارد به ذکریک مثال قناعت می‌شود.

فردوسی در شاهنامه‌ی خود «دلیری و آزادگی» را جزء صفات آذربایجانیان قرار داده و از زبان رستم

فرخزاد در جنگ قادریه به برادرش می‌گوید:

همی تاز تا «آذربادگان»
به جای «دلیران» و «آزادگان» (۱۰)

که در این بیت در مصنوع دوم واژه‌های «دلیران و آزادگان» کاملاً به مفهوم «ارن» یا «ایران» آمده است. و

نیز در بیت ذیل آزاده نیز درست به معنی مجازی «ار» یا «ایران» بکاررفته است آنجاکه می‌سراید:

زگردان «ایران» دو «آزاده» کشت
زیرش سپهدار بنمود پشت

حال که تمام معانی واژه‌ای هونیرث، آریا، اران، ایران و ایرانویچ و محل آنها نیز در «آذربایجان» توضیح

داده شد بهتر است ببینیم که رقیب تاریخی ایران یعنی «توران» در کجا واقع شده بود و معنی «توران» چه

بود و آیا توران در آسیای مرکزی قرار داشت یا آنهم در ناحیه‌ی آذربایجان بود؟!

در مورد واژه توران می‌توان گفت که این واژه یک اسم ترکی است و شکل اصلی آن کلمه واژه‌ی «دوران»

(DURAN) از مصدر «دورماق» (برخاستن) است که با جمع «لار» ترکی به معنی قیام‌کنندگان و

«برخیزندگان» است که در معنی مجازی «قهرکنندگان» نیز به کاررفته است. کلمه «دوران» فعلًاً نیز در

ترکی آذربایجانی در انواع و اقسام شکل‌ها به کار می‌رود.

این اسم گویا برای اولین بار در فروردین یشت اوستا، بندسی و هفت دوبار بکاررفته و چنانچه می‌دانیم

اوستا کتاب آسمانی زرتشتیان است که یشتها بخشی از آن کتاب محسوب می‌شوند. در فروردین یشت

واژه‌ی «توران» بدینگونه بکاررفته است: تورانه آنِم = (TURANANAMEM) که معنی «قهرکرده‌اند»

رامی دهد.

«عمادالدین دولتشاهی» در کتاب «رستم و سهراب» (به روایت اوستا) در مورد ریشه کلمه توران می‌نویسد:

«یک دسته از گله‌داران طایفه ماد به علت نداشتن چراگاه مورد پسند برای گله‌گوسفنдан و گاوان خود

قهرکردند... [و گفتند] هر چه آب خوب است در اطراف ... [شما] است آب ما پراز کرم است. از

تشنگی می‌میریم مگر اهورامزا خدای شماست؟ ماده کی پناه ببریم؟ با اینگونه گله‌ها قهرکردند و به آن

طرف رود ارس مهاجرت کردند... به تدریج در طول زمان قهرکردگان که موسوم به (تورانه نامان) بودند

تبديل به تورانیها شد [ند] (۱۱)

پس چنانچه ملاحظه می‌شود معنی «توران»، «قهرکردگان» است که یک واژه‌ی ترکی از مصدر «دورماق» یعنی برخاستن و قیام کردن است و چنین اسمی در آذربایجان کم نیستند مثل اسم «گوران» – از مصدر «گورماق» – به معنی بینندگان که به «اهل حق» اطلاق می‌شود. در مورد چگونگی تبدیل حرف «د» به «ت» می‌توان گفت که یکی از فرقه‌ای اساسی زبان ترکی آذربایجانی با ترکی شرقی یعنی آسیای مرکزی این است که حروف «د» و «ت» به همدیگر تبدیل می‌شوند مثل واژه‌ی ترکی «دیرناق» (ناخن) که در ترکی شرقی «طیرناق» یا «تیرناق» و یا «داشکند» (ده سنگی، شهر سنگی) که «تاشکند» خوانده می‌شود و یا مثل واژه‌ی «داع» (کوه) که در آسیای مرکزی «طاغ» یا «تاغ» تلفظ می‌شود و حتی امروزه در ترکی آذربایجانی با تبدیل حرف د به ت کلمه «سبد»، «سبت» تلفظ می‌شود.

استاد دکتر جواد هئیت در کتاب وزین خود بنام «سیری در تاریخ زبان و لهجه‌های ترکی» در مورد ویژگیهای لهجه‌های ترکی از نظر محمود کاشغری به ده مورد اختلاف لهجه‌های ترکی اشاره می‌کند که در بندهای پنج و شش آن چنین آمده است «در بین اوغوزها و قبایل نزدیک آنها حرف «ت» اول کلمات تبدیل به «د» شده است. مثلاً تووه (= شتر) تبدیل به دوه شده است.» (۱۲) لذا با توجه به اصل فوق کلمه ترکی آذربایجانی «دوران» (DURAN) نیز بصورت «توران» (TURAN) در آمده و مصطلح گردیده است.

پس، از واژه شناسی فوق نیز چنین بر می‌آید که توران یک اسم ترکی است که مکان آن در شمال رود ارس بوده است. لذا همانطوریکه ایران یا اران قبلاً در آنسوی ارس در منطقه «قره باغ» قرار داشت توران نیز در آنسوی ارس یعنی در ناحیه قره باغ واقع شده بود. پس می‌توان گفت که کشورهای ایران و توران توأمان در ناحیت آذربایجان بودند و مرز طبیعی و سیاسی آنان «رود ارس» گردیده بود.

بعداً در ازمنه بعدی اقوام آذربایجانی هردو طرف «رود ارس» توانستند متصرفات جدیدی بدست آورده و خود را بسمت شرق دریاچه خزر گسترش دهند یعنی آذربایجانیان جنوب ارس که حالا ایرانی خوانده می‌شدند با تصرف اراضی ساحلی جنوب خزر به سمت شرق کشیده شده و به تبع آن نیز پایتخت‌های آنان از «هگمتانه» به «ری» و «بابل» و «بلخ» منتقل گردید و آذربایجانیان شمال ارس که حالا تورانی نامیده می‌شدند نیز با تصرف کناره‌های شمالی دریای خزر به سوی آسیای مرکزی کشیده شده و پایتخت آنان از «گنجه» (گنج افراسیاب) و «بردع» به «blasagun» و «کاشغر» منتقل گردیده، و پا به پای این گسترش اراضی، مرز طبیعی آنان نیز توأمان هم رود ارس و هم آمودریا یا جیحون گردید. این

تغییر و تحول احتمالاً «در هزاره اول و دوم قبل از میلاد رخ داده و کم کم مرکز نقل جنگ‌های نیز به مشرق منتقل گردیده ولی در دوره‌ی حماسی هنوز هم مرکز تاخت و تازهای جنگی منطقه‌ی عمومی آذربایجان محسوب می‌شد چنانچه وقتی افراسیاب کشور ایران را تصرف و مدت دوازده سال در ایران پادشاهی می‌کند پایتختش شهر «همدان» بود^(۱۳) و تا اهواز و خرم‌شهر را در تحت تصرف خود داشت و جلو تاخت و تاز اعراب یا مهاجمان «دشت سواران نیزه گذار» را به ایران و توران می‌گرفت. برای اثبات اینکه «ارس» و «قره‌باغ» منطقه‌ی جنگ‌های اولیه «ایران و توران» بودند به ذکر یک مثال قناعت می‌شود:

ادیب مشهور عباسقلی آقا قدسی در کتاب معروف خود بنام «گلستان ارم» می‌نویسد: «فریدون، پادشاه همه معموره زمین بوده، ملک را به سه پسر منقسم داشت. اطراف غربی را به سلم و دیار شرقی را به تورو و سطع معموره را به ایرج معرف ایرج که ولی‌عهد او بود و اگذاشت بعد از چندی سلم و تورکه رشک با ایرج می‌برند از دو طرف او را برای مشاوره و ملاقات دعوت کرده در قرب قرا باغ بقتل آوردند از آنوقت عداوت بیان نسل ایشان افتاد»^(۱۴)

در همین کتاب از قلعه معروف اشکبوس نام برده می‌شود که در منطقه قبه در نزدیکی دهکده‌ی آلبان آذربایجان قرار داشت و چنانچه می‌دانیم اشکبوس یکی از قهرمانان بزرگ ترک شاهنامه است.

همچنین در کتاب «گزیده‌های زاد اسپرم» – که متنی پهلوی است – محل تولد گشتاسب پادشاه مشهور کیانی که آئین زرتشت را پذیرفت و در ترویج آن کوشید – از زبان «دوغدو» مادر زرتشت – که از اسمش معلوم است که بانویی ترک بود – در مورد عدم ترک کردن فرزند خردسالش زرتشت می‌گوید: «در طول زندگی (تورا) به کسی ندهم حتی اگر هر دو «rag» و «nudz» به هم رسند» که این دو ده در مغان آذربایجان (اند) که از چیزست (دریاچه ارومیه) شصت فرسنگ دور است، زرتشت از راغ و گشتاسب از نودز بود.^(۱۵)

پس چنانچه معلوم می‌شود محل تولد پادشاهان کیانی نیز آذربایجان بود و اصلاً سلسله‌های پیشدادی و کیانی سلسله‌های آذربایجانی بودند که بنام ایرانی مشهور گردیده‌اند.

باید توضیح‌اًضافه گردد که واژه‌ی «کی» مخفف کلمه «کوی» یا «گؤی» زبان ترکی به معنی آسمان است، چون پادشاهان ترک خود را منتبه به آسمان و فرزند آسمان و فرستاده‌ی آسمان می‌نامیدند لذا لقب گؤی (Goy) را در اول نام خود داشتند و «گؤی خسرو» و «گؤی قباد» نامیده می‌شدند که در تلفظ عامیانه‌ی غیر

ترکی، واژه‌ی «گؤی» به «کوی» و بعد به «کی» مخفف‌گردیده است.

حتی «رستم دستان» قهرمان شاهنامه که به روایت فردوسی در دوره کیانیان می‌زیست خود یک قهرمان «ترک» بود چنانچه «جمال الدین احمد بن عنبه» بزرگترین نسب شناس قرن ۹ - ۸ هجری در کتاب مشهور خود بنام «الفصول الفخریه فی اصول البریه» در مورد اصل و نسب رستم به صراحت به ترک بودن او تاکید کرده و می‌نویسد: «رستم ترکی بود چه او از نسل گرشاسف است بی خلاف» (۱۶) واستاد جلال الدین همایی در اعتبار این کتاب بصراحت می‌نویسد:

این کتاب «یکی از مولفات بسیار معتبر پیر فایده فن انساب (یعنی نسب شناسی) است به فارسی از سید عالم فقیه ادیب مورخ نسابه... ابن عنبه... صاحب کتاب مشهور عمدتی الطالب فی نسب آل ابی طالب» (۱۷) پس چنانچه ثابت شد رستم - جهان پهلوان نامی ایران - نیاز ترکان بود که فردوسی با «تغییر کاربری» اورابه یک «قهرمان ضد ترک» تبدیل و تغییر و گریم کرده است.

به هر حال در جمع بندی این مبحث نیز می‌توان چنین نتیجه گرفت که:

۱ - «توران» یا «دوران» اسمی است ترکی از مصدر «دورماق» به معنی مجازی قهرکنندگان.

۲ - سرزمین توران نیز در منطقه آذربایجان قرار داشت.

۳ - پادشاهان کیانی مثل گشتاسب - که مدافع دین زرتشت بود - و نیز خود زرتشت - به علت اینکه مادرش زنی ترک بنام دوغدو بود - و نیز رستم و گرشاسب و سایر پهلوانان خاندان رستم همگی «ترک» بودند که توسط فردوسی با «تغییر کاربری» در شکل و هیئت قهرمانان ضد ترک معرفی شده‌اند.

حال که در مورد وضعیت جغرافیایی دو کشور ایران و توران بحث گردید بهتر است که نظری هم به مرز طبیعی آن دو کشور یعنی «جیحون» بیافکنیم با این سوال که مگر مرز طبیعی و سیاسی دو کشور ایران و توران در شاهنامه جیحون ذکر نشده است و جیحون هم مگر در آسیای مرکزی قرار ندارد؟ یا به پرسش دیگر آیا جیحون نیز همچون ایران و توران در آذربایجان جاری بود یا در آسیای مرکزی؟!

در مورد پرسش فوق می‌توان چنین اظهار نظر کرد که با مراجعه به کتب جغرافیایی معلوم می‌شود که در کتب تاریخ و جغرافیای قدیم منظور از جیحون، رودارس بوده است و تضادی مابین کتب مرجع در این مورد نیست چنانچه «محمد بن نجیب بکران» جغرافی شناس مسلمان در کتاب «جهان نامه» در مورد رودارس که در قدیم بطور مخفف «رس» نامیده می‌شد می‌نویسد:

«هم در حدود آذربادگان جیحونی است که آن رارس (ارس) خوانند» (۱۸)

و در مورد رود کُرمی نویسد:

«در حدود آذربادگان است ... از کوهها ... بگذرد و به جیحون رس (ارس) پیوندد» (۱۹)

پس چنانچه از متون فوق بر می‌آید «جیحون» اسم عام به معنی «رود» است و می‌تواند هر رود بزرگی را منظور نظر باشد چنانچه محمد بن نجیب بکران در فصل نهم کتاب خود در مبحث «ذکر جیحونها» می‌نویسد:

«جوی بزرگ رارود خوانند و عوام رود بزرگ را جیحون خوانند» (۲۰)

صاحب «جهانگشای جوینی» نیز در مبحث «ذکر محاربه‌ی سلطان جلال الدین با گرجیان» در کنار «رود کُر» - که در آذربایجان جاری است - «رود کُر» را بنا نام عام «جیحون» می‌نامد و می‌نویسد: «سلطان با فوجی از خواص تکبیرگویان روی برآن محاذیل نهاد و بشمشیرو نیزه ... بسیاری از ایشان را برخاک انداخت ... چون اهل گرج زخم گرزیدند راه گریزگرفتند ... عنان بجانب جیحون [رود کُر] تاختند» (۲۱)

در کتب تاریخ و جغرافیای قدیم از رودهای دجله و فرات و نیل و سند و اتل (ولگا) و دانوب بنام‌های «جیحون سند و جیحون دجله ...) یاد کرده‌اند و اگر کسی با علوم جغرافیایی قدیم آشنایی نداشته باشد آن رودها را با «جیحون آمودریا» که بعضاً بطور مخفف «جیحون» خوانده می‌شود اشتباه می‌گیرد. جیحون آمویه در کتب جغرافیایی بنامهای رود بلخ و آمودریا نامیده شده است. اسم این رود در یونان باستان «اوکسیس» و در زبان یونان جدید «وهروت» و در لاتین «اوکسوس» و در پهلوی «وخش» و در عربی «جیحون» نامیده شده است.

«جیحون» مخفف واژه‌ی «چای هون» به معنی «رود هون» و «سیحون» مخفف «سو هون» به معنی «آب هون» است. چنانچه «میرزا آقا خان کرمانی» در کتاب «آئینه‌ی سکندری» می‌نویسد: «قوم هون به سیاه و سفید [تقسیم می‌شود] مانند آق ترکمان و قره ترکمان و رود جیحون و سیحون منسوب بدیشان [است] یعنی رود هون و آب هون زیرا که اصل آن چای هون و سو هون بوده » است (۲۲) در دوره‌ی اسلامی اعراب در برخورد با جنگجویان ترک که این رود را «چای هون» تلفظ می‌کردند چون در زبان عربی حرف «چ» وجود ندارد لذا آن را «جای هون» نامیدند که با تخفیف حرف الف «جیحون»

گردید و در دوره‌ی اسلامی رواج کامل یافته و نام «آمودریا» گردیده است.

پس چنانچه از منابع جغرافیایی اسلامی بر می‌آید «رودارس» نیز در مفهوم عام آن همان رود «جیحون» است که مرز طبیعی ایران و توران را تشکیل می‌داد و چون جنگجویان دو طرف در حین تهاجمات جنگی مجبور به عبور از «جیحون ارس» بودند لذا در بعضی متون حمامی نیز به همان معنی عام «جیحون» یعنی رود استعمال گردیده است. چنانچه فردوسی نیز در بعضی مواقع به رودهای مختلف واژه‌ی جیحون اطلاق کرده است مثلاً در بیتی می‌سراید:

زبلخ او سوی زابلستان کشید
بیابان گذارید و جیحون برید

که چنانچه همه می‌دانند بلخ در جنوب «جیحون آمویه» قرار دارد و در رفتن از بلخ به زابل به این رود بر خوردنمی کنیم یعنی اصلاً «این رود در سر راه بلخ به زابل قرار ندارد لذا به احتمال قوی منظور از «جیحون» در این بیت «جیحون هیرمند» یا «هریرود» باید باشد.

پس از مباحثه فوق نیز چنین بر می‌آید که:

۱- مرز طبیعی سرزمینهای ایران و توران رودارس بود.

۲- در بعضی از کتب و منظومه‌های حمامی که مرزاًین دو کشور جیحون قید گردیده این نام به معانی عام و خاص بکار رفته است یعنی احتمالاً در دوره‌ی حمامی منظور از جیحون، رود ارس و در دوره‌ی تاریخی که مرکز ثقل جنگها به آسیای مرکزی کشیده شده منظور از جیحون، آمودریا بوده که بنامهای اوکسوس، خوارزم، ترمذ، اوکسنس، وخش، وهرود، بلخ و چای هون و جیحون نامیده می‌شد.

این نیز گفته شود که اولین به اصطلاح استان کشور توران که هم مرز سرزمین ایران بود، سمنگان نامیده می‌شد که زادگاه سهراپ بود. این استان مرزی بخاطر گلهای سفید و خوشبوی سمن بنام «استان سمن» خوانده می‌شد ولی چون همیشه در معرض تاخت و تاز نیروهای هر دو طرف قرار داشت و به اصطلاح معروف «منطقه جنگی» محسوب می‌شد هر از چند گاهی گلهای سفید آنجا در نتیجه جنگها و خونریزیهای طوفین خونین می‌گردید لذا منطقه‌ی بانام عمومی «سمن قان» یعنی سرزمینی که سمن هایش خونین است مشهور شده بود. نمونه چنین شهر مرزی را در دوره‌ی تاریخ معاصر جنگ هشت ساله داریم که خرمشهر، مدتی خونین شهر نامیده شد.

پس سهراپ فرزند رستم نیز چون اهل سمنگان بود ترکی از ترکان آذربایجان بود چنانچه خود فردوسی

ورستم نیز برترک بودن او تاکید کرده‌اند. در شاهنامه آمده است:

پشیمان شد آه از جگر در کشید	چورستم به نزدیک توران رسید
که کاوی رابی گمان بد رسد	دل رستم اندیشه‌ای کرد بد
به خفتان برو بازو آراسته	ازین پرهنر ترک نو خاسته

xxx

بدو گفت کای ترک خونخوار مرد زایران سپه جنگ با تو که کرد

پس در جمع بندی کلی به این نتیجه می‌رسیم که:

۱- سرزمین اiran در شمال رود ارس و سرزمین ایران در جنوب رود ارس بود.

۲- اiran بعدها توران نامیده شد.

۳- مرز طبیعی ایران و توران رود ارس بود که اصطلاحاً "جیحون نامیده می‌شد.

۴- استان مرزی سمنگان (سمن قان = خونین سمن) یعنی زادگاه شهراب نیزیک شهر «ترک نشین» بود.

۵- شهراب فرزند رستم - جهان پهلوان ایران - هم از طرف مادر و هم از طرف پدر «ترک آذربایجانی» بود.

۶- واژه‌های آریا، اiran، ایران، ایرانیچ و حتی نام قبلی ایران یعنی هونیرث (سرزمین هون) از نظر زبان

شناسی «واژه‌ای ترکی» هستند.

۷- مقدمات فوق سکونت چندین هزار ساله ترکان در آذربایجان را به اثبات می‌رسانند.

در خاتمه لازم به یاد آوری است که پدر و نیز فرزند افراسیاب پهلوان و حکمران اسطوره‌ای و حمامه‌ای ترکان در جنگ با ایرانیان پشنگ ذکر گردیده است که نیز نام برادرزاده‌ی فریدون و نیز نام داماد طوس سردار ایران هم بوده است و گویا این اسم یک نام «حقیقی» نبوده بلکه نام «حقوقی» بوده که مراد از آن ایل یا قبیله پشنگ بوده است.

اقوام پشنگ که با املاء و تلفظ‌های گوناگون مثل بجنک، بجانک، پچنگ، پشه نک، در کتاب مورخین و جغرافی دانان مسلمان ضبط و ثبت شده است، نوزدهمین قبیله از قبایل اوغوز بوده که بنا به نوشته‌ی کتاب دیوان لغات کاشغري جایگاه آنان در غرب آذربایجان بوده است

لذا زمانی که کیخسرو - نوه افراسیاب - می‌خواست پادشاه ایران شود بعضی از بزرگان و اشراف ایران با اشاره به نژاد او - که به «پشنگ پدر افراسیاب» می‌رسید - می‌خواستند صلاحیت او را رد کنند و دلیلشان نیز

این بود که نمی‌باید «پلنگ پشنگ نژاد» را «پادشاه فسیله» (رمه و گله) یعنی ایران نمایند چون ممکن است که عاقبت «پلنگ پشنگ» به خوی درندگی خود بازگشته آنها را نابود کند لذا می‌گفتند:

نخواهیم شاه از نژاد پشنگ فسیله نه نیکوبود با پلنگ

از مطلب فوق چنین بر می‌آید که تورانیان از ترکان پشنگ بودند که با برادران خود در این سوی ارس در جنگ و جدال دائمی بسرمی بردنند. پس می‌شود نتیجه گرفت که سرزمین آذربایجان «ام القری» (مرکز) کشورهای ایران و توران بوده و تمدن‌های قدیم کشورهای مذکور نشأت گرفته از تمدن زرین و دیرین آذربایجان بوده و جنگهای ایران و توران جز جنگهای برادرانه دو طایفه از یک قبیله آذربایجانی و به احتمال قوی غیراز جنگ داخلی قبایل «ایچ اوغوز» [اوغوز درونی] با «دیش اوغوز» [دیشغوز] (اوغوز بیرونی) نبوده است که در «شاہنامه آذربایجان» یعنی کتاب «دده قورقود» انعکاس آن بوضوح مشاهده می‌شود. فردوسی نیز خود تلویحاً به این مسله اشاره کرده و می‌گوید:

از این مرزتا آن بسی راه نیست سمنگان و توران و ایران یکیست

و چنانچه با دلایل و استناد مختلف ثابت گردید این سه سرزمین یعنی سمنگان و توران و ایران هم در آذربایجان قرار داشتند.

منابع و مأخذ

- ۱- مجله هنر و مردم، شماره صد و سی دوم، مهر ماه ۱۳۵۲، صص ۲۰-۱۸
- ۲- ایرانویچ، دکتر بهرام فره وشی، انتشارات دانشگاه، تهران، ۱۳۷۰، ص ۲۸
- ۳- دیوسياه در شاهنامه یا بومیان نخستین آذربایجان، بقلم مؤلف همین سطور، هفته نامه شمس تبریز، سال دوم، شماره پانزدهم، ۷ آبان ماه ۱۳۷۷، ص ۱۳
- ۴- بندهش هندی، متنی به زبان پارسی میانه (پهلوی ساسانی)، تصحیح و ترجمه رفیه بهزادی، موسسه

- مطالعات وتحقیقات فرهنگی، تهران، چاپ اول، ۱۳۶۸، ص ۲۴۲
- ۵- بندesh ایرانی، فرنیغ دادگی، گزارنده: مهرداد بهار، انتشارات توسعه، تهران، چاپ اول، ۱۳۶۹، ص ۱۲۸
- ۶- بندesh هندی، ص ۱۱۴
- ۷- دانشنامه مزدیسنا، دکتر جهانگیر اوشیدری، نشر مرکز، تهران، چاپ اول، ۱۳۷۱، ص ۱۴۷
- ۸- دیوان لغات ترک، محمود بن حسین بن محمد کاشغری، ترجمه و تنظیم و ترتیب الفایی: دکتر سید محمد دبیر سیاقی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ۱۳۷۵، ص ۹۴
- ۹- همانجا، ص ۱۴۶
- ۱۰- شاهنامه حکیم ابوالقاسم فردوسی، مقدمه و شرح حال از محمد علی فروغی (ذکاالملک)، سازمان چاپ و انتشارات جاویدان، جلد چهارم، تهران، ص ۵۰
- ۱۱- رستم و سهراب (به روایت اوستا)، عماد الدین دولتشاهی، ناشر: خیام، چاپ اول، تابستان ۱۳۷۷
صفحه ۱۶۳-۱۶۲
- ۱۲- سیری در تاریخ زبان و لهجه‌های ترکی، دکتر جواد هئت، نشر نو، تهران، چاپ اول، ۱۳۶۵، ص ۵۷
- ۱۳- گنج دانش، جغرافیای تاریخی شهرهای ایران، محمد تقی خان حکیم، به تصحیح دکتر محمد علی صوتی و جمشید کیانفر، تهران، ۱۳۶۶، ص ۵۰۶
- ۱۴- گلستان ارم، عباسقلی آقا باکیخانوف، باکو، ۱۹۷۰، اداره انتشارات علم، متن علمی، انتقادی به سعی و اهتمام عبدالکریم علیزاده، ص ۲۷
- ۱۵- گزیده‌های زاد اسپرم، ترجمه محمد تقی راشد محصل، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، تهران، ۱۳۶۶، چاپ اول، ص ۲۵
- ۱۶- الفصول الفخریه، جمال الدین احمد بن عنبه، باهتمام سید جلال الدین محدث ارمومی، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، تهران، ۱۳۶۳، ص ۲۹
- ۱۷- همانجا، ص یک
- ۱۸- جهان نامه (متن جغرافیایی تالیف شده در ۶۰۵ هجری قمری)، محمد نجیب بکران، بکوشش دکتر محمد امین ریاحی، انتشارات کتابخانه ابن سینا، تهران، فروردین ۱۳۴۲، چاپ تابان، ص ۵۰
- ۱۹- همانجا، همان صفحه
- ۲۰- همانجا، ص ۴۵
- ۲۱- تاریخ جهانگشای جوینی، علاء الدین عطاملک بن بهاء الدین بن محمد بن محمد جوینی، بسعی و اتمام محمد بن عبد الوهاب قزوینی، مطبوعه بریل در لیدن از بلاد هلند (هلند) سنه ۱۳۲۹ هجری قمری مطابق سنه ۱۹۱۱ مسیحی، ص ۱۶۴-۱۶۳
- ۲۲- آثینه سکندری (تاریخ ایران) از زمان ما قبل تاریخ تارحلت حضرت ختمی مرتبت [بقلم میرزا آقاخان کرمانی] جلد اول ع ۱۹۰۶، در زمان "السلطان مظفر الدین شاه قاجار"، ص ۱۴۲

نام «ایران» را «مغولان» بر این سرزمین نهاده‌اند !!

سرزمینی که امروز با جغرافیای معلوم خود ایران نامیده می‌شود در قدیم‌الایام «خونیرث» یا «خونیره» و بعد در متون زرتشتی «ایران ویچ» و «ایران» گفته شده است.

«خونیرث» - یا خونیرس - نام قدیمی و اولیه این سرزمین است که از دو جزء «خون» و «یرث» تشکیل شده است. جزء اول آن مخفف «خیون» یا همان «خون» و «هون» است که در قاموس ساسانیان و بویژه در کتاب رزم‌نامه‌ی «ایاتکار زریران» به اقوام ترک «آق هون» یا «هون سفید» یا آفتالیت و هیاطله اطلاق می‌شد و «یرث» یا «یره» همان یر (پیر) یعنی «زمین» است که رویهم رفته معنی «سرزمین هونها» را می‌دهد و نشان از آن دارد که «اقوام ترک زبان هون» اولین ساکنان این مرز و بوم بودند.

وقتی قوم «هون» یا «خون» با اقوام «اور» (U) در آسیای میانه متحد شدند اتحادیه قبایلی «اورخون» را تشکیل دادند که نام این اتحادیه بر قسمتی از آسیای میانه نهاده شد که بعدها کتبه‌های «ترکی باستان» به خط «گؤک ترک‌ها» (امپراتوری ترکان آسمانی) از آنجا بدست آمد.

واژه «خیون» یا «هون» در دانشنامه مزدیسنا چنین تفصیل گردیده است: «خیون در اوستا بصورت خوئیون و خی آن نام قبیله و قومی است از تورانیان... [و به] قبیله‌های دانو و خوئیون ... در پهلوی و

حمسه‌ی ایاتکار زریران خیون گفته شده»(۱)

در کتاب «وھرود و آرنگ» نوشته مارکوارت آلمانی از ارجاسب ترک به عنوان «شاه خیونان» نام برده شده که در نزدیک جنگل سپیدمرو با گشتاپ پادشاه ایران جنگیده است(۲)

به هر حال این واژه در «هادخت نسک» (فرگرد ۱ بند ۳۰) نیز بصورت «خونیره» - باهای غیر ملفوظ - آمده (۳) و نشان می‌دهد که ساکنان اصلی سرزمین باستانی ایران «ترکان هون» بودند که سرزمین خود را نیز «خونیره» یا «خونیرث» می‌نامیدند.

واژه «ایران و بیچ» نیز مثل «خونیرث» یک واژه ترکی است و از چهار جزء ایبی + ار + ان + و بیچ تشکیل شده است.

ایبی (iyi) در ترکی به معنی «خوب و نجیب» و «ار» به معنی مردو دلا و رو جنگجو و «ان» پسوند جمع شاذ و مکان و «و بیچ» یا «بیچ» (بیچ) به معنی «تخمه و بیضه» است که این واژه آخری همین امروز نیز در زبان ترکی آذربایجانی بکار می‌رود. معنی این واژه چهار جزئی رو به مرفت «سرزمین دلا و ران نجیب» است که بر اثر کثرت استعمال به صورت مخفف آن یعنی «ایران» درآمده است.

جالب اینکه در سرزمین ایران هیچ دولتی تازمان مغولان نام رسمی ایران را بعنوان سرزمین بکار نبرده و در چند سکه معدود منتبه به اردشیر، موسس سلسله ساسانی و پسرش شاهپوراول نیز - تازه بفرض جعلی نبودن آنها! - نوشته شده «اردشیر شهنشه اiran»! و - در سکه شاهپور درج گردیده - «شهنشه اiran او dan اiran» یعنی «پادشاه اiran و غیر اiran»!! که آقایان با خوش خیالی اiran را به تلفظ ایران می خوانند !! و حتی مقاله دیوید مکنزی با نام «iran و aran شهر» را «ایران و ایران شهر» ترجمه می‌کنند (۴)

واژه ایران بعد از حمله مسلمانان و داخل شدن این مملکت در ترکیب خلافت اسلامی در داستان‌های شاهنامه و ادبیات دری رایج گردید اما به سرزمین ایران رسمًا «بعد از اسلام تازمان مغولان «ممالک عجم» و به خود ایرانیان «عجم» یعنی «گنگ و لال» (۵) گفته شد چنانچه «ابن عربی» حتی در زمان اوایل حمله مغول، به ایرانیان «عجم» گفته و در مورد جنگ‌های اعراب و ایران می‌نویسد: «قبایل عرب حمله کردند و عجم هم بر عرب حمله بردا و نبرد خونین از ظهر تا غروب آفتاب ادامه داشت

پس از غروب هم عربها به عجمها حمله کردند»(۶)

بعد از حمله هلاکوخان مغول به بغداد و سقوط امپراتوری عباسیان اصطلاح افسانوی - اسطوره‌ای «ایران» دوباره توسط «مغولان» رایج گردید و در سایه همت مغولان ایرانیان از «عجمی» یعنی از «گنگی ولا لی» درآمده و شهروند درجه یک امپراتوری مغولان گردیده و بدین ترتیب مغولان در حقیقت «زبان» ایرانیان را «باز» کرده از «لا لی» درآوردند!!.

اما علت اینکه چرامغولان (ایلخانان) چنین کردند و واژه ایران را روی سرزمین مورد تسلطه خود گذارند به روابط خصم‌مانه «چهار الوس» یا «الوس اربعه» یا «چهارملت» برمی‌گردد که توضیح مختصر آن چنین است:

بعد از تسخیر ایران توسط مغولان و بعد از مرگ چنگیزخان، امپراتوری عظیم چنگیزی بین چهار نفر از خاندان او تقسیم گردید که به این چهار خاندان چهار الوس یعنی چهارملت گفته می‌شد. چهار الوس حاکم بر امپراتوری چنین بودند:

۱- الوس ایلخانان در ایران که نوادگان هلاکوخان بودند.

۲- الوس جغتای در مأواه النهر که نوادگان جغتای بودند.

۳- الوس قزيل اردو در روسیه که نوادگان جوجی خان بودند.

۴- الوس قوبلای خان در چین که نوادگان قوبلای قaan بودند.

چون این چهار الوس باهم به رقابت پرداختند الوس ایلخانان که نوادگان هلاکوخان بودند خود را چون ساکن سرزمینی یافتند که بطور افسانوی ایران نامیده می‌شد، «ایرانی» نامیدند تا در نظر ایرانیان خود را «مدافع ایران» جلوه دهند و دشمنان خود را که الوس جغتای در مأواه النهر بوده و در محل قدیمی و

افسانوی ترکان یعنی «توران» زندگی می‌کردند تورانی نامیدند تا از جنگ‌های افسانوی - اسطوره‌ای ایران و توران بهره‌برداری تبلیغاتی کنند. به همین جهت است که ناگهان بین نویسنده‌گان دوره ایلخانی واژه ایران و توران افسانوی از نوزنده گردید و در بوق و کرنای تبلیغات ایلخانی دمیده شد.

مغولان به اصطلاح خونخوار و حشی اولین دولت بودند که به این سرزمین رسمًا «ایران» را نهادند و ایرانیان را از «عجمی» یعنی از «گنگی ولایی» درآورده رسمًا «ایرانی»!! کردند.

نویسنده‌گان دوره مغول همچون رشیدالدین فضل الله در جامع التواریخ، جوینی در جهانگشای جوینی، و صاف‌الحضره در تاریخ و صاف، ناصرالدین منشی در سمت‌العلی للحضره‌اللعیا در پی اختلافات دو خاندان مغولی ایلخانی و جغتایی خود را (ایرانی) و دشمن خاندان خود را (تورانی) نامیدند و به پیروی از آنها نیز نویسنده‌گان عرب در مصر که در تحت حاکمیت ترکان مملوک می‌زیستند سرزمین ایلخانان را «مملکة‌الایرانین» نامیدند که یکی از مهم‌ترین نویسنده‌گان این دوره شهاب‌الدین احمد بن فضل الله عمری (۷۰۰ - ۷۴۹) در کتابش بنام «مسالک‌الابصار فی ممالک‌الامصار» به صراحت از کشور تحت فرمان ایلخانان مغول با نام «مملکة‌الایرانین» نام می‌برد (۷).

بدین ترتیب در اثر اختلاف دو خاندان مغولی جغتایی و هلاکویی که یکی در آنسوی جیحون دیگری در این سوی جیحون حاکمیت داشتند دونام اسطوره‌ای احیا گردید که نام توران بعدها از روی آسیای میانه حذف و نام ایران تابه امروز بر این سرزمین باقی ماند. بس مغولان به اصطلاح خونخوار اولین دولتی هستند که به این سرزمین نام «ایران» را نهادند و ایرانیان را از عجمی یعنی از گنگی ولایی درآورده آنها را رسمًا «ایرانی»!! کردند.

منابع و مأخذ

- ۱- دانشنامه‌ی مزدیستا، واژه‌نامه توضیحی آئین زرتشت، دکتر جهانگیر اوشیدری، شرکت نشر مرکز، چاپ اول، ۱۳۷۱، تهران، ص ۲۶۸
- ۲- وهرودوارنگ، جستارهایی در جغرافیای اساطیر و تاریخی ایران شرقی، پژوهش ژوژف مارکوارت (آلمانی)، ترجمه با اضافات از داود منشی‌زاده، مجموعه‌ی انتشارات ادبی، تاریخی. موقوفات دکتر محمود افشار یزدی، تهران ۱۳۶۸، ص ۱۷۴
- ۳- بررسی هادخت نسک، دکتر میر فخرایی، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی (پژوهشگاه)، تهران، ۱۳۷۱، ص ۶۹
- ۴- بنگرید به مقاله «اران، اران شهر» دیوید مکنزی در دائرة المعارف ایرانیکا، جلد ۸، ۱۹۹۷، صص ۵۳۴-۵۳۵ و ترجمه آن با نام «ایران و ایران شهر» در کتاب قوم آریا، داریوش احمدی، نشر ادیان، قم، ۱۳۸۵، ص ۱۵۳
- ۵- فرهنگ فارسی خرد، تالیف م. سعیدی‌پور، آذینفر، انتشارات خرد، بی‌تا، ذیل واژه عجم
- ۶- ترجمه مختصر الدول، ابن عربی، ترجمه دکتر محمدعلی تاج‌پور - دکتر حشمت‌الله ریاضی، انتشارات اطلاعات، تهران، ۱۳۶۴، ص ۱۶۰
- ۷- محدوده سرزمین ایرانی‌ها در میانه قرن هشتم هجری، رسول جعفریان، سایت اینترنتی www.HISTORYLIB.com، تاریخ انتشار ۲۰/۱۱/۸۳

دیدگاه فردوسی نسبت به زنان !

اگر بخواهیم نظریات فردوسی را در باب زنان به رشتہ تحریر درآوریم بالا جبار باید این نظریات را از اظهارات و «دیالوگهای پرسناظهای شاهنامه» استخراج کنیم و الا فردوسی در شصت هزار بیت مشهور شاهنامه نه تنها در باب زنان بلکه در مورد مسائل مهم حیاتی و انسانی بیش از چند ده شعر از «زبان خود» ندارد که بیشتر آنها نیز ستایش نامه‌هایی از سلطان محمود دراول و آخر بعضی داستانها و گزارش سیر و وضع مالی - از ثروتمندی تا نگدستی - و گزارش «وضع هوا» از قبیل:

تگرگ آمد امسال بر سان مرگ
مرا مرگ بهتر بدی از تگرگ

و ستایش نامه‌هایی از عقل و خرد و آفرینش جهان و آفتاب و ماه و ستارگان و ستایش پیغمبر(ص) و صحابه (ابو بکر، عمر، عثمان و حضرت علی(ع)) و گفتار در فراهم آوردن شاهنامه و «خواب» دیدن دقیقی و «شکایت» از پیری و مرگ فرزند و نیز امید «توبه» از شاهنامه سرایی است که برایش نه دنیا و نه عقبایی باقی گذارده و دعوت خود به توبه پذیری که:

توای پیر فرتوت «بی توبه» مرد
خردگیر، از بزم و شادی بگرد

اگر بخردی سوی «توبه» گرای

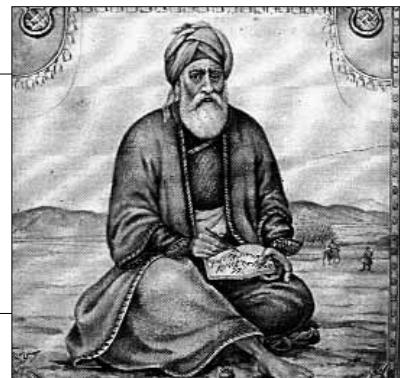
همیشه بود پاک دین، پاک رای
نویسنده‌ی «زندگی و مرگ پهلوانان در شاهنامه» در مورد این «توبه پذیری» می‌نویسد: «می‌بینیم که فردوسی از گذشته خود که همراه با میخوارگی و غفلت و چه بسا سبکسریهای جوانی بوده احساس پشیمانی می‌کند و به توبه روی می‌برد احساس می‌کند که زندگی خود را آنگونه که می‌بایست به کار نبرده: نه امید عقبی، نه دنیا به دست»
(۱)

حتی مهمترین نقطه قوت فردوسی که می‌گویند «وطن پرست» و «ایران پرست» بوده از همین مقوله استنتاج از «دیالوگ‌های پرسناظهای شاهنامه» بدست می‌آید و لای فردوسی مثل یک فیلسفه‌ای ادبی کتابی مدون در باب مسائل حیاتی زندگی به صورت فصل به فصل و باب به باب از خود باقی نگذارد و بسروde «شیخ فرید الدین عطار نیشابوری» در «اسرارنامه» تنها عمر عزیز خود را در مرح مجوسان و گبرگان به سر برده و از دنیا بی خبر مرده است:

به مدح گبرکان عمری به سر برد

البته استخراج نظریات نویسنده یا شاعر یا هنرمند از لابلای دیالوگ‌های پرسناظهای، کاری مرسوم است مثلاً وقتی می‌گویند فلان رمان نویس یا فیلم‌ساز دارای فلان دیدگاه خاص در مورد زنان است معنی اش این نیست که آن رمان نویس یا فیلم‌ساز بصورت شعاری و بار دیف کردن بند بند نظریاتش باقطع جریان رمان یا فیلم به اظهار نظر پرداخته و نظریاتش را فرموله کرده بیان می‌کند بلکه منظور این است که از متن

به مدح گبرکان عمری به سر برد
چو وقت مردن آمد بی خبر مرد

«دیالوگهای فیلم و رمان» آن نظریات برای مخاطب حاصل شده است.

در مورد فردوسی اکثرًا اگر بخواهند شدت وطن پرستی او را مثال بزنند ابیات حمله به مسلمانان را می‌آورند که به صراحت می‌نویسد:

عرب را به جایی رسیده است کار

ز شیر شتر خوردن و سوسمار

در مورد فردوسی اکثرًا اگر بخواهند شدت وطن پرستی او را مثال بزنند ابیات حمله به مسلمانان را می‌آورند که به صراحت می‌نویسد:

ز شیر شتر خوردن و سوسمار

عرب را به جایی رسیده است کار

که تخت کیانی کند آرزو

تفوبر توای چرخ گردان تفو !!

که تخت کیانی کند آرزو

حال اگر کسی پیدا شده و «مته بر خشخاش» بگذارد به سادگی می‌تواند با ارجاع این ابیات به «گوینده واقعی» آن در متن منظومه بگوید که این سخنان «وطن پرستانه» نه از آن فردوسی بلکه از آن «رستم فرخ زاد» فرمانده کل سپاه ایران در قادسیه است که در نامه‌ای به سعد و قاص این نظر را بیان کرده و ربطی به وطن پرستی فردوسی ندارد. در صورتی که تابه حال چنین تلقی شده که دیالوگهای انتخابی از سوی هنرمند بیانگر بعضی از نظریات هنرمند می‌باشد که عقیده‌اش را از زبان پرسناظها جاری و ساری می‌کند.

«پروفسور حافظ محمود خان شیرانی» در کتاب «شناخت فردوسی» نیز به همین شکل عمل کرده و می‌نویسد:

«میهن پرستی و وطن‌دوستی نمایانترین ویژگی فردوسی می‌باشد همه شاهنامه و زبان او شاهد براین ادعاست. او در اثر میهن پرستی و احساسات وطنی حتی گاهی مذهب رانیز فراموش کرده و ابیات جاوید زیر را سروده است:

عرب را به جایی رسیده است کار

ز شیر شتر خوردن و سوسمار

تفوبر توای چرخ گردان تفو»^(۳)

که ملک عجم را کند آرزو

این تازه استنباط از زبان «پرسنائزهای مثبت» داستان یا منظومه یا فیلم و نمایشنامه است در صورتیکه حتی در مواقعي میهن پرستی وطن دوستی از زبان «پرسنائزهای منفی» نیز اخذ می شود چنانچه در مورد وطن دوستی و ایران پرستی فردوسی بیت مشهور:

همه سربه سرتن به کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

رابعنوان سند «ایران دوستی» فردوسی می دانند در صورتیکه این بیت در شاهنامه نه از زبان ایرانیان بلکه از زبان ترکها خطاب به افراسیاب ترک - خاقان ترکان - است که تز «حمله بهترین دفاع» را برای افراسیاب ارایه می کنند و اظهار می دارند که بهتر است قبل از اینکه ایران به توران حمله کند ترکان پیشستی کرده به ایران حمله کنند و نگذارند کشور و سرزمینشان بدست دشمن (ایران) بیافتد:

چنین گفت لشکر به افراسیاب	که چندین سراز جنگ رستم متاب
سیل حست بسیار و مردان جنگ	دل از کار رستم چه داری به تنگ
سرش راز زین اندر آور به خاک	از آن پس خود از شاه ایران چه باک
نه کیخسرو آباد ماند نه گنج	نداریم این رزم کردن به رنج
همه سربه تن به کشتن دهیم	از آن به که کشور به دشمن دهیم (۴)

لذا می بینیم که حتی سخنان وطن پرستانه و وطن دوستانه ترکان - که بالطبع بر علیه ایرانیان و فردوسی نیز است - در بررسی و تحلیل نهايی جزء «افتخارات ایران پرستی» فردوسی قرار می گيرد و ارجاع به منشاء آن و اينکه گوينده ترک، چينی، رومی، هندی و ... است، را کاري عبث می دادند.

با اين مقدمه می رسم به اصل موضوع و عنایت به اينکه دیگر کسی در دفاع از فردوسی نفرماید که مثلاً این بیت مثال آورده شده در شاهنامه از زبان فلانکس یا بهمانکس است یا فلان بیت در زمان خشم و غضب پدری به دخترش گفته شده که این مقولات بر طبق مقدمه فوق الذکر از «مقولات منسوخ» تلقی و ذکر منشاء دليل «برائت» نمی شود چون اگر چنان باشد با همان ذکر منشاء اکثر محاسن فردوسی نیز از او حذف می شود و از شخصت هزار بیت مشهور تنها گزارشی از وضع هوا و وضع ستارگان و ماه و خورشید و توصیف «چهار یار» (ابوبکر، عمر، عثمان، حضرت علی (ع)) و مشتی ستایش نامه «شاعر» از «ناشر» باقی می ماند که صد بهتر از آن را دیگر شعرابه وجه احسن سروده اند.

بیت مشهور «همه سربه تن به کشتن دهیم / از آن به که کشور به دشمن دهیم» در شاهنامه از زبان ترکان و حاکی از وطن پرستی و وطن دوستی ایشان است نه ایرانیان !!

با این تذکرمی پردازم به ارایه نظریات فردوسی نسبت به زنان تانظر این شاهنامه سرا در مورد نصف بیشتر جمعیت نه تنها ایران بلکه جهان روشن شود.

فردوسی در شاهنامه معتقد است که مرد در زندگی نباید با هیچ زنی مشورت نماید چون هیچ زنی دارای رای و تدبیر نیست وزنی «رای زن» - یعنی صاحب اندیشه و تدبیر - در دنیا پیدانمی شود لذا می فرماید:

مکن هیچ کاری به فرمان زن
که هرگز نبینی زنی رأی زن (۵)

او معتقد است که در زندگی فرد «بِه اختر» - یعنی نیک اخترو خوشبخت - کسی است که اصلاً از بیخ و بن دختر نداشته باشد و اگر خانواده‌ای صاحب دختر باشد «خانواده‌ی بد بخت» محسوب می‌شود. او می فرماید:

بِه اختر کس آن دان که دخترش نیست   چو دختر بُود روشن اخترش نیست (۶)

این در صورتی است که ترکان ضرب المثلی دارند که می‌گوید: «قیزاولان ائودن گول، قیزاولمیین ائودن کول یا غار» یعنی از خانه‌ای که دختر باشد گل و از خانه‌ای که دختر نباشد خاکستر می‌بارد. که کنایه از پاکیزگی مادی و معنوی خانه و خانواده را می‌رساند و ارزش گذاری به دختر را در میان ترکان بیان می‌کند. به هر حال چون بحث در مورد نظریات فردوسی است برمی‌گردم به دیدگاه‌های او تا بینیم دیگر چه فرمایشاتی در مورد زنان و دختران دارد.

فردوسی معتقد است نه تنها فرد معمولی بلکه حتی پادشاهان نیز اگر دختری داشته باشند با تمامی امکانات مادی و معنوی که در اختیار دارند صرفاً به خاطر داشتن همین یک دختر «بد اختر» یعنی «بد بخت

و بیچاره» هستند و داشتن دختر حتی برای پادشاهان نیز ننگ است چه برسد به افراد معمولی جامعه لذا می‌فرماید:

مکن هیچ کاری به فرمان زن
که هرگز نبینی زنی رأی زن

کرا در پس پرده دختر بُود(۷)

«دختر کشی» و «سر بریدن دختران» بلا فاصله بعد از تولد از توصیه‌های فردوسی است تا پدر عاقبت دچار «کیمیا» - یعنی «حیله و نیرنگ» - دختران خود نگردد. به این توصیه می‌باید نسل اندر نسل عمل گردد و پسری که به وصیت پدر و پدر بزرگ و نیای خود عمل نکند و از «راه نیا» یعنی از راه و روش پدران و اسلاف خود برگردد عاقبت دچار «حیله و نیرنگ» دختر گردیده و آبروی خانواده را بر باد خواهد داد. فردوسی باید آوری این توصیه نیا کان با تاسف می‌فرماید:

مرا گفت چون دختر آمد پدید

نبگشت، بگشت زراه نیا

ببایستش اندر زمان سر برید

کنون ساخت بر من چنین کیمیا(۸)

فردوسی معتقد است که صاحب دختر شدن غیر از خریدن طعن و زخم زبان حاصلی ندارد زیرا دختر همیشه باعث سرافکندگی خانواده است و غیر از «عیب» چیزی بر خانواده نخواهد افزود لذا در مورد سوالی در رابطه با دختران می‌فرماید:

چنین داد پاسخ که دختر مباد

که از پرده عیب آورد بر نژاد(۹)

فردوسی همانطوری که بهترین دختر را دختری می‌داند که از همان موقع تولد کشته شده و سرش بریده گردیده باشد همانطور نیز بهترین زن رازنی می‌داند که اصلاً از مادر متولد نشده و بدنیا نیامده باشد لذا از بیان داستان سیاوش نتیجه می‌گیرد که:

فردوسی می‌گوید تمام زنان را باید کشت و بهترین زن، زنی است که از
مادر نزاده باشد:

خجسته زنی کاوز مادر نزاد !!

سیاوش زگفتار زن شد به باد

سیاوش زگفتار زن شد به باد (۱۰)

فردوسی حتی بهترین زن را زن بی سرمی داند و می‌فرماید:

زبان دیگر و دلش جای دگر (۱۱)

البته غیر از اینها تک مصروع‌های دیگری از قبیل «به دانش زنان کی نمایند راه» (۱۲) و «زنان را زبان کم بماند به بند» (۱۳) یعنی زنان سرزنگه دار نیستند و غیره رانیز می‌شود مثال آورد. براساس همین دیدگاه زن ستیزانه در شاهنامه است که حتی فردوسی وقتی می‌خواهد زنی را ستایش کند آن ستایش نیز در حقیقت خود نوعی «ذم شبیه به مدح» است و تنها ظاهری مدح گونه به خود می‌گیرد چنانچه وقتی می‌خواهد زنان را تعریف نماید در بیتی می‌گوید:

زنان را همین بس بود یک هنر

که نشینند و زایند شیران نر

که باز دیدگاه زن ستیزانی او از این مدح نیز خود را می‌نماید چون تنها به قید صفت شیران بس نکرده و قید «نر» را بر آن اضافه می‌کند. اور مدح کلی زنان باز بزرگ خوب سه صفت می‌شمارد که یکی شرم و دیگری «پسر زایی» و سومی مو پوشیدگی است و نشان می‌دهد که «دختر زایی» از صفات زنان بد است:

به سه چیز باشد زنان را بھی

یکی آنکه با شرم و با خواستست

دگر آنکه فرخ پسر زاید اوی

سوم آنکه بالا و رویش بود

گفته می‌شود که او در بیتی یک سگ را بر صد زن پارسرا ترجیح داده است:

زنان راستایی سگان راستای

در شاهنامه بر اساس همین «دیدگاه زن ستیزانه»، بیشتر زنان نسبت به وطن و خانواده خود «خاین» محسوب می‌شوند و درنتیجه اعمال خود آبروی وطن و خانواده خویش را می‌برند: «مالکه» - دختر طایر فرمانروای عرب - که کشورش مورد تهاجم ایرانیان قرار گرفته و شهر در محاصره است چون بادیدن «شاپور» هوس راه یابی به حرم‌سای اورامی کند لذا با قول و قرار گذاشتن با شاپور در در را به روی سپاه ایران گشوده و موجب قتل عام اهالی کشورش و کشته شدن پدرش می‌شود. شاپور وقتی «طایر» پدر «مالکه» را دستگیر می‌کند او را به بدترین شکنجه جلو چشم دخترش می‌کشد:

دوکتف وی از پشت بیرون کشید	سر طایر از ننگ در خون کشید
نماندی که با کس گشادی دولب	هر آنکس کجا یافته از عرب
جهان ماند از کار او در شگفت (۱۵)	زدودست او دور کردی دوکفت

«شاپور»، حتی مالکه - معشوقه یک شبه خود - رانیز فراموش نمی‌کند و همان شب اورانیز می‌کشد. «منیژه» و «فرنگیس» دختران افراصیاب نیز موجب شرمندگی خانواده و میهن خویش هستند و عاقبت از توران به همراه دشمنان وطن به ایران فرار می‌کنند. «سودابه» همسر کیکاووس - پادشاه ایران - نیاز آن زنان شهوت رانی است که دائم در تلاش برای ارتباط با ناپسری خود است. گویا این ارتباط در ایران قدیم رسم فراگیر بود و زنی ضمن داشتن همسر با پسران و مردان دیگر در ارتباط بودند چه در منظومه «ویس و رامین» در مورد این ارتباطات زنان شوهردار به صراحة آمده است:

بزرگان جهان و کامکاران	زنان مهتران و نامداران
جوانانی چوسر و مردو شمشاد	همه با شوهرند و بادل شاد
نهانی، دیگری را یار دارند	اگر چه شوی نامبردار دارند
به کام خویش و گاهی یار دلبر (۱۶)	گهی دارند شوی نغزدرب

انحطاط اخلاقی در نهاد خانواده در ایران قدیم بقدرتی شدید بود که حتی متاسفانه دو فرزند از یک شوهر نمی‌شد پیدا کرد چنان‌که «ملکه شهرو» که صاحب «سی واند» فرزند بود برای نمونه دو فرزندش از یک شوهر نبودند یعنی این زن شوهردار با «سی واند» نفر رابطه نامشروع داشت:

نژاده است او زیک شوهر دو فرزند	بچه بوده است شهرو راسی واند
--------------------------------	-----------------------------

یکایک راز ناشایست زاده

بدایه دایگانی شیرداده (۱۷)

البته این انحطاط اخلاقی در نهاد خانواده حتی به رابطه «پدر - دختر» نیز رسیده بود و بهمن - پادشاه ایران - عاشق همای - دختر خود - شده و همای از پادشاه ایران به دارا پادشاه بعدی ایران حامله شده بود. فردوسی بر خلاف فخرالدین اسعد گرگانی که این روابط را «ناشایست» می‌داند در صدد توجیه روابط نامشروع پدرربا دختر برآمده و بالفاظی «شاپرسته» !! و دلفریب می‌گوید:

یکی دخترش بود نامش همای هنرمند و بادانش و پاکرای

همی خواندی و راچهرزاد زگیتی بدیدار او بود شاد

پدربر پذیرفتنش از نیکوئی بدان دین که خوانی همی پهلوئی

همای دل افروز تابنده ماه چنان بد که آبستن آمد ز شاه (۱۸)

اگر اسلام به ایران نیامده بود با این روابط، آخر و عاقبت مردم ایران معلوم نبود و آمار بچه‌های نامشروع شاید بر آمار بچه‌های مشروع می‌چریید!

در رابطه با زنان شاهنامه یکی از نویسنده‌گان در مورد مناسبات مردان و زنان شاهنامه جدول جالبی تهیه کرده و آنرا به نوع رابطه زن با شاه و شاهزاده و قهرمان تقسیم نموده و نتیجه گرفته که از ۳۶ مورد رابطه بررسی شده ۹ رابطه دارای ازدواج عادی و ۱۱ مورد تصاحب به زور و تجاوز به عنف و ۶ مورد هوسرانی و کارهای شهوانی و ۶ مورد اظهار عشق می‌باشد و نتیجه گرفته است که از ۳۲ مورد رابطه، ۲۶ مورد آن فاقد وجاحت بوده و «مناسبات آنان با زنان مناسباتی است خشن، شهوانی، تابع حسابگریهای کوتاه نظرانه سیاسی و مالی در بهترین حالت سجل احوالی. آنان عاشق نمی‌شوند از روی غرض و شهوت هرجا زن زیبا سراغ کنند تصاحب می‌کنند» (۱۹)

در شاهنامه زنان بقدرتی کم ارزش جلوه داده می‌شوند که اکثراً مردان شاهنامه اولین قدم را برای برقراری رابطه با زن برنمی‌دارند و این زنان و دختران شاهنامه است که همیشه در به در دنبال مرد هستند و حتی مثل تهمینه - مادر سهراب - حاضرند شبانه و به دور از چشم پدر و مادر با شمعی در دست بسوی رستم رفته و «زن یک شبه!» او گردیده و بعد از حاملگی نیز رستم نه خرجی و نه نقهه ای اورامی دهد و حتی از فرزند پس انداخته خود نیز آنقدر بی خبر می‌ماند که در جنگ او را بصورت ناشناخته می‌کشد.

پرسنаж‌های شاهنامه بیشتر به «خفت و خیز» با زنان «یک شبه» و «یک هفته» تمایل دارند و مثل رستم -

این به اصطلاح سمبل ایرانی گری - عمل می‌کنند. قباد - پادشاه ایران - موقع فرار از ایران و پناهنده شدن به خاقان ترکان در راه به خانه دهقانی فرود آمده و بعد از هوس همخوابی، دختر دهقان صاحب خانه را پیش او می‌آورند و او یک هفتہ با آن دختر به اصطلاح «ماه رو» می‌ماند و بعد:

بدان ده یکی هفته از بهر ماه همی بود و هشتم بیامد براه (۲۰)

و گویا انوشیروان محصول همین زن یک هفتہ‌ای است!

بهرام گور نیز هر کجا زنی می‌یابد - از دهقان و غیر آن - برای خود زن یک شبه می‌سازد چون معتقد است:

اگر تاج دارست اگر پهلوان به زن گیرد آرام مرد جوان (۲۱)

زنان شاهنامه بیشتر کاربرد افزاری دارند و هر کدام برای رسیدن به مقاصدی از سوی مردان مورد استفاده قرار می‌گیرند: «مالکه» برای باز کردن در دژ شهر خویش، «ناهید» دختر قیصر روم برای رسیدن خسرو پرویز به قدرت شاهنشاهی، «گردیه» خواهر بهرام چوبین برای کشتن وزهر دادن شوهرش برای باز کردن راه رقیب سیاسی او، «منیزه» دختر افراسیاب برای نجات بیژن از چاه افراسیاب و «دلفروز» مستخدمه قیصر روم برای نجات شاپور ذو الکتاب از شکنجه قیصر روم، «سپینود» دختر شنگل هندی برای نجات بهرام گور از هند وغیره.

در ضمن اکثر زنان شاهنامه طوری انتخاب شده‌اند که بیشتر توطئه‌گرند: دختر اردوان شوهر را زهر می‌دهد، شیرین، ناهید دختر قیصر روم را مسموم می‌کند. نوشزاد پسرش را بر علیه پدر (انوشیروان) تربیت می‌کند. گردیه با گستهم دشمن شوهرش ساخته و شوهرش را می‌کشد و با گستهم ازدواج می‌کند و بعد به تحریک خسرو پرویز، گستهم را نیز مسموم می‌کند تا همسرشاه گردد و...

در خاتمه لازم به ذکر است که اکثر قریب به اتفاق جادوگران و پتیارگان و عفریته‌های شاهنامه از زنان می‌باشد که در خوانها و در جریانات مختلف کشته می‌شوند چون معروف است که فردوسی گفته است:

زن واژدها هر دو در خاک به جهان پاک از این هر دو ناپاک به

منابع و مأخذ

- ۱- زندگی و مرگ پهلوانان در شاهنامه، محمدعلی اسلامی ندوشن، انتشارات بزدان، چاپ چهارم، ۱۳۶۳، تهران ص ۶۳
- ۲- اسرارنامه، شیخ فرید الدین عطار نیشابوری، به تصحیح دکتر سید صادق گوهرین استاد دانشگاه تهران، کتابفروشی زوار، چاپ دوم، تهران، ۱۳۶۱، ص ۱۸۲ بیت ۳۲۰۸
- ۳- در شناخت فردوسی، حافظ محمود خان شیرانی، ترجمه دکتر شاهد چوهدی، انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی (شرکت سهامی)، چاپ اول، تهران، ۱۳۶۹، صص ۳۰۸-۳۰۹
- ۴- شاهنامه فردوسی چاپ مسکو، ص ۲۷۷ از بیت ۱۰۶ به بعد
- ۵- شاهنامه فردوسی، جلد ۶، ص ۲۱۸، بیت ۲۴
- ۶- شاهنامه فردوسی، جلد اول، بیت ۱۷۰
- ۷- شاهنامه فردوسی، جلد ۵ بیت ۲۶۳
- ۸- شاهنامه فردوسی، جلد اول، ابیات ۸۲۳-۸۲۴
- ۹- شاهنامه فردوسی، جلد ۶ بیت ۲۵۳ تصحیح متن با هتمام م.ن. عثمانوف، زیر نظر ع. نوشین، مسکو ۱۹۶۷
- ۱۰- زندگی و مرگ پهلوانان در شاهنامه، ص ۱۲۰
- ۱۱- همانجا، همان صفحه
- ۱۲- شاهنامه فردوسی، جلد ۳، بیت ۱۶۵
- ۱۳- شاهنامه فردوسی، جلد ۵، بیت ۱۰۱۷
- ۱۴- زندگی و مرگ پهلوانان در شاهنامه، ص ۱۲۱
- ۱۵- شاهنامه فردوسی، جلد ۷، ابیات ۱۱۵-۱۱۷
- ۱۶- ویس و رامین، فخر الدین اسعد گرگانی، ص ۱۰۶، ابیات ۱۳۱-۱۲۸
- ۱۷- همانجا، ص ۱۳۰، ابیات ۴۸-۴۶
- ۱۸- شاهنامه فردوسی، به تصحیح ژول مول، جلد چهارم و پنجم، چاپ پنجم، ۱۳۷۰، انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، شرکت سهامی، تهران، جلد پنجم ابیات ۱۴۹-۱۴۶
- ۱۹- حماسه داد، ف.م. جوانشیر، چاپ اول، ص ۳۰۲
- ۲۰- شاهنامه فردوسی، جلد هشتم، ص ۲۹ بیت ۱۶۲
- ۲۱- شاهنامه فردوسی، جلد هفتم، ص ۲۷۲ بیت

چرا یک چهارم شاهنامه فردوسی مفقود الاثر است؟!

هر روز شاهنامه فردوسی با تیراژهای زیاد و در قطع و اندازه‌های مختلف در کشور چاپ و روانه «بازار کتاب» می‌شود. تیراژ «شاهنامه فردوسی» در بعضی موارد از تیراژ کتابهای قرآن مجید و «نهج الفصاحه» (احادیث حضرت رسول اکرم ص) و «نهج البلاغه» (مجموعه فرمایشات و خطبه‌های حضرت علی (ع)) و «غُررالحكم و دَررالكلم» (مجموعه فرمایشات حضرت امیر مثل نهج البلاغه در ۹۱ فصل) و «صحیفه سجادیه» (دعاهای حضرت سجاد (ع) و «طب الرضا» (دستورات طبی امام رضا (ع)) در کشور شیعه مذهب ایران - که باید الگوی سایر کشورهای مسلمان باشد - بیشتر است و جوانان مسلمان این دیار آشنایی بیشتری با «قهرمانان و پرستاشاهی شاهنامه» از قبیل «رستم و سهراب و اسفندیار و سیاوش و بیژن و منیزه و جمشید و دیو سفید و رخش» دارند تا بازندگی پیغمبران الهی از قبیل حضرت ادریس و جرجیس و دانیال و صحابه رسول الله مثل مقداد و ابوذر و عمار یاسرو یاران امیر المؤمنین مثل عمر بن حمق خزاعی و اویس قرنی و میثم تمارو یاران امام حسن مجتبی (ع) مثل سفیان بن ابی لیلی و حذیقہ بن اسد و یاران امام حسین (ع) مثل واضح ترک و مسلم بن عوسجه آذربایجانی و یاران حضرت سجاد (ع) مثل ابو حمزه ثمالی و یاران حضرت امام صادق (ع) مثل زرارة و محمد بن مسلم ثقی و ابو بصیر و نیز جوانان شیعه مذهب،

«براق» - مرکب مخصوص پیامبر(ص) در شب معراج - را کمتر از «رخش» رستم می شناسند. با اینهمه تبلیغات باز هم شاید کمتر کسی بداند که شاهنامه فردوسی فعلی، یک شاهنامه «ناقص و ابتر» است که یک چهارم آن «حذف فیزیکی» و «مفقود الاثر» شده است و ما به «شاهنامه تقدیمی» به سلطان محمود غزنوی - از طرف فردوسی که در «هفت جلد» بود - دسترسی نداریم چون به عمد از بین برده شده است.

ما استنادی در دست داریم که نشان می دهد شاهنامه در «هفت جلد» با «۶۰/۰۰۰ بیت» به سلطان محمود غزنوی تقدیم شده بود. مثلا در «مقدمه سوم» شاهنامه - که گویا حدود قرن هشتم هجری - نوشته شده به صراحت آمده است: «فردوسی در هفت مجلد [شاهنامه را به خوشنویسان درباری سلطان محمودداد] نیشت و به خدمت سلطان» برد.(۱)

در مورد تعداد ابیات شاهنامه در منابع دیگر هم آمده است که تعداد ابیات آن «شش بیور» بوده و هر بیور را زده تادوازده هزار می دانند. در کتاب «البدء والتاريخ» (آفرینش و تاریخ) مطهر بن طاهر مقدسی آمده است که معنی بیور «دوازده هزار» (۲) می باشد . تعالیبی نیز در «شاهنامه تعالیبی» یا «غر را خبار ملوک الفرس و سیرهم» معنی «بیور» را «بیش از صدهزار» (۳) می داند ولی خود فردوسی در شاهنامه معنی آنرا می گویند که «ده هزار» می داند و در مورد تعداد ابیات شاهنامه می سراید:

همی گاه محمود آباد باد سرش سبز باد ادلش شاد باد

بدو ماندم این نامه را یادگار به «شش بیور» ابیاتش آمد شمار(۴)

فردوسی بازیه تاکید در مورد تعداد ابیات شاهنامه می گوید:

بود بیت شش بار بیور هزار سخن های شایسته غمگسار

و باز در مورد تعداد ۶۰/۰۰۰ بیت شاهنامه می سراید:

نبیند کسی نامه‌ی پارسی (۵) نوشته به ابیات صد بار سی

منظور فردوسی این است که در زبان فارسی تازمان او کتابی بیش از «صد بار سی» یعنی «سه هزار» بیت سروده نشده بود و او اولین سنت شکن ادبیات پارسی است که کتابی با شخصت هزار بیت سروده است . تذکره نویسان و شعرای دیگر نیز بر شخصت هزار بیت بودن شاهنامه در حین تقدیم به سلطان محمود اشاراتی دارند، مثلا «حمد الله مستوفی» در «ظفر نامه» خود ابیات شاهنامه را ۶۰/۰۰۰ بیت می داند:

که بودش عدد شصت باره هزار

همه بیتها چون ڈر شاهوار (۶)

پس تاینجاشخص شد که هم به تاکید فردوسی و هم تائید سایرین شاهنامه در اصل دارای ۰۰۰/۶۰ بیت بوده است که توسط خطاطان و خوشنویسان درباری سلطان محمود تذہیب و به فردوسی جهت «تقدیم» به سلطان داده شد.

عاقبت روز تقدیم شاهنامه به سلطان محمود فرار سید و شاهنامه خوانی چند روز در حضور سلطان ادامه یافت و همه با تعجب مشاهده کردند که فردوسی «جایگاه تاریخ» را با «جایگاه افسانه» تعویض نموده است. یعنی عوض «تاریخ سرایی» «افسانه سرایی» کرده است و به اصطلاح «رمان منظوم تاریخی» عوض تاریخ سروده است.

او بر اعمال یک شاهزاده سکایی - و نه پارسی - بنام رستم بزرگنمایی های شاخداری داده و او را قهرمان اصلی و به اصطلاح «آرتیست رمان منظوم» خود کرده بود و توقع داشت که درازاء هر «حیوان کشی!» که در «هزاران بیت» سروده شده بود برای هر بیتی دیناری طلا یا به قیمت امروزی برای هر بیت پولی معادل یک سکه بهار آزادی! بگیرد. او بارها قهرمانان رمان منظوم خود را وادر به جنگ با اژدها، شیر، گراز، کرگدن، سیمرغ، کرم (هفتاد)، پیل، نهنگ، گرگ، زنان جادو، مردان هیولا یی و... کرده بود (۷) و بخاره همین «افسانه سرایی» شاهنامه به عنوان «تاریخ» مردود شمرده شده و بعنوان «افسانه های دروغ» شهرت یافت. مولف «تاریخ سیستان» که گویا اثر خود را چند سالی بعد از وفات فردوسی نگاشته است - در مورد شاهنامه خوانی در دربار سلطان محمود غزنوی ترک می نویسد که سلطان اعتمانی به شاهنامه نکرد و درباره شاهنامه گفت: «همه شاهنامه خود هیچ نیست مگر حدیث رستم و اندر سپاه من هزار مرد چون رستم است» (۸)

گویا انتقاد سلطان محمود بر شخصیت های جعلی همچون «کیخسرو و فریدون و گیو» و سایر پادشاهان افسانوی بود که به آنها پربالهای غیر عادی داده شده بود. در هجونame از قول فردوسی این انتقاد چنین آورده شده است:

مرا گفت خسرو که بوده ست و گیو فریدون و کیخسرو آن شاه نیو (۹)

گویا سلطان محمود وقتی شاهنامه را ترد می کند حتی نیم نگاهی هم به «داستانهای آن نمی اندازد چه در هجونame آمده است:

چنین شهریاری و بخشنده‌ای
نکرد اندراین «داستانها» نگاه
یعنی گویافردوی خود به «داستان سرایی» خویش به صراحة معرف است! او دریتی دیگر بارنجش
از عدم نگاه کردن سلطان محمود به «داستانهای شاهنامه» چنین می‌سراید:
نکردا دراین نامه من نظر
بگفتم من این نامه بیورهزار
وبدين ترتیب‌گویا به روایت اصلاح شش و به روایت‌های افسانه آسودی یاسی و پنج سال داستان بافی
خود را برای تصاحب تاج و گنج بباد رفته دانسته است:
که شاهم ببخشد بسی تاج و گنج (۱۱)   به سی سال برمد به شهناهه رنج

***

سی و پنج سال از سرای سپنج   بسی رنج برمد به امید گنج (۱۲)

***

به سی سال اندرسرای سپنج
پس چون «جایگاه تاریخ» با «جایگاه افسانه» عوض شده بود لذا جایگاه «کیسه‌های طلا» نیز با «کیسه‌های نقره» عوض می‌شود و «رنج» فردوسی برای تصاحب «گنج» به باد می‌رود. در اسناد آمده است که فردوسی با خشم به «منزل خود معاودت نمود، چند هزار بیت دیگر گفته بود اما به بیاض [پاکنویس]» نبرده، مسودات [چرکنویس‌ها] را پاره-پاره کرد و در آتش انداخت و بسوخت «(۱۳)

دولتشاه سمرقندی از قدیم ترین تذکره نویسان ایران در کتاب «تذکرة الشعرا»ی خود به دلخوری فردوسی از دیدگاه خود او پرداخته و گوشه‌ای از آن را چنین می‌آورد:

چون «او را طمع آن بوده که سلطان در حق او احسانی بزرگ به جای آورد، مثل ندیمی مجلس خاص سلطان و اقطاع [قطعه زمینی]»، چون خاطر سلطان بد و گران شده بود او را صله کتاب شاهنامه شصت هزار درهم نقره انعام فرمود که بیتی را در می نقره باشد و فردوسی بغايت اين انعام را در حق خود حقير دانست «(۱۴)

از این گزارش چند نکته استنباط می‌شود:
اولاً – تعداد ابیات شاهنامه فردوسی ۶۰/۰۰۰ بیت بود.

ثانیاً- فردوسی «طمع» به اخذ دینارهای طلا (پول) و «ندیمی مجلس خاص سلطان» (مقام) و «اقطاع» (زمینهای واگذاری رایگان و به اصطلاح امروزی ساختمانهای شیک و ولایا) بسته بود و سرودن شاهنامه برای تصاحب «گنج باد آورده» بود و هیچ مسئله ملی و قصد و نیت وطنی بر آن متربّ نبود.

لذا چون هیچ‌کدام از طرفین یعنی «ناشر و شاعر» به توافق نرسیدند فردوسی «بعد از آن به حیله کتاب شاهنامه را از کتابدار سلطان به دست آورد ... و ... متواری» (۱۵) شد و بدین ترتیب تنها نسخه منحصر به فرد «شاهنامه کامل» یعنی شاهنامه تقدیمی به سلطان محمود غزنوی ترک، از دسترسی محققین خارج گردید و قبل از نسخه برداری از طرف نساخان سلطانی یعنی قبل از «توزیع و تکثیر» همگانی و روانه شدن به بازار کتاب اصل آن «مفقود» گردید.

حال برای اینکه بدانیم نسخه امروزی همان نسخه تقدیمی به سلطان محمود نبوده و در آن افزوده‌ها و کاستی‌های زیاد و فاحشی انجام گرفته که «رونوشت برابر اصل» نیست، نسخه چاپ مسکورا که از روی قدیمی‌ترین نسخ موجود شاهنامه چاپ گردیده و امروزه نسخه‌ای معتبرتر از آن به اصطلاح در دسترس محققین نیست مد نظر قرار می‌دهیم و بعد از تورق می‌بینیم که کل ابیات شاهنامه حدود ۴۹۸۹ بیت یعنی نزدیک ۴۵۰۰ بیت می‌باشد، و چون شاهنامه تقدیمی به سلطان دارای ۰۰۰/۰۶ بیت بوده است لذا بکسر ارقام فوق یعنی $15000 - 45000 = 60000$ در می‌یابیم که حدود ۱۵۰۰۰ بیت یعنی در حقیقت «یک چهارم» شاهنامه «مفقود الاثر» گردیده است.

برای اینکه متوجه شویم ۱۵۰۰۰ بیت شامل چه مقدار حوادث و اتفاقات تاریخی و افسانه‌ی در شاهنامه می‌تواند باشد اشاره می‌کنیم که پادشاهی کیومرث، طهمورث، جمشید، ضحاک، فریدون، منوچهر، زو طهماسب، لهراسب، بهمن، همای، داراب، دارای، اسکندر، اردشیر بابکان، شاپور، قباد، اورمزد، بهرام اورمزد، بهرام بهرامیان، نرسی بهرام، اورمزد نرسی، اردشیر نیکوکار، شاپور سوم، بهرام شاپور، فرائین، یزدگرد بزه کار، انوشیروان، پوران دخت، آزرم دخت، فرخ زاد و یزدگرد سوم، جمعاً در حدود ۱۴۹۰۴ بیت سروده شده است یعنی فردوسی حوادث حدود سه هزار ساله این پادشاهان را جمعاً در حدود ۱۵۰۰۰ بیت سروده است! پس به قیاس و قرینه فوق می‌توان حدس زد که چه مقدار حوادث می‌توانند مفقود باشد. مسئله را کمی واضح تر عرض می‌کنم. در شاهنامه بعضی جنگها بی بوده که ترکان در آنها به فتوحات قاطع دست یافته اند ولی در شاهنامه فعلی از آنها یادی نشده یا کوشیده شده این فتوحات بزرگ به

جنگهای «بی نام و نشان» دیگر نسبت داده شوند. مثلاً جنگ پشن و جنگ لادن از مهمترین جنگهای ایران و توران بوده که در این جنگها ترکان به پیروزی قاطع دست یافته بودند ولی در شاهنامه فعلی از آن جنگها اثری نیست چنانچه حتی در فرهنگها، در زیر اسامی جنگهای پشن و لادن چیزی نوشته نمی‌شود مثلاً در کتاب «فرهنگ نامهای شاهنامه» تالیف دکتر «منصور رستگار فسائی» که از معتبرترین فرهنگهای موجود شاهنامه در زبان فارسی است و نیز کتاب «فرهنگ نامهای شاهنامه» تالیف علی جهانگیری هیچ اشاره‌ای به «نام» این جنگها نشده است ولی از شواهد و قرائن و ابیات خود شاهنامه پیداست که چنین جنگهایی بوده است مثلاً در شاهنامه فردوسی در مبحث «رزم خواستن هومان» (برادر پیران وزیر افراصیاب) از دلیران ایران» هیچ پهلوانی حتی رهام و فریبرز حاضر به جنگ با اونمی شوند و کودکانه دلیل می‌آورند که ما از گودرز فرمانده کل سپاه شاهنشاهی ایران اجازه جنگ نداریم و علت آن نیز روشن است چون از هومان، می‌ترسند:

کمر بستن و خسروی برزاوی	چودیدند ایرانیان گرزاوی
فرو ماند از فرآن نامدار	همه دست نیزه گذاران زکار
سوی ترجمانش نهادند روی	همه یکسره بازگشتند ازاوی
همه گفته ما بر او بربه خوان	که رو بیش هومان به ترکی زبان
زگودرز دستوری جنگ نیست (۱۶)	که مارابه جنگ تو آهنگ نیست

وقتی «متترجم» حرفهای پهلوانان ایران را به هومان به «ترکی» ترجمه می‌کند. هومان پیش چادر «ستاد فرماندهی کل سپاه شاهنشاهی ایران» رفته و از گودرز می‌خواهد یا به پهلوانان ایران اجازه نبرد دهد یا خود به میدان آمده با او بجنگد. ولی تیمسار فرمانده کل سپاه شاهنشاهی که نبرد او را در جنگ‌های «پشن» و «لادن» دیده است حاضر به جنگ تن به تن با اونمی شود. هومان با تیزهوشی خاص خویش موضوع را فهمیده و با توصیف دلاریهای خود و ترکان در جنگ «پشن» و «لادن» به گودرز می‌گوید:

از آن پس که «جنگ پشن» دیده ای	سر از رزم ترکان به پیچیده ای
به «لادن» به جنگ آزمودی مرا	به آوردگه درستودی مرا (۱۷)

حال سئوال این است که در نسخه‌های فعلی چرا از جنگ‌های لادن و پشن و سایر فتوحات ترکان سخنی نیست و بعضی از «نعل وارونه زندگان ادبیات» سعی می‌کنند آنها را به دو شبیخون «بی نام و نشان» که

در شاهنامه آمده است مناسب نمایند و حتی چنانچه اشاره شد در اکثر فرهنگهای شاهنامه و بویژه کتب معتبر امروزی همچون «فرهنگ نامهای شاهنامه» دکتر منصور رستگار فسائی که از طرف «موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی وابسته به وزارت فرهنگ و آموزش عالی جمهوری اسلامی» چاپ و منتشر شده است در ذیل مدخل «لادن» و «پشن» به هیچ جنگی در شاهنامه اشاره نشده است.

در اینجا شاید بعضی‌ها استدلال فرمایند که شاید فردوسی اطلاعی از این جنگ‌های انداشته است و به همین خاطر در شاهنامه آن جنگ‌های رانسروده و بطور گذر از این پیروزی‌ها رد شده است. اگر استدلال همین باشد در این صورت باید به عرض برسانیم که فردوسی کاملاً به منابع این جنگ‌ها و ماجراهای آنها دسترسی و وقوف کامل داشته است، چون در «مقدمه اول» شاهنامه که در اوخر قرن پنجم - یعنی همان قرن وفات فردوسی نوشته شده است - به حادثه‌ای اشاره می‌شود که نشان می‌دهد فردوسی در جریان جنگ پشن بوده است.

ماجرا چنین روایت شده است که روزی عنصری و فرخی و عسجدی سه شاعر بزرگ دربار سلطان محمود غزنوی در باغی به عیش و نوش مشغول بودند. در این موقع فردوسی از دور پیدامی شود. چون آنها فردوسی را ندیده بودند و نمی‌دانستند که شاعر است تصمیم می‌گیرند که برای «دک» کردن فردوسی بگویند ما شاعریم و مجلس ما مجلس شعر است اگر شاعری بفرما ولا راهت را بکش و برو تاما به صحبت خود پردازیم! آنها تصمیم می‌گیرند که هر کدام مصراعی بسرا یند و از نزدیک شونده (فردوسی) بخواهند که مصراع بعدی رباعی آنها را بگویند. فردوسی به ایشان رسیده و از ماقعه آگاه می‌شود و می‌گوید: «اگر توانم بگویم و اگر نتوانم زحمت ببرم. عنصری مصراع اول بگفت و فرخی دوم و عسجدی سوم. پس فردوسی هر سه مصراع بشنید در ساعت (در همان لحظه) مصراع چهارم بگفت و آن رباعی این است:

چون عارض تو ماه نباشد روشن همنگ رخت گل نبود در گلشن

مانند سنان گیو در جنگ پشن مرگانست همی گذر کند در جوشن

پس ایشان از فردوسی سئوال کردنده بودند. ایشان را خوش آمد و احترام فردوسی کردند. (۱۸)
هرگز نشنیده بودند. ایشان را خوش آمد و احترام فردوسی کردند.

پس چنانچه از این گزارش برمی‌آید فردوسی به خوبی از جنگ «پشن» آگاهی داشت. در مورد جنگ لادن نیز در شاهنامه از قول گیوبه یکی از قهرمانان ترک که این جنگ را به او یادآوری کرده بود آمده است:

بدو گفت گیوابی فرومایه مرد ز لادن چه گویی و روز نبرد

یعنی یاد و خاطره جنگ «لا دن» و «پشن» برای پهلوانان شاهنشاهی آزاردهنده شده بود و یادآوری این جنگ پرنگ باعث عصبانیت پهلوانان شاهنشاهی می‌شد. حال بدین مسئله مهم می‌رسیم که چرا چنین کم و زیادی در حجم شاهنامه صورت گرفته است؟!

می‌دانیم که گفته می‌شود فردوسی اصل نسخه شاهنامه را به «حیله» از مسئول کتابخانه سلطنتی سلطان محمود غزنوی گرفت و با خود بردو تاسالیان دیگر در کار «تدوین» یا «کم و زیاد» کردن اشعار آن بود. «پنج سال بعد در سال ۴۰۵ که عمرش نزدیک به هشتاد و احتمالاً ۷۶ شده بود با ملاحظه قدر نشناصی محمود ابیاتی متضمن نکوهش او و بر باد شدن امیدها و رنج ۳۵ ساله خود بر شاهنامه افزود» (۱۹)

این یک «افزودن»، حال بررسیم به یک افزودن دیگر تا مطلب کمی روشنتر گردد: می‌گویند فردوسی بعد از قهر کردن با سلطان پیش سپهبد شهریار از فرمانروایان آل باوند طبرستان رفت. «نظمی عروضی سمرقندی» در «چهارمقاله» می‌نویسد «[فردوسی] پس محمود را هجا کرد در دیباچه بیتی صد، و بر شهریار خواند و گفت من این کتاب را زنام محمود بنام تو خواهم کردن که این کتاب همه اخبار و آثار جدان تست» (۲۰)

این کتاب گویا حدود یکصدوسی سال بعد از مرگ فردوسی نوشته شده و از منابع نزدیک به حادثه می‌باشد لذا ارزش ادبی فراوانی دارد.

«نظمی عروضی» حادثه بعدی را چنین گزارش می‌کند: «شهریار اورابنواخت و نیکویها فرمود و گفت ... محمود خداوندگار من است تو شاهنامه بنام اورها کن و هجو» (انتقاد زننده) [او بمن ده تابشویم و ترا اندک چیزی بدhem . محمود خود تورا خواند و رضای تو طلب و رنج چنین کتاب ضایع نماند.]

و دیگر روز صد هزار درم فرستاد و گفت هربیتی به هزار درم خریدم آن صد بیت بمن ده و با محمود دل خوش کن. فردوسی آن بیتها فرستاد . بفرمود تا بشستند . فردوسی نیز سواد بشست و آن هجو مندرس [پاره] گشت و از آن جمله این شش بیت [در خاطره‌ها] ماند» (۲۱)

منظور اینکه فردوسی صد بیت هجو گفته بود که آن هجوها چون «زیراکس» و «فتوكپی» نبود وقتی اصل وفع از طرفین شسته و از بین رفت تنها در یکصدوسی سال بعد از واقعه «شش» بیت از آن در اذهان باقی مانده بود . در صورتیکه امروزه در چاپهای مختلف در بعضی از نسخ شاهنامه تعداد ابیات هجوانامه از ۲۲۰ بیت گذشته است یعنی به زبان ساده‌تر «هجوانامه» از شش بیت به ۲۲۰ بیت یعنی به $\frac{36}{5}$ برابر «افزایش»

یافته و از طرف دیگریک چهارم شاهنامه نیز یعنی ۱۵۰۰ بیت از آن نیز «کاھش» یافته است . البته این رانیز می دانیم که فردوسی چند «هزاربیت» رانیز که پاکنویس نکرده بود بعد از آمدن از دربار سلطان محمود از شدت عصبانیت سوزاند (یعنی از عصبانیت تبدیل کیسه های طلا به نقره نه از عصبانیت ملی گرایی و اسلام و شیعه گرایی وزبان دوستی وغیره) و نیز می دانیم که فردوسی کتاب دیگری بنام «ستایش نامه» در تهنیت روز عید به سلطان محمود گفته بود که هزاربیت بود . در مقدمه سوم شاهنامه - که در حدود سه قرن بعد از فردوسی - نوشته شده است و از منابع قدیمی است - آمده است : «پس ابوالقاسم از بهرشاد کردن سلطان محمود تهنیت عید بگفت و کتابی بساخت نام آن ستایش نامه» (۲۲) و نیز این را هم می دانیم که فردوسی بعد از رفتن به بغداد «هزاربیت» نیز در مرح خلیفه القادر بالله گفته بود . پس با این حساب از اشعار فردوسی حدود ۲۰۰۰ بیت از طرف «مافیای ادبیات» حذف فیزیکی یا «مفقود الاثر» شده است که اکثر آنها به احتمال قریب به یقین شامل فتوحات و فضایل و تاریخ و هنر ترکان بوده است .

فردوسی پس از اینکه کیسه های طلا به کیسه های نقره تبدیل شد و دیگر امید اخذ «مقام ندیمی خاص سلطان و اقطاع» را از دست داد در ویرایشهای متواتی بر شدت حملات خود به ترکان افزود و برای انتقام گیری از سلطان محمود ترک، کمر به قتل اکثر قهرمانان رمان منظوم خود بست و به صورت یک شاعر قصاب درآمد که هرجاسروکله یک ترک در داستان پیدامی شد بی رحمانه کمر به قتلش می بست . برای روشن شدن مسئله به مثالی قناعت می کنم :

در شاهنامه فردوسی ایرانیان و ترکان حدود ۹۹ بار با هم می جنگند - نقالان فقط هفتصد حمله به ایران را به افراسیاب نسبت می دهند - و نیازی به گشتن در لابلای شاهنامه برای پیدا کردن طرفهای «غالب و مغلوب» نیست چون هر کجا که سروکله یک «ترک» پیدا شود یا باید شکست بخورد یا کشته و اسیر گردد . چون «با واقعیات تاریخی» سروکار نداریم بلکه با افسانه دهقانان تحت حاکمیت ترکان طرف هستیم . نمونه روشنی از یکی از جنگها رامی آورم و آن را روی «صفحه لام آزمایشگاه تاریخ و افسانه» می گذارم تا روشن شود که «بیدادگری فردوسی» بعد از «عدم وصول به کیسه های طلا» چقدر بود :

«جنگ یازده رخ» از مهمترین جنگهای شاهنامه است، در این جنگ یازده تن از دلاوران ایران با یازده تن از دلاوران ترکان، قرار جنگ تن به تن می گذارند . از سپاه ایران، گودرز، فربیز، گیو، گراز، فروهل، رهام، بیژن، هجیر، زنگنه شاوران، گرگین، برته در مقابل پیران، کلباد، گروی زره، سیامک، زنگنه، رویین،

سپهمر، او خواست، اندریمان و کهرم ترک قرار می گیرند. نتیجه جنگ نه تنها «غیر واقعی» بلکه «وحشیانه» است. تمام ترکان یا «تسینه دونیم» می شوند یا اسیر و سربزیده و قصابی می گردند و حتی معمولی ترین احترام به جنازه دشمن نیز رعایت نمی شود. پیران وزیر افراصیاب که آنهمه نیکی در حق تمام ایرانیان و بویژه سیاوش و کیخسرو انجام داده و کیخسرو را بزرگ و پادشاه ایران کرده است. بعد از کشته شدن به دست گودرز - فرمانده کل سپاه شاهنشاهی ایران - خونش آشامیده می شود!! حتی گودرز از خون پیران روی خود را می شوید و به اصطلاح بعد از «خونخواری» به چهره اش «خونمالی» نیز می کند تا وحشی گریش بهتر نمایان شود:

فروبرد چنگال و خون برگرفت

بخورد و بیالود روی ای شگفت (۲۳)

زمانی دیگر این خونخواری «الگوی» زنی بیشتر و معروفه ای بنام «هنند جگر خواره» در جنگ احمد می شود و هند - مادر معاویه - جگر حضرت حمزه سید الشهداء(ع) را از سینه بیرون کشیده و می جود. حال مقایسه فرمایید که اعراب مسلمان به ما چه تمدنی دادند و ما چه وحشیگریهایی از شاهنامه به آنها آموختیم. گودرز بعد از این وحشیگریهای آمازونی از انتقام افراصیاب ترک به هراس می افتد:

که گرشاه ترکان بیارد سپاه

نداریم پای اندرین رزمگاه (۲۴)

گزارش این جنگ که «صد در صد» پهلوانان ترک «اسیر» و «قصابی» می شوند چنان جانبدارانه و غیر واقعی است که داد نه تنها محققین اروپایی بلکه هندی! رانیزدر آورده است. «کویاجی» - محقق بزرگ هندی - در کتاب «آئینها و افسانه های ایران و چین باستان» به جانبداری بیدادگرانه فردوسی از ایرانیان چنین اشاره می کند: «حماسه سرای بزرگ ایران روانمی دارد که هیچ یک از پهلوانان ایرانی در این یازده نبرد کشته و یا مغلوب شود این بیدادگری شاعرانه [فردوسی] تا حدودی از زیبایی و دلپذیری گزارش شاهنامه می کاهد» (۲۵)

آیا «بیدادی» که به اصطلاح سلطان محمود غزنوی ترک از باب ندادن «دینار طلا» (پول) و «ندیمی مجلس خاص دربار» (مقام) و «اقطاع» (ساختمانهای شیک و ویلا) بر فردوسی روا داشت او را به بیدادگری شاعرانه - بقول این محقق هندی - وانداشت تادرحق قهرمانان بزرگ ترک چنین «قصابی ادبی» را مرتکب شود؟ آیا اگر پول و مقام و ویلا در اختیار این سراینده شاهنامه قرار گرفته بود عوض یک «دروغنمایی» - بقول شاعران هم عصر فردوسی - و یک «هجونامه سرا» حالا یک «مداح و قصیده سرا» -

مثل هزاران مداد و قصیده سرای مشابهش در تاریخ ادبیات کلاسیک – نداشتیم؟ آیا اگر «برق طلاهای محمودی» درخشیدن می‌گرفت «ستایش نامه‌های» مطول دیگری هرساله برای «شاد کردن» «سلطان محمود غزنوی و تهنیت عیدهای متوالی تحويل کتابخانه سلطنتی نمی‌گردید؟! «نهایتاً» به نظر می‌رسد که اگر برق طلاهای محمودی درخشیدن می‌گرفت شاید به همان اندازه از فروغ فردوسی نیز کاسته می‌شد و شاهنامه‌ی به آن بزرگی در تحت «عمل جراحی ادبی» به اندازه «یک چهارم» وزن کم نمی‌کرد!

منابع و مأخذ

- ۱- سرچشمۀ‌های فردوسی‌شناسی، مجموعه نوشه‌های کهن درباره فردوسی و شاهنامه و نقد آنها، محمد امین ریاحی، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، تهران، ۱۳۷۲، ص ۳۳۵
- ۲- آفرینش و تاریخ، مطهربن طاهر مقدسی، ترجمه محمد رضا شفیعی کدکنی، ج ۳، ص ۱۲۲، به نقل از فرهنگ اساطیری - حماسی ایران به روایت منابع بعد از اسلام، ج ۱، پیشدادیان، بکوشش دکتر مهین دخت صدقیان،

- پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ۱۳۷۵، ص ۱۲۸
- ۳- شاهنامه ثعالبی، ابو منصور ثعالبی، ترجمه محمود هدایت، تهران، ۱۳۳۸، به نقل از فرهنگ اساطیری - حماسی ایران، ص ۱۲۸
- ۴- دانش و خرد فردوسی، دکتر محمود شفیعی، سلسله انتشارات انجمن آثار ملی، ص ۳۱۱
- ۵- همانجا، ص ۳۰۹
- ۶- سرچشمه‌های فردوسی شناسی، ص ۳۱۷
- ۷- از رنگ گل تا رنچ خار، شکل شناسی قصه‌های شاهنامه، قدم علی سرامی، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، تهران، ۱۳۸۰، ص ۴۴۵
- ۸- تاریخ سیستان، چاپ ملک الشعرا بهار، ۱۳۱۴، ص ۷، به نقل از سرچشمه‌های فردوسی شناسی، ص ۱۸۸
- ۹- مقدمه بایسنگری، به نقل از سرچشمه‌های فردوسی شناسی، ص ۴۰۴، نیو=پهلوان
- ۱۰- سرچشمه‌های ...، ص ۱۵۹
- ۱۱- همانجا، ص ۴۰۵
- ۱۲- شاهنامه فردوسی، مقدمه و شرح حال از محمد علی فروغی (ذکاالملک)، انتشارات جاویدان، ص ۱۹
- ۱۳- سرچشمه‌های ...، ص ۳۹۹-۴۰۰
- ۱۴- تذكرة الشعرا دولتشاه سمرقندی، چاپ ۱۳۳۷، تهران، صص ۶۲-۵۷، به نقل از سرچشمه‌های ...، ص ۴۲۱
- ۱۵- همانجا، همان صفحه
- ۱۶- شاهنامه فردوسی، ج ۲، ص ۲۱۲
- ۱۷- همانجا، ص ۲۱۳
- ۱۸- سرچشمه‌های ....، ص ۲۰۳
- ۱۹- همانجا، ص ۴۸
- ۲۰- چهار مقاله، احمد بن علی نظامی عروضی سمرقندی بنقل سرچشمه‌های فردوسی شناسی، ص ۲۳۴
- ۲۱- همانجا، ص ۲۳۵
- ۲۲- سرچشمه‌های ...، ص ۳۳۵
- ۲۳- شاهنامه فردوسی، ج ۲، ص ۲۲۷
- ۲۴- همانجا، همان صفحه
- ۲۵- آئینها و افسانه‌های ایران و چین باستان، نوشته ج . ک . کویاجی، ترجمه جلیل دوستخواه، شرکت سهامی کتابهای جیبی، تهران، ۱۳۶۲، ص ۹۹

طلب فردوسی از سلطان محمود غزنوی چقدر بود؟!

می‌گویند سلطان محمود غزنوی که پادشاهی ادب دوست و ادیب پرور بود - و مثل رضا شاه گرجی نژاد فردی بیسوساد و جاہل نبود - در نظرداشت که «تاریخ ایران» را منظوم گرداند، چه او «بر مطالعه تاریخ ملوک عجم حرصی تمام داشت و خواست که در آن تصریف کند که هیچ کس از لیثیان (=سلسله صفاریان) و سامانیان نکرده باشد، فرمود که آن را منظوم گردانند» (۱) به همین جهت از اطراف واکناف قلمرو خود متون تاریخی از جمله «خداینامک» یا «باستان نامه» و «جنگنامه» ها را جمع آوری می‌کرد و حاکمان زیر دست و فرمانروایان مناطق نیز جهت تقرب به ایشان مواد لازم را بتدریج به دربار او ارسال می‌کردند. بر اساس مندرجات بعضی از مقدمه‌های شاهنامه، یک شاهزاده دیلمی بنام خورفیروز یا خسرو فیروز هم نسخه‌ایی از تاریخ ایران را در اختیار داشت که ضمن پناهندگی به دربار غزنوی آنرا به سلطان محمود هدیه کرد و مورد مرحمت قرار گرفت. همچنین حاکم کرمان که طالب دوستی با سلطان محمود غزنوی بود و می‌خواست به نحوی از اصحاب دربار غزنوی - که بزرگترین قدرت سیاسی شرق بود - نزدیک شود بعضی کمک‌هادر این مورد در اختیار سلطان محمود قرارداد.

بروایت بعضی از متون و مقدمه‌ها نیز گویا کتاب خداینامکی که در خزینه یزدگرد - آخرین پادشاه

ساسانی – قرار داشت و در فتح ایران بدست سعد بن وقاص افتاده بود بعداً طی حوادثی بدست سلطان محمود غزنوی رسید و بدین ترتیب مواد لازم جهت تدوین «تاریخ منظوم ایران» فراهم گشت.

بروایتی سلطان محمود که مواد لازم را کافی می‌دانست شعرای دربار را جمع کرد و برای انتخاب شاعر اصلاح مسابقه‌ای ترتیب داد تا هر کس بهتر بتواند «تاریخ ایران» را منظوم گرداند کتابها در اختیار او نهاده شود. تصادفاً فردوسی طوسی نیز که از حاکم طوس شاکی وجهت شکایت از دست حاکم به غزین رفته بود در مسابقه شرکت کرد و برنده مسابقه گردید و کتابها جهت منظوم سازی در اختیار او گذارده شد.

در مورد راهیابی فردوسی به قصر سلطان محمود غزنوی و شرکت او در مسابقه انتخاب بهترین شاعر برای نظم شاهنامه در مقدمه شاهنامه فلورانس که در سال ۶۱۴ هجری قمری کتابت گردیده است – و به احتمال زیاد تاریخ کتابت آن صحیح نیست – روایتی است که بر اساس آن فردوسی با شعبدہ باز قصر سلطان محمود غزنوی بنام ماهک (آیتک) دوست بود و شب قبل از مسابقه ماهک او را در جریان مسابقه قرار داده و فردوسی نیز با منظوم سازی داستان «رستم و اسفندیار» در مسابقه شرکت و برنده‌ی مسابقه گردید. در بعضی متون نیز عوض قصه‌ی «رستم و اسفندیار» داستانهای «رستم و سهراب» و «فریدون و ضحاک» و «کین سیاوش» قیدگردیده است که تغییری در صورت قضیه نمی‌دهد و آنچه مهم است اینست که نظم ارایه شده مقبول گردیده و هزار دینار زر سخ بعنوان صله به فردوسی عطا گردید و خانه‌ای متصل به قصر در اختیار او نهاده شد تا در این «خانه سازمانی» با تمام امکانات موجود به نظم شاهنامه مشغول شود.

بر طبق نوشته‌ی مقدمه اول شاهنامه که گویا کهنه‌ترین مقدمه موجود شاهنامه می‌باشد او نیز در عرض چند سال – و به روایتی حدود «شش سال» (۲) – شاهنامه را منظوم و در اختیار سلطان محمود قرارداد!

فردوسی در حین اشتغال به نظم شاهنامه گویا اشعار قبلی خود را نیز که از داستانهای منفرد تشکیل شده بود به «متون امانتی» اضافه و در جای – جای شاهنامه تعییه و به کتاب علاوه کرد. عاقبت با تمام منظوم سازی، شاهنامه در هفت جلد آماده تقدیم به سلطان محمود غزنوی گردید و جلسه شاهنامه خوانی در دربار غزنوین با حضور سلطان و سایر اعیان لشکری و کشوری توسط افراد خوش صدا برگزار گردید.

در این موقع بود که اهل مجلس و بویشه سلطان محمود متوجه بعضی موارد از جمله اغراق در توصیف پهلوانان ایرانی و تحقیر اقوام ترک و عرب و... نیز توصیف‌های غیرمعمول از یک پهلوان شناخته شده سکایی بنام رستم که خاندانش در زابل حکومتی دست نشانده پادشاه ایران را داشت گردیدند.

سلطان و سایر اعیان و اشراف چنین برداشت کردند که فردوسی برای تصاحب دینارهای بیشتر به عمد از روای «تاریخ نگاری» خارج و به «افسانه سرایی» روی آورده است و تاریخ و افسانه را بهم آمیخته تارقام ابیات را بالا ببرد. آنها چنین برداشت کردند که او به عمد عوض «تاریخ نگاری مکتوب» به «افسانه‌های مقلوب (تقلبی)» روی آورده و «تاریخ مکتوب ایران» را با «افسانه‌های مشوب (پریشان) دهقانان» در آمیخته است. لذا اختلاف بر سر اعمال غیر واقعی و غیر عادی قهرمانان شاهنامه و بویژه یک شاهزاده سکایی – رستم – بالا گرفت و سلطان محمود غزنوی که خود از بزرگترین فاتحان و تاریخ دانان روزگار بود متوجه سهل انگاری فردوسی دروفاداری به تاریخ مکتوب گردیده به همین جهت بعد از خاتمه جلسات شاهنامه خوانی بارد قاطعانه شاهنامه بعنوان یک «تاریخ» و مقایسه تحقیری پهلوانان لشکر خود با رستم و اینکه در سپاه خود او هزار مرد چون رستم است بروایت مولف «تاریخ سیستان» فرمود: «همه شاهنامه خود هیچ نیست مگر حدیث رستم و اندر سپاه من هزار مرد چون رستم هست»^(۳) داستانهای باور نکردنی رستم از قبیل گورخری رامثل منغ به سینه کشیدن و درختی را بادزن کردن و صخره بزرگی را که عده ای بزور می‌توانستند از سرکوه حرکت داده به پائین بغلطانند بالانگشت کوچک پا گرفتن و بزمین می‌خکوب کردن – بطوریکه چکمه اش تا زانو در همان صخره فرو ببرود - و یا چاه آبی را از زمین کنند و همچون لیوانی آبش را سرکشیدن!! که در روایت‌های عوام وجود دارد و فردوسی بنوعی تحت تاثیر آن زور بازوها قرار گرفته تعبیر «دروغ بودن شاهنامه» را بمیان آورد و ورد زبانها ساخت و باعث گردید که همه به «شاهنامه» بعنوان یک «دروغ‌نامه» نگاه کنند.

«امیر معزی» که از شاعران حدوداً هم عصر فردوسی محسوب می‌شود در رابطه با دروغ‌های شاخدار شاهنامه که به رستم نسبت داده شده می‌نویسد که رستم در قیامت از فردوسی شاکی خواهد بود که چرا اینگونه دروغ‌های محسض به او بسته است، او می‌سراید:

از کجا آورد و بیهوده چرا گفت آن سمر
من عجب دارم ز فردوسی که تا چندان دروغ
تا چرا بر من دروغ محسض بستی سربسر^(۴)
در قیامت روستم گوید که من خصم توأم
او در تائید فرموده‌ی سلطان محمود غزنوی که به فردوسی گفته بود «اندر سپاه من هزار مرد چون رستم
است» در وصف جنگجویان سپاهیان ملکشاهی تاکید می‌کند که در سپاه سلسله سلجوقی «صد هزار»
جنگجو همچون رستم است و می‌سراید:

وقت حدیث رستم و اسفندیار نیست

زاسفندیار و رستم تاکی بود حدیث

گرنیک بنگرندکم از صد هزار نیست (۵)

اندر سپاه شاه جهان بیش از آن دو تن

«عنصری» نیز که از بزرگترین شاعران ایران محسوب می‌شود در اشاره به مطالب شاهنامه بوضوح
مطلوب آرا آمیخته به دروغ دانسته می‌فرماید:

چند خوانند هنرهای فلان بن فلان

چند گویند ز شاهنامه سخنهای دروغ

«فرخی سیستانی» نیز که خود همشهری رستم و از شعرای طراز اول ایران است ضمن قبول تلویحی
«دروغهای شاهنامه» پیشنهاد «اخذ راست» و «رد دروغ» رامی دهد و می‌سراید:

گفتم ز من مپرس بشهنامه کن نگاه

گفتا چند گربه جهان هیچ شه بود؟

گفتم تو راست گیر و دروغ از میان بکاه (۶)

گفتا که شاهنامه دروغ است سربرس

«ارزقی هروی» نیز که از شاعران بزرگ ایران و خانه پدرش در هرات گویا مخفی‌گاه فردوسی بود و خود
«سنبدباد نامه» یا «اخبار سنبدباد» را منظوم ساخته است در مورد دروغهای شاهنامه و مطالب کتاب
خود می‌گوید:

تاریخ شاهنامه و اخبار سنبدباد (۷)

ارنسبت دروغ نهم پیش ریش او

از سروده‌های شاعران معاصر و نزدیک به عصر فردوسی چنین بر می‌آید که آنها معتقد بودند فردوسی
عرض «تاریخ منظوم»، «افسانه منظوم» تحويل سلطان محمودداده است که کوچکترین نمونه «نامنظم»
آن از زبان رستم در تفاخر به اجدادش مشاهده می‌شود آنجاکه بروایت شاهنامه رستم جنگ پدر بزرگش
سام را با «دیو سهمگین» که «دریای چین تا کمر گاهش» بوده و ماهی را از دریا گرفته جلو خورشید سخ
می‌کرده و با «عوج بن عنق» مشتبه می‌شود بیان می‌کند و می‌گوید:

تنش بر زمین و سرش با سمان

دگرسهمگین دیوبند بدگمان

زتابیدن خورزیانش بدی

که دریای چین تامیانش بدی

پس از گنبد ماه بگذاشتی

همی ماهی از آب برداشتی

ازو چرخ گردنده گریان شدی

بحورشید ماهیش بریان شدی

جهان را از آن دیوبی بیم کرد

کمرگاه او را بدو نیم کرد

لذا از بررسی مطالب بیان شده در عصر فردوسی و قرون نزدیک به آن چنین استنبط می‌شود که تعویض

جایگاه «تاریخ» با «افسانه» و نیز «آگراندیسمان» (بزرگنمایی) کردن شخصیت‌های افسانوی و بویژه یک شاهزاده سکایی یعنی رستم موجب گردیده بود که بقیه مطالب منظومه نیز تحت الشاع آن قرار گرفته و کسی غیر از «افسانه دوستان و قصه پستان» رغبت نظاره به آن را نداشته باشند بویژه که سلطان محمود خود را بنوعی در این معامله مغبون حس می‌کرد چرا که بعد از چندین سال صبر و انتظار جهت اخذ «تاریخ منظوم»، «افسانه منظوم» تحويل گرفته و «زمان» قابل ملاحظه‌ای – از شش تا سی و پنج سال به روایت‌های مختلف – را از دست داده بود و جبران مافات غیر ممکن می‌نمود و نیز فردوسی هم خود را تحریر شده حس می‌کرد چون که به شصت هزار بیت شعر او حتی سلطان محمود نیم نگاهی هم نکرده بود

چه او می‌گوید:

نکرد او درین نامه‌ی من نظار (۹)

بگفتم من این نامه بیور هزار

وقتی بعد از سه روز، مجلس شاهنامه خوانی در حضور سلطان محمود تمام شد، همگان متوجه شدند که فردوسی برای تصاحب سکه‌های طلای بیشتر عوض «تاریخ منظوم»، «افسانه منظوم» تحويل سلطان داده است. او به پول امروزی (زمان تصحیح مقاله ۲۰/۵/۱۳۸۶) برابر هر بیت از افسانه‌های خود ساخته در مورد جنگ با دیوها و عفریته‌ها و جادوگران و گرگ و شیرو سیمیرغ و کرم!! و سایر جانوران باغ وحشی یک سکه بهار آزادی یعنی ۱۵۲۰۰ تoman (صد و پنجاه و دو هزار تuman) می‌خواست!! و چون ندادند «خواست که عقل ازوی زایل شود» (۱۳)

در این معامله گویا هر دو طرف خود را مغبون شده حس می‌کردند بویژه فردوسی که به روایتهای مختلف از شش تا سی و پنج سال به امید «تاج و گنج!!» در کار شاهنامه بود:

به سی سال بردم درین نامه رنج
که شاهم ببخشد بسی تاج و گنج (۱۰)

***

سی و پنج سال از سرای سپیخ

بسی رنج بردم به امید گنج (۱۱)

در اولین مقدمه شاهنامه که گویا قدیمی‌ترین مأخذ در مورد فردوسی محسوب می‌شود در مورد «قرارداد منظوم سازی شاهنامه» و تقدیم آن به سلطان محمود غزنوی چنین آمده است:

«پس چون سخن بدان قرار رسید که داده بودند شصت هزار دینار زرگنی می‌بایست گزارد و به موجب قرار، شاهنامه شصت هزار بیت بود... پس سلطان را گفتند که شصت هزار دینار رکنی را به یک شاعردادن چه واجب کند، اگر نیز شصت هزار درم هم بسیار بود» (۱۲)

از قرائن مختلف چنین بر می‌آید که چون قرارداد مبنی بر «تاریخ نگاری» بود نه «افسانه سرایی» لذا زرهای سخن نیز به سیم‌های سفید بدل گردید.

البته شاید این تنها علت نبوده و علل دیگری نیز مزید بر علت بوده باشد. به هر حال عاقبت قرارشده که شصت هزار درم نقره را در کیسه‌های مختلف کرده به فردوسی ارسال نمایند. در مقدمه سوم شاهنامه در مرور وصول این صله سلطانی چنین آمده است:

«چون ایشان پیش فردوسی رسیدند فردوسی را چنان صورت بست [خیال کرد] که این بدره‌های زر است [کیسه‌های طلاست] چون بگشاد سیم [نقره] بود سخت غمناک شد و خواست که عقل از وی زایل شود (دیوانه شود)» (۱۳)

برای اینکه معلوم گردد که به پول امروزی مجموع مطالبات فردوسی از سلطان محمود غزنوی چقدر بود می‌توان به این نکته اشاره کرد که بر طبق نوشته‌ی «فرهنگ فارسی عمید» وزن هر دینار طلا برابر با ۴ گرم و ۲۵ میلیگرم است یعنی قرار بود که در ازاء هر بیت شعر، سلطان محمود غزنوی ۴/۲۵ گرم طلا در اختیار فردوسی بگذارد که با توجه به مجموع ابیات شاهنامه که حین تقدیم شصت هزار بیت برآورده شده بود لذا می‌بایست که ۳۹۰ کیلوگرم طلا در اختیار فردوسی نهاده می‌شد و با توجه به اینکه هر گرم طلا معادل ۵۵۵۰ تومان و هر گرم طلای خالص ۷۴۰۰ تومان است (در زمان نوشته شدن مقاله) با احتساب کمترین رقم که همانا رقم اولی است مجموع طلب فردوسی از سلطان محمود غزنوی معادل دو میلیارد و صد و شصت و چهار میلیون و پانصد هزار تومان (۲/۱۶۴/۵۰۰/۰۰۰) می‌گردد که قیمت هر بیت شعر شاهنامه برابر سی و شش هزار و هفتاد و پنج تومان (۳۶۰/۷۵) می‌شد [در زمان نوشته شدن مقاله هر سکه بهار آزادی حدوداً برابر ۳۵/۰۰۰ تومان و در زمان تصحیح مقاله برابر ۱۵۲۰۰۰ تومان یعنی هر بیت برابر ۱۷۰ دلار و جمع آن برابر ۱۰/۲۰۰/۰۰۰ (ده میلیون و دویست هزار دلار) بود لذا فردوسی برای هر بیت به اصطلاح شرخود دیناری طلا برابر یک سکه بهار آزادی می‌خواست] که با عدم تأثید شاهنامه و رد آن و تبدیل طلا به نقره اختلاف فاحشی به شرح ذیل بوجود آمده بود:

با توجه به اینکه بر طبق نوشه‌ی فرهنگ عمید هر صد درم معادل ۱۵۰۰ گرم است پس شصت هزار درم صله‌ی ارسالی سلطان محمود برابر ۹۰۰ کیلوگرم نقره یعنی حدود یک تن نقره می‌شود که در منابع قدیمی قید گردیده که توسط «سه فیل» این کیسه‌های نقره به فردوسی ارسال شده بود. حال برای تقارن ذهن می‌شود گفت که صله ارسالی سلطان محمود به اندازه‌ی ۱۸ کیسه سیمان امروزی وزن داشت. چون هرگرم نقره که در تبریز «پنه گوموش» نامیده می‌شود برابر ۱۵۰ تومان است (در زمان نوشه شدن مقاله) لذا صله ارسالی معادل صدوسی و پنج میلیون تومان (۱۳۵/۰۰۰) می‌شود که به هربیت شعر شاهنامه پولی معادل دوهزار و دویست و پنجاه تومان (۲۲۵۰) تعلق می‌گیرد که با کسرارقام فوق از همدیگر رقیع معادل دو میلیارد و بیست و نه میلیون و پانصد هزار تومان (۲۰۴۹/۵۰۰) بدست می‌آید که نشانگر اختلاف معامله و ضرر فردوسی است و بخاطر همین کسر دو میلیارد و بیست و نه میلیون و پانصد هزار تومان است که بر طبق مقدمه‌ی شاهنامه، فردوسی با آگاهی از آن «خواست که عقل ازوی زایل شود»^(۱۴) برای درک اختلاف فاحش این حساب و کتاب کافی است که خواننده همین مطلب را به خاطر داشته باشد که عرض ۳۹۰ کیلوگرم طلا به فردوسی ۹۰۰ کیلوگرم نقره داده شده و اختلاف قیمت این حساب را در هر زمان از زرگران می‌توان پرسید و در صورت عدم وجود زرگر در محل سکونت کافی است خواننده همین مطلب را به یاد داشته باشد که اختلاف قیمت به قدری زیاد است که مسائل ملی و ملیتی وطن و وطن پرستی و زبان پرستی و ایرانی گری فردوسی را چنان تحت الشاعع قرار داده بود که او را طبق اسناد می‌خواست «دیوانه» کند!!

فردوسی برای شاهنامه اش از سلطان محمود غزنی ۳۹۰ کیلوگرم طلا می‌خواست -
طلا بی که جوانان برای چند گرم آن برای حلقه نامزدی محتاجند!! - ولی سلطان برای او ۹۰۰ کیلوگرم نقره یعنی حدود یک تن نقره فرستاد که در منابع قدیمی قید گردیده که توسط «سه فیل» این کیسه‌های نقره به فردوسی ارسال شد. حال برای تقارن ذهن می‌شود گفت که صله ارسالی سلطان محمود به اندازه‌ی ۱۸ کیسه سیمان امروزی وزن داشت. گفته شده فردوسی آنهم را در مقابل یک نوشابه فقاعی در حمامی به فقاعی فروش حمام داد: فقاعی بیزیدم از گنج شاه / از آن من فقاعی خریدم به راه!! آیا واقعاً «عقل ازوی زایل» (دیوانه) شده بود یا بر او پیرایه ها بسته اند؟!

بدنبال این اختلاف حساب، فردوسی به حالت قهر غزینین را ترک کرد و گویا با هجو سلطان محمود در

صد بیت عازم طبرستان – پیش سپهبد شهریار از خاندان حکومتی آل باوند گردید و گفت: «من این کتاب را زنام محمود به نام تو خواهم کردن که این کتاب همه آثار جدان توست» (۱۵)

سپهبد شهریار که از سلطان محمود بشدت هراس داشت ضمن احترام به فردوسی به او گفت: «یا استاد، محمود خداوندگار من است، تو شاهنامه به نام اورها کن و هجوابه من ده تا بشویم و تورا اندک چیزی بدhem... و دیگر روز صد هزار درم فرستاد و گفت به هربیتی به هزار درم خریدم آن صدبیت به من ده و با محمود دل خوش کن» (۱۶)

فردوسی نیز با اخذ مبلغ یکصد هزار درم یعنی مبلغی معادل دویست و بیست و پنج میلیون تومان (۲۲۵/۰۰۰) یعنی درازاء هربیت هجونامه مبلغ دومیلیون و دویست و پنجاه هزار تومان (۲۵۰/۰۰۰) صدبیت هجونامه سلطان را به او داد و «با محمود دل خوش» کرد!

البته سلطان محمود غزنوی نه تنها برای فردوسی بلکه برای سایر شاعران نیز صله‌های فراوان می‌داد چنان‌چه به «غضائری رازی» که از شعایر شیعه مذهب ایران بود در مقابل هر قصیده جوال – جوال طلا ارسال می‌کرد بطوریکه خود شاعر از کثرت طلاهای ارسالی و شببه‌های مردم نسبت به اینکه داخل کیسه‌ها سنگ و سفال است یا طلا، تقاضای ارسال صله کمتر می‌کند و می‌فرماید:

بس ای ملک که نه گوهر فروختم به سلم	بس ای ملک که نه عنبر فروختم به جوال
بس ای ملک که جهان را بشبہت افکندی	که زرسخ است این یا شکسته سنگ و سفال
بس ای ملک که عطایت نه گنج سنجد و کان	ملوک را همه معیار باشد و مثال
نه آفتاب بچندین هزار سال کند همیشه زر	که توازی بهرمن دهی هرسال (۱۷)

به هر حال چنین استنباط می‌شود که تعویض جایگاه «تاریخ ایران» با «افسانه‌های دهقان» سبب گردید که هردو طرف قرارداد کتاب «منظوم سازی تاریخ ایران» اعم از «شاعر» و «ناشر» هردو خود را مغبون حس کرده و ماجرای آنها تا به امروز وارد زبانها باشد.

منابع و مأخذ

- ۱- سرچشمه‌های فردوسی‌شناسی، مجموعه نوشه‌های کهن درباره فردوسی و شاهنامه و نقد آنها، محمد امین ریاحی، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، تهران، ۱۳۷۲، ص ۳۷۱
- ۲- همانجا، ص ۱۹۵
- ۳- تاریخ سیستان، چاپ ملک الشعرا بهار، ۱۳۱۴، ص ۷، به نقل از سرچشمه‌های فردوسی‌شناسی، ص ۱۸۸
- ۴- دیوان امیر معزی (امیرالشعراء محمد بن عبدالملک نیشابوری) به تصحیح عباس اقبال، کتابفروشی اسلامیه ۱۳۱۴ شمسی، ص ۲۶۸، (سمر=دانسته)
- ۵- همانجا، ص ۹۱
- ۶- دیوان حکیم فرخی سیستانی، به کوشش محمد دبیر سیاقی، انتشارات شرکت نسبی حاج محمد حسین اقبال و شرکاء، تهران، اسفند ماه ۱۳۳۵، چاپ سپهر، ص ۳۴۴
- ۷- دیوان ارزقی، بتصحیح سعید نفیسی، ۱۳۳۶، ص ۸
- ۸- شاهنامه فردوسی، مقدمه و شرح حال از محمد علی فروغی (ذکاء الملک)، انتشارات جاویدان، جلد ۳، ص ۳۰۵
- ۹- سرچشمه‌های فردوسی‌شناسی، ص ۱۹۸
- ۱۰- همانجا، ص ۴۰۵
- ۱۱- شاهنامه فردوسی، مقدمه و شرح حال از محمد علی فروغی (ذکاء الملک)، انتشارات جاویدان، ص ۱۹
- ۱۲- سرچشمه‌های فردوسی‌شناسی، ص ۱۹۶
- ۱۳- همانجا، ص ۳۳۵
- ۱۴- همانجا، همان صفحه
- ۱۵- همانجا، ص ۲۲۴
- ۱۶- همانجا، ص ۲۲۵
- ۱۷- دیوان عنصری (ابوالقاسم حسن بن احمد عنصری) با مقدمه و هواشی و تعلیقات بااهتمام دکتر یحیی قریب، کتابخانه سینا، چاپ دوم، ۱۳۱۴، صص ۲۰۱-۲۰۴

آیا فردوسی الگوی شکسپیر بود؟!

در ممالک مصر و ایران قدیم از دیر باز رسم براین بود که نظامهای سلطنتی و بویژه خاندان‌های حکومتگر چنان وانمود می‌کردند که تمام اعمال و رفتارشان مورد تأیید الهی بوده و خود را «ظل الله» (سایه خدا) قلمدادکرده و در مکالمه‌های همراه القاب جور و جور دیگر «قبله‌ی عالم» نامیده می‌شدند و بالطبع اردوی همایونی این ظل‌الله‌ها نیز لشکر شکست ناپذیر الهی تلقی می‌گردید که از هرجنگی می‌باشد پیروز در می‌آمدند و اگر روز و روزگاری نیز از قوای خارجی به هر علتی شکست می‌خوردند از «روی غایت وطن پرستی» این شکست را برنتابیده و یک عنصر طبیعی از قبیل «باد و طوفان» را عامل شکست اردوی همایونی جلوه می‌دادند به همین جهت است که پیروزی مسلمانان در جنگ قادسیه نه به برکت ایدئولوژی جدید برابری و برادری اسلامی بلکه به یاری «باد سیاه» اهریمنی وانمود گردیده که باور زیدن به چشم جنگجویان ایرانی باعث پیروزی اعراب شیر شتر خور و سوسمار خوارگشته که آرزوی تصاحب تخت و تاج کیانی را داشتند:

عرب را بجایی رسیده است کار

ز شیر شتر خوردن و سوسمار

تُقو باد بر چرخ گردون تُفو(۱)

که تاج کیانی کند آرزو

این فرافکنی قومی مکانیسم دفاعی دیگری نیز داشت و آن «صدر شناسنامه ایرانی» به هر مهاجم خارجی بود چنانچه در حمله اسکندر مقدونی چون «آریا پرستان!» برنمی تابیدند که «اسکندر گجسته» بر نژاد اصیل ایرانی غلبه کرده باشد لذا طولی نمی کشد که با «جعل شجره نامه» و «اعطای شناسنامه ایرانی» به اسکندر یونانی، «اسکندر گجسته (نامبارک)»، «اسکندر گجسته (مبارک)» و فرزند داراب و ناهید و برادر داریوش سوم یعنی دارا پادشاه ایران قلمداد می گردد و فردوسی نیز چهار هزار بیت شعر در وصف اعمال و کردار این «نوایرانی» می سراید که البته و صد البته ناشی از «میهن پرستی» او از سوی حضرات تلقی می شود! پروفسور دکتر غلامحسین بیگدلی در کتاب «چهره ای اسکندر در شاهنامه و اسکندر نامه نظامی» با اشاره به این «شگرد آریا پرستان» می نویسد:

«فردوسی نیز در پیروی از این رویه میخواهد اسکندر غاصب را ایرانی الاصل و ایرانی نژاد قلمداد کند [و] او را فرزند داراب یعنی برادر دارا معرفی می نماید ... ملاحظه میشود که از روی غایت میهن پرستی فردوسی میخواهد به اسکندر فرزند فیلیپ یک شناسنامه ایرانی بدهد تا با این کار رویه ای قدیم ایرانیان و مصریان را بکار بسته باشد و ننگ شکست و خواری و فرمانروائی بیگانه را زروری دوش ایرانی بردارد» (۲)

«فردوسی ... می خواهد اسکندر غاصب را ایرانی الاصل و ایرانی نژاد قلمداد کند [و] او را فرزند داراب یعنی برادر دارا معرفی می نماید ... ملاحظه می شود که از روی غایت میهن پرستی [!] فردوسی می خواهد به اسکندر فرزند فیلیپ یک شناسنامه ایرانی بدهد تا با این کار رویه ای قدیم ایرانیان و مصریان را بکار بسته باشد و ننگ شکست و خواری و فرمانروائی بیگانه را زروری دوش ایرانی بردارد [!!] (۲)

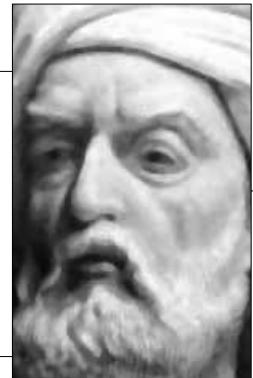
بخاطر صدور همین شناسنامه های جعلی ایرانی است که سلسله های ایلک خانیه، غزنویان، سلجوقیان، اتابکان، خوارزمشاهیان، ساجیان، ایلخانیان، سلغریان، جلایریان، تیموریان، آق قویونلو، قره قویونلو، صفویه، افشاریه، و قاجاریه ایرانی قلمداد گردیده و نام پادشاهان آنها بر روی فرزندان ایرانی نهاده می شود و به همین خاطر چه بسیار نام چنگیزها و تیمورها و اسکندرها که در بین فارس زبانان و رد زبانها است. در صورتیکه هیچ انگلیسی نام «ناپلئون» و هیچ فرانسوی نام «هیتلر» و هیچ آلمانی نام

«استالین» را از روی به اصطلاح «غايت وطن پرستی» بر روی فرزندان خود نمی‌گذارد و از چاله به چاه نمی‌افتد! و این رشته سردراز دارد...

در رشته‌ی ادبیات نیز وضع چنین است و بعضی از هموطنان از روی به اصطلاح «غايت وطن پرستی» بر نمی‌تابند که مثلاً گفته شود «افسانه‌ی نیما تحت تأثیر «درياچه‌ی آلفرد دوموسه و منظمه «خوارزمشاه» حمیدی متاثر از «افسانه‌ی قرون» و یکتور هوگو و شعر «عقاب» دکتر خانلری تحت تأثیر «دختر سروان» پوشکین و «مومیانی» پروین اعتصامی متاثراً از شعر اسمیت و شعرهای «بلبل و مور» و «ارزش گوهر» و «سوق برابری» پروین ترجمه‌گونه‌ای است از افسانه‌های «لافونتن» و «زهره و منوچهر» ایرج میرزا متاثراً از «ونوس و آدونیس» شکسپیر سروده شده است (۳) بلکه بر اساس همان ایدئولوژی لوکس سلطنتی حاکم بر ادبیات و با مد نظر قرار دادن این اصل اصیل که «هنرنزد ایرانیان است و بس!» باید چنین وانمودگردد که تمام این تاثیرات بالعکس بوده و حتی باید چنین القاگردد که شکسپیر اکثر آثارش را در تحت تأثیر مستقیم شاهنامه به رشته تحریر در آورده است و «فردوسي الگوي بزرگترین شاعران و نویسنده‌گان جهان مانند شکسپیر بود» است به همین جهت باید از «غايت وطن پرستی» شناسنامه‌ی کهنه و جعلی و عوامانه شکسپیر را عالم کرد و گفت که شکسپیر ایرانی نژاد است و پدر بزرگش از پیران طریقت بوده و «شيخ پیر» نامیده می‌شد ولی عوام نادان چون با آزار و اذیت‌های خود نگذاشتند که «شيخ پیر» در ایران به آسودگی زندگی کند بنناچار به انگلستان مهاجرت کرده در دیار غربت گوش‌هزلت گزیده و چون انگلیسی زبانان نام این همسایه تازه‌وارد خود را نمی‌توانستند درست و حسابی تلفظ کنند لذا آن جناب را «شك پير» یا با اضافه‌ی حرف «س» «جهت آسانی تلفظ «شکسپیر» نامیدند که بعد‌هاین نام جزء نام خانوادگی ویلیام قرار گرفت و «ویلیام شکسپیر ایرانی نژاد» افتخار ادبی بریتانیای کبیر گردید (۴) والبته و صد البته چون شکسپیر با این حساب هم ایرانی نژاد و هم انگلیسی ماب است و:

نشان ازدواード این نیک پی
زافراسیاب و زکاووس کی

لذا از برکت وجود ادب دوستان ایرانی و انگلیسی اش برای سیر کردن شکم خود و خانواده‌اش مجبور به «گاؤزدی» گردید که بالطبع گرفتار و محکوم شد تا بعد از گذشت قرنها افتخار ادبی انگلیس و ایران محسوب گردد و حتی بعضی‌ها «فردوسي» را «الگوي» مشارالیه در آفرینش ادبی اش قلمداد نمایند! در صورتیکه اگر اندک آشنایی با زندگی ویلیام شکسپیر داشتند می‌دانستند که شاعر معروف انگلیسی

اولین کسی که از اروپائیان دست به ترجمه شاهنامه فردوسی زده و باعث شناسایی فردوسی در مجامع ادبی اروپائی گردیده «سر ویلیام جونس» انگلیسی است که در کتاب خود بنام «شرح ادبیات آسیایی» قطعاتی منتخب از شاهنامه را در سال ۱۷۷۴ ترجمه و منتشر کرده و باعث آگاهی مردم اروپا از وجود شاعری حماسه سرابنام فردوسی در ایران گردید!!

ما بین اولین ترجمه‌ی انگلیسی شاهنامه مرگ ویلیام شکسپیر ۱۵۸ سال فاصله وجود دارد و شکسپیر بدون اینکه اطلاعی از وجود فردی بنام فردوسی و شاهنامه او داشته باشد به رحمت ایزدی پیوسته است. حال بعضی‌ها با نادیده گرفتن ۱۵۸ سال فاصله مرگ شکسپیر تا ترجمه اولین اثر شاهنامه به زبان‌های اروپائی چگونه از «غايت وطن پرستی» !! فردوسی را «الگوی» این مرحوم قرار می‌دهند!! آیا شارلاتان بازیهای حدودی ندارد؟!!!

در سال ۱۵۶۴ میلادی در شهر «استراتفورد» در خانواده فقیری چشم به جهان گشوده و بعد از مدت‌ها سرگردانی عاقبت در لندن پیشه‌ی هنرپیشگی و نمایشنامه نویسی اختیار کرده و نهایتاً در زادگاه خود بسال ۱۶۱۶ میلادی وفات یافته و بعدها به لقب «پدر نمایشنامه نویسی انگلیس» (۵) مفتخر گردیده است و حضرات الگوساز غافلند از اینکه اولین کسی که از اروپائیان دست به ترجمه شاهنامه فردوسی زده و باعث شناسایی فردوسی در مجامع ادبی اروپائی گردیده «سر ویلیام جونس» انگلیسی است که در کتاب خود بنام «شرح ادبیات آسیایی» قطعاتی منتخب از شاهنامه را در سال ۱۷۷۴ ترجمه و منتشر کرده و باعث آگاهی مردم اروپا از وجود شاعری حماسه سرابنام فردوسی در ایران گردیده است.

او با چند ده بیتی که از شاهنامه ترجمه کرده بود محیط ادبی انگلیس را با شاهنامه مختصر آشنا کرد و چنانچه معلوم می‌شود ما بین اولین ترجمه‌ی انگلیسی شاهنامه و مرگ ویلیام شکسپیر ۱۵۸ سال فاصله وجود دارد و شکسپیر بدون اینکه اطلاعی از وجود فردی بنام فردوسی و شاهنامه او داشته باشد به رحمت

ایزدی پیوسته است. حال بعضی‌ها با نادیده گرفتن ۱۵۸ سال فاصله مرگ شکسپیر تا ترجمه اولین اثر شاهنامه به زبان اروپائی چگونه از «غايت وطن پرستی» فردوسی را «الگوی» این مرحوم قرار می‌دهند والله اعلم بالحقائق الامورو باید گفت شاید این نیز از نبوغ خاص ایرانی باشد که شاعری رامتراز اثری وانمود نمایند که ۱۵۸ سال بعد از وفات او چاپ و منتشر شده باشد. فَاعْتَبِرُوا يَا أَوْلَى الْأَبْصَارِ.

منابع و مأخذ

- ۱- شاهنامه حکیم ابوالقاسم فردوسی طوسی، با مقدمه تاریخی و فهرست بقلم: محمد عباسی، کتابفروشی فخر رازی، جلد چهار، چاپ چهارم، ۱۳۷۳، تهران، ص ۵۲۱
- ۲- چهره اسکندر در شاهنامه فردوسی و اسکندر نامه نظامی، پروفسور دکتر غلامحسین بیگدلی، چاپ و انتشارات آفرینش، تهران، ۱۳۶۹، صفحات ۴۹-۵۰
- ۳- درباره ادبیات و نقد ادبی، دکتر خسرو فرشیدورد، موسسه انتشارات امیرکبیر، تهران؛ ۱۳۶۳، جلد اول، چاپ اول، ص ۱۵۳
- ۴- برنامه رادیویی «راه شب»، مجری برنامه منوچهر نژدی، مورخه ۱۳۷۳/۷/۱۹
- ۵- دائرة المعارف تلاش، تهیه و تدوین: تقی کاغذ چی، موسسه انتشارات تلاش، تبریز، ۱۳۶۳، صص ۱۹۶-۱۹۷

آب چاه نصرانی !!

(بازیگران مقبره ساز و رشوه گرفته شده ای که خرج بنای مقبره فردوسی شد !!)

گر آب چاه نصرانی نه پاک است

یهود مرده می شویم چه باک است!

فردوسی یکی از فعالین شعوبیه در ایران است و شاهنامه او از دوره پهلوی بیشتر در جهت تضییق و تحریر حقوق حقه سایر ملل بکار برده می شود. در مورد سروده شدن شاهنامه بعضی هایی گویند قرار بود فردوسی شاهنامه را از قرار بیتی یک دینار طلای سرخ برای سلطان محمود ترک غزنی به رشتہ نظم در آورد. فردوسی بعد از سروden شصت هزار بیت چون عوض دینار سرخ (طلا)، درهم (نقره) گرفت از صله‌ی محمودی دلتنگ شد. سلطان از رفتار او غضبناک گردیده دستور بازداشت او را صادر کرد.

”فصیحی“ در کتاب خود بنام مجمل فصیحی « اشاره‌ای دارد که وقتی سلطان محمود می‌خواست برای قضای حاجت به دست شویی رود فردوسی [دم مستراح] روی پای سلطان افتاد و تضع نمود. سلطان کمی آرام شد. »(۱)

بعد از مرگ فردوسی نیز یکی از دانشمندان عصر بنام ابوالقاسم کرگانی که می‌دانست فردوسی:

به مدح گبرکان عمری به سربرد

چو وقت رفتن آمد بی خبر مرد (۲)

به نوشته نظامی عروضی جلوی تابوت فردوسی را گرفت و «گفت من رها نکنم تا جنازه او در گورستان
مسلمانان برند که اورا فضی بود و هر چند مردمان بگفتند با آن دانشمند در نگرفت» (۳)

«زین العابدین شیروانی» در «ریاض السیاحه»، می‌گوید: «شیخ ابوالقاسم کورگانی قدس سره بر جنازه
حکیم فردوسی نمازنگرده که او عمر عزیز خود را در مدح مجوس صرف نموده» است (۴)

بالا خرہ چون مسلمانان نگذاشتند نعش فردوسی را در گورستان مسلمانان دفن کنند او را در ملک خود
دفن کردند.

در سال ۱۳۰۶ شمسی مطابق با ۱۹۲۷ میلادی که شمشیر و شوشکای قزاقی رضا خانی از چپ و راست
می‌برید تصمیم گرفته شد برای فردوسی مقبره‌ای ساخته شود. گور فردوسی قبلًاً توسط چند مستشرق
فرانسوی کشف شده بود !!

ماجرای کشف قبر فردوسی خیلی خیلی ساده است !! «در زمانی که آصف الدوله شیرازی والی خراسان
بود چند نفر مستشرق فرانسوی [!!] به طوس آمده از روی آثار تاریخی [!!] تشخیص دادند که تپه [!!]
برآمده و سط باغ قائم مقام، جای مقبره فردوسی است [!!] لهذا آصف الدوله دو اطاق خشت و گلی برای
عملیات ساخت که بعد ترکیب ساختمان مقبره فردوسی را بدهد، درین ضمن از حکومت افتاد و آنجا هم
به حال خود ماند» (۵)

گور فردوسی که به همین سادگی با گمانه زنی چند مستشرق فرانسوی با دیدن یک تپه برآمده !! در وسط
باغ قائم مقام کشف و به دولت ایران دو قبضه تحويل شده بود نیاز به تعمیرات اساسی داشت و بدین جهت
در ۲۹ تیر مجلس شورای ملی دستور داد از محل صرفه جوئی بودجه مجلس بیست هزار تومان برای مقبره
فردوسی اعتبار اختصاص دهد ولی «متدرجًا معلوم شد مطابق نقشه‌ای که در نظر گرفته‌اند ۶۰ هزار تومان
تمام می‌شود» (۶)

کش و قوس دولت با مجلس شورای ملی ادامه داشت و پشت سر هم بودجه برای ساختن مقبره فردوسی
در خواست می‌شد. متولی ساخت مقبره «اسدی» (مصطفیyal سلطنه) نایب التولیه آستان قدس رضوی بود.
این شخص که پدرزن پسر فروغی نخست وزیر فراماسون رضا خانی بود عوض رسیدگی به امورات «آستان
قدس» بیشتر به مسائل «آستان غیر قدس» !! یعنی برپایی مقبره فردوسی مشغول بود.

ماجرای کشف قبر فردوسی خیلی خیلی ساده است!! «در زمانی که آصف الدوّله شیرازی والی خراسان بود چند نفر مستشرق فرانسوی [!!] به طوس آمده از روی آثار تاریخی [!!] تشخیص دادند که تپه [!!] برآمده و سطح باعث قائم مقام، جای مقبره فردوسی است!!» به همین سادگی گور فردوسی به اصطلاح کشف و در قبضه تحويل به دولت رضاخانی گردید تا برایش مقبره سازی نمایند و هزاره فردوسی ترتیب دهند!!

در تاریخ ۱۷ خرداد ۱۳۰۹ مطابق با ۱۹۳۰ لا یقه دیگری برای تأمین بودجه مقبره به مجلس برده شد که این بار با مخالفت جدی آقای فیروز آبادی روبرو شد. او در مخالفت با این بودجه خواستن‌های مکرر گفت: «فردوسی اشعاری گفته، ملت هم در مقابل قدردانی کرده، شاید هفتاد هشتاد هزار تومان تا بحال خرج مقبره‌اش شده باشد. باز هم سزاوار است با این‌همه مخارج ضروری که مداریم این نوع مخارج را متحمل شویم؟ اگر از این پول یک کارخانه دایر بشود بهتر است یا خرج مقبره فردوسی بشود؟ تا بحال صد هزار تومان خرج شده باز هم اجازه اعتبار می‌خواهد؟» (۷)

فردوسی برای بعضی‌ها بقدرتی «بت» شده بود که «بت پرستان» حتی حاضر بودند به خاطر فردوسی رشوه گرفته!! و رشوه گرفته شده را در بنای مقبره فردوسی کارسازی نمایند بطوریکه جریان یکی از این رشوه خواری‌ها به روزنامه‌ها نیز کشید. روزنامه اطلاعات مورخه ۲۵ شهریور ۱۳۰۹ مطابق با ۱۹۲۷ میلادی می‌نویسد:

« هفته گذشته یکی از آقایان منتظر الوکاله... به تصور اینکه احراز مقام نمایندگی را با تثبت و رشوه می‌توان بدست آورده مبلغ دو هزار و پانصد تومان [شاید به پول امروزی ۰۰ میلیون تومان] به وسیله شخص دیگری برای آقای تیمورتاش وزیر دربار ارسال می‌دارد. آقای وزیر دربار بدلواً از این رویه و طرز فکر، فوق العاده متغیر و عصبانی شده و با تشدد و تغییر زیادی پول را برای صاحبش برمی‌گردانند. فردای آن روز فکر جدیدی برای ایشان پیدا می‌شود به این ترتیب: به شخصی که حامل وجهه مزبور بوده اطلاع میدهند که وجهه را بیاورید، قبول می‌کنم. شخص مزبور فردا صبح وجهه را با عجله تمام آورده تحويل می‌دهد، در همان ساعت بجای تلگرافی که بخيال آقای منتظر الوکاله باید برای کمک و مساعدت او مخابر

شود، تلگرافی حاضر بوده و به ایالت خراسان مخابره می‌شود. تقریباً به این مضمون: «ایالت خراسان... آقای... مبلغ دو هزار و پانصد تومان به عنوان رشویه برای من فرستاده است که نسبت به او کمک شود، این پول خیلی به موقع است که صرف تعمیر مقبره فردوسی که مبلغی کسر دارد بشود» (۸)

البته این مشتبه از خروار پولهایی است که بعنوان تحفه و هدیه و رشویه به جناب آقای تیمورتاش - وزیر دربار رضاخان - تقدیم می‌شد و ایشان نیز پولهای کم مبلغ را برای اثبات صداقت خویش چنین در بوق و کرنا بود که نای تبلیغات می‌انداخت والا جریان رشویه‌های ۹ هزار لیره‌ای از حاجی امین، داخل در این بوق و کرنا بود و بدین جهت نیز پس از روشدن، دستاویزی گردید که بخاطر آن تیمورتاش محکوم به پنج سال زندان و پرداخت ۹ هزار لیره و دویست هزار ریال جریمه شده و به زندان رفته و عاقبت با آمپول هوای تزریقی توسط پزشک احمدی به جایگاه از پیش تعین شده خود در آن جهان فرستاده شد.

مسئله ساختن مقبره برای فردوسی در اثر تبلیغات شوونیست‌های رضاخانی بقدرتی اوج گرفته بود که حتی کاربه چاپ «بلیط‌های بخت آزمایی» نیز کشید و بلیط‌هایی برای تکمیل ساختمان آرامگاه فردوسی چاپ گردید که بهای آن ده ریال و بزرگترین جایزه آن بیست هزار تومان بود که برنده آن نیز دونفر امنی! تبریزی بودند که به علی از پرداخت آن نیز خود داری شد! . یعنی پول ارمنی نصرانی (مسیحی) را نیز بالا کشیده و صرف مقبره فردوسی کردند!!

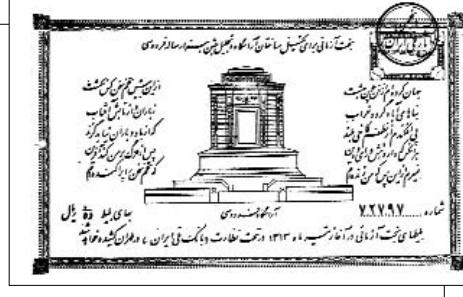
از مجموع یکصد و شصت هزار تومان حاصله هفتاد هزار تومان آن نیز برای مصرف مقبره فردوسی در نظر گرفته شد.

بالا خرمه مقبره فردوسی با پولهای حلال و حرام دولت و ملت و مسیحی و مسلمان!! که ابرو مه و خورشید و فلک را بکار گرفته بودند ساخته شد تا «رضاخان پالانی گرجی نژاد» در حالی که در عمرش تا آن زمان به سر قبر پدرش در حسن آباد تهران نرفته بود به مشهد رفته در روز ۲۰ مهر ۱۳۱۳ مطابق با ۱۹۳۶ میلادی قیچی طلا! را از روی سینی مرمری! برداشت و در حالیکه نشئه تریاک کشیده اش از و جناتش می‌بارید با شادی و شنگولی خاص نوار سه رنگ را بریده و آرامگاه فردوسی را افتتاح نماید. در حالیکه در زمان افتتاح مقبره، تیمورتاش، وزیر رشویه گیر رضاخان که آنهمه برای ساختن مقبره تلاش کرده بود یک سالی بود که توسط رضاخان کشته شده و اسدی نایب التولیه آستان قدس رضوی در انتظار مرگ بسرمی برده که بالاخره در تیر ماه ۱۳۱۴ (تابستان ۱۹۳۵) طبق حکم دادگاه نظامی به اعدام محکوم و چندی بعد به پیش دیگر بازیگران مقبره

ساز فرستاده شد.

اما سرنوشت آرتیست اصلی فیلم طولانی «وطن فروشان مقبره ساز» یعنی رضاخان گرجی نژاد تفاوتی با سایر بازیگران مقبره ساز نداشت:

بلیط‌های بخت آزمایی برای کمک به تکمیل آرامگاه فردوسی با جوايز مختلف چاپ گردید که برندۀ آنها ۲ نفر ارمنی تبریزی بودند!! که به علی از پرداخت آن نیز خود داری شد! یعنی پول ارمنی (نصرانی) را نیز بالا کشیده و صرف مقبره فردوسی کردند!

با ورود نیروهای انگلیسی و روسی از شمال و جنوب به ایران در جنگ جهانی دوم، انگلیس‌ها اعلام کردند همانطوری که شاه را آورده بودیم همانطور هم می‌بریم لذابه رضاخان دستور کوچ دادند. وقتی رضاخان به خود آمد که «فیلم!» تمام شده وقت خدا حافظی با صارم‌الدوله مسعود قاجار فرزند ظل السلطان در اصفهان بود. رضاخان در آخرین دیدار در حالیکه خود را به بغل صارم‌الدوله مسعود قاجار اندادخته بود با آه و حسرت

عاقبت مقبره فردوسی با رشوه‌های گرفته شده از مردم از سوی تیمور ناش وزیر دبار رضاخانی برپا گردید!! در حالی که در موقع افتتاح مقبره یک سالی بود که او بدست دیگر بازیگر مقبره ساز یعنی رضاخان کشته شده بود!!

از «گول خوردن!!» خود توسط انگلیسی‌ها و به «بازی»!! گرفته شدن توسط آنان باناله جان‌سوز گفته بود: «— مسعود! دیدی آخر مارا گول زندن» (۹)

البته جداشد مسعود نیز بگوید قربان در آخرن، بلکه از اول یعنی از همان زمانی که توسط اردشیر جی ریپورتر جاسوس انگلیسی و آیروساید زنرال انگلیسی به خدمت انگلیس‌ها درآمدی توراگول زده بودند. بالاخره در کرمان بود که «سیاهپوش فرمانده لشکر کرمان شریفیاب و مقدار دویست لول تریاک اعلای

ژنرال آیرون ساید شاه ایران!!

آیروساید ژنرال انگلیسی که رضاخان را به خدمت انگلیسها در آورد و او را پادشاه ایران و مامور برپایی مقبره فردوسی کرد. سفارت انگلیس از طریق گله داری به محمدرضا شاه پیام فرستاده بودند که: شاه فکر نکند پدرشان شاه بود: «شاه ژنرال آیرون ساید بود، [و] او (رشاشاه) یک دزد تاج و تخت بود (ظهورو سقوط سلطنت پهلوی، ارتشید فردوست، ج ۲ ص ۵۳)

ماهان کرمان را - که گویا از اداره اقتصاد گرفته بود - در یک جعبه لفافه پیچ به عنوان هدیه تقدیم کرد» (۱۰) رضا شاه نیز آن تریاک هارا با فریب مامورین گمرک ایرانی - انگلیسی در تحت عنوان «جعبه ای که خاک مقدس وطن را در خود دارد» !! به تبعیدگاه خود برد و در راه رسیدن به مقصد چندین ملوان را به خاک مقدس وطن آلوده ساخت. رضاخان در ساعت ۴/۵ بعد از نیمه شب دم در مستراح در تبعیدگاه جزیره زوهانسبورگ در افریقای جنوبی دچار سکته قلبی گردیده و در مرورخه چهارم مرداد ماه ۱۳۲۳ با مرگ خویش همچون سایر بازیگران مقبره سازیه جزای اعمال خود رسید و تاوان تحقیق (احمق گردانیدن) مردم را بدان صورت در حال «بی وطنی» پس داد. بعد از مرگ رضاخان چون اهالی ایران از ایشان به شدت متنفر بودند لذا تا آرام گردانیدن مردم و ... دوباره آنها جنازه این تریاکی، چند سالی در قاهره ماند که بعد از زمینه سازی های مختلف و اعطای لقب مسخره آمیز «رضا شاه کبیر بنیان گذار ایران نوین» به ایران منتقل ولی مقبره ایشان بعد از انقلاب اسلامی «مستراح عمومی» مردم تبدیل گردید.

رضاخان تریاکی در تبعید گاه خود در جزیره زوهانسبورگ !!

رضا شاه موقع تبعید دویست لول تریاک اعلای کرمان را در جعبه ای از سرهنگ سیاهپوش فرمانده لشکر کرمان گرفت و برای فریب مامورین ایرانی - انگلیسی گمرک مرزی اظهار داشت که در جعبه مقداری از خاک وطن را به خاطر آرامش روحی خود می برد. اود رحیم مسافرت چند ملوان انگلیسی را نیز به خاک وطن آلود کرد تا عاقبت در ساعت ۴/۵ بعد از نیمه شب مرداد ماه ۱۳۲۳ دم در مستراح سکته قلبی کرد و جنازه اش بعد از انتقال به ایران در بعد از انقلاب اسلامی به «مستراح عمومی» مردم تبدیل گردید.

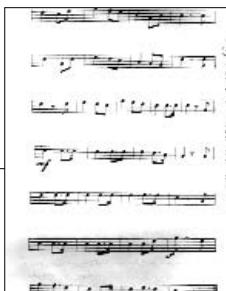
منابع و مأخذ

- ۱- مجمل فصیحی، تصحیح محمود فرخ، ج ۲، ص ۱۳۳ به نقل از شاهنامه آخرش خوش است، باستانی پاریزی، موسسه انتشارات عطائی، تهران، ۱۳۷۳، ص ۲۸۶
- ۲- سرچشمه‌های فردوسی‌شناسی، محمد امین ریاحی، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی (پژوهشگاه تهران، ۱۳۷۲، ص ۲۶۱)
- ۳- چهارمقاله، احمد بن عمر بن علی نظامی عروضی سمرقندی، در حدود سال ۵۵۰ هجری قمری، بااهتمام و تصحیح و مقدمه محمد قزوینی، کتابفروشی زوار، از روی چاپ ۱۳۲۷ ه. ق. قاهره، تهران، ص ۴۹
- ۴- ریاض السیاحه، قطب العارفین مولانا میرزا زین العابدین شیروانی، تصحیح و مقابله مرحوم اصغر حامد ربانی با مقدمه حسین بدرالدین، انتشارات سعدی، تهران، ص ۲۷۲
- ۵- یاداشت‌های ارباب کیخسرو شاهrix به نقل از شاهنامه آخرش خوش است، ص ۲۸۶
- ۶- از نطق عطاء الملک روحی، ۴ تیرماه ۱۳۰۹ به نقل از شاهنامه آخرش خوش است، ص ۲۸۹
- ۷- روزنامه اطلاعات، مورخه ۱۷ خرداد ۱۳۰۹، به نقل از شاهنامه ...، ص ۲۹۵
- ۸- همانجا، همان منبع، صص ۲۹۰ - ۲۸۹
- ۹- رضا شاه در آینه خاطرات، ص ۳۴۳، به نقل از شاهنامه ...، ص ۴۵۶
- ۱۰- مردادروز شماره ۱۶ مورخ ۱۳۲۳/۲/۲ به نقل از کتاب گذشته چراغ راه آینده به نقل از شاهنامه ... ص ۴۶۳

بیت مشهور «چو ایران نباشد تن من مباد...» جعلی است و از فردوسی نیست!!

کanal های مختلف تلویزیونی سلطنت طلبان و شاه پرستان ضد اسلام و اقوام هر روز در چند وعده «سرود میهنی» به اصطلاح «یا مرگ یا وطن» رامثل نقل و نبات از شبکه های خود پخش می کنند. این سرود مضحک و مسخره روز و روزگاری در زمان «رضاخان گرجی نژاد» و محمد رضا شاه انگلیس و امریکا پناه روزی چند مرتبه در مدارس کشور و پادگان های نظامی و رادیو - تلویزیون به اصطلاح ملی ایران پخش یا خوانده می شد تا همه رابه «عشق شاه» شرطی کنند!!.

امروزه تلویزیون های به اصطلاح اپوزیسیون شاهنشاهی هر روز با سوز و گداز مخصوص این به اصطلاح سرود ملی !! رادر لابلای برنامه های خود پخش کرده و می خواهند چنین القانمایند که از گوربه گورشدن آن دوبی وطنان «گرجی نژاد» (رضاخان و پسرش) ملت ایران یتیم شده است.

هر روز در چند وعده به اصطلاح سرود میهنی «یا مرگ یا وطن» مثل نقل و نبات از شبکه های تلویزیونی اپوزیسیون های شاه پرست آمریکا پخش می شود. این سرود مضحک و مسخره روز و روزگاری در زمان «رضاخان گرجی نژاد» و محمد رضا شاه انگلیس و امریکا پناه روزی چند مرتبه در مدارس کشور و پادگان های نظامی و رادیو - تلویزیون به اصطلاح ملی ایران پخش یا خوانده می شد تا همه رابه «عشق شاه» شرطی کنند!!.

در صورتی که اگر یتیم شدن بعضی از شاه پرستان مقرون به صحبت باشد دیگر اقوام نه تنها بازنده‌ی این انقلاب نبودند بلکه همگی تا حدودی برندۀ نیز بودند. مثلاً زمانی که حرف زدن به زبان ترکی در مدارس کشور جریمه چند تومانی در پی داشت و این سلسله «گرجی نژاد» به هر سوی «تاخت و تاز و حشیانه فرهنگی» می‌کردند بعد از سقوط آنها تا امروز گفته می‌شود که حدود بیست هزار عنوان کتاب و روزنامه و مجله به زبان ترکی و به زبان‌های سایر اقوام چاپ و منتشر شده است که هر جلد از این کتابها به مثابه تیری در چشم شاه پرستان است. لذا تا حدودی شاه پرستان حق دارند که دو دستی بر سر زده و کاه بردوش ریخته و مارش عزا از تلویزیونهای خود نواخته و در این «سوگواری فرهنگی» سرودی به خوانند که هربیت آن جعل و تحریف آشکار است. از جمله بیت مشهور:

چو ایران نباشد تن من مباد

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد

این سرود «ضد ملی» چنانچه در فوق ذکر گردید جهت «شرطی کردن» مردم ایران به «شاه پرستان» درست شده، و ساخته و پرداخته دانشکده افسری رضاخانی وارکان حرب (ستادکل ارتش) است که با آنهمه ادعای «اول دورم بولدورم» (می‌کشم و حالیشان می‌کنم) هایشان نتوانستند چند ساعتی در مقابل یک نیروی مهاجم خارجی بایستند و افسران تهرانی ارتش شاهنشاهی با دیدن یک کامیونی که کارگران شهرداری تهران را بعد از غروب آفتاب به محل کار خود می‌برد و کارگران بالباس فرم و بیل‌های روبه‌هوا در پشت کامیون نشسته و بیل‌هایشان در زیر نور غروب آفتاب برق می‌زدند آن بیل‌های را تفنگ و سرنیزه خیال کرده به گمان اینکه سربازان نیروهای مهاجم به تهران رسیده‌اند با پرداخت وجه کلان چادرهایی را از زنان کوچه و خیابان خریده و در سوراخ موش خزیدند. آنها چادرهایی را که روزی از سر زنان می‌کشیدند (در جریان کشف حجاب) روز دیگر بر سر خود کشیده در رفتند! فرار دسته جمعی افسران و عدم مقاومت مردم نشان داد که شاه پرستانی از ایده‌های منسخ بشری است.

به هر حال بیت مشهور این «سرود ملی!!» که می‌گوید:

چو ایران نباشد تن من مباد

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد

برخلاف تصور حضرات شاه پرستان و سلطنت طلب و پان ایرانیست از فردوسی نیست و کاملاً شعری من درآورده و بی اصل و نسب و جعلی است که از روی یک بیت دیگر فردوسی با دستکاری و جعل آشکار ساخته شده است.

متن سرود به اصطلاح میهنه یا مرگ یا وطن که
اشعار آنرا به ریش فردوسی بسته و خوانندگان آن
افسران قشون شاهنشاهی بودند که در شهریور
۱۳۲۰ چادرهای کشیده از سر زنان - در جریان
کشف حجاب - را بر سر خود کرده فرار کردند !!

«مجتبی مینوی» که خود از ارکان شوونیزم بود در نتیجه «عذاب وجدان ادبی» عاقبت در «نخستین جشنواره طوس» که در تیرماه ۲۵۳۴ شاهنشاهی (۱۳۵۴ شمسی) در مشهد برگزار شد مجبور به اعتراض به این شیادیهای ادبی گردیده و خطاب به پیروپاتال‌ها و مترسک‌های شرکت‌کننده در این به اصطلاح جشن !!
معترضاً گفتند:

«شعر:

چوایران نباشد تن من مباد

از فردوسی نیست. در تمام شاهنامه چنین بیتی نیست. وقتی کسی نمی‌دانم کی دلش خواسته است چنین بیتی بسازد و به فردوسی نسبت بدهد. به من می‌گویند این بیت در گرشاسب نامه اسدی است. نمی‌دانم و آنجا آن راندیده‌ام. تنها بیتی که در شاهنامه مطلبش شباhtی به این بیت دارد آنجاست که در داستان رستم و سهراب، هجیر به دست سهراب گرفتار است. [سهراب] او را به سر یک بلندی می‌آورد که مشرف به لشکرگاه ایرانیان است، خیمه‌هارا از دوری یک می‌بینند و سهراب هر سراپرده‌ای می‌پرسد از آن کیست و هجیر جواب می‌دهد، تا می‌رسد به سراپرده رستم. هجیر عمداً ابا می‌کند از اینکه به سهراب بگوید این خیمه رستم است با خود می‌اندیشد که اگر رستم به دست سهراب کشته شود کسی نخواهد بود که با این پهلوان مبارزه کند، ولی اگر من بدست سهراب کشته شوم آن همه پهلوانان هستند که انتقام مرا بگیرند:

چو گودرز و هفتاد پورگزین

نمباشد به ایران تن من مباد

گویا این بیت را برداشته‌اند و تغییر داده و آن بیت را از آن ساخته‌اند یا از کتاب دیگری آورده و به دامن

فردوسی انداخته‌اند. بندۀ وقتی می‌گوییم این شعر مال فردوسی نیست می‌گویند آقا تو وطن پرست نیستی [؟] (۱)

«ملک‌الشعرای بهار» نیز که خود روزی یکی از کسانی بود که آب به آسیاب آن دیکتانور بی‌سواد یعنی رضاخان گرجی نژاد می‌ریخت بعد از آگاهی از عمق فاجعه ملی به صف مخالفان رضاخان پیوست و از جعل و تحریف اشعار فردوسی از طرف دانشکده شاهنشاهی انتقاد کرد.

البته جناب «ملک‌الشعرای بهار» - که اهل مشهد بود - از روزی به فکر شعر و شاعری و اخذ تخلص «بهار» برای خود افتاد که «بهار شیروانی» - شاعر بزرگ آذربایجان - به قصد زیارت مرقد مطهر امام رضا(ع) وارد مشهد شد و در خانه پدر بهار سکونت اختیار کرد و بعد از چندی از بیماری فوت کرد و در روز وفاتش نیز دیوان اشعارش به سرقت رفت !! و بعد از سرقت دیوان اشعار مرحوم «بهار شیروانی» بناگاه جناب محمد تقی خراسانی یا ملک‌الشعرای بهار در عرصه ادبیات فارسی با تخلص «بهار» ظاهر گردید!!.

بهار در کتاب «فردوسی نامه» اش به همین بیت مشهور و جعلی و تحریف شده فردوسی ضمن اشاره‌ای می‌گوید: «راستی مصوع بدین بوم و بر زنده یک تن مباداً ز کجا پیدا شده؟ چه کسی این مصوع را براین قطعه افزوده؟ عجیب است که این شعر طوری در تهران شایع شده که در قائمه [پایه‌ی] مجسمه فردوسی هم نقای [کنده] گردیده و بر هر زبانی روان است» (۲)

به هر حال با عنایت به اینکه این بیت بشدت مشهور در هیچ کجا شاهنامه نیست لذا با صراحت می‌توان گفت که این بیت ساخته و پرداخته نایب ۲ سرشار افسر موزیک دانشکده افسری شاهنشاهی است و هیچ ربطی به فردوسی ندارد!

منابع و مأخذ

- ۱- فردوسی و ادبیات حماسی، مجموعه سخنرانیهای نخستین جشن طوس (مشهد - تیرماه ۱۳۹۴)، سروش، تهران، ۱۴۰۵، ص ۱۶۷
- ۲- ملکالشعرای بهار، فردوسی نامه، مرکزنشرسپهر، تهران، ۱۳۹۵، ص ۱۶۶

رستم - پهلوان آرمانی شاهنامه – یک جنایتکار جنگی است !!

از زمان اوج گیری تبلیغات شوونیستی «رژیم پهلوی» مبنی بر محور قراردادن شاهنامه در زندگی مردم تا به امروز، بعضی از به اصطلاح محققین و روشنفکران، شاهنامه و فردوسی را دستمایه‌ای برای کوییدن حقوق اولیه و انسانی ملل غیرفارس ایران قرارده‌اند. آنها بويژه بيش از همه بخش‌های شاهنامه، علاقه‌وارفری به «رستم بازيهای» آن دارند و تمام نوشتگاتشان پرازتعريف و تمجيد اين «جنایتکار جنگی» است. آنها درستایش و پرستش «رستم» بنابه باب روزبودن بعضی از مسائل جهانی - تا آنجا پیشفرته‌اند که رستم را «رستم صلح جوی» !! لقب داده و مقاله‌ی «و این رستم صلح جوی» را به رشته‌ی تحریر در آورده‌اند. نویسنده‌ی این مقاله رستم را «پهلوان اسطوره‌ای که نماینده آرمانهای ملت ایران است و فردوسی با تکیه بر روایات باستانی می‌کوشد از او انسانی بسازد که الگوی هر ایرانی باشد» (۱) می‌شناساند. ولی غافل از اینکه این «الگوی هر ایرانی» یک جنایتکار جنگی است. چه بعد از اینکه در جنگی افراصیاب - خاقان توران - راشکست می‌دهد و افراصیاب عقب نشینی می‌کند او به توران رفته و بر تخت افراصیاب می‌نشیند.

اهل توران هدیه‌ها برای ایشان آورده و اعلام تابعیت می‌کنند و رستم نیز صراحتاً به جانها ایشان امان

می دهد:

زدینار و زکوه رشا هوار	همه هدیه ها ساختند و نثار
زمین جز به فرمان تونس پریم	بگفتند ما بند و چاکریم
چودید آن روانه های بیدار شان	سپهبد بجان داد زنه هار شان

و «سپهبد رستم» بعد از گرفتن هدیه های مردم از قبیل دینار و گوهر و جواهرات به آنها زنهر یعنی بجانه ایشان امان می دهد. مدتی از آن ماجرامی گذرد تا اینکه روزی برادر رستم بنام زواره به او می گوید: «ما بدین سرزمین جز برای گرفتن انتقام نیامده ایم . چرا شمشیر در آنان نمی نهیم و اسیر شان نمی سازیم و تاراجشان نمی کنیم»(۲)

در شاهنامه از قول زواره آمده است:

یکی را برین بوم و بر شاد ماند	چرا باید این کشور آباد ماند
-------------------------------	-----------------------------

گویا آبادی کشور ترکان و شادابی مردم آن سامان چون خاری در چشم این به اصطلاح پهلوان بود که می خواست آنجارا ویران کند . رستم - که بنابر نوشته کتاب فریدونیان، ضحاکیان و مردمیان - فردی «پر خور و بی خرد» بود(۴) برخلاف اصول جوانمردی و وفای بعهد و برخلاف امان و زنهری که به مردم توران داده بود دست به «غارت و کشتار» زده و مردم بی دفاع را چنان سلاخی می کند که حتی پیر مردان و پیر زنان و بویژه زنان و کودکان نیز بدلستش «سر بریده» می شوند . او اموال مردم را غارت و خانه های آنان را به آتش کشیده می سوزاند.

در ترجمه عربی شاهنامه - که نزدیکترین ترجمه به زمان فردوسی است - در مورد فجایع و «جنایات جنگی رستم» آمده است: «در سراسر توران تامرزروم و سقلاب شهری نماند مگر این که در آن آتش زدند و دهی نماند جز این که تاراجش کردن و ویرانش نمودند . در هر جا پیرو جوان که دیدند کشتن و هرزن و کودک که یافتد به اسارت بردند»(۵)

در شاهنامه های موجود در مورد کشتار مردم بی دفاع و آمان داده شده از سوی رستم آمده است:

همه بوم و بر دست بر سر گرفت	همه غارت و کشتمن اندر گرفت
ندیدند یک مرز آباد و بوم	ز توران زمین تابه سقلاب روم
زن و کودک خرد کردن داسیر	همه سر بریدند برنا و پیر

برآمد زکشور سراسر دمار

این کشتارها و نابود کردنها و سربزینهای پیرمردان و پیرزنان و به اسارت گرفتن زنان و کودکان خرد!! از آن «جهان پهلوانی»!! است که بقول نویسنده مقاله «و این رستم صلح جوی»!! باید «الگوی هر ایرانی باشد»!! (۷)

حضرت علی (ع) رابا آنهمه صفات نیک کنار گذاشته، رستم پر خور و بی خرد و شرابخواره را الگوی هر ایرانی می‌کنند!!

جالب اینکه آتش زدن و سوزاندن شهرها از کارهای عادی رستم وسپاه ایران است چنانچه باز در جنگ دیگری فردوسی به صراحت می‌گوید که رستم «همه» شهرهای آباد ترکان را سوزاند:

همه شهرآباد اور اباسوخت جهانی ز آتش همه بر فروخت (۸)

البته و صد البته نيز اين «غارت ها» و «يغماگريها» و «جنایات جنگی» سرمشق والگوی پهلوانان ايراني است چه در جنگ مازندران نيز نظير چنين فجائع جنگی اتفاق افتاده بود و كيکاووس به گيودستور قتل عام مازندرانيان را چنین صادر كرده بود:

بروتادر شهر مازندران همی تابه شمشیر و گرزگران

هرآنکس که بینی زپیرو جوان !!
تنی کن که اوران باشد روان

دروه رچه آباد بینی بسوز !! شب آور همانجا که باشی بروز (۹)

همی کرد غارت همی سوخت شهر پیالود بر جای تریاک زهر و گیونیز- که گویارستم را- به توصیه نویسندهی مقاله «واین رستم صلح جوی»- الگوی خود قرارداده بود:

این کشтарها و نابود کردنها و سر بریدنها پیغمردان و پیرزنان و به اسارت گرفتن زنان و کودکان خرد !! از آن «جهان پهلوانی» !! است که بقول نویسنده مقاله «و این رستم صلح جوی» !! باید «الگوی هر ایرانی باشد» !! (۷) حضرت علی (ع) را بآئهمه صفات نیک کار گذاشته رستم پرخور و بی خرد و شرابخواره را الگوی هر ایرانی می کند !!

و این کشتار و غارت و جنایات جنگی به مدت یک هفته در مازندران ادامه می‌یابد:

چو یک هفته بگشت، ایرانیان زغارت گشادند یک یک میان (۱۰)

رستم بعلت جنگ طلبیها یش در شاهنامه اکثرا باصفت «رستم جنگجوی»!! معرفی می‌شود و این جنگ طلبی‌ها تا آنجا پیش می‌رود که پیشنهاد «آشتی جویانه» و «صلح طلبانه» پسر خود سهراب رانیز که بدون شناخت یکدیگر در مقابل همدیگر قرار گرفته‌اند رد می‌کند. سهراب به او پیشنهاد کرده بود از جنگ وستیز دست کشیده و در پیش خداوند پیمان بینندند که با هم دیگر جنگ نکنند:

به می‌تازه داریم روی دژم	نشینیم هردو به رامش بهم
دل از جنگ جستن پشیمان کنیم	به پیش جهاندار پیمان کنیم
توبا من بساز و بیارای بزم (۱۱)	بمان تاکس دیگر آید به رزم

یعنی هردو با هم در پیش خداوند پیمان بینندیم که با هم نجنگیم و توبگذار از طرف ایران شخص دیگری به جنگ من بیاید. ولی رستم در اثر این خصلت «جنگجویی و جنگ طلبی» هایش پیشنهاد صلح را رد می‌کند و ندانسته فرزند خویش سهراب را می‌کشد و نتیجه جنگ طلبی‌ها یش را لحق تعالی می‌گیرد و بدین ترتیب یک «جنایتکار جنگی» تمام عیاری می‌شود که جزا یش در دادگاه عدل الهی تعیین می‌گردد: کشنن فرزند بدست خویش و کشته شدن بدست برادر خویش و نابودی خاندانش بدست بهمن فرزند اسفندیار روئین تن که دست پروردگری خودش است تا بداند:

این جهان کوه است و فعل ماندا باز می‌آید نداها را صدا

منابع و مأخذ

- ۱- چیستا، سال شانزدهم، شماره ۴ و ۵ شماره ردیف ۱۵۴ و ۱۵۵ اردی و بهمن ۱۳۷۷، مقاله مهدی وزیری با نام «و این رستم صلح جوی» ص ۳۷۵
- ۲- بنداری، فتح بن علی، شاهنامه فردوسی تحریر عربی، ترجمه آمین، عبدالمحمد، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، تهران، ۱۳۸۰، ص ۱۵۹
- ۳- عباسی، محمد، شاهنامه فردوسی، انتشارات فتحی رازی، چاپ چهارم، تهران، ۱۳۷۳، جلد اول، ص ۱۳۰
- ۴- جوادی، جواد، فریدونیان، ضحاکیان و مردمیان، ناشر مولف، تهران، زمستان ۱۳۷۰، ص ۱۳
- ۵- بنداری، ص ۱۶۰ - ۱۵۹
- ۶- عباسی، جلد اول، ص ۱۳۰
- ۷- چیستا، همانجا، همان صفحه
- ۸- عباسی، جلد دوم، ص ۱۹۱
- ۹- عباسی، جلد اول، ص ۶۲
- ۱۰- همانجا، همان صفحه
- ۱۱- همانجا، ص ۹۴

بیت مشهور

«همه سر به سر تن به کشتن دهیم / از آن به که کشور به دشمن دهیم»
حاکی از وطن پرستی ترکان است نه ایرانیان !!

روز و روزگاری در زمان رسیدن به «دروازه‌های تمدن بزرگ» برای «شرطی کردن» سربازان در پادگان‌ها
و دانش آموزان در مدارس «سرود میهنی» را هر صبح و شام پخش می‌کردند که یکی از ایات آن بیت
مشهوری از فردوسی به قرار ذیل بود:

از آن به که کشور به دشمن دهیم   همه سر به سر تن به کشتن دهیم

این بیت بسیار مشهور در کنار ایات:

پر از مهر شاه است ماراروان   بدین کار داریم شاهات وان

شهما مهر توکیش و آئین ماست   پرستیدن نام تو دین ماست

که جاوید باد اسر تاجدار   خجسته براو گردش روزگار

یک مضمون شدید «شاه پرستی» در تحت رهبری «شاهنشاه» را القامی کرد که مقام رهبریت شاه را تحد
«ظل الهی» (سایه خدایی) بالا می‌برد و مضمون مصعّب «چه فرمان یزدان، چه فرمان شاه» را برای شنونده

القامی کرد.

این به اصطلاح «سرود میهنه» بعد از سقوط «سلسله پالانی» (پهلوی) (۱) و فرار شاه خائن، به سرود ملی کanal های تلویزیونی شاه پرستان آمریکایی تبدیل شد و از بدoto تاسیس این کanal ها هراز چندگاهی این سرود میهنه در چند نوبت بجا و بیجا پخش می شود غافل از اینکه بیت بی نهایت مشهور این «سرود میهنه ایرانیان شاه پرست!» از زبان ترکان توران بر علیه «ایرانیان» است و حضرات ندانسته بیتی را که از زبان ترکان و از روی وطن پرستی آنان بر «ضد کشور ایران» اظهار شده مایه فخر و مبارفات خود می دانند!! که به خاطر همین بلاحت می توان جایزه بین المللی «نوبل سفاهت» به ایشان عطا کرد.

برای اطلاع خوانندگان عزیز عرض می شود که بیت بی نهایت مشهور «همه سربه سرتن به کشن دهیم / از آن به که کشور به دشمن دهیم» از زبان جنگجویان و دلاوران ترک در خطاب به خاقان بزرگ شان افراسیاب است که می خواهند او را تشویق نمایند تا به ایران حمله نماید و ماجراجی آن چنین است: افراسیاب بعد از رزم شنگل، ساوه، گهارگهانی و گرفتار شدن خاقان به دست رستم از وضع موجود نگران گردیده و این نگرانی خود را بالشکریان خویش در میان می گذارد.

لشکریان شجاع ترک او را به جنگ با رستم و ایرانیان تشویق کرده و از سلاح ها و سواران و مردان جنگی و شجاع توران سخن به میان می آورند:

که چندین سراز جنگ رستم متاب	چنین گفت لشکر به افراسیاب
همی موج خون اندر آری به ماه	تو آنی که از خاک آوردگاه
دل از کار رستم چه داری به رنج	سلیحست بسیار و مردان و گنج
نگه کن برین نامداران نو	ز جنگ سواران تو غمگین مشو
اگر چه دلیر است، هم یک تن است	چنان دان که رستم هم از آهن است
تو بالشکری چاره‌ی او بساز	سخنهای کوتاه ازو شد دراز
از آن پس زشاه وزایران چه باک	سر او زابراندراور به خاک
به ایران نه بوم و نه شاخ درخت	نه کیخسرو آباد ماند نه تخت
جوانان شایسته کارزار	نگه کن بدین لشکر نامدار
زن و کودک خرد و فرزند خویش	ز بهربرو بوم و پیوند خویش

همه سربه سرتن به دشمن دهیم

از آن به که کشور به دشمن دهیم (۲)

پس چنانچه از اشعار خود شاهنامه فردوسی بر می‌آید حضرات شاه پرستان زیرنا (سرنا) را از سرگشاد آن می‌زنند و خبرندازند که یک «ایده ضد ایرانی» را که دشمنان ایران در دفاع ازوطن خویش اظهار کرده‌اند از سر جهل و ندانی منتبه به خود نموده و بدتر اینکه آن رادر «سرود میهنه!!» خویش نیز گنجانیده‌اند. سرودی که در هیچ کشوری از کشورهای دنیا نظری و همانندی ندارد چه آوردن فکر و ایده دشمنان در سرود میهنه! آنهم به این صورت در حقیقت «نقض غرض» است واقعاً و قاہت و سفاهت وبالاتراز آن جهالت می‌خواهد که گویا حضرات حائز چنان شرایطی هستند.

منابع و مأخذ

- ۱- مرگ در مرداب، خاطراتی از روزهای تبعید رضا شاه، تدوین ابراهیم حسن بیگی، موسسه فرهنگی مدرسه برahan، چاپ دوم، تهران، ۱۳۸۲، ص ۹
- ۲- شاهنامه فردوسی، تصحیح محمد عباسی، انتشارات فخر رازی، جلد دوم، چاپ چهارم، تهران، ۱۳۷۳ ص ۱۸۸ و نیز شاهنامه فردوسی، تصحیح ژول مول، جلد سوم، چاپ پنجم، انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی (شرکت سهامی)، تهران، ۱۳۷۰، ص ۷۵۸ ابیات ۱۱۴ - ۱۱۲

چراکیخسرو (فردوسی) «قضیه حمار» را نمی‌دانست؟!

«قضیه حمار» یا «قضیه خر» می‌گوید: کوتاهترین فاصله بین دو نقطه خط راست است. در اثبات این قضیه آمده است که دیوار کوتاهی بین الاغ و یونجه کشیده واژد و طرف دیوار را چند متر امتداد دادند. انتظار می‌رفت خربعت نادانی چند متر طول دیوار را طی کرده یونجه را بردارد ولی چنان اتفاقی نمی‌افتد و الاغ سر از بالای دیوار به آن طرف برده یونجه را از پشت دیوار برداشته می‌خورد. بدین ترتیب بر علمای ریاضی ثابت می‌شود که حتی الاغ با تمام کم فکر یهایش برای رسیدن به یک نقطه کوتاهترین فاصله را طی می‌کند.

با اینکه همین «قضیه حمار» را «حمار» به خوبی می‌داند ولی تعجب است که پادشاه افسانوی و به اصطلاح خردمند ایران باستان یعنی کیخسرو نو کیکاووس کیانی نمی‌داند و برای تعقیب افراسیاب که از کوههای البرزو دریای خزر عازم گنگ دژ در خوارزم است او را از طریق «دریای عمان»!! و از طریق «آبهای جنوب»!! تعقیب می‌کند و بدین ترتیب یک «تام و جری» (موش و گربه) بازی کامل راه می‌اندازد که آنسرش ناپیداست.

ماجرا چنین است که در آخرین جنگ ایران و توران پس از اینکه طبق روای معمول شاهنامه ترکها شکست می‌خورند!! افراسیاب از طریق کوههای البرزو سواحل جنوبی دریای خزر به طرف خوارزم عقب نشینی

می‌کند و جناب کیخسرو تصمیم به تعقیب او می‌گیرد. منتهی کیخسرو عوض اینکه در این تعقیب کوتاهترین فاصله را بین خود و خوارزم انتخاب کند دست به یک «خل بازی» عجیبی می‌زند و تصمیم می‌گیرد که افراسیاب را از طریق مکران (در جنوب کرمان) با هزاران کشتی تعقیب کند!!

این تعقیب چنان دور از واقعیت است که پروفسور دکتر «ثئودور نولدکه» شرق شناس آلمانی در کتاب «حمسه ملی ایران» به ناچار معتبر می‌شود که فردوسی «بکلی عاری از اطلاعات دریایی و شاید هم بتوان گفت اطلاعات کشتی رانی [است] ... چند مورد راجع به مسافت دریایی [هم] به کلی غیرقابل تصور بوده و در آن مطالب بخطاب بیان می‌شود»(۱)

فردوسی در مورد این مسافت دریایی «ناوگان شاهنشاهی» می‌گوید که هفت ماه طول می‌کشد که سپاه ایران از طریق دریای مکران به گنك دژ در خوارزم برسند و در طی این راه در دریاهای سرراه، شیر و گاو و مردمی با موهای بلند چون کمند و مردمی که دارای موهای همچون گاو میش بودند و دودست آنها از پشت برآمده بود و افرادی با تن های ماهی و سرهای پلنگ و .... می بینند. فردوسی برای «مزه ریزی» هرچه بیشتر در مورد دیدنیهای دریاهای سرراه می سراید:

نمودی بانگشت هریک به شاه	شگفت اندر آن آب مانده سپاه
همی داشتی گاو با شیر تاو	باب اندر و نشیر دیدند و گاو
همه تن پراز پشم چون گوسفند	همان مردم و مویها چون کمند
دو دست از پس پشت بد پای پیش	گروهی سران چون سرگاو میش
همه آب از اینها بدی یکسره	یکی را سر خوک و تن چون بره
یکی سرچوگور و تنش چون نهنگ	یک تن چو ماهی و سرچون پلنگ
که بادی نکرد اندر ایشان نگاه(۲)	گذشتند بر آب در هفت ماه

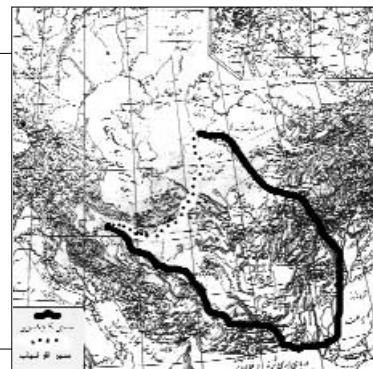
حال این دریا و این حیوانات و انسانات!! عجیب و غریب «گاؤسر» و «خوک سر» و «گورخرسر» در فاصله بین ایران و پاکستان و ازبکستان در کجا مسکن داشتند و اصلا این دریا در کجای جغرافیای منطقه جای می‌گیرند والله اعلم بالحقایق الامور. چون برای رسیدن به خوارزم که در ازبکستان واقع است باید از پاکستان و افغانستان و ترکمنستان گذشت و رود یا آبراهی که بتواند از کوههای سربه فلک کشیده پامیرو سلیمان و هندوکش و صحراهای قزل قوم و قره قوم یک ناوگان دریایی دارای ده هزار کشتی را بتوان عبور

بدهد وجود ندارد مگر اینکه مثل سلطان محمد فاتح کشتی ها را ز بالای کوه ها عبور بدنهند که حداقل ۷-

۸ کشتی بیشتر نمی شود عبور داد آنهم برای یک مسافت کوتاه !

بعضی از فردوسی شناسان و شاهنامه شناسان که در مورد این مسافت دریایی و تعقیب و گریز کیخسروی در گل مانده اند از آنجایی که به مصداق «الغريق يتعلق بكل الحشيش» (فرد غرق شده دست به هر خس و خاشاکی می زند) در صدد توجیه این مسافت غیر معقول درآمده و سخنان صناریک غاز مجبور ند بفرمایند، چنانچه «هادی حسن» یکی از به اصطلاح پروفسورهای هندی - که گوشه چشمی نیز به پارسیان هند دارد - در جواب «نولدکه» که ایراد فوق الذکر را برای این مسافت دریایی می گیرد چنین افاضه کلام می فرماید که حل این مسئله زمانی آسان می شود که با فردوسی «هم عقیده !!» شویم که تمام دریاها و دریاچه ها و رودهای دنیا از قبیل نیل و ارس و جیحون و سیحون باهم ارتباط دارند !! یعنی برای حل یک مشکل «جغرافیایی» که از ندانستن «قضیه حمار» حاصل گردیده باید انسان خود را به «حماری» زده و با جناب فردوسی «هم عقیده !!» گردد که تمام رودها و آبهای جهان باهم «ارتباط» دارند لذا از رود نیل با یک ناوگان جنگی می شود به ارس رفت !! یادش بخیر آن زندانی که در زمان شاه شاهنامه پرست در دادگاه نظامی محکوم به جاسوسی برای شوروی محکوم شده بود و دلیل اتهامش نیز این بود که به روس هایی که هر ماه یک بار بازی دریایی از طریق دریای خزر به دریاچه ارومیه می آمدند اطلاعات رد و بدل می کرد !!

کیخسرو پادشاه ایران برای تعقیب افراسیاب که از پایین کوههای البرز و سواحل جنوبی دریای خزر عازم گشته در خوارزم بود او را از طریق «دریای عمان» !! و از طریق «آبهای جنوب» تعقیب می کند !! و بدین ترتیب یک «تام و جری» (موش و گربه) بازی کامل راه می اندازد که آنسرش ناپیداست.

به «توجیه» بی ربط و کودکانه پروفسور دکتر «هادی حسن» توجه فرمائید:

«حل این موضوع زمانی آسان می شود که در این مورد با فردوسی هم عقیده باشیم که ایران اقلیم مرکزی

است و هفت اقلیم که زمین را تشکیل میدهند در اطراف آن هستند و پیرامون آنها اقیانوس گسترده شده است و اینکه رودهای سند، جیحون، ارس، سیحون، تنگه بوسفور، دریای مرمره، داردانل، رود نیل و اقیانوس هند همگی آبها، دریاها، رودها، و دریاچه‌ها و خلیج‌هایی هستند که با هم ارتباط دارند[!!] بنابراین برای عبور از دریایی به دریایی که در اطراف ایران محیط هستند از هیچ کجای سرزمین ایران اشکالی وجود ندارد»[!!][۳]

گویا به پیروی از فردوسی بود که حضرات فردوسی شناس معتقد بودند تمام دریاها و دریاچه‌های جهان با هم ارتباط دارند!! لذا در دادگاه نظامی فردی بنام «جوانمرد قاضی» از اهالی آذربایجان را متهم به جاسوسی برای شوروی کرده و می‌گفتند که ایشان از طریق «زیردریایی شوروی» که هر ماه از دریای خزر به دریاچه ارومیه می‌آمد به آنها اطلاعات ردمی کرد!!

این توجیه کودکانه به آن می‌ماند که بگوییم چون فردوسی «معتقد»! است که تمام کوههای جهان با هم ارتباط دارند لذا اگر کسی از کوههای «آند» آمریکا حرکت کند و بخواهد به ایران بیاید می‌توان جلو اوراد را کوههای «البرز» گرفت!! این فرمایشات فردوسی - اگر مربوط به فردوسی باشد نه جناب پروفسور هادی حسن!! - بقدرتی مسخره است که فردی بنام «احمد اقتداری» نویسنده کتاب «از دریای پارس تا دریای چین» - که از قضا «خلیج همیشه فارس شناس»!! نیز هست آنرا به خیال خود رد کرده و خواسته توجیه منطقی تری برای این فرمایشات فردوسی بیابد ولی خود توجیه بدتر از «هادی حسن» آورده و با زبان بی‌زبانی می‌فرماید که کیخسرو «قضیه حمار» را نمی‌دانست. او می‌گوید:

«بدرستی [!!] [کیخسرو] راه رسیدن به خوارزم و گنج دژ را در حالی که در حوالی البرز کوه بدنیال افراسیاب تا ساحل دریای مازندران تاخته است از راه سیستان و مکران انتخاب کرده است [!!]...[و] از راه دریای مکران یعنی سواحل بین چابهار و پساپندر و خلیج گواتر امروزین به سوی عمان و سند رهسپار می‌شود[!!] و در حوالی بندر سورت کنونی یا نقطه‌ای در کرانه سند فرود می‌آید و از راه دامنه‌های هندوکش و کوههای همسایه گرگان [!!] و خیوه [!!] به خوارزم [!!] فرود آید و به گنج برسد و بدیهی است که منطقاً

بايد همين راه را براي بازگشت به ايران انتخاب کند، تا دچار سرنوشت سپاهيان تلف شده در بیانهای اقصای غور و ریگستانهای تركستان و دشت قبحان [قبچاق!!] نشود بعلاوه از کشته های خود که تا بندرهای سند آمده اند و لنگر انداخته اند استفاده کند [!!] هیچ جای اين مسافرت نه غير عملی و نه غير معقول بنظر نمي آيد [!!] حتی تاروزگار مانيز اين سفرها ادامه داشته است [!!] «(۴)

اولاً: کجا این تعقیب‌ها اصلاً معقول است و امروزه کدام ناوگان دریایی از طریق ایران و پاکستان و افغانستان و تاجیکستان به ازبکستان می‌رود و از چه طریقی این ناوگانها می‌روند؟!

ثانیاً: اگر مسافرت دریا بی کیخسرو از بندر گواتر تا بندر سورت یا کراچی پاکستان باشد که هفت ماه طول نمی کشد و دریا و رودهای اطراف پاکستان چنان حیوانات و انسانات!! با مزه و بی مزه ندارد.

ثالثاً: اگر قرار باشد برای تعقیب افراسیاب که از کوههای البرزو دریای خزر گذشته و به خوارزم رفته اول به جنوب رفته و بعد از مکران از طریق بندرهای گواترو چابهار به بندر سورت یا کراچی و از طریق آنجا به کوهپایه‌های پامیر و هندوکش رفته و از آنجا پیاده بسوی خوارزم حرکت کنند در حقیقت اجرای یک دور کامل حرف L است یعنی عوض اینکه مستقیماً یک راست فاصله دونقطه سرحرف L را طی کنند فاصله نعل اسبی شکل را طی کرده‌اند و این نشان می‌دهد که کیخسرو «قضیه حمار» رانمی دانسته والا بهترین راه برای تعقیب افراسیاب همان طریقی بود که افراسیاب رفته بود، تانیازی به اینهمه «توجیه بافی کودکانه» نیاشد.

رابعاً: طریق برگشت نیز برخلاف نظر جناب «احمد اقتداری» است که می فرماید «بديهی است که منطقاً بايد راه بازگشت نیز همان راه رفته باشد». چون فردوسی آنها را از خوارزم به چاچ واز آنجا به بلخ و طالقان و مرورود و نشابور و دامغان وری و بغداد سوق می دهد و از آنجاست که به پارس پیش کیکاووس می برد تا به جناب احمد اقتداری نشان دهد که منطق در قاموس شاهنامه چیزی است که در عقول دانشمندان نمی گنجد!! ببینید فردوسی راه برگشت را که از نظر اقتداری «منطقاً» باید همان راه رفته باشد چگونه از راه «غير منطقی» بیان می کند و انگارنه انگارکه ده هزار کشتی در بنادر آنچنانی گذارده است و تکلیف آنها

بیاویخت تاج از بر تخت عاج

بیامد بدین همنشان تابه چاچ

ز لشکر زمین شد همی ناپدید	وز آن جا بشهر بخارا کشید
چشیده زگیتی بسی شورو تلخ	ز جیحون گذر کرد برسوی بلخ
جهان پرشد از ناله‌ی نای و رود	سوی طالقان آمد و مرو رود
بیاورد پیلان و گنج و سپاه	وز آن سو براه نشابور شاه
همه راه ز رو درم گسترد	وز آن جاسوی دامغان برکشید
همه راه با آرامش و رود و می	سر هفته را کرد آهنگ ری
سوم هفته آهنگ بغداد کرد	دو هفته ببخشید و هم داد کرد
سوی پارس نزدیک کاووس کی (۵)	هیونان فرستاد چندی زری

البته این اولین لشکرکشی از نوع «کمدی کلاسیک های شاهنامه‌ای» نیست چه برای رفتن به یمن نیز که در جنوب عربستان سعودی واقع شده است جناب کیکاووس پادشاه ایران اول یک دور قمری در «شمال شرقی» می‌زند و بعد از رفتن به «چین» و «توران» از «یمن» سردمی آورد!!

در شاهنامه فردوسی در ذیل عنوان «رزم کردن کاووس با شاه هاماواران» (یمن) آمده است:
از ایران بشد تا بوران و چین
گذر کرد از آن پس به مکران زمین !!
زمکران شد آراسته تازره
میانه‌اندیدند بند و گره (۶)

وبعد:

بدست چپش مصری و ببراست	رهش در میانه بدان سود راست
به پیش اندرون شهر هاماواران	به پیش اندرون شهر هاماواران (۷)

یعنی جناب کیکاووس برای رفتن به عربستان یک خیز کامل به سوی چین و توران برد اشته و بعد از یک دور قمری در شمال شرق تازه یادش می‌افتد که عوضی آمده و باید با «شاه هاماواران» بجنگد نه با خاقان چین و توران !! و تازه روشن هم نمی‌شود که افراسیاب با آن قدر قدرتی و چین با آن قوی شوکتی در مقابلش چه کردند و جناب کیکاووس چگونه به آسانی یک قدم زدن در پارک «نظمی گنجوی تبریز» به کشورهای دشمن به آن آسانی و بی خیالی وارد و خارج می‌شود. البته شاید روزی یک توجیه‌گری نیز بعداً پیدا شده و «اثبات» فرمایند که افراسیاب و خاقان چین «باما دور» (گوجه فرنگی) تشریف داشتند و کیکاووس - پادشاه افسانوی ایران - هر وقت می‌خواست به مرغزارها و باغات ترکها رفته و یک دهن «کوچه باغی»

خوانده برجرد !!

به هر حال تا «قضیه حمار» از سوی فردوسی و کیخسرو حل نشود آنها برای رفتن به شمال اول به جنوب و برای رفتن به جنوب اول به شمال شرق خواهند رفت و کسی نیز جلو دار این حرکات غیر منطقی نمی‌تواند باشد چون گویا فردوسی و شاهنامه در ایران برای بعضی‌ها در حکم «تابو» است !!

منابع و مأخذ

- ۱ - حماسه ملی ایران، تئودور نولدکه - ترجمه بزرگ علوی، به مناسبت برگزاری کنگره جهانی فردوسی، با مقدمه سعید نفیسی، مرکز نشر سپهر و نشر جامی، ۱۳۶۹، ص ۱۱۷
- ۲ - شاهنامه حکیم ابوالقاسم فردوسی بر اساس نسخ معترض و معروف جهان، محمد عباسی، کتابفروشی فخر رازی، چاپ چهارم، تهران، ۱۳۷۳، جلد دوم، ص ۲۵۱
- ۳ - از دریای پارس تادریایی چین، احمد اقتداری، انتشارات شرکت تحقیق و انتشارات مسائل حمل و نقل ایران، چاپ اول، تهران، ۱۳۶۴، ص ۱۰۲
- ۴ - همانجا، ص ۱۰۳
- ۵ - شاهنامه فردوسی، جلد دوم، ص ۲۵۳-۲۵۲
- ۶ - شاهنامه فردوسی، جلد اول، ص ۷۱
- ۷ - همانجا، ص ۷۲ و دریای پارس، ص ۹۲

بیت مشهور

«بسی رنج بدم در این سال سی / عجم زنده کردم بدین پارسی
جعلی است واز فردوسی نیست !!»

در مورد مدت سایش شاهنامه از سوی فردوسی اقوال گوناگونی از ۳۵ سال و ۳۰ سال و ۲۵ سال تا ۶ سال وجود دارد. اما در مقدمه قدیمی ترین نسخه دستنویس شاهنامه که دارای مورخه ۶۷۵ هجری قمری بوده و در موزه بریتانیا نگهداری می شود و احتمالاً از روی نسخ قرن پنجم واوایل قرن ششم استنساخ شده و متنضم دیباچه کهن شاهنامه منتشر ابو منصوری است، این مدت به صراحت شش سال قید گردیده و آمده است که: «فردوسی شاهنامه را به نظم می آورد، تا به مدت شش سال تمام کرد» (۱) اما بعضی از شاهپرستان که عوض «اسلام» زبان «فارسی» را محور اتحاد و اتفاق ملل ایران می دانند!! به زور سمبه هم که شده با اغراق در مدت سایش شاهنامه و نیز تاکید بیش از حد بر محتوای افسانه ای آن می خواهند شاهنامه را اساس و پایه ای «استقلال ایران !!» معرفی کرده و فردوسی را زنده کننده عجم !! بشناسند لذا در مورد زبان فارسی و رابطه آن با استقلال کشور می گویند: «چون فردوسی بود که این زبان را زنده کرده و چون زبان فردوسی و شعرا و نویسندهای دیگر ایران وجه جامع ایرانیان است [!!] پس شاهنامه

فردوسی اساس و پایه‌ی استقلال ایران است [!!] ... و براین استدلال خود قول فردوسی را شاهد می‌آورند که «عجم زنده کردم بدین پارسی» و آن را قبول دارند و چنین تفسیر می‌کنند که او (فردوسی) باعث این شد که کشور ایران از تسلط بیگانگان رهایی یابد و کشوری مستقل گردد» (۲)

در صورتیکه قبل از سروده شدن شاهنامه و محور قرار گرفتن زبان فارسی برای پایه استقلال کشور، در ایران چند سلسله نیم بند و دست نشانده و حکومت محلی بنام طاهریان و سامانیان و صفاریان بوجود آمده بود ولی بعد از سروده شدن شاهنامه و محور قرار گرفتن زبان فارسی برای پایه استقلال کشور!! اقوام ترک و مغول از توران سرازیر گردیده و سلسله‌های سلجوقیان، اتابکان، خوارزمشاهیان، چوپانیان، تیموریان، آق قویونلو (گوسفند سفیدان)، قره قویونلو (گوسفند سیاهان)، صفویه، افشاریه و قاجاریه را تشکیل دادند و در یک کلام اگر قبلًا خاقانان بزرگ ترک مثل افراسیاب بر ایران حکومت می‌کردند بعد از سروده شدن شاهنامه و محور قرار گرفتن زبان فارسی برای پایه استقلال کشور هم چوپانان و هم گوسفند سیاهان و گوسفند سفیدان ترک بر ایران حکومت کردند!!

به هر حال «مهدی قریب» نیز در کتاب خودش «بازخوانی شاهنامه تاملی در زمان و اندیشه فردوسی»، براین «رنج سی ساله» فردوسی تاکید کرده و متأسف است که «اسدی توسي سراینده منظومة بالتبه قابل توجه گرشاسب نامه در نیمه قرن پنجم هجری و نظامی گنجوی شاعر خمسه در قرن ششم هجری با همه وقوف و آگاهی، چنانکه از آثارشان بر می‌آید، با هیچیک از درگیریهای تضادهای سی ساله» [!!] فردوسی در مسیر خلق شاهنامه، همدل و آشنا نبودند [!!] (۳)

این تاکیدهای شاهپرستان بر «رنج سی ساله» و «زنده کردن عجم بدین پارسی» درحالیست که این بیت در نسخه کهن معروف مورخ ۶۷۵ موزه لندن و نیز در ۱۱ نسخه از ۱۲ نسخه عکسی نگه داری شده در «بنیاد شاهنامه» درج نشده و بعلاوه در شاهنامه‌های چاپ ترتر ماکان و بروخیم و مسکونیز نیامده است (۴) جالب اینجاست که در «ترجمه بنداری» از شاهنامه به زبان عربی نیز که نزدیک ترین ترجمه به زمان فردوسی است و بین سالهای ۶۲۰ – ۶۲۴ ق انجام گرفته و به الملك المعظم ایوبی تقدیم شده است از «زمان معین» برای سرایش شاهنامه سخن به میان نیامده است. بنداری به صراحت می‌نویسد: «فردوسی سراینده کتابی که کتاب ما ترجمه آن است گوید که از اخبار پادشاهان ایران هر چه به دست افتاد به نظم در

قبل از سروده شدن شاهنامه چند سلسله نیم بند و دست نشانده و حکومت محلی بنام طاهریان و سامانیان و صفاریان در ایران بوجود آمده بود ولی بعد از سروده شدن شاهنامه و محور قرار گرفتن زبان فارسی برای پایه استقلال کشور!! اقوام ترک و مغول از توران سرازیر گردیده و سلسله های سلجوقیان، اتابکان، خوارزمشاهیان، چوپانیان، تیموریان، آق قویونلو (گوسفند سفیدان)، قره قویونلو (گوسفند سیاهان)، صفویه، افشاریه و قاجاریه را تشکیل دادند و در یک کلام اگر قبل از ترقه بزرگ ترک مثل افاسیاب بر ایران حکومت می کردند بعد از سروده شدن شاهنامه و محور قرار گرفتن زبان فارسی برای پایه استقلال کشور هم چوپانان وهم گوسفند سیاهان و گوسفند سفیدان ترک بر ایران حکومت کردند!!

آوردم و در رشتہ بیان کشیدم. من با این کتاب، پادشاهان پیشین و کهن را که سالیان دراز بر آنان گذشته بود و در پرده فراموشی پیچیده شده بود زنده ساختم ... راستی را که در نظم این کتاب چه رنج‌ها کشیده‌ام و شرنگ چه غصه‌ها چشیده‌ام.» (۵)

از این سند به خوبی بر می‌آید که فردوسی از «رنج‌های کشیده» در شاهنامه سخن به میان آورده و اشاره‌ای به سالهای سرایش آن نکرده است و این نشان می‌دهد که ذکر «سی سال» و بقیه قضایا الحاقی و به قصد بزرگ جلوه دادن «رنجهای فردوسی» جعل شده است. تکرار این بیت بیمزه جعلی به جایی رسیده که داد بعضی محققین رانیزد راورده است. «جلیل دوستخواه» در مقاله‌ای در نقد و نفی همین بیت می‌نویسد: «هرگاه کسی همین امروز در یک نظر خواهی همگانی، از فارسی زیانان بپرسد که بیت مشهور «بسی رنج بردم بدین (در بن) سال سی / عجم زنده کردم بدین پارسی» از کیست بی گمان، نزدیک به همه نظر پرسیدگان - خواه با سواد، خواه بی سواد - که زمانی این بیت رادر جایی خوانده و یا از کسی شنیده‌اند، پاسخ خواهند داد که: «از فردوسی است، مگر شک هم دارید» امامن یکی خواهم گفت: بله، شک دارم (و چه جور هم!)، زیرا پژوهش دقیق و روشنمند، نشان می‌دهد که این بیت - با همه شهرت گسترشده‌اش - به احتمال نزدیک به یقین، از فردوسی نیست و سراینده دیگری آن را از زبان وی و به پیروی ازین بیت او «من این نامه فرخ گرفتم به فال / همی رنج بردم به بسیار سال!» گفته و بر دستنوشتی از شاهنامه افزوده و سپس به

دستنوشت‌های دیگر راه یافته و در جاهای دیگر هم (به فراوانی) آورده شده و پیشانی نوشت گفتارهای پر شور ملی - میهنی قرار گرفته است»^(۶)

بدین ترتیب معلوم می‌شود جعلی بودن این بیت بقدری شور بوده که صدای خیلی هارادر آورده و آنها را وادار به نفی و رد آن کرده است.

منابع و مأخذ

- ۱- ریاحی، محمد امین، سرچشمه‌های فردوسی شناسی، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی (پژوهشگاه)، تهران، ۱۳۷۲، ص ۴۶
- ۲- مینوی، مجتبی (استاد دانشگاه)، فردوسی و شعر او، انتشارات توسعه، طهران، تیرماه ۱۳۴۶، صص ۲۲-۲۳
- ۳- قریب، مهدی، بازخوانی شاهنامه، تاملی در زمان و اندیشه فردوسی، انتشارات توسعه، زمستان ۱۳۶۹، تهران، ص ۲۱۸
- ۴- ریاحی، محمد امین، ص ۲۸
- ۵- بنداری، فتح بن علی اصفهانی، شاهنامه فردوسی تحریر عربی، ترجمه عبدالمحمد آیتی، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، تهران، ۱۳۸۰، صص ۶۱۸-۶۱۹
- ۶- دوستخواه، جلیل، حماسه‌ی ایران یادمانی از فراسوی هزاره‌ها، نشر آگاه، تهران، پاییز ۱۳۸۰، ص ۲۵۸

«رستم» از نوادگان «ضحاک ماردوش» بود و برخلاف فردوسی به او افتخار هم می کرد !!

شاید کمتر کسی باشد که بداند رستم - آرتیست اصلی شاهنامه فردوسی - از نوادگان ضحاک ماردوش بود و برخلاف نظر «فردوسی» به «اعمال» جدش افتخار هم می کرد ! فردوسی ضحاک ماردوش را پادشاهی «بیدادگر» خوانده واورا فردی ستمگر و جلاد و جانی و خونخوار معرفی می کند که در زمان حاکمیت او «آئین فرزانگان» از بین رفته و جهان به کام «دیوانگان» گشته بود. او می گوید که در زمان پادشاهی ضحاک ماردوش «هنر» خوارگردیده و دست «دیوان» بربدی دراز بود. از «نیکی» جز در خفانمی شد صحبت کرد.

او، ضحاک ماردوش را «فرومایه ای» می داند که بعد از کشتن پدر بر تخت پادشاهی می نشیند لذا در مورد او می گوید:

«فرومایه» ضحاک «بیدادگر»
بدین چاره بگرفت گاه پدر(۱)

یاد مرور دو ضماع زمان حاکمیت او می گوید:

نهان گشت آئین فرزانگان
پراکنده شد کام دیوانگان

نهان راستی، آشکارا گزند
هنر خوار شد جادویی ارجمند

شده بربدی دست دیوان دراز را

زنیکی نبودی سخن جز به راز (۲)

فردوسی پدر ضحاک را مردی بنام مرداش از حاکمان عرب!! می داند ولی «مادر ضحاک در روایات مذهبی زردوشیان ماده دیوی است به نام اوذاک و همو بود که جمشید را به لذات دنیوی حریص ساخت و نیاز و فقر و شهوت و گرسنگی و تشنگی و خشم و قحط و بیم و ذبول را پدیدار کرد» (۳) فردوسی، ضحاک ماردوش را در شاهنامه «در هیکل انسانی توصیف می کند که دو مار از شانه هایش بر آمد، در اوستا و منابع دیگر، او همچون موجودی است با سه سرو سه پوزه و شش چشم» (۴) و این موجود اهریمنی دست نشانده ابلیس، با این شکل و شمایل کریه «یاد آور cerbere یا سگ سه سر در افسانه ها و اساطیر یونانی» (۵) است.

فردوسی در شاهنامه، ضحاک ماردوش را موجود و پرانگری می داند که بساط هزار ساله ظلم را گسترد بود و نیز «فردوسی اسارت ضحاک در دام اهریمن را [نیز به] سبب شکمبارگی او می داند» (۶) به هر حال در یک جمع بندی می توان گفت که از دیدگاه فردوسی و شاهنامه «ضحاک ماردوش» هیچ اخلاق و صفات و حسنات و شکل و شمایل و قیافه و ترکیبی ندارد که بشود به آن افتخار کرد!! ولی به همین موجود اهریمنی «سه سرو سه پوزه و شش چشم» بد ترکیب پتیاره و ظالم و خوانخوار و شقی، «آرتیست» معروف خود فردوسی یعنی رستم خان! نه تنها افتخار می کند !! بلکه براین «نژاد نامور» !! خود نیز می بالد برای اینکه مادر رستم یعنی رودابه دختر «مهراب کابل خدای، نبیره ضحاک بود» (۷) و ضحاک ماردوش «جد پنجم» رستم محسوب می شد. لذا رستم در جنگ با اسفندیار به این نژاد نامور !! خود چنین اشاره می کند:

رستم - آرتیست اصلی شاهنامه فردوسی - از نوادگان ضحاک ماردوش
بود و برخلاف نظر «فردوسی» به «اعمال» جدش افتخار هم می کرد !! و
می گفت:

نژادی از این نامور تر کراست؟! خردمند گردن نپیچد ز راست !!
با این حساب یا باید فردوسی «خردمند» نباشد !! یا رستم !!

بزرگست و با دانش و نیکنام	جهاندار داند که دستان سام
نریمان گرد، از کریمان بُدست	همان سام پور نریمان بُدست
به جمشید آرند یکسر نژاد	چنان تابه گرشاسب دارند زاد
کزوکشور سند شاداب بود	همان مادرم دخت مهراب بود
زشاهان گیتی برآورده سر	که ضحاک بودیش پنجم پدر
خردمند گردن نپیچد زراست	نژادی از این نامور ترکراست؟!

حال با این حساب یا باید فردوسی «خردمند نباشد» یارستم !! لذا برای حل این موضوع می باید میزگردی با شرکت طرفین منازعه منجمله خود ضحاک ماردوش، کاوه آهنگر، فریدون، رستم، و فردوسی تشکیل گردد تا تکلیف «آرتیست» با «سناریست» روشن گردد و کار به کار برد «گرزگاؤسر» نکشد و خدای ناکرده چشم زخمی به «مغز فردوسی» نرسیده و مغزش خوراک لذیذ «مارهای ضحاک» نگردد !!

منابع و مأخذ

- ۱- زنجانی، محمود، فرهنگ جامع شاهنامه، موسسه انتشارات عطایی، تهران ۱۳۷۲، ص ۶۸۴
- ۲- عباسی، محمد، شاهنامه فردوسی، انتشارات فخر رازی، چاپ چهارم، تهران، ۱۳۷۳، ص ۸
- ۳- صفا، ذبیح‌اله، حماسه سرایی در ایران، ص ۴۵۷ به نقل از فرهنگ نامهای شاهنامه، دکتر منصور رستگار فسائی، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی (پژوهشگاه)، تهران، ۱۳۷۰، ص ۶۵۲
- ۴- چیستا، ماهنامه سیاسی، اجتماعی، علمی، ادبی، هنری، سال پنجم، شماره ۱، شهریور ۱۳۶۶، مقاله سیرت و سیمای ضحاک از دکتر نصرالله امامی، ص ۶۸
- ۵- موزه ایران باستان، آبان ۱۳۴۹، سخنرانی دکتر سعید فاطمی، هفته شاهنامه، به نقل از چیستای فوق الذکر ص ۶۹
- ۶- چیستا، همانجا، صص ۷۴-۷۵
- ۷- زنجانی، ص ۶۵۴
- ۸- عباسی، جلد سوم، ص ۳۰۶

بیت مشهور

«هنر نزد ایرانیان است و بس...»

بیتی تحریفی و دروغین و جعلی است!!

بعضی از شاهپرستان ضداسلام و ضد اقوام، در هر کجای جهان که فرصتی برای دو کلمه حرف زدن معمولی پیدا کنند دم از «عظمت باستانی ایران» می‌زنند تا به خیال خود ثابت نمایند عقب ماندگی کشور ایران حاصل حمله یونان و اعراب و مغولان و ترکان می‌باشد! آنان همچون «سگان پاولف» به صورت «شرطی» هر کجا که دروغی معمولی برای گفتن پیدا کنند دست به دامن «فردوسی طوسی شعوبی» زده و برای مالیخولیای عظمت طلبی خود و تحقیر سایر ملل جهان بیت به اصطلاح مشهور:

هنر نزد ایرانیان است و بس
ندارند شیرزیان را بکس

رابرای اثبات مدعی خود و بزرگ بینی آریایی خویش می‌آورند.

«جلال الدین همایی» یکی از ارکان شاهپرستی در ایران در مقاله‌ای به اصطلاح «عقده عظمت طلبی نژاد اصیل ایرانی»! خود را چنین بروز می‌دهد: «عظمت نژاد اصیل ایرانی و اساس و پایه زبان و ادب فارسی و مفاخر مبار شاهنامه فردوسی استوار است به این سبب بی‌اعتنایی به شاهنامه... در معنی این است که تیشه

بر ریشه زبان فارسی و مبنای ملیت و قومیت ایرانی زده و مفاخر دیرینه عالی ترین نژاد بشری را از هم پاشیده و نابود کرده باشند» (۱)

توجه فرمائید که جلال الدین همایی چه سان از «عظمت نژاد اصیل ایرانی»! و اینکه این نژاد از «عالی ترین نژاد بشری»! است بی هیچ شرم و حیایی، چنین از توری نژاد پرستانه دم می زند. «ذبیح الله صفا» یکی دیگر از شاه پرستان ضد اسلام و ضد اقوام، در ستایش «برتری نژادی ایرانی بر نژادهای جهانی»!! و ارضای غریزه پایین پان ایرانیستی خود در حالیکه از خود بی خود شده چنین افاضه کلام می فرمایند:

«نژاد ایرانی زیباترین نژاد جهان [!] و متمدن ترین [!] و شجاعترین [!] آنهاست ... دانشمندان ایران نیز در سراسر جهان نظیر نداشتند و بزرگترین مشکلات جهان را که علمای روم و هند از ایشان می پرسیدند حل می کردند ... بهر حال در شاهنامه نژاد ایرانی بالاتراز همه نژادهای جهانیست [!]» (۲) البته این بیماری روانی «برتری نژاد آریایی»، بشكل «تیمارستانی» خود در ایران از زمانی آغاز شده که «رضاخان پالانی» (۳) - پهلوی بعدی !! - از سوی اردشیر جی از پارسیان هند که در استخدام سرویس اطلاعاتی انگلیس بود برای کوتا بر ضد ترکان قاجار، به ژنرال آیرون ساید معرفی شد و خود از سوی پارسیان هند نیز مأمور تعلیم ایده های شوونیستی پارسیان هند به «رضاخان پالانی»، گردید تا مالیخولیای نژاد پرستی را به او بیاموزد.

اردشیر جی از پارسیان هند که از مأموران سرویس اطلاعاتی انگلیس بود و رضاخان را جهت کودتا به ژنرال آیرون ساید انگلیسی معرفی کرد و خود مأمور تربیج ایده های زرتشتیگری و آریایی گرایی در ایران بود.

بدنبال کودتای اسفند ۱۲۹۹ و کمدی «سیاه بازی فتح تهران !!» توسط لشکر فقط و فقط «هزار و چهارصد نفری قزاق» !! که یک کشته و دوزخمی در این «سیاه بازی» بر جای نهاده بود «سلسله پالانی» روی کار

آمد و از طرف ارکان حرب یا ستاد ارتش شاهنشاهی قطعه‌ی «مرگ یا وطن» یا «سرود میهنی» توسط نایب ۲ سرشار افسر موزیک قشون شاهنشاهی ساخته شد که هدف از آن ایجاد روحیه «شرطی شدن» در مورد «شاه پرستی» و پرستش مالی‌خولیایی و افراطی شاه بود که بدین ترتیب «سرود شاهنشاهی» بوجود آمد که یکی از ابیات آن:

ندارند شیرژیان را بکس
هر نزد ایرانیان است و بس
می‌باشد.

رضاخان، قراقی تریاکی و بیسوادی گرجی نژاد بود که توسطه اردشیر جی هندی زاد برای کودتا و ترویج ایده‌های زرتشتیگری و آریاییگری به انگلیسی‌ها معرفی کرد و خود معلم ایده‌های شوونیستی او گردید. رضاخان چنان فرزند ناخلفی بود که تا پایان عمر حتی دوبار بر سر قبر پدرش در تهران نرفت!! ولی بنابه دستور انگلیسی‌ها به مشهد، سر قبر فردوسی رفت!!

بعد از انقلاب و درهم پیچیده شدن بساط آریا مهر بازی تا امروز تلویزیونهای سلطنت طلب آمریکایی و شاهپرست‌های ضد اسلام و ضد اقوام و پان ایرانیست‌های فراری، کلیب آن سرود رادره روز چند بار بصورت جنون آمیز بازهم برای «شرطی کردن» مردم به ایدئولوژی «شاه پرستی» پخش می‌شود. غافل از اینکه از همان بیت اول این سرود به اصطلاح شاهنشاهی اکثر اشعار آن تحریف شده یا جعلی است ولی جالب این که خوانندگان و اکشن‌شوندگان و پخش کنندگان آن سرود از پشت پرده این جعلیات و تحریفات بی‌خبرند: مثلاً برای نمونه همین بیت به شدت مشهور: «هنرنزد ایرانیان است و بس...» که به «فردوسی طوسي» شعوبی مسلک زیدی مذهب منتبه است خود تحریفی آشکارا زیک شعر دیگر فردوسی است که اصل آن در لابلای ماجراهی بهرام گور آمده است که بنابه روایت شاهنامه ماجراهی آن چنین است: در مجلس بهرام گور، وزیر او گزارش می‌دهد که شنگل پادشاه هند به چین و سند باج و خراج بسته و به ایران نیز دست درازی می‌کند. بهرام گور ترجیح می‌دهد خود بصورت ناشناس به دیدار شنگل رفته و به

اصطلاح حریف را ورانداز نماید. اونامه‌ای به شنگل نوشته و خود حامل نامه می‌شود و خویشتن را سفیر بهرام گور می‌نمایاند.

طی ماجراهایی از قبیل پیروزی بهرام در کشتی بر حریف خویش، شنگل او را به جنگ گرگ و اژدها می‌فرستد که بهرام، گرگ و اژدها رانیز می‌کشد. در این موقع از فغفور چین نامه‌ای به سفیر بهرام گور - در حقیقت به خود بهرام گور - می‌رسد که ضمن تمجید از هنرنمایی او در هند از ایشان می‌خواهد که به چین رفته و در خدمت فغفور چین قرار بگیرد و پهلوان دربار او گردد. در همین جاست که بهرام گور در جواب نامه فغفور چین با اشاره به هنرهای بر شمرده فغفور چین در مورد مهارت او در کشتی و کشتی گرگ و اژدها - دقت بفرمائید فقط به هنرها!! - یادآوری می‌کند که اگر «هنری» هم دارد آن را از «ایرانیان» یاد گرفته است و بتاکید می‌گوید که:

هنر نیز زایرانیان است و بس
ندارند گرگ ژیان رابکس (۴)

چنانچه مشاهده می‌شود «تحریف گران» و «جعل کنندگان» و «دروغ بافان» از یک بیت معمولی و پیش پا افتاده که هر انسان هنرمندی فروتنانه به آن اشاره کرده و هنر خود را مديون هموطنانش می‌داند با تکیه بر اصل «دروغ بافی هخامنشی» - که بنیان گذار آن دروغ پرداز بزرگ تاریخ داریوش هخامنشی است - این بیت معمولی را چنان تحریف کرده‌اند که گویی در دنیا فقط و فقط «هنر نزد ایرانیان است و بس» و تمام ملل جهان چنان دست و پا چلفتی هستند که قهرمان کشتی و پهلوان گرگ و اژدها کش در تاریخ و افسانه خود ندارند!!

البته جالب است که در بیت تحریف شده عوض «گرگ» و اژه «شیر» را گذارده‌اند که بشدت نامنوس است و با متن داستان نیز تعارض دارد چه در متن شاهنامه، بهرام گور در «هنرنمایی» خود گرگ را می‌کشد نه شیر را.

حال جالب‌تر خواهد بود که به یک «دروغ زنجیره‌ای» نیز نیم نگاهی بیاندازیم:

همانطور یکه گفته شد اصل بیت در شاهنامه چنین است:

هنر نیز زایرانیان است و بس
ندارند گرگ ژیان رابکس

که توسط «هنرمندان!» ارکان حرب رضاخان پالانی بصورت:

هنر نزد ایرانیان است و بس
ندارند شیر ژیان رابکس

درآمده است! اما «زنجهیره تحریف و دروغ» به این کوتاهی نیست چون در مرحله اول به خود «بهرام گور» و در مرحله بعدی به خود فردوسی نیز می‌رسد. چه اولین دروغ گو و تحریف گرو جا عل خود بهرام گور است که خود رانه شاه ایران بلکه «سفیر شاه ایران» به پادشاه هند معرفی می‌کند و با این دروغ بزرگ حتی دختر او رانیز می‌فریبد!!

در مرحله بعدی از اصیل ترین دروغ‌گویان و تحریف‌گران و جاعلان باید از فردوسی طوسي شعوبی مسلک زیدی مذهب نام برد چه همانطوری که حتی در متن شاهنامه آمده است بهرام گور را برای تربیت به یک حاکم عرب می‌سپارند که در تحت تعلیم و تربیت آنها هنرآموزی یاد بگیرد و این فرد عرب نیز منذر امیر یمن است که در توصیف او آمده است:

پیاده شد از اسب و بگشاد لب
چنین گفت کاین منذر است از عرب (۵)

منذر، بهرام گور را به یمن برده و تمام هنرهای مرسوم را به او از کودکی یاد می‌دهد و اورالا یق پادشاهی بر ایران می‌کند ولی بعد از مرگ یزدگرد بزهکار (گنهکار) پدر بهرام، اعیان و اشراف نمی‌خواهند او را به جای پدر بر تخت سلطنت بنشانند و نظرشان نیز این است که بهرام «تربیت تازی» دارد و «بزرگ شده عرب» است و نمی‌تواند پادشاه ایران گردد.

«طبری» در تاریخ خود بنام «تاریخ الرسل والملوک» به همین نکته باریک اشاره کرده و می‌گوید: «چون یزدگرد بمرد، بهرام غایب بود [در سرزمین عرب بود] و گروهی از بزرگان و سران خاندانها ... گفتند: یزدگرد پسری جز بهرام ندارد که پادشاه تواند شد و بهرام هرگز ولا یتی یا کاری نداشتند که وی را بدان توان آزمود و حال وی را توان شناخت و رسوم عجم نیاموخته و روش عربان دارد [!!] و خوی وی چون خوی آنهاست که میان عربان بزرگ شده است»^(۶) جالب اینکه بهرام گور چنان مقهور فرهنگ ترک و عرب بود که به نوشته تاریخ طبری «اندر حربگاه (درجنگ) [به زبان] ترکی [سخن] گفتی»!! و «چون خشم گرفتی تازی (عربی) گفتی»^(۷)

منذر با شنیدن این نظریات اعیان و اشراف ایرانی بلا فاصله با ده هزار سپاهی عرب بسوی پایتخت ایران حرکت کرده و با حمایت بیدریغ خود پروردگری خویش را پادشاه ایران می‌نماید و خود اتابک او گردیده و کلیه امور را بدبست می‌گیرد.

لذا در یک کلام باید گفت یا بهرام گور دروغ گوست یا فردوسی، چون از قول بهرام گور حتی در شعر

اصلی و بدون تحریف آمده است: هنر نیز ایرانیان است و بس، در صورتیکه تمام هنرهایش نه از ایرانیان بلکه از اعراب است و بس!! به همین خاطر باید گفت یا فردوسی یا بهرام گورو یا هردو دروغ گوهستند! پس در یک جمع بندی کلی در مورد بیت «هنر نزد ایرانیان است و بس...» می‌توان گفت که مدعیان «عالی‌ترین نژاد بشری»!! و متمن‌ترین!! و زیباترین!! و بالاترین نژاد جهان!! که شعار عوام‌فریبانه «پندارنیک، گفتارنیک، کردارنیک» را چون ماسک فرشته برچهره کریه و اهربیمنی خود بسته‌اند هر زمان که در گل بمانند بی هیچ شرم و حیایی «ردیف» عوض کرده و «پندار دروغ، گفتار دروغ، کردار دروغ» را سرمشق زندگی کثیف خود قرار می‌دهند.

بهرام گور که بیت معروف: هنر نزد ایرانیان است و بس... به ریش او بسته شده است!! پادشاه ساسانی است و جالب اینکه آن بد بخت از ایرانیگری تنها اسم «بهرام»!! را دارد - که آنهم مغلوب بیرام یا بایرام (عید) ترکی است - چه او رسوم عجم (ایرانی) نیاموخته و روش عربان دارد [!!] و خوی وی چون خوی آنهاست که میان عربان بزرگ شده است»!! و «اندر حربگاه (در جنگ) [به زبان] ترکی [سخن] گفتی»!!

البته باید نیز چنان کنند چون این دروغ و جعل و تحریف و مومنتاژ در جهان برازنده همان شاه‌پرستانی می‌تواند باشد که مالیخولیای «عظمت طلبی» و «نژاد پرستی» و «سلطنت طلبی» را سر لوحه زندگی خود قرار داده‌اند.

منابع و مأخذ

- ۱- فردوسی و ادبیات حماسی، مجموعه سخنرانیهای نخستین جشن طوس [۲۵۳۴] [۱۳۵۴]، [۱۳۵۵] [۲۵۳۵]، مقاله شاهنامه فردوسی شاهکار سخنوری و سخنرانی، جلال الدین همایی، ص ۲۱
- ۲- حماسه سرایی در ایران از قدیمترین عهد تا قرن چهاردهم هجری، ذبیح الله صفا، موسسه انتشارات امیرکبیر، چاپ چهارم، ۱۳۶۳، ص ۲۵۲
- ۳- رضاخان از ایل پالانی و گرجی نژاد بود. بعد از کودتا چون نیاز به ارتباط با «عظمت باستانی ایران» حس گردید به اشاره اردشیرجی ریپورتر جاسوس هندی زاد پارسی نژاد، رضا خان از شخص ترک زبانی بنام «محمد پهلوی» که نویسنده کتاب «تاریخ روابط سیاسی ایران و انگلیس در قرن ۱۹» در هشت مجلد بود بزور شهرت پهلوی را اخذ و اجازه نداد که برای او شناسنامه‌ای بشهرت پهلوی صادر نمایند (حکم می‌کنم، تدوین علیرضا کمره‌ای همدانی، انتشارات مدرسه برهان، ص ۲۷۳)
- ۴- محمود پهلوی بعد از اینکه شهرت پهلوی خود را از دست دادنام خود را از روی لج بازی شهرت قرارداد و شناسنامه محمود را برای خود گرفت!
- ۵- شاهنامه فردوسی، تصحیح متن بااهتمام م. ن، عثمانوف، زیرنظر نوشین، چاپ مسکو، جلد هفتم، ص ۴۳۱
- ۶- فرهنگ نامهای شاهنامه، دکتر منصور رستگار فسائی، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی (پژوهشگاه)، جلد دوم، تهران، ۱۳۷۰، ص ۱۰۰۳
- ۷- تاریخ طبری یا تاریخ الرسل والملوک، محمد بن جریر طبری، ترجمه ابوالقاسم یابنده، انتشارات اساطیر، جلد دوم، چاپ دوم، بهار ۱۳۶۲، ص ۶۱۶
- ۸- تاریخ گردیزی، تالیف ابوسعید عبدالحسین بن ضحاک ابن محمد گردیزی، تصحیح و تحرییه و تعلیق عبد الحسین حبیبی، نشر دنیا کتاب، تهران، ۱۳۶۳، صص ۷۷-۷۸

آیا رستم (فردوسی) دچار بیماری آلزایمر (فراموشی) بود؟!

رستم - و به دیگر سخن فردوسی - گویا دچار فراموشی بود و اعمال انجام داده خود را از یاد می‌برد و یا تحریف شده به مخاطب خود تحویل می‌داد مثلاً رستم با یکی از سرداران پادشاه مازندران بنام اولاد غندی در خان پنجم روبه رو شده، سپاهیان او را پراکنده کرده و خود اولاد غندی را با کمند اسیر می‌کند. رستم از کشتن او چشم پوشیده و در مقابل می‌خواهد که راه مازندران را به اونشان دهد. اولاد می‌پذیرد و برای رسیدن رستم به کیکاووس و دیو سپید صادقانه او را راهنمایی می‌کند.

پس از تسخیر مازندران رستم برابر قولی که داده بود از کیکاووس می‌خواهد که پادشاهی مازندران را به او بدهد و کیکاووس هم می‌پذیرد (۱)

فردوسی در این مورد می‌گوید:

چنین گفت بارستم سرفراز	چو کاووس بنشت بر تخت باز
به مردی نمودی به هرجا هنر	که ای پهلوان جهان سر بسر
به توبادر وشن دل و دین و کیش	ز تو یافتم من کنون تخت خویش
که هرگونه ای مردم آید بکار	ت همتن چنین گفت با شهریار

که هر سو مراراه بنمود راست	مرا این هنرها ز اولاد خاست
چنین دادمش راستی را نوید	به مازندران دارد اکنون امید
درین انجمن سازدش سرفراز	سزدگر شهنشاه کمتر نواز
یکی عهد و مهری برو برد رست	کنون خلعت شاه باید نخست
پرستش کنندش همه مهتران	که او شاه باشد به مازندران
ببر زد جهاندار بیدار دست	چو بشنید گفتار خسرو پرست
زاولاد چندی سخن ها براند	زمازندران مهتران را بخواند
هم او دارد این تخت و گاه و کلاه	چنین گفت کاین بر شما پادشاه
ز فرمان و رایش همی مگذرید (۲)	گرامیش دارید و فرمان برید

رستم - که با این تشریفات بزرگ اولاد غندی را پادشاه مازندران کرده است - بعد ها ماجرا را از یاد برده و فکرمی کند که اولاد غندی را در خوان پنجم کشته است چه در جنگ با اسفندیار و قتی کار به شاخ و شانه کشیدن برای همدمیگرو شمردن نژاد و برتری نژادی می رسد رستم (فردوسی) به صراحت اولاد غندی رانیز در ردیف پهلوانان کشته در جنگ مازندران همچون ارژنگ دیو و سنجه و بید و دیو سفید به اسفندیار تحويل داده و می گوید:

بسی شاه بیدادگر کشته ام	زمین راهمه سر بسر گشته ام
ز توران به چین رفت افراسیاب	چو من بر گذاشت ز جیحون بر آب
سخن گفت دستان بسی اندر آن	چو کاووس کی شد به مازندران
به کوری ز جانش برآمد غریو	شنیدی که بروی چه آمد ز دیو
شب تارو فرسنگهای گران	بر فتم به تنها به مازندران
نه سنجه نه اولاد غندی نه بید (۳)	نه ارژنگ ماندم نه دیو سپید

یعنی وقتی به تنها یی به مازندران رفتم ارژنگ و دیو سفید و سنجه و اولاد غندی و بید را کشتم !! همانند ماجرای بالا، ماجرای رستم و پیل سفید است که باز رستم (فردوسی) همه چیز را در هم و بر هم و آشته و با تخلیط با ماجرای دیگر این بار نه به اسفندیار بلکه به پسر اسفندیار یعنی بهمن تحويل می دهد. ماجرا چنین است که رستم شبی خوابیده بود که متوجه می شود پیل سپید پدرش (زال زر) رها شده و به

مردم آسیب می‌رساند. رستم برخاسته و گرز سام را برداشته با پیل سپید درافتاده و با یک ضربت گرز، پیل را می‌کشد.

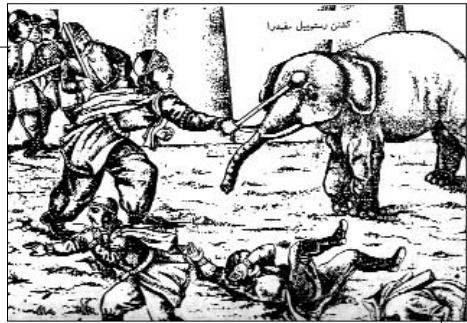
فردوسی در این باره می‌نویسد:

همی باده خوردن در بوستان	چنین بُد که یکروز بادوستان
بیامد گرازان سوی جای خواب	تهمتن همیدون سرش پر شراب
خروشیدن آمد همی از درش	به خفت و به خواب اندر آمد سرش
رهاگشت و آمد به مردم گزند	که پیل سفید سپهبد زبند
برون آمد و راه اندر گرفت	دواو گشت و گرز نیا بر گرفت
خروشنده مانند دریای نیل	همی رفت تازان سوی ژنده پیل
زمین زیر او دیگ جوشنده دید	نگه کرد کوهی خروشنده دید
نترسید و آمد براو دلیر	تهمتن یکی نعره زد همچو شیر
به کردار کوهی براورسید	چو پیل دمنده مراورا بدید
بدان تابه رستم رساند زیان	برآورد خرطوم، پیل ژیان
که خم گشت بالای که پیکرش	تهمتن یکی گرز زد بر سرش
به زخمی بیفتاد خوار و زبون	بلر زید بر خود که بیستون
تهمتن بیامد سبک باز جای	بیفتاد پیل دمنده زپای
بر آمد بسان رخ دلبران	به خفت و چو خورشید از خاوران
ز پیل دمنده برآورد گرد (۴)	به زال آگهی شد که رستم چه کرد

رستم همین جریان را در نقل برای بهمن پسر اسفندیار چنین بیان می‌کند که او گردن «ژنده پیل» - فیل بزرگ - را گرفته و شکسته و به دریای نیل انداخته است !! - لابد یار و فکر کرده و یلا بی درکنار رود نیل داشته و ماجراه در سیستان بلکه در خانه پدری اش در مصر می‌گذرد !! :

از آن پس که من گردن ژنده پیل (۵) شکستم فکنم به دریای نیل

در صورتیکه مسئله دریا انداختن درست بر عکس است چه رستم کسی یا چیزی را به دریا انداخته بلکه خود توسط «اکوان دیو» یا «دیو وارونه کار» به دریا انداخته شده است !!

رستم جریان کشتن فیل سفید را برای بهمن پسر
اسفندیار چنین بیان می‌کند که او گردن «زنده پیل» -
فیل بزرگ - را گرفته و شکسته و به دریای نیل انداخته
است !! - لاید یارو فکر کرده ویلا بی درکنار رود نیل
داشته و ماجرا، نه در سیستان درخانه پدری اش،
بلکه در مصر می‌گذرد !! :
از آن پس که من گردن زنده پیل

شکستم فکندم به دریای نیل (۵)

ماجرای اکوان دیو و انداخته شدن رستم به دریا چنین است که: «در زمان کی خسرو، گله بانان شاه پیش او
آمدند و گفتند حیوانی به شکل گوربه گله‌ها حمله می‌کند و کسی توان مقابله با اوراندارد. کی خسرو رستم
رامامور کشتن آن حیوان کرد. رستم راهی آنجاشد، روز اول موفق به کشتنش نشد و دیواز چشم رستم ناپدید
گشت، سپس وقتی که رستم در حال استراحت و خواب بود بالای سر رستم آمد و او را برداشت و به آسمان
برد، رستم وقتی چشمانش را باز کرد خود را در آسمان و در چنگال دیو دید. اکوان دیواز رستم پرسید که آیا
اورا به دریا بیندازد و یاد رکوه رها کند. رستم باعلم به اینکه دیوها وارونه عمل می‌کنند ازا و خواست که به
کوه بیندازد. دیو او را به دریا انداخت و رستم پس از نجات یافتن از دریا به جایگاه دیو بازگشت و او را
کشت» (۶)

فردوسی به صراحةً به این مسئله پرداخته و ضمن آن سروده است:

چنان چون شنیدش دگر ساختش
به دریای ژرف اندر انداختش (۷)

یعنی اکوان دیوچون از رستم شنید که در خواست می‌کند اورا به کوه بیندازد حرف اورا برعکس کرد و به
دریای عمیق انداخت.

رستم (فردوسی) همین مسئله را بعلت فراموشی !! با تحریف به بهمن فرزند اسفندیار نقل می‌کند و نشان
می‌دهد که فراموشی چه دسته گله‌ایی می‌تواند به آب دهد و چه شلم شور بایی می‌تواند بپاکند.
البته گاه - گاهی این فراموشی !! به جاهای باریک می‌کشد و تابه آنجا پیش می‌رود که رستم، «جد»
خود گرشاسب را با جد فرد دیگری نیز «عوضی» می‌گیرد !!

ماجرای عوضی گرفته شدن گرشاسب‌ها از سوی رستم (فردوسی) چنین است:
می‌دانیم که در داستان‌های فارسی دو گرشاسب معروف داریم یکی گرشاسب نیای سام - جد رستم -
«که چند بار در شاهنامه از اونام برده شده است، از جمله وقتی که صحبت از گرز سام است می‌گوید:

پدر تا پدر تابه سام سوار» (۸)

گرشاسب دیگر پسر «زو طهماسب» است «که پس از درگذشت پدر بر تخت پادشاهی ایران نشست و
تاج کیانی بر سر نهاد و نه سال پادشاهی کرد . در نه سال پادشاهی گرشاسب، زال [پدر رستم] جهان
پهلوان بود و افراسیاب که از مرگ او با خبر شده بود سپاه آراست و به ایران تاخت تا ایران را به دست آورد و
خود به پادشاهی ایران رسید . زال و رستم به مقابله با افراسیاب شتافتند که گرشاسب درگذشت و زال،
کیقبادر را که از تخمه فریدون بود به پادشاهی ایران برگزید» (۹)

فردوسی در مورد این یکی گرشاسب که پادشاه ایران و فرزند زو طهماسب است می‌گوید:

رستم را اکوان دیوب سر دست گرفته بر دریا می‌اندازد . رستم
(فردوسی) در تعریف این ماجرا چار فراموشی شده و بهمن پسر
اسفندیار روئین تن می‌گوید من گردن فیل سفید را گرفته و شکسته
و به دریای نیل انداختم !!:
از آن پس که من گردن ژنده پیل
شکستم فکندم به دریای نیل (۵)
یارو چه سرگذشتی داشته و چه سرگذشتی بافت!!

پدر کرده بودیش گرشاسب نام

پسر بود زورا یکی خویش کام

بسر بر نهاد آن کیانی کلاه

بیامد نشست او بر تختگاه

جهان راهی داشت بازیب و فر (۱۰)

چوبه نشست بر تختگاه پدر

رستم بعدها این دو گرشاسب را با هم تخلیط کرده و «گرشاسب پسر زو طهماسب، پادشاه ایران» را به
اشتباه جد خود می‌گیرد !! و در اثبات «برتری نژاد» خاندان خود بر خاندان اسفندیار به او می‌گوید:

بزرگست و با دانش و نیک نام	جهاندار داند که دستان سام
نریمان گرد از کریمان بده است	همان سام، پور نریمان بده است
به گیتی بدی خسرو تاجور (۱۱)	بزرگ است و گرشاسب بودش پدر

یعنی اینکه ای اسفندیار اگر توازنسل پادشاهان هستی پدر بزرگ من گرشاسب نیز پادشاهی بزرگ بوده
و من هم از نسل پادشاهان هستم !!

جالب اینکه در بین قهرمانان جهان رستم احتمالاً «تنها نمونه ای از پهلوانان دنیاست که به نوشته کتاب فریدونیان، ضحاکیان و مردمیان «پر خور و بی خرد» (۱۲) بوده و تنها پهلوانی است که بابا بزرگ خود را با پدر بزرگ دیگری عوضی می‌گیرد !! البته این رشتہ فراموشی‌های «لورل و هاردی» گونه سردرازی دارد که به عنوان مشت نمونه خوارابه همین‌ها قناعت می‌شود و بقیه به فرصت دیگری موكول می‌گردد.

در داستان‌های فارسی دو گرشاسب معروف داریم. یکی گرشاسب نیای سام - جد رستم - که منظمه «گرشاسب نامه» در اعمال پهلوانی او سروده شده و دیگری گرشاسب فرزند زو طهماسب که پادشاه ایران بود. رستم این دو گرشاسب را با هم عوضی گرفته و در موقع شمردن برتری نژادی خاندان خود برخاندان اسفندیار روئین تن، جدش را به عنوان پادشاه ایران به خورد اسفندیار می‌دهد !!
رستم در بین پهلوانان جهان شاید تنها نمونه ای از پهلوانان «پر خور و بی خرد» باشد که بابا بزرگ خود را با پدر بزرگ دیگری عوضی می‌گیرد !!

منابع و مأخذ

- ۱- جهانگیری، علی، فرهنگ نامهای شاهنامه، انتشارات برگ، تهران، ۱۳۶۹، ص ۴۸
- ۲- عباسی، محمد، شاهنامه فردوسی، کتابفروشی فخر رازی، جلد اول، چاپ چهارم، ۱۳۷۳، ص ۷۲
- ۳- عباسی، شاهنامه جلد سوم، ص ۳۰۶
- ۴- عباسی، جلد اول، صص ۴۴-۴۵
- ۵- عباسی، جلد سوم، ص ۳۰۳، در چاپ مسکوآمده است:
از آن سان که من گردن ژنده پیل
ببستم فکنده به دریای نیل
- ۶- جهانگیری، ص ۴۱
- ۷- عباسی، جلد دوم، ص ۱۹۳
- ۸- جهانگیری، ص ۲۴۶
- ۹- رستگار فسائی، منصور، فرهنگ نامهای شاهنامه، جلد دوم، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، تهران، ۱۳۷۰، ص ۸۶۷
- ۱۰- عباسی، جلد اول، ص ۵۴
- ۱۱- انوری، حسن، داستان رستم و اسفندیار، دانشگاه پیام نور، چاپ دهم، آذرماه ۱۳۷۹، ص ۱۰۰
- ۱۲- جوادی، جواد، فریدونیان، ضحاکیان و مردمیان، ناشر مولف، تهران، زمستان ۱۳۷۰، ص ۱۳

شاهنامه بهادری و بازیگران شاهنامه ساز آن !!

(در میان شاهنامه های مشهوری که در ایران چاپ شده یکی هم «شاهنامه بهادری» است که منسوب به

«حسین پاشاخان امیر بهادر جنگ» از سرداران و درباریان و وزراء مشهور مظفرالدین شاه است .

«امیر بهادر جنگ» از آن سرداران «جنگ ندیده ای» بود که بقول مخبر السلطنه هدایت، در کتاب «خاطرات و خطرات»: «نشان [مدال]】 بسیار داشت و گاهی که طرف سینه کفاف نمی کرد کار به روی دامن می کشید»(۱)

او از طرفداران دیکتاتوری و فردی ضد مشروطه بود . زمانی که وزیر جنگ بود و مظفرالدین شاه عاقبت به خواسته مردم تن درداده و می خواست فرمان مشروطه را صادر کند قبل از امضاء فرمان مشروطیت امیر بهادر جنگ به قصر رفت و به شاه اعلام کرد که اعلیحضرت اگر فرمان مشروطه را امضاء کند او شکم خود را پاره خواهد کرد ! . مظفرالدین شاه بی توجه به تهدیدات امیر بهادر جنگ در حالیکه فرمان مشروطه را امضاء می کرد خطاب به او می گوید: «آقا ! ملت مشروطه می خواهند و شاه، مشروطه می دهد شما این وسط چکاره هستید که خودتان را پاره می کنید»؟! این ضدیت با مشروطه عاقبت بجایی رسید که گفته شده

مظفرالدین شاه او روزی با عصا و شلاق زد و از قصر بیرون کرد (۲)

«امیر بهادر جنگ» از آن سرداران «جنگ ندیده ای» بود که بقول مخبرالسلطنه هدایت، در کتاب «خاطرات و خطرات»: «نشان [مدال] بسیار داشت و گاهی که طرف سینه کفاف نمی‌کرد کار به روی دامن می‌کشید» (۱)

بعد از وفات مظفرالدین شاه و روی کار آمدن محمدعلی شاه، امیر بهادر دوباره میدان دار در بارگردید و در قلع و قمع مشروطه خواهان اهتمام تمام بکار بست تا اینکه بعد از شکست استبداد به همراه محمدعلی شاه به سفارت روسیه پناه برداشت و آنجایی که همراه محمدعلی شاه به اودسا در روسیه رفت و بعد از مدتی از شاه جدا گردیده به وین پایتخت اتریش رفت تا اینکه بعد از اخذ تامین جانی به تهران رفت و در سال ۱۳۳۶ با آنهمه مدال و نشانهایی که بعنوان دستمزد ریختن خون مجاهدان مشروطه اخذ کرده بود دارفانی را وداع کرد.

امیر بهادر جنگ بعلت علاقه خاصی که به شاهنامه فردوسی داشت دستورداد نسخه معتبری از شاهنامه برایش ترتیب داده و چاپ نمایند و امورات چاپ آن را نیز به فردی بنام امیر ارشد الدوّله محله کرد.

امیر ارشد الدوّله نیز از آن مستبدین مشهور بود که بعد از شکست محمدعلی شاه و فرار او به روسیه، با نیرویی از ترکمن‌ها برای فتح تهران و دعوت دوباره از محمدعلی شاه برای بدست گرفتن قبضه قدرت بسوی تهران حرکت کرد و در جلوی نیروهای مشروطه صفت بست.

سپهبد ارشتی که خود را این جنگ حاضر بود در خاطرات خود می‌نویسد: «ارشد الدوّله خواسته بود صفت آرایی کند و دیر از خواب برخاسته بود. در غیاث آباد، مقابل امیر مجاهد و بختیاریها هم یک عده قشون و یک توپ گذارده بود، سه عراده توپ همراه داشت... چند تیر توپ برای ما انداختند ولی ابداً «گلوله‌های آنرا ندیدیم» [!!]» (۳)

جنگ بین مستبدین و مشروطه طلبان با شکست مستبدین تمام و ارشد الدوّله دستگیر و اعدام گردید.

بالاخره از آن وزیر جنگِ جنگ ندیده تا این ارشدالدوله‌ای که توب می‌اندازد و گلوله هایش را کسی نمی‌بیند! هردو دست به یکی کرده و در زمان قدر قدرتی خود تدارک چاپ شاهنامه‌ای را می‌بینند.

ارشدالدوله یکی از شاهنامه سازان بهادری است که در جنگ توب هایی می‌انداخت که از گلوله های آن دوست و دشمن را خیر و ضرری نبود، به قول سپهبدار رشتی «چند تیر توب برای ما انداختند ولی ابداً گلوله های آنرا ندیدیم [!!]»^(۳)

ارشدالدوله که مامور چاپ شاهنامه شده بود فردی بنام «حسین عمالکتاب» را که خوشنویس بود مامور نسخه نویسی شاهنامه می‌کند. حسین عمالکتاب بعد از اعضای «کمیته مجازات» شد. کمیته مجازات یک گروه تروریستی بود که «در سال ۱۳۳۵ قمری بدوا» بوسیله سه نفر بنامهای ابوالفتح زاده، منشی زاده - مشکوكة الممالک تشکیل و بعداً «میرزا علی اکبر اراداقی ... و عمالکتاب بسه نفر مذکور پیوستند»^(۴) عمالکتاب در رابطه با این گروه تروریستی در زندان بود که واقعه‌ای بوقوع پیوست و باعث آزادی او از زندان گردید.

ماجرا چنین بود که روزی ادوارد براون مستشرق مشهور به تهران رفته و جویای احوال عمالکتاب می‌شود که می‌گویند در زندان است. او از نخست وزیر وقت که وثوق الدوله بود خواستار عفو عمالکتاب می‌شود که پذیرفته شده و عمالکتاب از زندان آزاد می‌شود. به هر حال بعد از اتمام نسخه نویسی شاهنامه توسط عمالکتاب نوبت مقدمه نویسی به قلم شاعر مشهور «ادیب الممالک» می‌رسد.

ادیب الممالک یکی دیگر از بازیگران شاهنامه ساز است که فردی تریاکی بود و هر روز مبالغه هنگفتی برای هزینه تریاک خود می‌پرداخت تا اینکه در روزهای پایانی عمر از بی پولی کتاب و دست نوشته هایش را برای گرفتن چای و پنیر به بقال سرکوچه می‌فروشد. گویا اودرا اخر عمر کارش به تزریق مورفین کشیده بود و چون در تزریق مورفین اشتباهی کرده بود می‌میرد و وحید دستگردی بیشتر دیوان فعلی او را از روی دست نویس‌های فروخته شده به بقال سرکوچه تنظیم و چاپ می‌کند!

اما غیر از امیر بهادر جنگ و امیر ارشد الدوّله و عماد الکتاب و ادیب الممالک، اصلی ترین نقش در ماجراه شاهنامه سازی بهادری را فردی بنام «عبدالعلی موبد بید گلی» دارد. موبد بید گلی خود را از طرفداران مشروطه می دانست و چون فردی معتمد بود از سوی مشروطه خواهان با کوبه او نقشی ارجاع می شود. ماجراه نقش بازی کردن او چنین است که روزی مشروطه خواهان متوجه می شوند که محمد علی شاه در صدد گرفتن وام از دول خارجی است و در صورت اخذ این وام آنرا در راه قلع و قمع مشروطه خواهان بکار خواهد برد لذا آزادی خواهان کمیته ایرانیان با کوتیرفندی اندیشیده و یکی از ملایان یعنی همین موبد بید گلی را به نام «نماینده علمای نجف» روانه پطرسبورک پایتخت روسیه می کنند که به دولتها وام دهنده اعلام کند که ملت ایران این وام را تضمین نخواهد نکرد و وام های داده شده بر محمد علی شاه فاقد اعتبار قانونی است.

موبد بید گلی به همراه فردی بنام «عبدالعلی ارداقی» - که او نیز بعد از اعضا کمیته مجازات گردید - به باکومی رود. «کسری» در مردم موبد بید گلی و علت انتخاب او بدین ماموریت دروغین می نویسد: «این مرد زمانی در نجف می بود و درس می خوانده ولی بی آنکه مایه ای اندوزد به ایران بازگشته بود و در اینجا در دستان ها آموختگاری کردی و گاه خود را به امیر بهادر بستی و شاهنامه برایش درست گردانید. سپس در جنبش مشروطه با آزادی خواهان می بوده ... و از این رو پس از بمباران مجلس نهانی میزیسته تا همراه میرزا علی اکبر به گیلان رفته و از آنجا به قفقاز رسیده، روی هم رفته یک مرد آشفته سری میبود که در خورکار بزرگی نمی بود. لیکن آزادی خواهان به ریش پهن و انبوه و دستار بزرگ او ارج گذارند و همان را برگزیده رخت های گرانبهای پاکیزه برایش خریدند و پول گزاری به کیسه اش ریختند و پانوف را ... به نام ترجمان (متترجم) همراه او گرانیده روانه کردند. بدینسان موبد به پترسبورگ رفت، و در آنجا خود را به نام شیخ میرزا علی فرستاده و یزه علمای نجف شناسانیده به راهنمایی پانوف ... با مردان سیاسی روس به رفت و آمد و گفت و شنید پرداخت و در روزنامه ها گفتارها نوشت که همه این کارها را پانوف به نام ترجمانی او می کرد ... تاروسیان در یافتند که نماینده ای از نجف دروغست و همانا می خواستند او را بگیرند که پانوف آگاهش می گرداند و او را در رخت ناشناسی به راه آهنه نشانیده بیرون می فرستد»^(۵)

حال بعد از معرفی بازیگران شاهنامه ساز به خود شاهنامه ساخته شده پرداخته می شود. می دانیم که در دوره قاجار کتابها چاپ سنگی می شدند. وقتی کار نسخه نویسی توسط عماد الکتاب تروریست و

مقدمه نویسی توسط ادیب الممالک تریاکی به پایان رسید « یکباره متوجه شدن که شماره گذاری یک صفحه اشتباه شده یعنی بعد از صفحه ۳۳ شماره صفحه ۳۵ گذاشته شده و بالنتیجه یک صفحه (یعنی صفحه ۳۴) سفید خواهد ماند. البته کار مشکل بود، که می‌باشد جواب امیر بهادر جنگ و ارشاد الدوله را داد و گرنه همه صفحات - که سنگ چاپ آنها آماده شده بود - می‌باشد تعویض شود و این، هم وقت و هم خرج فراوان می‌طلبد. فکر می‌کنید چه کردند؟ همان کاری که متأسفانه نظر آقای مینوی را در مورد نامطمئن بودن همه نسخه‌های شاهنامه را تایید می‌کند. شاعری آمد و حدود صدبیت شعربروزن شاهنامه ساخت. مطلب صفحه مربوط به پادشاهی منوچهر بود او صفحه ۳۴ را خود، شعر ساخت و شماره گذاری و بعد چاپ کرد و آب از آب نکان نخورد. صفحه با این بیت شروع می‌شود:

بسی رنج بردم شبان دراز زهجر توابی دلبر سرافراز» (۶)

جالب اینکه آن کسی که شعر جعلی برای شاهنامه سرود و به جای فردوسی پول نگرفته پول گرفت همین عبد العلی موبد بیدگلی یعنی «شیخ میرزا علی» نماینده ویژه و دروغین علمای نجف در پترسبورگ بود! او بدون احساس کوچکترین عذاب و جدان حدود یکصد بیت شعر بر ریش فردوسی بست و بقول

صفحه ۳۴ شاهنامه بهادری که حدود صد بیت جعلی از طرف موبد بیدگلی سروده و بر ریش فردوسی بسته شده و به قول معروف «آب هم از آب تکان نخورده» و این شاهنامه یکی از چاپ‌های معتبر شاهنامه در ایران است!!

معروف «آب از آب هم تکان نخورد»! این شاهنامه تا حال یکی از چاپ‌های مهم شاهنامه فردوسی در ایران و محل رجوع شعرا و ادبیان کشور می‌باشد !!

بایگانیه
دانشگاهی از روی مشورت زیر نخواهد

بانضم:

نهرت کمال مدرجات، مقدمه‌ای از امیر، مقدمه‌ای استقری معروف به
مقدمه‌ای شناس از روی نسخه امیری باشد. با فریغات لفاظ شناسه
پیشنهاد تصویر از مجلس روزی شناسه و پنجاه تصویر از
پادشاه ایران باستان

...و این شاهنامه تا حال یکی از چاپهای معتبر
شاهنامه فردوسی در ایران و محل رجوع شعراء
ادیبان کشور است!!

منابع و مأخذ

- ۱ - خاطرات و خطرات، مخبر السلطنه هدایت، به نقل از شرح حال رجال ایران در قرن‌های ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ هجری قمری، مهدی بامداد، کتابفروشی زوار، جلد اول تهران، ۱۳۴۷، ص ۲۸۵
- ۲ - نای هفت بند، باستانی پاریزی، موسسه مطبوعاتی عطایی، چاپ چهارم، تهران، ۱۳۶۳، ص ۵۸۰
- ۳ - همانجا، ص ۵۸۸
- ۴ - اسرار تاریخی کمیته مجازات، جواد تبریزی، انتشارات ایران و اسلام، چاپ دوم، تهران، ۱۳۶۳، ص ۱۳
- ۵ - تاریخ مشروطه، احمد کسری، بازخوان: مینا جعفر پور عصر، نشر اختر، تبریز، ۱۳۸۵، ص ۸۶۴-۸۶۵
- ۶ - نای هفت بند، صص ۵۷۹-۵۸۰

شاہنامه‌ی کشمیر و جنگ همیر ترک!

(این قسمت از شاہنامه‌ی کشمیری برای اولین بار است که معرفی می‌شود)

کشمیریان شاہنامه‌ای دارند بنام «راج ترنگیتی» که در سال ۱۱۴۸ توسط برهمنی بنام کلھن سروده شده است. کلھن پسر وزیر پادشاه کشمیر بنام چنپیک بود. کلھن پسر چنپیک در محیط درباری پرورش یافت و چون به امور دینی علاقه داشت در سلک طبقه برهمن درآمد. کلھن بعد از طی مدارج علمی و با استفاده از بایگانی‌های دولتی تصمیم به سرودن شاہنامه کشمیریان را گرفت و چون فردی مذهبی بود اساس کار خود را نه بر دروغ نامه بلکه بر اساس تاریخ‌نامه گذاشت و تاریخ سرزمین خویش را با استفاده از اسناد و مدارک طبقه بندی شده دولتی به رشته‌ی نظم کشید.

راج ترنگیتی یا شاہنامه کشمیر از دو واژه راج به معنی پادشاه و ترنگیتی به معنی رود تشکیل شده است و معنی آن «رودی‌یاد ریای پادشاهان» است که در عربی مفهوم «بحر الملوك» و در فارسی مفهوم «شاہنامه» را دارد. از خصوصیات کلھن تا حدودی عدم تحریف تاریخ به نفع ملیت خود است و به همین جهت اورا «پدر تاریخ کشمیر» لقب داده‌اند که تاریخ چهار هزار ساله دیار خود را به بهترین وجهی به نظم کشیده است.

راج ترنگیتی بزبان سانسکریت است که در هشت ترنک یعنی کتاب که دارای هشت هزار اشلوک می‌باشد منظوم شده است. هراشلوک در کشمیر واحد شعری است که هربند آن دارای چهار مصاع است. اولین ترجمه فارسی راج ترنگیتی در زمان سلطان زین العابدین از سلاطین شاهمیری توسط ملا احمد کشمیری انجام گرفت ولی متاسفانه ترجمه‌ی مذکور از بین رفته و یا بدست محققین نرسیده است. سلطان زین العابدین حکمرانی ادیب و ادب پرور بود که کتابخانه‌ای همسنگ کتابخانه‌های ایران و ترکستان داشت و خود بزبان ترکی کاشغری شعر می‌سرود و کتبی را ز فارسی و عربی به ترکی کاشغری واژ ترکی کاشغری به فارسی و عربی ترجمه می‌کرد.

دومین ترجمه فارسی راج ترنگیتی در زمان اکبر شاه پادشاه ترک هندوستان در زمان فتح کشمیر انجام گرفت. در زمان فتح کشمیر این کتاب به اکبر شاه تقدیم شد و اکبر شاه از سلسله با بریان هند در سال ۹۹۴ هجری قمری برابر با ۱۵۸۶ میلادی به ملا شاه محمد آبادی دستور ترجمه آنرا بزبان فارسی صادر کرد. این ترجمه آماده و به شاه تقدیم گردید ولی چون سلیس و روان نبود لذا اکبر شاه، عبدالقادر بیدیوانی را مامور تصحیح و سلیس گردانی آن گردانید. بدوانی در عرض یک دو ماه کتاب را آماده و به شاه تقدیم کرد. بدوانی گوید:

در عرض یک دو ماه به تقریب حکم شاه
این نامه شد چو خط پری پیکران سیاه
چون این ترجمه سلیس و روان در دسترس نبود لذا به همان ترجمه ملا شاه آبادی قناعت کرده و جنگ «همیرترک» با ترلوچن شاه، امیر کشمیر را از آن می‌آوریم.
جنگ همیرترک با کشمیریان از جنگهای واقعی تاریخ است و شاعر با کمترین شعر توانسته بیشترین موفقیت را در توصیف روحیات و خلقيات هردو طرف جنگ را به تصویر کشد. شاعر با اینکه بر خدعا و فریب ترکان در جنگ (تاتیک و استراتژی آنها) اشاره می‌کند ولی بیشتر بر عنصر شجاعت ترکان تکیه کرده و «الحرب خدعا» (جنگ نیرنگ است) را زیاد می‌برد. به هر حال چون این شاهنامه استثنائی کمتر از شاهنامه‌های ملل دیگر چهره ترکان را مخدوش کرده است لذا جنگ همیرترک (امیرترک = سلطان محمود غزنوی) با پادشاه کشمیر را از آن می‌آوریم.

همیرترک در زمان حکومت راجه سنگرام پادشاه هندوستان به کشمیر حمله می‌کند و ترلوچن شاه امیر

کشمیر از راجه سنگرام کمک می خواهد و راجه سنگرام وزیر خود تنگ را به کمک او می فرستد. راج تنگیتی

يعنى «شاهنامه کشمیر» در این مورد مى نویسد:

«چون [همیر ترک] بر سراو (تلوجن شاه = امیر کشمیر) آمد از راجه (سنگرام پادشاه هندوستان) مدد خواست. راجه، تنگ [وزیر خود] را سردار ساخته وبالشکر عظیم به مدد تلوجن شاه فرستاد و امرا و وزرا و زمین داران نامی را همراه او کرد و [تلوجن شاه] اعزاز و اکرام بسیار کرد. مهمان داری های خوب نمود و به تنگ گفت که: جنگ ترکان به تمام خدعا و فریب است رعایت بعضی امور در جنگ ایشان ضرور است اول آنکه: در تمام شب بیدار باید بود تا از شبیخون ایشان مامون و مصون بوده باشند. دوم آنکه: جاسوسان بسیار می باید تا (هر) زمان از احوال ایشان خبر بد هند. سوم آنکه: مردان مردانه و اهل وقوف در علم حرب می باید که بسیار باشند. شما مردان اهل فراغت و راحتی دید. امور مذکور در شما مفقود و معذوم است لایق آنست که من هراول (پیشاوهنگ جنگ = صف شکن) باشم و شما در مدد من خواهید بود. تنگ این سخن را قبول نکرد و به جهت جنگ پیش شده به آب توسي رسید و در آن طرف آب اندک لشکری از ترکان در نظرش در آمد. تنگ از آب گذشته آن ترکان را به قتل آورد. تلوجن شاه گفت که: شما جنگ ترکان را نمی دانید و بکشتن این مردم مغور نشوید. لایق آنست که در عقب باشید چون همیر باید شما را طاقت جنگ با وی نخواهد ماند. تنگ به هیچ وجه سخن اورانش نمی داشت.

شما جنگ ترکان را نمی دانید و بکشتن
این مردم مغور نشوید. لایق آنست که
در عقب باشید، چون همیر
[ترک] باید شما را طاقت جنگ با وی
نخواهد ماند.

پس روز دیگر همیر ترک با لشکر بسیار آمده مقابل گشت. تنگ ولشکرش بمجرد دیدن اورو بگریز آوردند. تلوجن شاه بالشکر ثابت و برقرار مانده ... و ترکان و هندوان [با] یکدیگر جنگ عظیم کردند و

تلوجن شاه بر پای مانده مردمان بسیار را به قتل آورد و جراحت بسیار از دست ترکان خورد. گویند از [بدنش] از شش جهت خون‌ریزی بوده اما در استقلال و بهادری تلوجن شاه هیچ کمی نبود. آخر چون کاربرو تنگ گشت تنها از جنگ برآمده رفت و ترکان فتح کردند»(۱)

منابع و مأخذ

- ۱- تراج ترنگینتی، ترجمه ملا شاه محمد شاه آبادی، مقدمه و تصحیح دکتر صابر آفاقی، از انتشارات مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان، راولپنڈی - پاکستان، ۱۳۹۴ هجری قمری، ۱۳۵۳ هجری شمسی، ۱۹۷۴ میلادی، صص ۲۰۰-۲۰۱

«فردوسی ترک»!!

(این فردوسی سراینده شاهنامه سیصد و هشتاد جلدی به زبان ترکی با یک میلیون و ششصد و پنجاه هزار بیت است) !!

مولاناشرف الدین موسی مشهور به «اوزون فردوسی» (فردوسی بلند قامت) یا «فردوسی ترک» از شعرای دوره‌ی سلطان بايزيد خان عثمانی است. او در شهر بورسه در نزدیکی دریای مرمره در کشور عثمانی بدنیا آمد. مدتها در نزد شاهزاده قورقو در شهر مانیسا در قصر او اقامات داشت و تحت تربیت این شاهزاده‌ی علم دوست و ادیب پرور قرار گرفته بود. «فردوسی ترک» در منابع و مأخذ عثمانی با نامهای فردوسی رومی، فردوسی طویل و اوزون فردوسی شناخته می‌شود. معنی «اوزون» در زبان فارسی طویل و دراز است. «قنانی زاده حسن چلبی» در «تذکرة الشعرا» خود اشتهر ایشان را به اوزون فردوسی بودن تایید می‌فرماید (۱). گویا مولاناشرف الدین موسی مثل سلطان ابونصر «اوزون حسن آق قویونلو» دارای قامت رشید و بلند بوده است.

اوزون فردوسی به حضرت علی (ع) و امام حسن و حسین (علیهمالسلام) و ابو مسلم خراسانی، اسحاق ترک، بطال غازی و حاجی بکناش ولی ارادت خاص داشت و در اشعارش از این بزرگ‌مردان به نیکی یاد کرده

است . چنانچه در قصیده‌ای در مورد حیدر کرّار حضرت علی (ع) می‌فرماید:

حیدر کرّار حق دیر پهلوان و برگزین مجتبیا و مرتضا و مقتدا و نامدار

قرة العین محمد دیر حسینیله حسن سیدین و بهترین و انورین اختیار

آلینه، اولادینه، اتباعنه، اشیاعنه جان و دلدن صدرود یله صلات اولسون هزار (۲)

او حتی از خداوند متعال به حق آل علی و حاجی بکتاش ولی می‌خواهد که او را عفو کرده و عوض نیران یعنی جهنم، بهشت برین را براو عطا فرماید:

آل اولادی علی نین حقی چون حاجی بکتاش ولی نین حقی چون

عفو اندیب فردوسیه، فردوسی وئر رحمت ائیله اولمیه نیران یئر (۳)

او گویا به حضرت جعفر صادق (ع) - امام ششم شیعیان - ارادت خاص داشته و حتی ممدوح خود را عوض تشبیه به رستم و اسفندیار به حضرت جعفر صادق (ع) تشبیه کرده می‌فرماید:

صادق اکمل دیر، جهانین جعفری فن شعرین ایچره اولدور انوری (۴)

فردوسی ترک شاهنامه‌ای در سیصد و هشتاد جلد سروده و آنرا به سلطان بايزید دوم (۸۸۶-۹۱۸ معاصر با شاه اسماعیل صفوی) تقدیم کرده است . در تعداد جلد‌های این اثر بزرگ و سترگ روایت‌های مختلفی وجود دارد:

لطیفی در تذکره خود (تذکره، استانبول، ۱۳۱۴، ص ۲۶۱) و نیز عالی در کتاب «کنه الا خبار» (نسخه خطی کتابخانه انجمن تاریخ ترک) تعداد مجلدات شاهنامه فردوسی ترک را سیصد و شصت جلد قید کرده‌اند.

«بورسالی محمد طاهر» در مولفان عثمانی (استانبول، ۱۳۳۳-۱۳۴۲، جلد ۲ ص ۳۵۷) و نیز بایننگر در «مورخین عثمانی و آثار آنها» و مینورسکی در «فهرست کتابهای خطی و مینیاتوری ترکی در کتابخانه چستر بتی» (دوبلین، ۱۹۵۸، ص ۹) این شاهنامه را سیصد و شصت و شش جلد حاوی چهارصد و نودونه مجلس می‌دانند . کاتب چلبی در «کشف الظنون» تعداد مجلدات آن را سیصد و سی جلد احصاء می‌کند ولی «قناالی زاده حسن» در «تذکرة الشعرا» (انجمن تاریخ ترک، آنکارا، ۱۹۸۹، ص ۷۴۵) و نیز «شمس الدین سامی» در «قاموس الاعلام ترکی» (استانبول، ۱۳۰۶، ص ۳۳۸۸) تعداد آنها را به صراحة سیصد و هشتاد جلدی دانند . شمس الدین سامی نام اثر را به صراحة «شاهنامه» می‌داند و چون از «بیانی» نقل قول می‌کند لذا نشان می‌دهد که «بیانی» نیز نام اثر را شاهنامه ترک و تعداد مجلدات آن را سیصد و هشتاد

جلد می دانست.

این کتاب بزرگ را فردوسی ترک در بعضی موارد «سلیمان نامه کبیر» می نامد و سرایش آن در عصر سه پادشاه انجام گرفته است . سرودن آن در زمان سلطان بايزید دوم در سال ۱۴۸۰ میلادی ادامه یافته و بعد از پایان در سیصد و هشتاد جلد به سلطان بايزید دوم تقدیم شده است . اما چون سلطان بايزید فرصت مطالعه کتابی به این بزرگی و با عظمت را نداشت دستور تلخیص آنرا صادر می کند و شعرای دربار نیز بعد از جدا کردن حدود سیصد جلد آن، شاهنامه را در هشتاد و دو جلد به پادشاه تقدیم کرده و بقیه را آتش می زندند . آتش زدن سیصد جلد از شاهنامه باعث شعله و رشد آتش قهر و غصب شاعر گردیده و او به روایتی همچون فردوسی توسعی سلطان را هجو کرده به «دیار عجم» (ایران) پناه می برد .

«قنالی زاده حسن» در «تذكرة الشعراء» در این رابطه می نویسد :

«أول شاه عاليجناب بوجمله دن سکسان جلن انتخاب ايدوب ماعدا سن احراق ايتمكله مزبورك آتش غضبي التهاب او زره اولدوقده مانند فردوسى طوسى اول پادشاه ستوده صفات حقنده ناشايسته ابيات ديدکده اول بوم شومه بومزو بومده محل قرار او لميحق ناچار ديار عجمه فرار ايتميшиدي» (۵) يعني «آن پادشاه عاليجناب (سلطان بايزيد خان دوم) از آن جمله هشتاد جلد آنرا انتخاب و بقیه را آتش زد . شخص مذبور (فردوسی ترک) نيز آتش غضبیش شعله و رگردیده مانند فردوسی طوسی در مورد آن پادشاه ستوده صفات ابيات ناشايست سروده چون در اين مرز و بوم نمى توانست قرار بگيرد ناچار به آن سرزمين شوم ايران فرار کرد» .

فردوسی ترک در منظومه رزمی «قطب نامه» به این مسئله بصورت ایهام اشاره کرده می گوید : سؤز طوييل اولور ادام مختصر کيم مطول سؤز دلام نامور (۶)

يعني : سخن به درازا مى کشد پس آنرا مختصر کنم / که سخن دراز را آن نامور (سلطان بايزيد) قبول نمى کند .

او در بيت ديگري نيز مى فرماید :
گر دلسن سمع شاهه ايره سؤز سؤز مطول اولمسون دء آزو اوز (۷)
يعني : اگر مى خواهی حرفت به گوش پادشاه برسد . / سخن را طول نده، کم گوی و گزیده گوی .

سلطان بايزيد خان چون فرصت مطالعه شاهنامه ۳۸۰ جلدی تركی را نداشت
دستور داد ۳۰۰ جلد آن را آتش زند و تنها از شاهنامه ترك ۸۰ جلد آن را باقی
گذارد!

این دو بیت نشان می‌دهد که به شاعر سفارش شده که منظومه طولانی مثل شاهنامه فردوسی نگوید بلکه وقت پادشاه را رعایت کرده و مختصر گویی نماید.

در کتاب «ریحانه‌الادب» در مورد تعداد ابیات شاهنامه ترك آمده است که «شماره ابیاتش بالغ به یک میلیون و شصتصد و پنجاه هزار بیت بود... حسب الامر سلطانی تلخیص اش کردند و به هشتاد مجلد تنزیلش دادند»^(۸)

شاهنامه ترك یا «سلیمان نامه کبیر» بنا به گفته لطیفی در تذکره اش دارای ۱۸۳۶ مجلس بود که در هر مجلس یک داستان کامل بیان می‌گردید و در ضمن دارای هفتصد و بیست توحید نامه و قصیده بود. امروزه از سیصد و هشتاد جلد شاهنامه فردوسی ترك تنها نسخه‌هایی در برلن و دیگر شهرهای اروپایی باقی است و گویا تمام جلد‌های آن در یک کتابخانه موجود نیست.

«اوzon فردوسی» غیر از شاهنامه سیصد و هشتاد جلدی کتب دیگری نیز سروده یا نوشته است که یکی از آنها «قطب نامه» است. این کتاب در مورد تسخیر و فتح جزیره میدللی – از طرف سلطان ایلدویم خان بايزيد در دریای مدیترانه – است. فردوسی ترك در این کتاب در بخش «اندرستایش فردوسی و دعاکردن خاقانرا» به جان ایلدویم بايزيد دعا کرده و در ابیاتی می‌گوید:

دولتیله باقی دورسون شهریار	نولا کیم باقی دگیلسه روزگار
کُنج گنجه پاسبان اولدو قجا مار	دامن گلزاری چاک ائتدیکجه خار
عاقلی ائتدیکجه دائم سرنگون	دهری یه وئردیکجه دولت دهردون
کاملی کم قیلدی گینجه اغنای شاه	جاهیله جاه وئردیگینجه اهل آه

گه یئتیب گه بیتديگینجه لازار	بیرقراره دورماديقجه روزگار
توتدوغونجه کینی عشاچه رقیب	باغده الحان ائندیگینجه عندلیب
طولونوبن طوغدوغونجه آفتاب	زلف خوبان اولدوغنجه پیچ و تاب
چرخ چارمدن گؤرنندوکجه گونش	بدرونقصی گوردوگونجه ماھتاب
باچی دورسون شاه سلطان بايزید(۹)	جسم شاهان یئردهاولدوقجه قدید

از دیگر کتب فردوسی ترک کتاب «قصه نامه‌ی سلیمان علیه السلام» است. این قصه در مورد حضرت سلیمان (ع) است و برای اینکه از شاهنامه‌اش که بنام «سلیمان نامه» نیز مشهور است مجزاً گردد این کتاب را «قصه نامه سلیمان» نامگذاری کرده است.

فردوسی ترک غیر از شاهنامه و قصه نامه و سلیمان نامه دارای کتابهایی بنام «فراست نامه»، «سلحشور نامه»، «شطرنج نامه کبیر»، «مناظره‌ی سیف و قلم»، تحفة الحادی یا «حقایق نامه»، «حیات و ممات» و «پند نامه افلاطون» است.

از نحوی وفات و سال وفات فردوسی ترک اطلاع دقیقی در دست نیست و بیشتر تذکره نویسان مرگ او را در سال ۱۵۱۲ میلادی در خراسان ایران می‌دانند، ولی از مقدمه «رساله حیات و ممات» بر می‌آید که او در زمان امپراتوری یاوز سلطان سلیم – حریف شاه اسماعیل صفوی – در استانبول در قید حیات بود.

منابع و مأخذ

- ۱- تذكرة الشعرا، قينالي زاده، حسن چلبى، حاضيرلایان: دکترا ابراهیم قوتلوق، ایکینجى جىلد، ایکینجى چاپ، تورک تاریخ قوروموباسیم ائوی، آنکارا، ۱۹۸۹، ص ۷۴۵
- ۲- قطب نامه، فردوسی رومی، حاضيرلایان: ابراهیم اولغون، عصمت پارماقسىز اوغلو، تورک تاریخ قوروموباسیم ائوی، آنکارا، ۱۹۸۰، ص ۱۰۳
- ۳- همانجا، ص ۱۳ (به حق فرزندان آل علی / به حق حاج بكتاش ولی / فردوسی راعفو فرموده به او فردوس را عطا فرما / رحمتی کن تا جایگاهش دوزخ نگردد)
- ۴- همانجا، ص ۱۳ (به حق فرزندان آل علی / به حق حاج بكتاش ولی / فردوسی راعفو فرموده به او فردوس را عطا فرما / رحمتی کن تا جایگاهش دوزخ نگردد)
- ۵- همانجا، ص ۲۶، در ضمن رسم الخط اشعار در این مقاله به رسم الخط معاصر تبدیل گردیده است.
- ۶- قطب نامه، ص ۱۵۷
- ۷- همانجا، همان صفحه
- ۸- ریحانه‌الادب، ج ۴، ص ۳۲۴، به نقل از نای هفت بند، باستانی پاریزی، موسسه مطبوعاتی عطائی، چاپ چهارم، تهران، ۱۳۶۳، صص ۳۵۱
- ۹- قطب نامه، ص ۲۴

شاهنامه‌[های ریخته شده] در خلیج !

جنون آریا پرسنی «شاهنشاه آریا مهر» گل کرده بود و می‌خواست به مناسبت تاسیس دوهزار و پانصد مین سال شاهنشاهی ایران جشنی بین المللی گرفته و سربازان گارد جاویدان هخامنشی و سلسله‌های دیگر را از پیش چشم روسای جمهور و حاکمان زرو زور رژه ببرد. او برای هر چه باشکوهتر کردن این جشن شاهنشاهی به فکر افتاده بود که هدیه‌ای در خور روسای کشورها اهدا نماید. چون آغازو پایان هر جشنی در زمان «سلسله پالانی گرجی نژاد» به شاهنامه فردوسی بند بود لذا به فکر افتادند که از روی شاهنامه با یسنگری کتابخانه سلطنتی، شاهنامه‌ای تهیه و به عنوان هدیه به شرکت کنندگان عالی مقام اهدا کنند.

این شاهنامه دارای ۴۰ سانتیمتر طول و ۲۸ سانتیمتر عرض و ۶ سانتیمتر قطرو دارای ۶۹۰ صفحه متن بود. کتاب را گویا با یسنگر میرزا پسر شاهrix Timuri (متولد ۸۰۲ هجری قمری = ۱۳۹۹ م) در سال ۸۲۹ هجری قمری (۱۴۲۵ م) دستور ترتیبیش را داده بود. این شاهنامه دارای مینیاتورهای اعلا و تذهیب زیبا و مقدمه‌ای رسادرباب زندگی فردوسی است که به قلم جعفر با یسنگری خطاط مشهور دربار با یسنگر میرزا نوشته شده است.

دکتر مهدی بیانی مجری طرح گردید و با یک صفحه از شاهنامه بایسنگری به شهر «بال» سویس پرواز کرد. سویس برای روسای «سلسله پالانی» از هر جهت خاطره انگیز بود.

مبتكرو طراح رسیدن به «دروازه‌های تمدن بزرگ» یعنی شاهنشاه آریا مهرمدتی را با همسر فداکار خود فرح دیبا در آنجا گذرانیده بود. همسری که وقتی دید که ژنرال آمریکایی مستحفظین شاه در پاناما به او تفهیم کرد که اگر می‌خواهد شاه زنده از آنجا خارج شود باید خواسته او را برآورد کند بی هیچ تردیدی فداکارانه شاه را «نجات» داد!!

چاپخانه شهر بال سویس صفحه نمونه را به عینه چاپ کرد و دکتر مهدی بیانی آنرا به ایران آورد و از نظر روسا گذرانیده همه پسندیدند. اما فردی بنام محمود مطیر که مدیر چاپخانه بهمن بود به علاوه معرفی و مدعی شد که کتاب را در ایران می‌تواند چاپ کند.

علاوه از او پرسید آیا می‌داند این صفحه نمونه چند بار چاپ خورده است؟ او اظهار داشت در بعضی از موارد ۱۲ بار. بدین ترتیب امور چاپ شاهنامه بایسنگری به محمود مطیر سپرده شد و کاراز دست سویسی‌ها و مدیعیان دیگر آنها یعنی ژاپنی‌ها خارج گردید. بلا فاصله دستگاه‌های چاپ اکلیل زنی تازه‌ای آورده‌ند و فردی بنام هاشمی از کتاب عکس‌های مختلفی برداشت. شخصی بنام اشنايدر آلمانی ماشین نمونه‌ای آورد و چاپخانه بطور شبانه روزی مشغول بکار شده و حدود هفت‌صد صفحه شاهنامه را در طول سه سال آماده چاپ کرده‌ند و حدود یک سال و نیم نیز چاپ متواتی آن طول کشید. دونفر را جهت آموزش صحافی نوین به آلمان اعزام کرده‌ند و آنها بعد از برگشت به ایران یک سال تمام روی صحافی شاهنامه بایسنگری کار کرده‌ند تا شاهنامه آماده اهداء گردید.

فرح، همسر شاه شاهنامه پرست وقتی دید که ژنرال آمریکایی مستحفظین شاه در کشور پاناما به او تفهیم کرد که اگر می‌خواهد شاه زنده از آنجا خارج شود باید خواسته او را برآورد کند بی هیچ تردیدی فداکارانه شاه را «نجات» داد..!! گویا روزگار کج رفتار می‌خواست به شاه قدر قدرت بفهماند:

انگشت مکن رنجه به در کوفتن کس تا کس نکند رنجه به در کوفتن مشت!

بعد از پایان جشن‌های دوهزار و پانصد ساله شاهنشاهی به هر یک از روسا و مدعوین شاهنامه ای بدين نفیسی تقدیم گردید ولی «سران عرب شیخ نشینها، وقتی از خلیج فارس می‌گذشتند، آن شاهنامه‌ها را توی خلیج انداختند! آخر مگر نبود فردوسی که از شیرشتر یاد کرده و گفته بود:

ستاره نگردد مگر بر زیان کزین پس شکست آید از تازیان

کز اختر همه تازیان راست بهر نه تخت و نه دیهیم بینی، نه شهر

عرب رابه جایی رسیده است کار زشیر شتر خوردن و سوسمار

تفوبر توای چرخ گردون تفو»(۱) که تخت کیان را کند آرزو

شاید این عبرتی گردد که دیگر «شاهنامه» بدست عرب مسلمان ندهند چه «عرب و آنان که در سلک عربها در آمده بودند نمی‌توانستند از این داستانها چندان بهره‌ای گیرند، زیرا که برای آنان یاد آور چیزی نبود، و بیشتر این داستانها را با نفرت می‌نگریستند و مهملاتی می‌شمرند که به لعنت خدانمی ارزید. مگر نه آن بود که چون نصرین الحارث سرگذشت رستم و اسفندیار را از ایران برداشت، و راویان محافل قریش به نقل آن پرداختند، محمد (ص) این آیه را نازل کرد: «و من الناس من یشتری لهو الحديث ليصل عن سبیل الله بغير علم و يتخد هاهزوا» اولنک لهم عذاب مهین (قرآن مجید، سوره‌ی سی و یکم، آیه‌ی ۶) ترجمه: کسانی هستند که خریدار قصه‌های پوچ اند تا این رهگذر مردان راه خداران دانسته منحرف کنند و راه حق را وسیله استهزا قرار دهند. آنها به عذابی خفت آور چار خواهند شد.»(۲)

بدین ترتیب روسای مسلمان شیخ نشین‌ها در عمل به دعوت حق تعالی بدون اینکه خم به ابرو بیاورند، شاهنامه‌های شاهنشاهی اهدایی جشن‌های دوهزار و پانصد ساله را در آبهای خلیج ریخته و مشتی حرفاً دروغ و «باد هوا» را بر «آب» زدند. شاید در این ریختن شاهنامه‌ها به آبهای خلیج به یاد «توبه نامه‌ی فردوسی» در منظومه‌ی «یوسف و زلیخا» یش بودند که در مورد داستانهای شاهنامه و دروغ بودن آنها سروده است:

دو صد زان نیرزد به یک مشت خاک که آن داستانها دروغ است پاک(۳)

شیوخ عرب، شاهنامه‌های اهدایی شاه در جشن‌های ۲۵۰۰ ساله را به آبهای خلیج ریختند و انقلابیون مسلمان در اوایل انقلاب اسلامی بر آنها مهر «جهان الحق و رهن الباطل کان زعوقا» یعنی حق آمد و باطل را نابود ساخت که باطل خود لایق محو و نابودی است را بر آنها زدند ولی حالاچی؟! تیراز شاهنامه در بعضی مواردی بالاتر از تیراز قرآن مجید است!!

منابع و مأخذ

- ۱- شاهنامه آخرش خوش است، باستانی پاریزی، موسسه انتشارات عطایی، تهران، ۱۳۷۲، ص ۶۷۳، تیتر مقاله نیاز همین کتاب اخذ شده است.
- ۲- شاهنامه فردوسی، انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی (شرکت سهامی)، جلد اول، چاپ پنجم، تهران، ۱۳۷۰، ص ۱۲-۱۳
- ۳- یوسف وزیخای فردوسی، حسین محمدزاده صدیق، چاپ و انتشارات آفرینش، تهران، اول دیماه ۱۳۶۹، ص ۳۵

مطلوب از حقیقت دور، در کتب دانشگاه پیام نور !!

یا چهل نکته پیام نوری! (نقدی طنزگونه)

[بخش های مربوط به فردوسی و شاهنامه]

«نقد ادبی» چون «صوت داود» و «ید بیضا» و «عصای موسی» است: هشدار دهنده دل انگیز، نورافشان و تاریکی ستیز. این «صوت و تصویر» برای راهنمایی دست اندکاران نشر کتاب و بویژه مولف و ناشر است که معایب و محسن اثر خود را دیده و شنیده و در چاپهای بعدی در اصلاح معایب کتب خود بکوشند. ولی شرط بهره مندی از این «نقد ادبی صوت و تصویری» داشتن «حس شناوی و بینایی» است و تا ناشران این دو «گیرنده» مهم را نداشته باشند نمی توانند «پیام نقد» را بگیرند و ناچار نقد چون نمی تواند «مخاطب مسئول» خود را بیابد «ره به ترکستان» می برد!

«نقد نویسی» بر بعضی از کتب دانشگاه پیام نور را اگر نتوان «کمدی کلاسیک» نامید احتمالاً می توان آن را چیزی در حد «کمدی – درام» های هندی و یا همردیف با «اشکها و لبخندهای» اروپایی بشمار آورد. چه نقد ادبی بر چاپ اول یادوم کتاب نوشته می شود و انتظار منتقد آن است که اثرات مثبت نقد

را در اصلاح معایب کتب در چاپهای بعدی بعینه مشاهده کند و ببیند که از کتب «رفع اشکال» شده است والا نقد برکتابهایی که نوبت «چاپ دوازدهم» یا «سیزدهم» را بر پیشانی خود دارند و اصلاح لازم را هنوز انجام نداده اند به منزله آن است که نقد ادبی «مخاطب مسئول» خود را نیافته و یا «مخاطب مسئول» در این مورد «صوت داود» و «عصای موعود» را نشنیده و ندیده و در حقیقت در «گرینش» آن مسئول، اولین حرف را «نابینایی و ناشنوایی» او زده است!

اما چنانچه می‌دانیم اثبات این مسئله کارآسانی نیست چه «مخاطب مسئول» از جمله «گازهای فرار» است و می‌تواند در آنی خود را به «کوچه علی چپ» زده و از معادله نشر بنوعی «جیم» شود و تقصیر گناهان را به گردان استادان و مربیان این رشته بیاندازد و بفرماید که افراد مذکور او را در جریان امر قرار نداده اند یعنی بزبان ادبی «مخاطب مسئول»، خود را «غیر مسئول» و غیر مسئول را می‌تواند «مسئول» «جلوه داده» و این «رشته ڈرّبی بها» را به عنوان «رشته تقصیر» چون «حلقه گل پیغمده» برگردان استادان و مربیان محترمی بیاندازد که عمری را در انتقاد منطقی همان کتب گذرنیده و آخر عمری سر از ترکستان در آورده و عوض زیارت کعبه مسلمانان خود را در طوف «قوتلوداغ» (کوه مقدس) - کعبه ترکان غیر مسلمان - دیده اند و اجر و نصیبی غیر از سرزنش خار مغیلان نیافته اند!

به هر حال اگر قرار باشد در مورد بعضی از کتب پیام نور جمله‌ی قصاری نقل شود شاید بهترین جمله قصار این باشد که «در کتب پیام نور سطر با سطر، پاراگراف با پاراگراف، صفحه با صفحه، فصل با فصل، بخش با بخش و کتاب با کتاب در جنگ سرد و صلح مسلح هستند» یعنی بزبان «موسیقی شجره‌دار» این دیار هر متن برای خود «سازی» و هرسازی در «اپرای پیام نور» برای خود آوازی می‌زند و می‌خواند که تنها «مازوخیست‌ها و سادیست‌ها» می‌توانند از این موسیقی «گودزیلایی» لذت «دراکولایی» ببرند!

اینک با توصل به آن بیت ضرب المثل شده امید بخش که می‌گوید:

در نا امیدی بسی امید است

و نیز با استعانت از «عشق ادبی» و طرد «عقل دوراندیش مطروح مولانا بی» که می‌فرماید:

آزمودم عقل دوراندیش را

زین سپس دیوانه سازم خوبیش را

آزموده‌های «استادان» محترم این رشته را «تجاه‌لانه» باز می‌آزماییم تا بلکه این بار برای اولین دفعه در تاریخ نقد ادب پارسی عوض «ندامت» شاید ثمره‌ی «جرئت و جسارت» اصلاح کتب را در «مخاطب مسئول» بیابیم

والا به راهی رویم که «نادمان» سابق رفته و همچون ذوالقار علی در نیام و زبان سعدی در کام درگوشه‌ای خزیده و عطای «اصلاح کتب دانشگاه پیام نور» را برلقای «مخاطب مسئول» بخشیده‌اند!! حال برای اینکه بدانید که «تاریخ بیهقی» را نیز یک دور قمری مطالعه کرده و فوت آدم با نقل قول آن مرحوم که می‌فرماید: «چنین حکایات از آن آرم تاخوانندگان را باشد که سودی دارد و بر دل اثری کند به سر تاریخ باز شدم»، من هم به پیروی از ایشان به سرنقد «باز» شدم تا باشد که مارانیز از سر «باز» کنند!

۱-۹

...

۱۰- رستم میگسار نبود؟!

خدا بسر شاهد است حقیر رستم را به منزله «میخانه سیار» می‌دانستم ولی نمی‌دانم به چه علتی قرار است «نامه اعمال» پهلوانان را دایرانی از «دیدگاه اسلامی» پاک‌پاک به دانشجویان معرفی بشود. مثلاً در همین کتاب «رستم و سهراب» از قول دکتر مصطفی رحیمی آمده است که «رستم به هیچ رومیگسار نیست» (ص ۲۰۸) در صورتیکه در جای - جای شاهنامه رستم هر کجا فراغتی می‌یابد «لبی تر» می‌کند آنهم چه تری؟! نالوطی مجال به دیگر هم پیاله‌ها هم نمی‌دهد و خُم - خُم و خمره - خمره و جام - جام و پیاله - پیاله «راکی و ویسکی وطنی» و گاه خارجی سرمی کشد و قیمت جنس حالیش نیست! پیاله‌هایی را سرمی کشد که از فرط بزرگی کشتی تایتانیک تویش غرق می‌شود.

ولی از هرچه بگذری خوبی رستم در این است که بعد از میخواری «بد مستی» و «تظاهرات مستانه» نمی‌کند و راحت و آرام مثل بچه آدم می‌گیرد و در رختخوابش می‌خوابد تا بلکه یکی به بالینش آمده و بگوید:

یکی دخت شاه سمنگان منم

به گیتی زخوبان مراجعت نیست

و آنوقت، از خمار مستی زمانی بیدار شود که موج خون پسر دریک دست و نسخه حکیم باشی اردو بدست دیگر در بیابانها و خیابانها بدنیال «نوش دارو» می‌گردد و «داروخانه شبانه روزی سلطنتی کیکاووس شاه» نیز طبق بخشنامه صادره از «بنیاد شهبانو سودابه هماورانی» - همسر عرب کیکاووس کیانی شاهنشاه عظیم الشان ایران - لج کرده حتی داروی مشابهه نیز به اونمی دهد!

باز هم در این کتاب مستطاب رستم و سهراب پیام نوری می بینیم که رستم در جای دیگر نیز مست می کند و آن زمانی است که داماد عزیزش برای دعوت رستم به امر کیکاووس برای جنگ با سهراب آمده است تا او را پیش کیکاووس ببرد ولی جناب رستم خان با داماد جان در «میخانه خصوصی» خود چهار شبانه روز شراب سرمی کشند و از خشم کاووس کی هم باکی ندارند!

البته در جنگ اسفندیار نیز رستم با حریف خود هم پیاله می شود که چون مثل آخر فیلمهای صناریک غاز کابویی و غرب وحشی عاقبت برای «گزانیدن» همدیگر تیرهای «گز» و «بی گز» شلیک می کنند کاری به آن نداریم. یاد رخوان چهارم نه تنها خود رستم شراب می خورد بلکه به هم پیاله جنس لطیف و میگسار جوانش (زن جادو) نیز ناطقی دور از چشم اغیار در وسط مزارعه خوش آب و هوای مازندران شراب تعارف می کند که چون امر منکراتی دارد به درج بیشتر از دو فقره شعرش وارد نمی شویم! :

تهمتن به یزدان نیایش گرفت

که در دشت مازندران یافت خوان

می ورود با میگسار جوان

حال او با میگسار جوان و جنس لطیف خود در وسط مزارعه مازندران بساط عیش و نوش راه انداخته چند پیاله تایتانیک غرق کن به سلامتی دکتر مصطفی رحیمی بالا انداخته و کارهای منکراتی انجام دهند تاما به دیگر مجالس میگساریهای او اشاره نماییم!

در همین «داستان جنگ هفت پهلوان» است که در دست رستم یک هفته تمام «به کف جام و در گوش بانک رباب» است و باز چون قضیه مربوط به حرمت غنا و شراب می شود باز به آنهم کاری نداریم ولی اگر قرار بآشد آدرس میگساریهای رستم رادر «شاهنامه» خلاصه نویسی کنیم باید «مثنوی» هفتاد من کاغذ - به قیمت تعاونی یا آزاد - سیاه کنیم که چون قدرت خرید یک دفتر صد برگی برای سواد اندوزان خانگی خود نداریم لذا به همین چند فقره برای عقلاً بسنده می کنیم.

پس همانطور یکه عرض شد رستم به منزله «میخانه سیار» بود و چنانچه عرض شد حسن این پهلوان در این فقره است که «مست» نمی شود بلکه «مستی» از آن کسی است که «شاهنامه» را یک دور تفمنی تورق کرده و یک صفحه بدون میخوارگی های رستم ندیده و آنوقت در همین کتاب «رستم و سهراب» پیام نوری یکدفعه از «خمار مستی» می پرد و می بیند نوشه است «رستم به هیچ رو میگسانیست! و آنوقت باید در دسرخماری را - به کوری چشم شاهنامه نخوان ها - تحمل کند.

البته بینی و بین اللہی مقوله «تقطیع» رانیز نباید از نظر دور داشت که «محتسب» در بازار است و حکومت، حکومت جمهوری اسلامی که رستم هم جلودارش نیست! پس به صلاح هر کسی است که این پهلوان «پر خوروبی خرد» را چنان معرفی نماید که گویی همین الان از سر سجاده برخاسته است. (در ضمن برای اینکه حساب و کتاب دست حضرات بباید و آنها بدانند که ما بای سند و مدرک فرمایشی نمی فرماییم، عرض می شود که صفات عالیه «پر خوروبی خرد» مستر رستم پا خمره ای را از کتاب مستطاب فریدونیان، ضحاکیان و مردمیان» نوشته جواد جوادی، تهران، ۱۳۷۰، ص ۱۳ شاهد محضری آوردیم)

۱۱- آیا هفت خوان را دیو سفید بر سر راه رستم ایجاد کرده بود؟!

مولف محترم کتاب «رستم و سه راب» دانشگاه پیام نور در توضیح دیو سپید در بیت:

زمردی شد امروز دل نامید   مرا خوار شد جنگ دیو سپید

مرقوم داشته است «دیو معروف مازندران... رستم... بعد از گذشتן از هفت خان که دیو سپید بر سر راه او ایجاد کرده بود به غار دیو سپید آمده... و با اوی جنگید» (ص ۱۴۴) از این جمله صریح و روشن چنین بر می آید که «هفت خان» را «دیو سپید بر سر راه رستم ایجاد کرده است»

در صورتیکه اولاً «این «دیو سفید سیاه بخت» خود جزء «هفت خان» است و بی وجود او هفت خوان، معنی ندارد و شش خوان می شود!

ثانیاً لابد متوجه اید که از لیج و لجبازی تکرار به تکرار «خان» و «خوان» می نویسم تا هوای کتاب آیین نگارش و ویرایش (۱) را داشته باشم که هر صفحه اش یک واژه را در چند مدل می نویسد و حالیش هم نیز نیست!!

ثالثاً به نوشته «فرهنگ جامع شاهنامه» هفت خان به معنی هفت منزل و گذرگاه است که رستم جهت رهایی کیکاووس از بنده شاه مازندران پیمود تا کاووس را رهایی بخشد. در این فرهنگ آمده است:

«در خوان اول رخش شیر را کشت و در خوان دوم چشممه آبی به راهنمایی غرم [«قوچ»] برای رستم پیدا شد و در خوان سوم از دها را کشت و در چهارمی زن جادو را هلاک کرد و در خوان پنجم دوگوش دشتستان [«مزرعه» داری که لابد به رخش رستم یابو گفته بود!] را کند و در ششمین خوان ارزنگ دیورا کشت و در

هفتمین خوان دیوسفید راهلاک و در هفت روز به مازندران رسید و کیکاووس رانجات داد.» (فرهنگ جامع

شاهنامه، دکتر محمود زنجانی، انتشارات عطایی، تهران، ۱۳۷۲، ص ۱۰۵۶)

حال باید پرسید آیا تشنه‌گی رستم در بیابان از توطئه‌های دیو سپید بود؟ یا بی‌هوا وارد شدن رستم به کویر بی‌آب و علف؟!

آیا دیو سپید آن دشتban بدخت را فرستاده بود که برو به رستم تذکر بده که نامرد اسبت مزرعه مردم را پایمال کرده که دشتban نیز تذکر بده و رستم خان نیز بد خواب گردیده از جابرخواسته با «دلایل قوی» دو گوش مزرعه دار بیچاره را کنده و کف دستش بگذارد تا این فقره بشود «خوان پنجم»؟! یا دیوسفید به آقا شیره گفته بود برو اسب رستم را بخور؟! و یا آقا شیره «سلطان جنگل» است و گوش به حرف هرکس و ناکسی نمی‌دهد و اگر بخواهد اسب کسی را بخورد اسب رستم و یا بی‌یار برایش فرقی ندارد و آقا شیره غلام حلقه بگوش هر دیو سپید و سیاهی نیست!

پس آیا بهتر نیست برای دانشجویان «معلومات» خرج کنیم نه از «مجھولات»؟!

۱۲-۲۲

۲۳- بالاخره شاهنامه را چه زمانی بدست مبارک سلطان محمود غزنوی دادند؟!

در بخش مربوط به فردوسی متاسفانه تداخل امواج مزاحم بر روی سیستم بحث از هر بخش دیگر بیشتر است و کتاب رادر واقع به «نمایشگاه بین المللی تضاد فردوسی و شرکاء» تبدیل کرده است.

در شرح حالی که مولف برای فردوسی رقم می‌زند در قسمتی از آن می‌نویسد: «یک بار نسخه‌ای از شاهنامه را [فردوسی] در سال ۳۸۴ هجری قمری به پایان رسانیده و بار دیگر در سال ۴۰۰ هجری تحریر دیگری از آن را تمام کرده است» (ص ۱۵۳) از طرف دیگر «در سال ۳۸۹ محمود به استقلال به سلطنت رسید و فرمانروایان اطراف را مطیع خود ساخت.

در این سال یادو سال قبل از آن که فردوسی پنجاه و هشت ساله بود آوازه محمود را شنید در این سال کسی به فردوسی پیشنهاد کرده باشد که شاهنامه را به نام محمود کند اما گمان نمی‌رود که فردوسی بدین کار مبادرت کرده باشد به احتمال قوی او بیست سال دیگر هم شاهنامه رانگاه داشته است شاهنامه‌ای که فردوسی در سال ۴۰۰ هجری در هفتاد و یک سالگی به پایان رسانید، و از نجسی و پنج ساله خود سخن گفته

شاهنامه ای بوده است که به محمود تقدیم کرده است. در این نسخه در دیباچه و خاتمه کتاب واوایل و اواخر بعضی از داستانها مدیحه محمود را درج کرده و نام کسانی دیگر را آورده است و در سال ۴۰۱ یا ۴۰۲ هجری نسخه ای از شاهنامه رانزد محمود به غزنین فرستاده است» (تاریخ ادبیات (۱) صص ۱۵۳-۱۵۴) خلاصه این مبحث ریاضیات چند مجھولی نیمه انسنتنی به صورت ساده و روشن این است که مولف می خواهد بگوید شاهنامه دوبار «دستکاری» شده و مطالب آن به اصطلاح «اصلاح» گردیده یکی در سال ۳۸۴ و دیگری در سال ۴۰۰ و فردوسی چون دید که در سال ۳۸۹ سلطان محمود به سلطنت رسید خواست کتاب خود را به او «بفروشد» ولی پشیمان شد و «بیست سال دیگر» شاهنامه را «ترشی» انداخت تاعقبت به رهنمود رندی راضی شد که کتاب را در سال ۴۰۱ یا ۴۰۲ به محمود قالب کند و چون سلطان محمود خود رند کامل بود و گنجشک را عوض بولبول! (بلبل) رنگ می کرد و به هندیان بی خبر از شکرد ترکان می فروخت و آنقدر هالونبود که پول بدهد و فحش و بد و بیراه ایل و تباروفک و فامیل بخد لذا زگرفتن جنس «قلب» (ناخلص) خود داری کرده عطای شاهنامه را به لقای «دهقانی» فردوسی بخشید.

حال که مطلب از «ماست مالی» به «شیرفه‌می» کشید عرض کنم که «کل تواریخ» این «کتاب تاریخ» با همیگر سر جنگ و ستیز دارند چه اگر تحریر سال ۳۸۹ بخواهد از مبدأ سلطنت محمود یعنی ۳۸۹ «بیست سال ترشی گذاری» و بعد از پشیمانی بیست ساله به سلطان محمود تقدیم شود حساب و کتاب ما می شود $= ۴۰۹ + ۲۰ = ۴۲۹$ یعنی باید شاهنامه در سال ۴۰۹ به سلطان محمود تقدیم شده باشد نه در سال ۴۰۱ یا ۴۰۲ مذکور در کتاب.

اگر هم تحریر ۴۰۰ بعد از بیست سال نگه داری در «گاو صندوق خانگی» خواسته شود که به سلطان «قالب» گردد حساب بی کتاب مامی شود $= ۴۰۰ + ۲۰ = ۴۲۰$ که با توجه به مرگ فردوسی یعنی حدود ۴۱۶ الی ۴۱۱ آنوقت باید فردوسی هفت کفن پوشانیده و در فردوس بین با رستم خان جنت مکان هم مشرب بوده باشد حال خود صد بار دیگر حساب کتاب کنید و این بیست سال را از تمام تواریخ موجود در این کتاب کم و زیاد کنید اگر متوجه شدید که شاهنامه به سلطان محمود در چه سالی تقدیم شده بقیه دانشجویان «وادی حیرت» را نیز خبردار فرمائید تا از فرط یاس و نالمیدی کارشان از «وادی حیرت» به «وادی رحمت» (قبرستان مشهور تبریز) نکشد!

لابد متوجه هستید که «وادی رحمت» به اصطلاح «هشتمنی وادی» عارفان و صوفیان و عامیان تبریز

است که برای برگشتن از این وادی، معجزه حضرت عیسی (ع) لازم است!

۲۴ - جواب ساده و روشن بفرمایید فردوسی به غزینین رفته بود یا خیر؟!

در «جنگ پاراگرافها»^{۱۵۴} ای فوق الذکر همانطوریکه خواندید نویسنده محترم در صدر صفحه ۴۰۱ یا ۴۰۲ هجری نسخه ای از شاهنامه رانزد محمود به غزینین فرستاد و منظور مولف از این نوع جمله بندی این است که به اصطلاح، فردوسی، سلطان محمود را «چندان لایق» نمی دانست که خود کتاب را پیش او ببرد بلکه کتاب را «فرستاده است» و با این نوع جمله بندیها می خواهد برای فردوسی به اصطلاح «پرستیزانقلابی» دست و پاکند و اورا به «پا بوس» سلطان محمود به «غزینین» نفرستد!! ولی از آنجایی که «بخار حقیقت» چندان «بی بخار» نیست که در «داخل سونای تاریک اندیشان» بماند لذا در ذیل همان صفحه - دقت بفرمایید پاراگراف پایین تراز آن پاراگراف مذکور - یکدفعه مولف از قلمش در می رود که: «چون فردوسی از دریافت صله نومید شد خشم گرفت و هجوانمه ای ساخت... و شبانه از غزینین به هرات [در] رفت و... شش ماه مخفی شد» (همان صفحه ۱۵۴، پاراگراف آخر)

در اینجاست که دانشجوی فهیم عوض اینکه «فهمش بره بالا» کمی هم «آمپر» سعادش پایین می آید و به «روغن سوزی» می افتد که بالاخره حضرت جلالتماب فردوسی توسعی به غزینین تشریف برده بود یا نه؟! اگر جواب بله است آن پاراگراف بالای صفحه چه «سرود انقلابی» می زند و اگر خیر است پاراگراف پایین چه «مارش عزایی» برای خود می نوازد. نتیجه اینکه «مرض انقلابی تراشی» بعد از بیست و سه سال معلوم می شود که هنوز درمان نشده است و گویا این بیماری درمان ناپذیر می نماید!

۲۵ - آیا فردوسی شیعه بود یا سنی؟!

در همین صفحه ۱۵۴ مولف محترم به علل مورد پسند واقع نشدن شاهنامه از طرف سلطان محمود اشاره کرده و در یکی از دلایل غیر مستند و غیر علمی خود می گوید که چون فردوسی شیعه بود و سلطان محمود سنی لذا شاهنامه مورد پسند سلطان محمود قرار نگرفت! در این مورد باید بعرض برسانم که در باب شیعه بودن فردوسی هیچ دلیل قانع کننده تابحال ارایه نشده

است و چند بیت شعرهم از باب عرض ارادت و محبت به خاندان «اهل بیت» گره گشای مسئله نیست چه دوستداری «اهل بیت» از جمله «نقاط اشتراک» مذاهب شیعه و سنی است.

لازم به یاد آوری است که اهل سنت به امام علی (ع) و حضرت فاطمه (س) و امام حسن (ع) و امام حسین (ع) احترام خاص قائلند و حتی در بعضی از مساجد خود نام آنها را زینت بخش در دیوار مکانهای متبرکه می نمایند. دلیل این دوستداری اهل بیت این است که آنها حضرت علی (ع) را جزء «خلفای راشدین» و حضرت فاطمه (س) را دختر پیغمبر گرامی و امام حسن (ع) و امام حسین (ع) را «نوادگان مستقیم» حضرت محمد (ص) می دانند و از امام حسین (ع) به آنطرف راچون نوادگان غیر مسقیم می دانند کاری به آنها ندارند یعنی معتقدند که امام حسن (ع) و امام حسین (ع) را خود پیغمبر (ص) پرورش داده و احترام این دو نفر در نزد اهل سنت محفوظ است و حتی نامهای یزید و معاویه در بین آنها رایج نیست. با این حساب حتی اگر فردوسی نه تنها حضرت زهرا (س) بلکه حضرت امام حسن (ع) و امام حسین (ع) را نیز به صراحة مدح می کردد و در مورد فاجعه کربلا هزاران بیت شعرهم می سروند باز در حد «نقشه اشتراک» با اهل سنت قرار داشت و به صرف چند بیت الحاقی یا حقيقی در مدح کلی اهل بیت حکم به شیعه بودن او را نمی شود داد.

بعلاوه اینکه در چابهای معتبر از جمله چاپ مسکو در جایهای مختلف شاهنامه مدايحي از «چهاريار» یعنی از عمر و ابوبکر و عثمان و حضرت علی (ع) به تفکیک نام و لقب، بصراحة نام برده شده و ستایش گردیده اندکه شابه سنی بودن او را بیشتر می نماید.

در ثانی در چند صفحه قبل، در همین کتاب در شرح حال «کسایی مروزی» مثل اینکه مولف محترم فراموش کرده است که به قلم خود نوشته است: «روزگار کسایی روزگار آشوب بود. بعد از غروب آفتاب سامانیان وی روی به دربار غزنویان آورده است... وی شاعری شیعی است و اشعاری صادقانه در این زمینه دارد» (ص ۱۴۹)

پس، از نوشته خود مولف چنین استنباط می شود که سلطان محمود به شاعر شیعه مذهب «صادق اعتقاد» احترام قابل بود و شیعه بودن فردوسی به فرض احتمال نیز نمی تواند در این مقوله تاثیرگذار باشد. چه شعرهای صریح و روشن و لعن بر قاتلان کربلا و حمله به دشمنان اهل بیت ازویژگیهای شعری کسایی مروزی است و اگر قرار بود کسی به علت شیعه بودن از طرف «درگاه محمودی» طرد شود می بایست اولین

مطرود همین کسایی مروزی می گردید نه فردوسی طوسي .

ثالثاً» همانطوریکه می دانیم سلطان محمود غزنوی دختر خود را به عقد ازدواج «قابوس بن وشمگیر زیاری» در آورده بود که خود شیعه و نویسنده کتاب قابوسنامه است. از طرف دیگر می دانیم که سلطان محمود غزنوی برای شاعر شیعه مذهبی همچون «عضافی رازی» بقدری صله می فرستاد که عضائری تقاضامی کرد صله های کمتری بفرستد چون مردم بادیدن شمش های طلا که کاروان - کاروان دم درخانه اش ریخته می شود فکرمی کنند که عوض شمش طلا، آجر و خشت معمولی است که ریخته می شود و عضافی قصد خانه سازی و بساز و بفروشی و «آسمان خراش سازی» دارد لذا قصایدی می سرود و پشت سر هم اتوماتیک وارالتماس می کرد: جناب سلطان محمود خان تورا خدا بس است! بس است دیگه تو چقدر شمش طلا برای چند شعر تانا کوایی ماما دهی :

بس ای ملک که نه عنبر فروختم به جوال که زرسخ است این یاشکسته سنگ و سفال ملوک راهمه معیار باشد و مثقال همیشه زر که تواز بهرمن دهی هرسال	بس ای ملک که نه گوهر فروختم به سلم بس ای ملک که جهان را بشبهت افکندی بس ای ملک که عطایت نه گنج سنجد و کان نه آفتبا بچندین هزار سال کند
--	---

(دیوان عنصری (ابوالقاسم حسن بن احمد عنصری) با مقدمه و حواشی و تعلیقات بااهتمام دکتریحیی
قریب، کتابخانه این سینا، چاپ دوم، ۱۳۱۴ ص ۲۰۴ – ۲۰۱)

پس شیعه بودن فردوسی نمی توانست بهاداشته باشد و بهانه ای بیش نیست. بویژه که «شیعه تراشی» هم مرضی است از انواع امراض مرحوم «قاضی نورالله شوشتاری» معروف به «شیعه تراش» مولف کتاب «مجالس المؤمنین» که هراز راه رسیده ای را «شیعه» معرفی می کرد و به سبب تالیف این کتاب خواص به او لقب شیعه تراش داده بودند (زبدہ الآثار، محمد علی طبری، انتشارات امیرکبیر، تهران، ۱۳۷۲، ص ۳۵۲) وحالا نیز گویاد وستان مشارالیه نیز دست کمی ازاوندارند و هنوز خود را در عهد عتیق صفوی حس می کنند!

۴۶ - آیا سلطان محمود بنده زاده بود؟!

مؤلف محترم «تاریخ ادبیات (۱)» یکی دیگر از علل مورد پسند واقع نشدن شاهنامه، از طرف سلطان محمود را «بنده زاده» بودن او دانسته و به اصطلاح از دیدگاه «نژاد پرستانه» می خواهد «طعن درنسب»

سلطان محمود زند و با این کارگویی که کوکولا یا کانادادرای سردویا مثل فردوسی فقاعی خنک نوشیده باشد دلش را به همین فقره «نژاد پرستانه» خوش می کند.

او به صراحت می نویسد یکی از علل طرد شاهنامه از طرف سلطان محمود این بود که او «بنده زاده بوده و نمی توانست نام بزرگان را بشنو» (ص ۱۵۴)

در اینکه انسان جایز الخطاست شکی نیست و هر کس به فراخور معلومات خود می تواند مرتكب اشتباهات تاریخی و جغرافیایی و ادبی شود و اینها را علمی می دانیم که «عَرَضِي» هستند و با مطالعه و دقیقت در متون می توانند تصحیح گردد ولی بعضی سخنان ریشه در «ذات و جوهر» دارند و نه از «ره کین» هستند بلکه «اقتصای طبیعت» و امیداردن که بعضی حرفها نوشته شود.

مورد فوق الذکری نیاز آن حرفه است. آخر چگونه ممکن است فردی از اهل قلم و علم و ادب و صاحب آنهمه تالیفات مهم و مرجع با مدرک دکترا چنین دیدگاه «ضعیف کشی» را در خود پرورده باشد که در نسبت یک فرد طعنه بزند که بزرگترین خدمت رانه به زبان مادری اش ترکی بلکه به زبانی که هیچ رابطه با آن زبان ندارد کرده است و چهارصد ادیب و شاعر را از خزانه‌ای «حقوق» داده که از ریخته شدن خون سربازان و سرداران «ترک» و از مال «هندو» فراهم آمده است و اگر یکصد همان خدمت بزبان فارسی را به زبان ترکی مادری خود می کرد حالا مجسمه‌های او در چهارراه‌های کشورهای ترک زبان به اندازه‌های بزرگتر از «برج ایفل» روییده بود! لذا بیچاره از آنجارانده و از اینجا مانده گردیده تا در قرن بیست و یک، یکی باطن در نسبش بفرماید «بنده زاده» بود!! لذا «شاهنامه» را پسندید!!

حال، اشتباه تاریخی و ادبی قابل گذاشت است ولی چنین بینش‌های نژاد پرستانه اشتباهی است نابخشودنی بویژه اینکه توام با خطاهای تاریخی هم بوده باشد چون اصلًا «سلطان محمود از همان دیدگاه «نژاد پرستانه» نیز «بنده زاده» نبود بلکه «اسیرزاده» بود. بدین معنی که:

همانطوری که می دانیم وقتی اعراب نتوانستند از مواراء النهر آنسو تر رفته و به سرزمین اصلی ترکان بر سند و سرداری بنام «ابو مزاحم» – که متأسفانه نام ترکی این سردار معلوم نیست - مزاحم پیشروی اعراب و نشر اسلام در نواحی ترک نشین گردید، برده گیری در همان زمان اموی خاتمه یافت. آنچه بزمان عباسی رسید برده‌های مستقیم گرفته شده توسط اعراب نبوده بلکه اسیرانی بودند که در جنگهای قبایلی ترکان، ترکها خود از همzbانان خود اسیر گرفته و در بازاربرده فروشی آنها را به مسلمانان می فروختند.

این «اسرای ترک» نیز دو نوع بودند یکی افرادی عادی و دیگری شاهزادگان و بزرگان و اشرف و نجیبزادگان که به هر دلیلی در جنگی «اسیر» شده و به مسلمانان فروخته می‌شدند. علامت اصیل زادگان ترک این است که بیشتر این اصیل زادگان در تاریخ ایران سده‌های نخستین دارای القاب شاد، ترخان، اینال، اینالجوق، یبغوو تکین هستند.

محمود کاشغری در کتاب «دیوان لغات الترک» واژه‌ی «تکین» را از علامات اصیل زادگان ترکی می‌داند که از نژاد مستقیم فرزندان افراسیاب - خاقان بزرگ ترک - بودند. فردوسی نیز تکینان را اصیل زادگان ترک می‌داند و در معانی مجازی دلاور، قهرمان، توانا، بهادر نیز آنرا بکار برده مثلاً «در شاهنامه مکرر آمده است:

بکشت از تکینان من بی شمار
مگر گشت زنده، زریرسوار

***

دگرباره گفت ای بزرگان چین
تکینان و شاهان و گردن چین

***

بکشت از تکینان لشکر بسی
پذیره نیامد مرا او را کسی

***

وز آنجاد لا و رب هامون شتافت
بگشت، از تکینان کسی رانیافت

***

بکشت از تکینان چین شخص مرد
همه پرویده به گردنبرد

(فرهنگ جامع شاهنامه، دکتر محمود زنجانی، انتشارات عطایی، تهران، ۱۳۷۲، ص ۳۱۵)

بانگرشی به پسوند نام پدر سلطان محمود یعنی سبکتکین معلوم می‌شود که پدر سلطان محمود از اصیل زادگان ترک و شاهزاده‌ای بود که فرماندهی لشکری را داشته است چه سبکتکین از سه جزء سو+بک+تکین تشکیل شده است. جزء اول یعنی «سو» به معنی «لشکر» و «سو باشی» (=سباشی) به معنی فرمانده لشکر و «سو بای» به معنی افسرارتش می‌باشد. جزء دوم کلمه یعنی «بک» همین «بیک» امروز است که از عنایین اشرافی ترکان می‌باشد و جزء سوم یعنی تکین نیز حاوی معنی اصیل زادگی از قبیل شاهزاده است. پس پدر سلطان محمود با لقب «سبکتکین» یعنی «شاهزاده فرمانده لشکر» شناخته می‌

شد که در جنگی بدست هم زبانان خود اسیر و بعد در طی مدت اسارت بانشان دادن لیاقت و اصالت خود به همان مقام قبلی دست یافته و همپای آلپ تکین (به معنی شاهزاده بزرگ) سلسله غزنویان را تشکیل داده است. پس طعن در نسب سلطان محمود می تواند ناشی از عدم مطالعه متون تاریخی بوده باشد. در ضمن اگر بخواهیم همین عنوان عطایی را به صاحب حقیقی آن عودت نماییم باید به تاریخ مراجعه کرده بیبندیم یونانیان به کدام قومی بربر یعنی وحشی و اعراب به کدام قومی «عجم» یعنی گنگ و لال و ... «موالی» یعنی «بندگان» و ترکان به کدام قومی تاتجیق (تاجیک یعنی تات کوچک) می گفتد و اگر در مورد سلسله ای بخواهیم این عنوان را بکاربریم چه سلسله ای مشهور تراز سلسله «طاهریان» پیدامی شود که موسس آن در جای - جای تواریخ قدیم به «بنده زادگی» و «غلام زادگی» خود متعارف و بد تراز همه مفتخر بوده و نیز چه سلسله ای معروف تراز «ساسانیان» که سر سلسله آن «بنده و غلام» درگاه اردوان پنجم پادشاه اشکانی بود و دارای سمت رسمی «اصطببل بانی» یعنی «طویله بانی» بود که از کارهای معمول و عادی آن جمع آوری کثافت ستوران و چهارپایان می باشد. این «سرسلسله» بعد از «طویله بانی» به مقام سر سلسله‌گی ساسانی رسید و ستایش گرانی از جنس خود پیدا کرد.

از دیگر غلام زادگان و غلام خانه زادها که در سایه ترکان برای خود کس و ناکسی شدند می گذریم که خود داناتراز ما هستید که چه کسانی تا همین اوخر دوره قاجاریه همه «نوك خانه زاد» و «غلام خانه زاد» بودن را با «افتخار» یدک می کشیدند و نیز از اسم و شهرت خیلی از سلسله ها و سر سلسله ها می گذریم که مثنوی هفتاد من کاغذ به قیمت «بازار سیاه» سیاه می شود که ارزش شرح حال نویسی این «سیه رویان» را ندارد و اگر سلطان محمود در آن زمانهای دور دست تاریخ قرار دارند یگر غلام خانه زادان و حلقه به گوشان در نسل سنی ما قرار دارند!!

۲۷- آیا سلطان محمود خسیس بود؟!

مولف محترم «کتاب تاریخ ادبیات (۱)» یکی دیگر از علل نامقوبلی شاهنامه را خست طبع سلطان محمود قلمداد کرده است و می نویسد سومین دلیلی که باعث مردود شدن شاهنامه گردید «خست طبعی محمود و خود داری او از ادای صله‌ی گزاف به فردوسی» بود (ص ۱۵۴)

در جواب خست طبع سلطان محمود همین بس که خود تاریخ ادبیات نویسان نوشتند که در دربار او

چهارصد عالم و دانشمند و شاعر و ادیب وجود داشت و حقوق و مقررات دریافت می‌کردند. و علاوه بر این حقوق که بطور مستمر می‌رسید هر زمانی هم که شعروق صلیله‌های می‌سرودند صله‌های لایق به ایشان تعلق می‌گرفت و حتی گاهی کارد در دوره‌هایی نیز به «دیکدان» زدن از «زر» هم می‌کشید. در حقیقت شاعر آنروز مثل شاعر امروز یک لا قبانبود که حقوق ماهیانه اش رانیز «فدا» چاپ «دیوان اشعار» خود کند و ماهیانه به «بانک‌های اسلامی» مقدار متنابه‌ی «بهره اسلامی» بددهد و خودش را به خاک سیاه بنشاند.

در ثانی اگر محمود خست طبعی داشت و خسیس بود چرا در همین کتاب تاریخ ادبیات (۱) از قول نظامی عروضی آورده شده که «در غزینی محمود دستور داد که شصت هزار دینار... دادند و با شتران سلطانی به طوس [برای فردوسی] فرستادند» (ص ۱۵۵) آیا خست طبع سلطان را حکیمان معالجه کرده بودند یا آن «خست طبع» بر چسب ناچسبی بر سلطان محمود است که چهارصد «شاعر و ادیب فارس» را از خون «جنگجویان ترک» و از «مال هندو» صله داده و آنها را پروریده تا نمک بخورند و اخلاف آنها نمکدان بشکنند!!

۲۸ - آیا فردوسی به منابع پهلوی دسترسی نداشت؟!

مولف محترم کتاب تاریخ ادبیات (۱) در مورد عدم استفاده فردوسی از منابع و مأخذ مستقیم پهلوی چنین می‌نویسد:

«فردوسی داستانهای باستانی را مستقیماً» از اوستا یا کتابهای پهلوی اخذ نکرده است» (ص ۱۵۶) و منظورش این است که فردوسی فقط به منابعی که به دستورو «تشویق شاهان و اسیران و سپهبدان ایرانی، به فارسی دری برگردانده شده بود دسترسی داشت و مستقیماً از کتب پهلوی بهره مند نشده است»!

در صورتیکه فردوسی دارای همسر تحصیل کرده و به اصطلاح «مُند بالا» و آشنا به زبان پهلوی بود که همراه فردوسی وزانوبه زانوی او «میگساری» می‌کرد و «چنگ» می‌نواخت و داستان «بیژن و منیژه» را از «زبان پهلوی» ترجمه کرده برای فردوسی می‌خواند تا او آنها را بشعر درآورد. فردوسی در این مورد می‌گوید که همسرش شبی برایش:

زدوده یکی جام شاهنشاهی	می‌آورد و نارو ترنج وبهی
توگفتی که هاروت نیرنگ ساخت	گهی می‌گسارید و گه چنگ ساخت

که از جان تو شاد بادا سپهر	مرا گفت آن ماه خورشید چهر
زدفتر برت خوانم از باستان	به پیمای می تایکی داستان
زدفتر نوشه گه باستان	بخواند آن بت مهربان داستان

(شاہنامه، محمد عباسی، جلد دوم، ص ۱۹۵)

و فردوسی داستان بیژن و منیژه را از همین «زبان پهلوی» که همسرش ترجمه می کرد سروده است. در ضمن خود فردوسی نیز زبان پهلوی را می دانست و دوستی شعوبی مسلک داشت که نوشه های پهلوی را رو نویسی کرده و به او برای منظوم سازی می داد و فردوسی خود این نوشه ها را مستقیماً «از متن پهلوی به نظم در می آورد فردوسی خود در رابطه با آن دوست و «پهلوی دانی» خود می گوید:

تو گفتی که بامن به یک پوست بود	به شهرم یکی مهربان دوست بود
به نیکی گراید همی پای تو	مرا گفت خوب آمد این رای تو
به پیش تو آرم مگرنگنوی	نبیشه من این نامه پهلوی
سخن گفتن پهلوانیت هست	گشاده زبان و جوانیت هست
بدین جوی نزد مهان آبروی	شواین نامه خسروان بازگوی
برافروخت این جان تاریک من	چو آورد این نامه نزدیک من

پس فردوسی عرق خور، «داستانهای باستانی» را هم از کتابهای پهلوی اخذ می کرد و هم خانم «مشروب خوارو میگسار و موسیقی نوازش» برایش ترجمه می کرد!! فردوسی نیز می خواست اشعارش را هربیتی یک سکه بهار آزادی (۱۵۲۰۰ تومان) به سلطان محمود قالب کند تا خرج بساطه های شبانه خود و همسر مشروب خوارش را بلکه تامین نماید!!

۴۹ - پس دوره‌ی همای خانم چی شد؟!

مولف محترم «تاریخ ادبیات (۱)» موضوع شاهنامه را به سه دوره‌ی متمایز تقسیم کرده و می نویسد که دوره‌ی اول اساطیری و دوره دوم پهلوانی و دوره سوم تاریخی است، او در توضیح دوره های اساطیری، پهلوانی و تاریخی مرقوم می فرمایند که:

«۱- دوره‌ی اساطیری: یعنی از عهد کیومرث و هوشنج و تهمورث و جمشید و ضحاک تا ظهور فریدون.

۲ - دوره‌ی پهلوانی: از قیام کاوه آغاز و به قتل رستم و پادشاهی بهمن پایان می‌یابد.

۳ - دوره‌ی تاریخی: از عهد دارای دارایان آغاز می‌شود از اشکانیان می‌گذرد و از آغاز ساسانیان تا انقلاب

آن را در برمی‌گیرد» (ص ۱۵۸)

در این تقسیم بندی اشتباه آلود، مابین پایان دوره‌ی پهلوانی یعنی پادشاهی بهمن و آغاز دوره‌ی تاریخی یعنی بین سلطنت دارای دارایان یک دوره‌ی مهم «پادشاهی همای» (۳۲ سال) و پادشاهی داراب (۱۲ سال) بکلی مفقود یا فراموش شده است.

همای، دختر بهمن پادشاه ایران است. بهمن با ازدواجش با همین دختر خود صاحب یک پسر کاکل زری بنام «داراب» می‌شود. چون سلطنت برای همای خانم خوشتراز فرزند بوده اورادر صندوقی گذاشته و «بدریای فرات» می‌اندازد تا خود ۳۲ سال به خوبی و خوشی برایان زمین سلطنت کند. این قسمت از تاریخ حدوداً نیم قرنی ایران گویا به عمد یا به سهو حذف شده است. بالاخره ازدواج پدر با دختر در زندگی میمونها نیز رایج نیست چه برسد به زندگی عالی ترین نژاد بشری. در ضمن چون همای خانم «زن» بوده لذا حذف نام او شائبه «ضد فمینیسم» بودن مولف رانیزمی تواند دامن بزند!!

در کتاب تاریخ ادبیات (۱)، نوشته شده که دوره پهلوانی در شاهنامه با پادشاهی بهمن خاتمه و دوره تاریخی از عهد دارای دارایان آغاز می‌شود. در این تقسیم بندی اشتباه آلود ما بین پایان دوره پهلوانی یعنی پادشاهی بهمن و آغاز دوره تاریخی یعنی بین سلطنت دارای دارایان یک دوره مهم «پادشاهی همای» ۳۲ سال و فرزندش داراب (۱۲ سال) جمعباً به مدت نیم قرن به کلی نادیده یا فراموش شده است.

البته باید هم این دوره مفقود یا به عمد فراموش شود چه بهمن پادشاه ایران با دخترش همای ازدواج کرده و از این ازدواج داراب و از داراب نیز دارای دارایان پهنه‌ی آمده و دارای دارایان در حقیقت نوه این پدر و دختر می‌باشد. احتمالاً در زمان مطلب مربوطه به همین مستله باشد چه بالاخره ازدواج پدر و دختر در زندگی میمونها نیز رایج نیست چه برسد به زندگی «عالی ترین نژاد بشری» !!

۳۰- بالاخره سه دوره اساطیری، پهلوانی، تاریخی از چه زمانی شروع و به چه زمانی ختم میشود؟!

مولف محترم همین کتاب مذکور! فقط دو صفحه - بلی فقط دو صفحه - بعد می زند زیر تقسیم بندی دوره های خود و به زبان عجمی فصیح ! مرقوم می فرمایند «دوره شاهی کیانیان با پادشاهی بهمن و داراب و دارا ختم می شود و دارا... بدست اسکندر مقدونی کشته می شود» [؟] [ص ۱۶۱]

از هر چه بگذری قیافه معصوم دانشجویی دیدنی است که هاج و واج مانده و نمی داند اگر در امتحان سوالی بیاید که دوره پهلوانی و تاریخی از چه زمانی شروع و به چه زمانی ختم می شود چه جوابی بنویسد آیا بگوید دوره پهلوانی تا پایان پادشاهی بهمن و آغاز دوره تاریخی از پادشاهی دارای دارایان است یا دوره پهلوانی یعنی کیانیان را آنقدر کش دهد که به «پادشاهی بهمن و داراب و دارا» ختم شود و دارا دارد و کتف بسته تحويل جلاد خود یعنی اسکندر مقدونی بدهد و قال قضیه را بکند؟!

شوکه آور تراینکه درست در یک سطر بعد - بله درست یک سطر بعد!! - بلا فاصله نوشته شده که «دوره اساطیری شاهنامه در این قسمت پایان می پذیرد» (ص ۱۶۱)

یعنی با کشته شدن دارا بدست اسکندر دوره اساطیری به پایان می رسد!! در صورتیکه قبل «مرقوم داشته بود «دوره اساطیری»: یعنی عهد کیومرث و هوشنج و تهمورث و جمشید و ضحاک تاظهور فریدون» (ص ۱۵۸) می باشد. نعوذ بالله از اینهمه تناقضات گویا برای تحصیل همین نوع درسهاست که گفته اند «شاگرد اول کلاس، شاگرد آخر اجتماع می شود»!! در ضمن باز به همان علت معلوم دوره پادشاهی همای باز هم به عمد یا به سهو از قلم می افتد. چرا که نیافتند؟!

۳۱- آیا همه رعایت کنندگان «اصول مردانگی» از ایران بودند؟!

مولف محترم در همان کتاب مستطاب «تاریخ ادبیات (۱)» در ذیل خصایص فنی شاهنامه و در زیر بند ۵ آن موقعم داشته است «پهلوانان را در شاهنامه همه از ایران اند و در سپاه دشمن بندرت پهلوانی یافت می شود اگر یافت شود نژاد ایرانی دارد. پهلوانان ایران همه اصول مردانگی را رعایت می کنند اما پهلوانان دیگر از افسون و تزویر بهره می گیرند» (ص ۱۶۳)

البته برای نقض «همه اصول مردانگی» نیم نگاهی به کتاب مستطاب «رستم و سهراب» منتشره از سوی دانشگاه پیام نور کافی است تا نشان داده شود رستم - این سمبل همه اصول مردانگی - چگونه از بیم جان در

مقابله با سهراب ترکزاد «همه اصول مردانگی» را در چشم برهم زدنی به پشیزی نمی شمرد وزیر پای می گذارد: از نامردی های رستم یکی اینکه وقتی سهراب ترکزاد، رستم را بزرگین می زند رستم از بیم جان به حیله و «تزویر» متول شده و به «دروغ» می گوید رسم و رسوم و آیین و آداب ما چنین است که اگر پهلوانی یک پهلوان دیگر را به زمین بزنند دربار او اول اورانمی کشد و فقط به او لقب «شیر» می دهند ولی اگر بار دوم او را بزرگین زد می کشد. او با این «ترویز» و حیله از مرگ نجات پیدا می کند ولی وقتی خودش سهراب را برای اولین بار بزرگین می زند جگرگاه او را می درد تا نشان دهد که رعایت «همه اصول مردانگی» از طرف پهلوانان را دایرانی آش کشک خاله است!!

در کتاب «تاریخ ادبیات (۱)، آمده است که «پهلوانان را در شاهنامه همه از ایران اند و پهلوانان ایران همه اصول مردانگی را رعایت می کنند اما پهلوانان دیگر از افسون و تزویر بهره می گیرند. (ص ۱۶۳). ولی یکی از نامردی های رستم - این سهیل پهلوانی ایران در شاهنامه - بهره گیری از «ترویز» و «دروغ» است چه وقتی سهراب ترک زاد اورا به زمین می زند رستم به «تزویر و دروغ» می گوید رسم ما این است که اگر پهلوانی، پهلوانی دیگر را به زمین بزنند بار اول اورانمی کشد و تنها لقب شیر می گیرد ولی اگر بار دوم او را بزرگین زد می کشد. ولی خود به محض زمین زدن سهراب ترک زاد جگرگاهش را می درد تا نشان دهد رعایت «همه اصول مردانگی» از طرف پهلوانان را دایرانی آش کشک خاله است!!

در ضمن حقیر نمی داند که رعایت «همه اصول مردانگی» از طرف افرادی نظیر «اغریرث ترک» (برادر افراسیاب)، هومان ترک، پیران ترک (وزیر افراسیاب)، و راد زنانی - به زعم خودشان - همچون منیژه ترک (دختر افراسیاب)، فرنگیس ترک (دختر افراسیاب)، تهمینه ترک (مادر سهراب) و جریره ترک مادر فرود (برادر سیاوش) با این «تزک» چگونه «توجیه» می شود؟ آیا بهتر نیست از صدور «احکام کلی» که می تواند تف سربالا شمرده شود خودداری گردد؟!

۳۲ - اگر «جادوگر» خود «پادشاه ایران» باشد چه خاکی باید برس کرد؟!

در مورد «خصایص فنی شاهنامه» در کتاب مستطاب «تاریخ ادبیات (۱)» چندین بند گفتارهای ناحق

است. مثلاً در بند ۱۱ زیر عنوان «جادوگر و جاودان» چنین وانمود شده که جادوگری و «سحر، کار دیوان است» (ص ۱۶۴) و به همین جهت «یکی از وظایف شاهان و پهلوانان [راد ایرانی!] جنگ با ساحران است» (ص ۱۶۴)

غافل از اینکه سرکرده‌ی جادوان گاهی خود پادشاه ایران است و مولف محترم خبر از آن ندارد و همینطوری «احکام کلی» صادر می‌فرمایند.

مثلاً «می‌دانیم که فریدون «قهرمان به اصطلاح ملی» و «پادشاه ایران» است و شاید بعضی‌ها مثل مولف محترم همین کتاب «تاریخ ادبیات (۱)» ندانند که او «جادوگر قهاری» است و حتی جادوگران دشمن در پیش او لُنگ می‌اندازند. طبق متون شاهنامه او حتی گاهی خود را بشکل «ازدها» در می‌آورد و مثل «در اکولا خون آشام» بچه‌های خود رانیز زهره ترک می‌کند. مثلاً «روزی - چشمtan روز بد نبیند - به سرش می‌زند که «آن روی سکه» را به پسرانش نشان دهد لذابی اطلاع آنها ازدها شده سرراه طفلکی‌ها رامی‌گیرد. او از بس یکی دو پسر کمان برکشید و خواست تا به جنگ با اژدها رود - [آفرین براین پسر که به نظر مبارک فردوسی نسل ترکان از همین «پسر شجاع» است!] و سومین پسر بر اژدها بانک زد که دور شوگرنه با او به پیکار خواهد خواست [حتماً] حدس زدید که نسل چه کسانی هم از این آقا پسره است که آن لب جوی ایستاده فقط بانگ فرمودند!!». فریدون آنگاه از فرزندان دورشدو جشنی آراست و با فرزندان گفت که خود ازدها بوده است. پس بزرگترین فرزند را که سلامت جسته بود سلم و دومین را تور [جمع آن تورک به معنی شجاعان] و سومین را ایرج نام نهاد (شاهنامه، چاپ مسکو، ج، ص ۲۵۸، مول ۱/۶۸ بنقل از فرهنگ نامه‌ای شاهنامه، دکتر منصور رستگاری فساوی، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، جلد دوم، تهران، ۱۳۷۰، ص ۷۲۱). این یک جادوگری و تبدیل به اژدها شدن حال به دومین اعمال جادوگری مشارالیه پرداخته می‌شود.

«در دینکرت آمده است که فریدون در جنگ با دیوان مازندران آنان را بیک سوی ناحیه کوهستان راند و با دمیدن دو باد بسیار گرم و بسیار سرد از دو سوراخ بینی خویش بر آنان پیروز شد. این بادهایی که از بینی فریدون به وزش در می‌آمد خاک پای گاو پر مایه رانیز همراه داشت» [لابد دیوان مازندران با خود می‌گفتند خدایا بین با چه «گاو پر وده‌ای» سروکار پیدا کردیم!! که فن کول همراه خود به جنگ آورده است و بی‌هوا،

هوا را سرد و گرم می‌کند] (آینه‌ها و افسانه‌های ایران و چین باستان، ص ۱۱۵، دینکرت، کتاب نهم، بخش ۲۴۱، بند ۲۱ و ۲۲ بنقل از فرهنگ نامه‌ای شاهنامه، ج ۲، ص ۷۲۱). این دومین جادوگری شاهان ایران حال برسمیم به سومین جادوگری.

در رزم رستم و اسفندیار این جادوگری و ساحری قهرمانان را دیرانی!! جلوه‌ی روشنی دارد و اسفندیاریل با تیر جادوگونی که به راهنمایی «سیمینغ فسونکار» ساخته شده آدرس و کد پستی بدست یک راست در چشم فرزند اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران می‌نشیند و چشم شاهزاده و لیعهد را به کوری چشم دشمنان کور می‌کند !! ولی شازده اسفندیار هم کسی نیست که حریف «جادوگر» خود را نشناشد زیرا او بلا فاصله «انگشت زال زر» - پدر جادوگر رستم را - در این ماجرا «می بیند»!! و به صراحت می‌گوید:

نگه کن برین گز که دارم به مشت	به مردی مرا پور دستان نکشت
زسیمینغ وزرستم چاره گر	بدین چوب شد روزگارم بسر
که این بند ورنگ از جهان او شناخت	«فسونها و نیرنگها» زال ساخت

و جالب تر اینکه رستم خان - قاتل شازده اسفندیار - نیز فرمایشات او را با «آلتون تغمای تیرگزی» مهر و تایید کرده و می‌گوید:

زمردی به کژی نه افکند بن	چنانست کوگفت یکسر سخن
مرا بهره رنج آمد از روزگار	همانکه از دیونا سازگار
بدیدم کمان و برو چنگ اوی	چو بیچاره برگشتم از جنگ اوی
ندادم بدو سربه یکبارگی	سوی چاره گشتم زبیچارگی
وزین تیرگز بافسانه منم	همانکزین بد نشانه منم

(شاهنامه، فروغی، ج ۳، ص ۳۱۲)

پس پادشاهان و قهرمانان را دیران نیز جادوگر و افسونگر و «دیو زده» بودند و نمی‌توان «احکام کلی» صادر کرد که «یکی از وظایف شاهان و پهلوانان جنگ با ساحران» است چون آنوقت هزاران «آبگینه» - که به زور تبلیغات آنچنانی - «آینه» تلقی شده است باید شکسته شود!!

۳۳ - آیا منظمه «یوسف و زلیخا» از فردوسی نیست؟!

اکثر محققین و تذکره نویسان ایران و جهان می‌دانند که فردوسی غیر از شاهنامه در همان بحر متقارب

منظومه یوسف وزلیخار اسروده است. این منظومه بعد از پایان شاهنامه سروده شده و دارای ابیات مقبولی است. مثلاً "فردوسی در تعریف زیبایی خال زلیخا با قدرت شگفت انگیزی می‌سراید:

که چشم خودش هم به دنبال بود
به دنبال چشمش یکی خال بود

یعنی، خال زلیخا چنان زیبا بود که «چشم» زلیخا به «خال» خودش هم «چشم چرانی» می‌کرد!!

اشعاری از این قبیل که قدرت قلم فردوسی را برساند به اندازه کافی در متن یوسف وزلیخا موجود است ولی از بخت بد این منظومه درست زمانی سروده شده که فردوسی از صله محمودی ناامید شده و از نظر روانی «عقده دار» گردیده و از آنجا که بعضی از شکستها، ایدئولوژی را از چشم افرادی که ضربه شدید روحی خورده‌اند می‌اندازند لذا جناب فردوسی هم – دور از حضور- هرچه دم دهانش آمده به دور از جان شما – به «قهر مانان خود ساخته و خود پرداخته» خویش نثار کرده و آخر عمری و پیرانه سری زده کاسه و کوزه بعضی از شوونیستهای وطنی را شکسته است. او زمانی که امید دریافت صله از قرار بیتی ۱۵۲ هزار تومان (قیمت یک سکه بهار آزادی به پول امروزی) را از سلطان محمود داشت در مقابل روشنفکران زمان که می‌گفتند شاهنامه «دروغ‌نامه» است بشدت می‌ایستاد. روشنفکران آن زمان به «شاهنامه» به چشم یک «دروغ‌نامه» نگاه می‌کردند چنان‌چه مردم آذربایجان امروزه نیز به آن «قادستان نامه فردوسی» یعنی «دروغ‌نامه فردوسی» می‌گویند.

«امیر معزی» که از شاعران حدوداً هم عصر فردوسی محسوب می‌شود در رابط با دروغهای شاخدار شاهنامه که به رستم نسبت داده شده می‌نویسد که رستم در قیامت از فردوسی شاکی خواهد بود که چرا این همه دروغهای محض به او بسته است. او می‌سراید:

از کجا آورد بیهوده چرا گفت آن سمر
من عجب دارم ز فردوسی که تا چندان دروغ

تا چرا بر من دروغ محض بستی سربرس
در قیامت روستم گوید که من خصم توام

[دیوان امیر معزی (امیر الشعرا محمد بن عبد الملک نیشابوری) به تصحیح عباس اقبال، کتاب فروشی

اسلامیه، ۱۳۱۸ شمسی، ص ۲۶۸. در ضمن سمر به معنی داستان است.]

«عنصری» نیز که از بزرگترین شاعران ایران محسوب می‌شود در اشاره به مطالب شاهنامه بوضوح مطالب آنرا آمیخته به دروغ دانسته می‌فرماید:

چند گویند ز شاهنامه سخنهای دروغ
چند خوانند هنرهای فلان و بهمان

«ارزقی هروی» نیز که از شاعران بزرگ ایران و خانه پدرش در هرات به روایتی «مخفی گاه» فردوسی و «خانه آمن» او بود و خود نیز «سنند باد نامه» را منظوم ساخته است در مورد دروغهای شاهنامه و مطالب کتاب خویش بنام «اخبار سنند باد» می‌گوید:

ارنسبت دروغ نهم پیش ریش او
تاریخ شاهنامه و اخبار سنند باد

[دیوان ارزقی، بتصریح سعید نفیسی، ۱۳۳۶، ص ۸]

ولی فردوسی که در آرزوی تصاحب «طلاهای باد آورده» بود در قبال صدای اعتراض روشنفکران ادبی و تعویض جایگاه راست با دروغ و تاریخ با افسانه با سماجت بدفاع از خود پرداخته و تکراری می‌کرد:

تواین رادروغ و فسانه مدان
به یکسان روش در زمانه مدان

[شاهنامه فردوسی، مقدمه و شرح حال از محمد علی فروغی «ذکالملک»، سازمان چاپ و انتشارات

جاویدان، جلد اول، ص ۳]

او به روایتهای مختلف از شش تاسی و پنج سال به امید «تاج و گنج» در کار شاهنامه بود:

به سی سال بردم درین نامه رنج
که شاهم ببخشد بسی تاج و گنج

xxxx

سی و پنج سال از سرای سپنج
بسی رنج بردم به امید گنج

و چون کسی «گنج باد آورد» نداشت که به قاسدان نامه سراها بدهد لذا رهای سرخ نیز به سیم های سفید بدل گردید.

البته شاید این تنها علت نبوده و علل دیگری نیز مزید بر علت بوده باشد. به هر حال عاقبت به روایتی قرار شد که شصت هزار درم نقره را در کیسه های مختلف کرده به فردوسی ارسال نمایند. در مقدمه سوم شاهنامه در مورد وصول این صله سلطانی چنین آمده است:

«چون ایشان پیش فردوسی رسیدند فردوسی را چنان صورت بست [خیال کرد] که این بدره های زر است [کیسه های طلاست] چون بگشاد سیم [نقره] بود سخت غمناک شد و خواست که عقل ازوی زایل شود» (سرچشممه های فردوسی شناسی، مجموعه نوشه های کهن درباره فردوسی و شاهنامه و نقد آنها، محمد امین ریاحی، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، تهران، ۱۳۷۲، ص ۳۳۵) لذا «آن روی سکه» رانشان داد و به صراحة در مقدمه منظومه یوسف وزلیخا فرمود:

که آن داستانها دروغ است پاک

احتمالاً» او موقعی که گل های امید «صله» و «جایزه» و «پول» و «ویلا» و دریاکنار را - بقول امروزی ها

- شکفته می دید می فرمود:

نمیرم از آن پس که من زنده ام
که تخم سخن را پراکنده ام

ولی وقتی گلهای امید «صله» و غیره پژمرده شده و «امیدش به یکباره» قطع گردید در مقدمه یوسف و
زليخامي سراید:

از آن تخم کِشتن پشيمان شدم
زبان راودل راگره بربزم

نگويم کنون نامه های دروغ
سخن رابه گفتارند هم فروع

لذا بعضی از «لا کتابها» کتاب طرف را «بایکوت» می کنند و در بعضی موارد نیز اصلاً «منکر می شوند که فردوسی چنین اثری داشته است. لذا می افتد به «دلیل تراشی» ولی چون نمی توانند جلو خیل دانشمندان را و تذکر نویسان با گانه و بیگانه و خودی و غیر خودی بایستند لذا می فرمایند: این کتاب برخلاف نظر «غالب محققان» از فردوسی نیست یعنی «دوبله بفارسی» فرمایش فوق اینکه اگرچه محققان یال و کوپال دار عالم علم و ادب آن را از فردوسی می دانند ولی حضرت استادی که در دویست صفحه کتابش چهار صد غلط املایی و انشایی و تاریخی و ادبی دارد آن را از فردوسی نمی داند!

پس غرض اصلی و مرض واقعی مشخص است و آن اینست که «یوسف و زليخا» یک «مقدمه ندامت نامه ای» دارد و باید به هر نحوی شده این لکه ننگ را زدامن فردوسی - که خودش به خودش چسبانده - پاک کرد چطور؟ با «آب پاک» ریختن روی دلایل منطقی و آوردن دلایل «سوپر آبکی» از نوع همان دلایل سنار یک غاز کتاب «تاریخ ادبیات (۱)» که گویی این کتاب بیشتر برای تدریس مبحث تضاد دیالکتیک مارکسیست ها به رشتہ تحریر در آمده است تا تدریس تاریخ ادبیات ایران!

۳۴ - آیا یک بام و دوهومی شود؟!

یکی از دلایل آبکی مذکور در کتاب «تاریخ ادبیات (۱)» در عدم انتساب یوسف و زليخا به فردوسی این است که در آن کتاب «كلمات عربی بیش از حد» بکار رفته است (ص ۱۶۸)

پس دلیل رد این اثربه فردوسی کاملاً روشن شد: در این اثر کلمات عربی بیشتری بکار رفته در صورتی که

فردوسی از کلمات عربی کمتری استفاده می کرده است!

در مورد این فقره یعنی بکارگیری لغات عربی همین مولف تنها دو صفحه - بلی فقط دو صفحه !! - قبل آمار جالبی داده اند.

براساس آن آمار در شاهنامه ۸۹۳۸ لغت عربی مکرر وجود دارد. به زبان دانشجویی یعنی اینکه فردوسی از هر هفت - هشت بیت یک لغت عربی بکار برده است. این فقره را همینجا داشته باشید تابع رض بر سانم که همین مولف در دفاع از اسکندر نامه فردوسی که پراز لغات عربی و حتی ترکیبات عربی از قبیل «عفا الله، محب الصليب» وغیره است به صراحت می نویسد که این بکارگیری لغات و ترکیبات عربی «به آن دلیل است که مآخذ فردوسی در کار اسکندر ترجمه عربی اسکندر نامه بوده است» (ص ۱۶۷)

دقت بفرمایید که این دفاعیه از کاربرد «لغات و ترکیبات عربی» درست یک صفحه ! - بله اشتباه نخوانده اید درست یک صفحه - قبل از رد منظومه «یوسف و زلیخا» به خاطر همین کاربرد لغات عربی انجام می گیرد!

استدلال مشارالیه در اینجا مصدق مثل «یک بام و دو هواست» یعنی در اسکندر نامه چون مآخذ عربی بوده از کاربرد لغات و ترکیبات «دفاع» می شود ولی برای «ایجاد واکسن» در مقابل زهر «مقدمه یوسف و زلیخا» که مآخذ آن «قرآن مجید» است - که بفرموده حق تعالی به «عربی فصیح» نازل شده است - مآخذ عربی یکدفعه از یاد می رود و حسن به قبح تبدیل می شود !!

بنده از آنجاییکه با سایر آثار ذی قیمت مولف محترم «تاریخ ادبیات (۱)» آشنایی دارم و می دانم که چه کتابهای ارزنده و ارزشمندی تا حال تالیف کرده اند لذا بعید می دانم که استاد محترم متوجه این فقره نبوده اند لذا احتمال «دستوری» بودن و یا «تفقیه» کردن را از نظر دور نمی دارم و یا احتمال می دهم که «جوانی جویای نام» این آش شله قلمکار را به نیت «تهمت» زنی به نام استاد نشر داده و حق التالیف آنرا به حساب استاد ریخته است !! و استاد، بیخبر از منشاء ثروت باد آورده، پول ها را علف خرس کرده است! والا بعید می دانم استاد هنرمند «هنر فروشی» فرموده باشند!

۳۵ - عمر کرد اسلام را آشکار؟!

دومین دلیل مردود و مطروح شمرده شدن منظومه «یوسف و زلیخا» و عدم انتساب این منظومه به

فردوسی به نظر مولف محترم کتاب «تاریخ ادبیات (۱)» این است که «مذهب گوینده‌ی اشعار [منظومه یوسف و زلیخا] شیعه نیست در حالیکه می‌دانیم فردوسی مردی شیعه بوده است» [؟!] [۱۶۸] به این می‌گویند «مصادره به مطلوب» و «بی دلیل» حریف رانه تنها «قانع» بلکه «مات» و مبهوت کردن! قبلاً «نیز عرض شد که هیچ دلیل قانع کننده‌ای در مورد شیعه بودن فردوسی در دست نیست و نیز گفته شد که حتی اگر فردوسی هزاران بیت در مورد «فاجعه کربلا» هم شعر می‌سرود و عوض «شاهنامه»، «کربلا نامه» هم تحویل سلطان محمود می‌داد - که دریغ از یک بیت - باز دلیل شیعه بودن اونمی توانست باشد چه اهل سنت تا «فاجعه کربلا» در «خط مشترک» باشیعه هستند و امام دوم و سوم شیعیان را به عنوان جگرگوشه‌گان پیغمبر اسلام (ص) قبول دارند و بر قاتلین آنها نفرین می‌کنند و هیچ‌وقت نام یزید و پدرش معاویه را بروی فرزندان خود نمی‌گذارند، در صورتیکه فردوسی نه تنها به مسائل کربلا نپرداخته است بلکه برخلاف آن به مدح ابوبکر و عمر و عثمان و صحابه نیز پرداخته است که از نظر «شیعه» مقبولیت حقانی ندارند. برای نمونه او در یکی از «ستایش نامه» هایش در شاهنامه از «خلفای راشدین و صحابه» چنین یاد می‌کند:

دل از تیرگیها بدین آب شوی	به گفتار پیغمبرت راه جوی
خداؤند امر و خداوند نهی	چه گفت آن خداوند تنزیل وحی
نتابید بر کس زبوبکربه	که خورشید بعد از رسولان مه
بی‌آراست گیتی چوباغ بهار	عمر کرد اسلام را آشکار
خداؤند شرم و خداوند دین	پس از هردو آن بود عثمان گزین
که اورابخوبی ستاید رسول	چهارم علی بود جفت بتول
بهم بستنی یکدیگر راست راه	نبی آفتاب و صحابان چوماه

(شاهنامه، ژول مول، ج ۱، ص ۸)

لذا دلیل دوم «عدم» انتساب منظومه یوسف و زلیخا به فردوسی چنانچه مشاهده می‌شود بیانش بر «آب» و خود «باد» هواست !!

۳۶ - چرامدح طغاشاه در اکثریت قاطع نسخه‌های نیست !!

سومین دلیل آبکی عدم انتساب منظومه بزرگ یوسف و زلیخا به فردوسی از نظر مولف کتاب تاریخ

ادبیات (۱) این است که در «مقدمه کتاب مدح شمس الدوله ابوالفوارس طغانشاه محمد بن الـ ارسلان برادر ملکشاه و ممدوح ارزقی آمده است که در هرات حکومت می کرده است. گوینده این داستان که معاصر طغانشاه بن آل ارسلان است معلوم نیست ولی این شاعر محققاً فردوسی نیست. این شاعر کتابهای دیگری نیز داشته است» (ص ۱۶۸)

در این به اصطلاح دلیل، مولف محترم مدعی می شود چون در مقدمه منظومه یوسف و زلیخا مدح طغانشاه از سلسله سلجوقی آمده است پس اثر متعلق به عهد غزنوی نیست بلکه متعلق به عهد سلجوقی واژ شاعری گمنام است!!

در مورد «عهد شناسی» مولف قبل‌ا نمونه‌هایی آورده شده و مشخص شده که نویسنده قبل‌ا مرقوم داشته بود که بعضی از کتب «عهد ساسانی» در «دوره‌ی اسلامی» تالیف شده اند!! لذا این «عهد شناسی» مولف را نباید جدی گرفت اما در مورد اینکه در «مقدمه کتاب» مدح طغانشاه آمده است توضیح ذیل کافی است:

گویا از ۲۴ نسخه خطی شناخته شده منظومه یوسف و زلیخا ۲۲ نسخه آن فاقد چنین «مقدمه‌ی مدحی» هستند و تنها گویا نسخه یکی از استادان دانشگاه تهران است که دارای این «مقدمه» می باشد! (از توضیحات شفاهی دکتر صدیق - استاد دانشگاه تهران - آخرین منتشر کننده منظومه یوسف و زلیخای فردوسی)

خط «مقدمه مدح طغانشاه» جالب است که با خط متن کتاب به هیچوجه یکی نیست و متعلق به شخص دیگری است - اگر خط متعلق به صاحب این اثر یعنی آن استاد دانشگاه نباشد!! - «مقدمه مدح» در جای خالی مابین «دو صفحه خالی» کتابهای خطی آمده است که معمولاً در آن قسمت تولد، وفات، عروسی و مرگ و میر و حوادث مهم زندگی «صاحب و دارنده کتاب» درج می شود و به منزله «صفحه یادداشت» امروزی در بعضی کتابهای خارجی است که چندین صفحه «سفید» رابعنوان «نُت بوک» (یادداشت کتاب) برای محققوین می گذارند و محققین یا خوانندگان می توانند نظریات خود را در آن قسمت «نُت» نویسی کنند لذا این قسمت کتاب از بی ارزش ترین مکان برای «مدح» یک «حاکم» است و عوض «مدح» باید گفت که مکانی برای «ذم» کردن محسوب می شود!

ثانیاً می دانیم که گفته شده طغانشاه چندی با وجود بی‌گناهی در زندان بود و بعد از مدتی که آزاد گردید

دوباره به حکومت منصوب شد لذا حتی در صورت وجود چنین مধی در کتاب احتمال دارد که یکی از دوستان طغانشاه که منظومه یوسف وزلیخای فردوسی را در کتابخانه داشته با درج چند بیت از باب «تقدیم» کتاب به دوست عزیزش» از نظر برقراری ارتباط ایهامی مایبن «بیگناهی» حضرت یوسف (ع) و طغانشاه، این مقدمه کوچک چند بیتی را بعنوان تقدیمی سروده و به مشارالیه تقدیم کرده باشد. در صورتیکه چنانچه عرض شد اکثریت قاطع منظومه ها فاقد چنین مধی هستند و نشان می دهد هر جا دست استاد محترم ایرانی به منظومه یوسف وزلیخای فردوسی در موزه ها و کتابخانه های خارجی و داخلی نرسیده آن منظومه ها بدون مدرج طغانشاه مانده اند!!

۳۷ - سخن از شجاعت و جسارت «زن ایرانی» است نه ... !!

در کتاب «رستم و سهراب» پیام نوری بعد از «جنگ زرگری» سهراب و گرد آفرید، چون سرکار خانم گرد

فردوسيٰ غير از شاهنامه، منظومه‌اي به نام يوسف و زليخا در همان وزن و بحر شاهنامه دارد که اکثر تذکرهٰ نويسان و دانشمندان داخل و خارج بر اين موضوع واقفنده ولی چون در مقدمه اين منظومه فردوسيٰ از سروdon شاهنامه اظهار توبه کرده و گفته که اين بار عوض نقل داستان از قول دهقان از سرگذشت پيغمبران از زبان قرآن سخن خواهم گفت لذا اين منظومه بعد از روی کار آمدن سلسنه پالاني از سوي مافياي ادبیات پارسي بايكوت شده است. فردوسيٰ در مقدمه اين منظومه می‌گويد: جادارد که عقل بر من بخندد چون عقل و خرد چطور باور می‌کند که يك نيمه از عمر خود را هدردهم تانام رستم رادرجهان پراکنده نمایم: بريين می‌سزد گر بخندد خرد؟ زمن خود کجا، کي پسندد خرد؟ که يك نيمه عمر خود کم کنم

این منظیمه آخرین باره سال ۱۳۶۹ از روی نسخه شماره ۵۰۶۳/۱ دانشگاه تهران منتشر شده است.

آفرید-ازنگهبانان و جنگجویان دژمرزی ایران - می بیند سهراب طفل ۱۲ ساله است و دهانش بوی «شیر پاستوریزه» ساخت «توران زمین» را می دهد ولی چون مثل قوچعلی وطنی دارای «بلغ زود رس» است عمدتاً خود را «اسیر» سهراب می نماید تا طفلکی را «اسیر» خود کند!! و بعد ضمنن یک «فرار ساختگی» کلاه خود را بفهمی نفهمی یک طوری از سرش می اندازد که «گیسوانش» دیده شود و سهراب خان بداند که او «دوشیزه» است و «دل بدده و قلوه» بگیرد. لذا بعد از اجرای همین «سناریوی از پیش طراحی شده» وقتی سهراب خان متوجه می شود که حریف نبرداواز جنس «دخلتران ننه حوا» است آب از لب ولوچه اش فرو ریخته و یکدفعه طفلکی برای خوش آمد «دوشیزه گرد آفرید» بزبان ترکی غیر آریایی! بطوريکه «مستر فردوسی» ترکی ندان فارسی زبان بشنود و از طریق شاهنامه با بحر متقارب به گوش ما برساند اظهار شگفتی فرموده و چیزهایی در عالم بلوغ زودرسی می فرمایند که فردوسی برای ما چنین «دیلماجی» می کند:

شگفت آمدش گفت از ایران سپاه
سواران جنگی به روز به نبرد

چنین دختر آید به آوردگاه
همانا به ابراندر آرند گرد

(رسنم و سهراب، ص ۶۳ بیتهاي ۲۲۴-۲۲۵)

همانطوریکه می بینید معنی این ابیات عروضی نمای یازده هجایی! مثل آفتاب عالمتاب روشن است و همانند «النار من المنار» (مثل شعله آتش از بالای مناره) زبانه می کشد و می گوید که سهراب خان ضمن اینکه شگفت زده شده اند که در وسطه بیابان برهوت چنان لعنتی را گیر آورده اند یکدفعه از دهان هاج ووج مانده اش پریده که اگر دختران ایرانی چنین جنگجو باشند ای دل غافل ببین که آقا پسرهای سبیل تابنا گوش در فته آنها در روز جنگ چه ال شنگه ای راه انداخته و چه گرد و خاکی به ابر می رسانند.

پس منظور سهراب خان ۱۲ ساله از این فرمایش تملق آمیز کودکانه روشن است و می خواهد به «گرد آفرید» (=گرگ آفرید) ابراز محبتی به آدرس دز سپید ایران «فاکس» و SMS عاشقانه ای در حین به اصطلاح تعقیب و گریزان پیش طراحی شده ارسال دارد ولی نویسنده ایان «ضد فمنسیم» پیام نوریها آن را تغییر ماهیت داده و بیت چنان روشنی را چنین «رفع اشکال» فرموده اند:

«گویا مقصود سهراب از این سخن آنست که سپاه ایران که سواران چابکی دارد چرا دختر به رزمگاه می فرستند» [؟!] (ص ۶۹)

حال حساب و کتاب دستستان آمد که «تئوری» اینجانب مبنی بر «ضد زن» بودن بعضی از نویسندهای
دانشگاه پیام نور احتمالاً «صحیح است یانه؟! اگر دستستان نیامد یک «دور قمری» هم زمانی که «قمر در
عقرب» نیست بخوانید تا حالیتان شود!

...۳۸-۳۹

۴۰- آیا کتب پیام نور محسنی هم دارند؟

چون احتمال دارد که بعضی ها با خواندن این چند فقره انتقاد مثل نویسنده‌گان پیام نوری دست به صدور «احکام کلی» بزنند و خود دانشگاه پیام نور و ضرورت وجودی آن و سایر کتابها آن را غیر مفید و یا غلط تصور فرمایند لذا بطور جد مجبور به تذکر این فقره هستم که به قول بیهقی در اینکه هر کتابی به یک بار خواندن می‌ارزد شاید شکی در آن نباشد بویژه اینکه اگر صد‌ها برگ آن کتب دارای چهل فقره اشکال قابل رفع بوده باشد که به سادگی قابل رفع هستند و تنها نیاز به یک حوصله خوب و فرصت مناسب دارد.

در مورد «رفع اشکال از کتب» چون هدف حقیر تذکر اشتباهاتی است که اکثر استادان عزیز در سالیان متواالی بنوعی آنها را به گوش مسئولین رسانیده‌اند ولی چون مسموم نشده و «دمل چرکی» گردیده لذا چاره ای نبود جز اینکه می‌باشد نشتر بدست کودکی نادان می‌افتد تا بلکه به مصداق:

گاه باشد که کودکی نادان به غلط به هدف زند تیری

گردد و بازden نشتر زخم دهان باز کرده و چرک و خون آلوده را از خود دفع و رفع نموده و پاک و پاکیزگر داند تا بهبودی حاصل شود لذا اگر جسارتی نیز به ساحت مولفین عزیزگر دیده مطمئناً بادلا لیل منطقی - ونه با رگهای گردن به حجت قوی - راهنمایی خواهند کرد تا بلکه هم «کتب اصلاح» گردد و هم «منتقد کتاب»! واز آن جایی که هدف از انتقاد انتظار اصلاح است - مخصوصاً برای کتب چاپهای نوبت دوازده و سیزده - و چون احساس می شود احتمالاً «دانشگاه پیام نور دارای بودجه مالی کافی برای اصلاح کتب انتقاد شده نداشته باشد لذا بعنوان «اصلاح اورژانسی» پیشنهاد می شود برای هر کتاب یک «درست نامه» (غلط نامه شاهنشاهی!) در چند صفحه نوشته و همراه کتب مربوطه ارسال گردد تا دانشجویان عزیز بدانند که مسئولین محترم دانشگاه پیام نور نیز ابتکار عمل دارند و برای بالا بردن سطح علمی دانشگاه و دانشجویان هیچ کوششی دریغ نمی ورزند تا بلکه شاهد چاپ سیزدهم کتابی با اشیاهات «یک قرنی» نشویم.

در ضمن با احترام‌گذاری به «مقوله نقد» - هر چند باب میل نبوده و یانواقصی در آن بوده باشد - و اصلاح موارد نقد شده نشان دهیم که به «وقت» استادان و دانشجویان عزیز که در «دهکده جهانی» با «طلای» سنجیده می‌شود احترام قائلیم و منتقد نیز مثل فردوسی «پشیمان» نشود که «طلای» خود را بروی کتب «اصلاح ناپذیر» گذارده و «نوک قلم» را عوض نوشتن در «زرورق» در «کنیبه‌های سنگی عهد حجری» بکارگرفته است !!

چرا شعبان بی مخ‌های تا جب خش و تاج جو، انقلابی و سوپرانقلابی معرفی می‌شوند!!

(نقد کتاب حماسه داد)

× حماسه داد

× ف. م. جوانشیر (عضو کمیته مرکزی حزب توده ایران)

× انتشارات حزب توده

۱۶ آذر شماره ۶۸، تهران، ۱۳۵۹ ۳۴۲ صفحه، ۳۵۰ ریال

ماتریالیستهای ایران اخیراً به تشبثات مضحکی دست زده‌اند.

این تشبثات بیش از بیش فقر و ضعف این فلسفه رامی رساند.

یکی از این تشبثات تحریف شخصیت هاست (۱)

اخیراً کتابی به دست مان رسید که از طرف آقای جوانشیر عضو کمیته مرکزی حزب توده ایران نوشته شده و بوسیله حزب توده ایران به عنوان «ناشر» منتشر شده است.

نویسنده و تئوریسین حزب توده ایران در این کتاب، ۳۴۲ صفحه کاغذ سفید را سیاه کرده تا با

تحریف‌های شاخدار از شاهنامه و «تهمت انقلابی» زدن به «رستم»!؟ و «فردوسی»!؟ به خیال خود ثابت کند که: «سرتایپای شاهنامه ضد سیاست و ایدئولوژی محمود» (۲) است و فردوسی «به هیچ درباری روی نیاورد» (۳) و فردوسی این ابر مرد انقلابی «ستاینده پهلوانان و بزرگان است و نه ستاینده شاهان» (۴) و حتی رستم «این انسان نمونه شاهنامه» (۵) شاه پرست نبوده!! فردی خلقی و انقلابی بود که در نتیجه انقلابی بودنش حتی علیه کاووس شاه نیز «قیام»!! کرده است (۶)

آقای جوانشیر به خیال خود اولین کسی است که چنین «کشف بزرگی» کرده و به این کشف خود نیز می‌بالد در صورتی که قبل از او قلم به دستان شاهنشاهی ازقبیل «عباس شوقی» ها در بحبوحه جشن‌های ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی در کتاب «فردوسی پاکزاد» آب پاکی روی دست جناب جوانشیر ریخته و افتخار چنین کشف بزرگی را قبل نصیب خود کرده است !!

حال قبل از آن که به تحلیل حماسه داد این «رستم نامه طرازنوین قرن بیستمی» بنشینیم به عنوان یک «خواننده» از حزب توده ایران به عنوان یک «ناشر» سوال می‌کنیم که چه لزومی به این «نقالی‌های حزبی» در مورد رستم تاج بخش و سایر رستمک‌های شاهنامه که در این برده تاریخی یادآور «شعبان بی مخ»‌های معاصراند بود؟! واقعاً چه لزومی داشت قبل از آن که قهرمانان واقعی این مردم به پا خاسته معرفی و شناخته و شناسانده نشده‌اند به تعریف و تمجید از این مزدوران و چاکران حلقه به گوش دربارها پرداخت و بازک‌ها و گریم‌های حزبی از آنها چهره‌های انقلابی و سوپرانقلابی ساخت؟! آیا تجزیه و تحلیل زندگی نامه‌های جان بر کفان انقلابات این سرزمین تاکنون تجزیه و تحلیل شده بود که مردگی نامه‌های این سرسپرده‌گان مزدور کاخ‌های شاهنشاهی و زندگی سرتایپا کثیف این پس ماندگان استعمار و این قدار بندان تاریخ و این عاملان سرکوب ملت‌های مظلوم رسید؟!

شعبان جعفری ملقب به شعبان بی مخ فردی ورزشکار بود که شش کلاس سواد بیشتر نداشت ولی از فرط شاه پرستی رهبر گروه‌های فشار شاه شده بود. اونتش اساسی در سرکوب تظاهرات ضد سلطنت داشت و یکی از عوامل مهم برگشت شاه به قدرت در جریان کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ بود. تاج و تخت سلطنت پهلوی به وسیله همین «بی مخ‌ها» تثبیت می‌شد.

در خاتمه سوالمان از ناشر متذکر می‌شویم اگر از تحلیل «شاهنامه»‌ها فرصتی و فراغتی حاصل شد به تحلیل خلق نامه‌های این ملت ستم دیده بنشینند که شاید در زندگی هر قهرمان شهید راه آزادی این مرزو بوم عبرتی برای ناشران باشد. فاعتلروا یا اولی الابصار! (عبرت بگیرید ای صاحبان بصیرت) حال بعد از این مقدمه به تحلیل حماسه داد این شاهکار تئوری‌سین حزب توده ایران می‌نشینیم تا بینید که جناب ایشان چه تحریفات شاخداری برای اثبات بعضی از نظرات خود بعمل آورده‌اند. لذا نقد را بند - بند در ذیل عنوان‌ین روشنگر ارایه می‌دهیم:

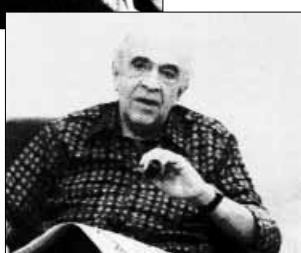
۱- تضاد پهلوانان با شاهان:

در فصل ششم کتاب حماسه داد، تیتری با عنوان پر طمطراق «نبرد پهلوانان و بزرگان با شاهان خود کامه» (۷) جلب توجه می‌کند که آقای جوانشیرکوشش دارند تا به زور هرچه ماتریالیسم دیالتیک و مباحث تضاد آن است ثابت کنند که «فردوسی دشمن شاهان خود کامه» بود (۸) و با چه تردستی مخصوص حزبی که این رسالت را انجام نمی‌دهند. او بازرنگی خاص این نوع افراد و بازی‌های ماهرانه این فکر را به خواننده القامی کند که «شاهنامه شرح حال و بزرگی شاهان نیست. ستایش رستم‌ها و زال‌ها و بوذرجمهرها و بهرام چوبین هاست. آنها هستند که مورد مهر فردوسی اند و فردوسی آنان را حامل داد و خرد می‌داند نه شاهان را» (۹)!

و باز تاکیداً در صفحه بعد اضافه می‌کند: «مهمترین نکته در این باره این است که قلب فردوسی همواره با پهلوانان و دستوران [وزیران] است» (۱۰) و باز مثل اینکه کشف بزرگی در تاریخ و افسانه انجام داده‌اند تاکید می‌کنند «فردوسی ستاینده‌ی پهلوانان و بزرگان است نه شاهان» (۱۱) حال بگذریم از اینکه اگر با هزار شعبده بازی مخصوص حزبی هم این ادعا ثابت شود باز اصل مسئله و اینکه رستم‌ها و وزیران در خدمت کدام طبقه و حافظ منافع کدام قشر اجتماعی بوده‌اند می‌بایست بر فکر و ذکر «عضو کمیته مرکزی طبقه کارگر» خطور می‌کرد که نکرده و «تاجبخش» بودن رستم‌ها (۱۲) به سهو یا عدم فراموش شده است!. آقای جوانشیر بهتر بود در «تئوریهای کارگری و سوسیالیستی» خود متوجه می‌شدند که «تضاد آبکی» وزیران و پهلوانان با شاهان هیچ دلیلی برای «خلقی» بودن آنها محسوب نمی‌شود، و هر کسی می‌داند که «تضاد آبکی»، «شاه» با «هویدا» و «اعلم» و «منصور» و «ژنرال‌های چهارستاره» و گواهای دون پایه‌ای

مثل «تیمور بختیار»‌ها و «آریانا»‌ها و «خاتمی»‌ها، دلیلی برای خلقی بودن این چکمه پوشان و آن بله قربان گویان نمی‌تواند باشد، حال چرا تئوری‌سین «حرب طبقه کارگر» متوجه این تضادهای ظاهری طبقه اشراف با هم‌دیگر برای چپاول هرچه بیشتر مردم نمی‌شود خود جای بسی شگفتی است. لذا باید گفته یکی از هم‌پالگی‌های خود جوانش را به او گوشزد کرد که فرموده‌اند:

«اگرچه بعضی از افراد طبقه اشراف و حاکمه در ظاهر سازهای می‌نوازند که با هم‌دیگر همخوانی ظاهری ندارد مثلاً یکی دنبک و دیگری طنبور و آن یکی چنگ و رباب می‌زنند ولی هر عاقلی می‌داند که جمع این هارمونی‌ها آهنگ به چاپ به چاپ ملت را تشکیل می‌دهند نه چیز دیگر.»

تضادهای آبکی

آقای جوانشیر بهتر بود در «تئوریهای کارگری و سوسیالیستی» خود متوجه می‌شدند که «تضاد آبکی» وزیران و پهلوانان با شاهان هیچ دلیلی برای «خلقی» بودن آنها محسوب نمی‌شود، و هر کسی می‌داند که «تضاد آبکی»، «شاه» با «هویدا» و «اعلم» و «منصور» و «ژنرال‌های

چهار ستاره» و گاوها! دون پایه ای نظری «تیمور بختیار»‌ها و «آریانا»‌ها و «خاتمی»‌ها، دلیلی بر خلقی بودن این چکمه پوشان و آن بله قربان گویان نمی‌تواند باشد، حال چرا تئوری‌سین «حرب طبقه کارگر» متوجه این تضادهای ظاهری طبقه اشراف با هم‌دیگر

برای چپاول هرچه بیشتر مردم نمی‌شود خود جای بسی شگفتی است.

۲- ملی گرای بودن فردوسی و مسئله حمله اسکندر و اعراب به ایران !!

آقای جوانشیر برای تحمیل بینش سیاسی خود بر فردوسی سعی در انترناسیونالیست جلوه دادن ایشان می‌نماید و در این راه از هرسیله ایی که هدف را توجیه نماید منجمله «تحریف» غافل نیست. او برای نفی ناسیونالیست بودن فردوسی - که ناسیونالیست بودنش اظهر من الشمس (روشن تر از آفتاب) است - می‌گوید:

«کسانی که شاهنامه را به معنای دلخواه خود «حmasه ملی» نامیده‌اند، برای خودشان معماًی ساخته‌اند که توانایی حل آن را ندارند. معماً این است که چگونه فردوسی در قبال دو جنگ سرنوشت ساز [یعنی] حمله اسکندر و حمله عرب روشی پیش گرفته که با اصول حmasه سرایی «ملی» تطبیق نمی‌کند. فردوسی حمله اسکندر و سلطه یونانیان بر ایران را فاجعه که نمی‌داند سهل است به نوعی تعبیر می‌کند که گویی عامل خیر است[!!]. او اسکندر را که چنین بلایی به سر ایران آورد ه می‌ستاید[!!]. در مورد حمله عرب و انقراض ساسانیان هم که سرنوشت ساز است فردوسی کاملاً آرام است[!!] (۱۳)

در این رابطه لازم به یادآوری است که:

اولاً با مراجعت به شاهنامه می‌بینیم فردوسی نه تنها اسکندر را «عامل خیر!!» نمی‌داند بلکه او را «ناجوانمری» در ردیف ضحاک به حساب می‌آورد که در اثر «ناجوانمردی و درشتی» غیر از «نام زشت» چیزی از خود باقی نگذارد است.

فردوسی اسکندر را نه تنها در این دنیانفرین می‌کند بلکه در آن دنیانیز بخاطر کشتن سی و شش شهربار (پادشاه) از بهشت محروم می‌سازد!! از شاهنامه می‌خوانیم تا با تحریفهای جوانشیر گونه آشنا شویم.

ببینید آیا فردوسی اسکندر را واقعاً «عامل خیر» می‌داند؟:

با ایران و ویران شد این مرزو بوم	بدانگه که اسکندر آمد زروم
چو سی و شش از شهریاران بکشت	کجا ناجوانمرد بود و درشت
همه روی گیتی پراز کین اوست	لب خسروان پر زنفرین اوست

جوانشیر می‌نویسد: «فردوسی حمله اسکندر و سلطه یونانیان بر ایران را فاجعه که نمی‌داند سهل است به نوعی تعبیر می‌کند که گویی عامل خیر است[!!]. او اسکندر را که چنین بلایی به سر ایران آورد ه می‌ستاید». باید عرض کرد: عزیز جان در کجا شاهنامه؟! هان در کجا؟! در شاهنامه «چاپ مسکو!!» هم چنین چیزی نیست.

پس چنانچه مشاهده می‌شود فردوسی اسکندر را نه تنها عامل «خیر» نمی‌داند بلکه او را عامل «ویرانی» ایران می‌داند که مورد نفرت نه تنها ایرانیان بلکه جهانیان نیز می‌باشد.

ثانیاً در حمله اعراب نیز بر خلاف تطهیرها و تحریف‌های جوانشیر که فردوسی را «کاملاً آرام» و «بیطرف» جلوه‌می‌دهند او چندان هم «آرام» و «بیطرف» نیست. او عربهای سوسمارخوار!! را که جسارت آرزوی تصاحب تخت کیانی را کرده‌اند به باد فحش و ناسزاگرفته و از فرط عصبانیت بر روی «چرخ‌گردنون تف» می‌اندازد و می‌گوید:

عرب را بجایی رسیده است کار	زشیر شتر خوردن و سوسمار
تفوبر توای چرخ‌گردن تفو	که تخت کیانی کنند آرزو

پس بر خلاف تحریفات جناب جوانشیر فردوسی نه تنها حملات اسکندر و اعراب را تایید نمی‌کند و نمی‌ستاید بلکه از دستشان هم عصی است و به روی چرخ‌گردنون تف نیز می‌اندازد!

جوانشیر می‌نویسد: «در مورد حمله عرب و انقراض ساسانیان هم که سر نوشتش ساز است فردوسی کاملاً آرام است [!] باشد عرض کرد عجب آرام است، مرد حسابی از عصبانیت تف به روی چرخ‌گردنون می‌اندارد: زشیر شتر خوردن و سوسمار عرب را بجایی رسیده است کار که تخت کیانی کنند آرزو تفوبر توای چرخ‌گردنون تفو

۳- توصیف زیبارخان یا مذمت ترکان!

جناب جوانشیر که سعی در انترناسيونالیست جلوه دادن فردوسی نموده در مواردی در تنگنای گیر کرده و نمی‌داند توهین‌های فردوسی را ب ضد ملل عرب و ترک ... را چطوری پرده پوشی و استثاره نماید. لهذا برای خروج از این بن بست خود ساخته بقول معروف دست پیش می‌گیرد که پس نیافتد چنانچه می‌فرمایند: «فردوسی بارها و بارها که سخن از تازیان و رومیان و ترکان و هندوان و چینیان است زیبائی آنها را می‌ستاید» (۱۴)

حال ما به نمونه ایی از این ستایش‌های فردوسی مبانه در شاهنامه اشاره کرده می‌گذریم که گفته‌اند: العاقل یکفیه الاشاره (برای عاقل اشاره‌ای کافی است).

این هم ستایش زیبارخی ترکان:

از آن پس بپرسید از آن ترک زشت!

***

یکی ترک زاده چو زاغ سیاه

اگر احیاناً در بیتی نیز فردوسی مجبور به اعتراف به زیبارویی ترکان گردد مطمیناً یک حسن بزرگی مثل «شجاعت» را که مورد اعتراف عالم و آدم است از آنها سلب و بعد عنصر زیبایی را به ایشان اعطامی نمایند یعنی کار فردوسی سلبی و ایجابی است باور ندارید بفرمایید:

که ترکان به دیدن پری چهره اند
به جنگ اندرون پاک بی بهره اند

۴- مسئله خراج:

جوانشیر در صفحه ۶۲ کتاب حمامه داد با بهره گیری از تئوریهای ماتریالیستم دیالکتیک و اصل قرار دادن اقتصاد می فرمایند:

«کمر فردوسی را شاهنامه نمی شکند بلکه «خراج» می شکند» (۱۵)

در صورتیکه فردوسی می فرمایند:

نمی آگه از اصل و فرع خراج
همی غلطم اندر میان دواج

می بینید که فردوسی فارغ از تمام تئوریهای من درآورده جوانشیری در «دواج» یعنی لحاف و تشک غلط می زند و اصلاً مسئله خراج را حالی نیست که چیست و از کی می گیرند؟!

جوانشیر می گوید «کمر فردوسی را شاهنامه نمی شکند بلکه «خراج»
می شکند». ولی فردوسی با غرور و افتخار، خودش می گوید:
نمی آگه از اصل و فرع خراج   همی غلطم اندر میان دواج

۵ - رستم باز قرن بیستمی مسلح به دیدگاه علمی؟

جناب جوانشیر در نقش یک نقال قرن بیستمی و یک «رستم باز» مسلح به «دیدگاه علمی»! گاه- گاه چنان در وصف و توصیف قهرمانان شاهنامه و عشقهای آنان خود باخته می‌شوند که ناخودآگاه سراز مکتب هیروئیسم (قهرمان گرایی) در می‌آورند . او حتی گاه چنان در رستم بازیهایش غرق می‌شود که آدم در سالم بودن مخش تردید می‌کند . ایشان با به یک سونهادن تمام دستاوردهای علمی و حزبی خود مثل نقالان عامی قهقهه خانه‌ها با کوییدن دستهای ریکدیگر مدعی می‌شود که:

«رستم نمی‌تواند میوه ازدواج عادی و مناسبات خاکی هرزن و مردی باشد» (۱۶)

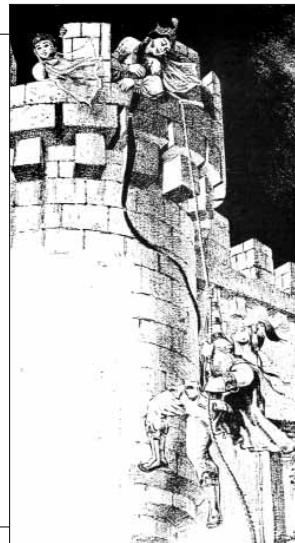
و تکراراً در جایی دیگر می‌فرمایند:

«پهلوانانی چون رستم و سهراب ممکن نبود از هر ازدواج عادی پدید آیند» (۱۷)

شاید بعضی از خوانندگان فکر کنند جناب جوانشیر می‌خواهد یک مسئلهٔ ژنتیک در حد علوم طبیعی را پیش کشیده و انتقال عوامل و راثت راشح دهنده ولی چنین نیست بلکه منظور حضرتش تحلیل یک مسئلهٔ اجتماعی است نه ژنتیکی . به نظر جنابشان برای داشتن فرزندانی مثل رستم و سهراب، پدر و مادرها در موقع عاشق شدن می‌باید یک سری «جمیز باند» بازیها و «تارزان» بازیهای عشقی منجمله دیدارهای پنهانی دور از چشم اغیار و بزم آرایی‌های نهان از دید پدر و مادر و گیسوی یارگرفتن و مثل زال پدر رستم پنجره نوری کردنها را حتماً و حتماً باید انجام دهند تا ازدواجشان صورت «غیر عادی» به خودگرفته و نتیجه این عشق غیر عادی پسربیچه‌های توپول - موپول غیر عادی ماشاء الله ... هزار ماشاء الله چشم نخورند انشاء الله مثل رستم و سهراب ها از آب در آیند !!

حال با این حساب می‌شود حکم قاطع و صدر صد کرد که اگر عشق لیلی و مجنون، و امق و عذراء و شیرین و فرهاد به وصال منجر می‌شد طبق محاسبه دقیق زیج شناسان طبقه کارگر که مسلح به رمل و اسطولاً بهای کامپیوتوری هستند حتماً فرزندانشان سهرابک‌ها و رستمک‌های توپول - موپول و رمبوگونه می‌شوند . جالب اینجاست که اگر این چرندیات را بعنوان «تئوریهای علمی» پذیریم باید در تحلیل شخصیتهای تاریخی مکتب مارکسیسم منجمله لنین و مارکس و چه گوارا باید دنبال این مسئله مهم علمی باشیم که پدر و مادر آن جنابان دور از چشم اغیار چند بار در پشت بام‌ها بزم آرایی کرده و درجه فارنهایت عشقشان بهم دیگر چند درجه بوده و یا پدر جناب مارکس و لنین چند بار گیسوی والده آقا مصطفی را

چسبیده و از پنجره خانه مردم بالا رفته است. البته بگذریم از اینکه اگر نسخه‌های «سید عطاری» (۱۸) و «قره سیدی» (۱۹) و کنزالحسینی» (۲۰) جوانشیری صحت داشت کشورگل و بلبل رستم خانه و سهراب خانه می‌گردید.

دیدار پنهانی دوراز چشم پدر و مادر زال و رو دابه (مادر رستم) به نظر جناب جوانشیر برای داشتن فرزندانی مثل رستم و سهراب ها، پدر و مادرها در موقع عاشق شدن می بايد یک سری «جمیز باند» بازیها و «تارزان» بازیهای عشقی منجمله دیدارهای پنهانی دوراز چشم اغیار و بزم آرایی های نهان از دید پدر و مادر و گیسوی یار گرفتن و سخره نور دی و پنجره نور دی کردنها را حتماً و حتماً باید انجام دهنده تا ازدواج شان صورت «غیر عادی!» به خود گرفته و نتیجه این عشق های غیر عادی پسر بچه های توپول - مو پول غیر عادی ماشاء الله... هزار ماشاء الله چشم نخورند انشاء الله مثل رستم و سهراب ها از آب در آیند!!

۶- جوانشیر و عشق های نیمه شبی قهرمانان شاهنامه:

در کتاب حماسه داد فصلی بنام عشق پهلوانان در شاهنامه وجود دارد که نویسنده با چنان شورو هیجانی از این عشق ها سخن می راند مثل اینکه مشاطه عروس را به داماد توصیف می کند.

جوانشیر در صفحه ۳۲۱ کتاب حماسه داد سخن از چنان عشقی می راند که حتی در فرهنگ اخلاقی خود مارکسیست ها کم سابقه یا بیسابقه است، ولی ایشان در تئوری، طرفدار پروپا قرص چنین به اصطلاح عشق های غیر عادی است.

جنابش در صفحه ۳۲۱ بعد از توضیحات و توجیهات بسیار جریان را به معاشقه تهمینه و رستم کشیده می نویسد:

«رستم به شهر سمنگان رسیده در کاخ شاه سمنگان منزل کرده دست در بالین افتاده نیمه شب تهمینه دختر شاه سمنگان از جای بر می خیزد و در تاریکی به بالین رستم می رود رستم بیدار می شود و ...» (۲۱) و بعد جنابش نتیجه می گیرند که آفرین برای زنان باعفت؟! که «کمترین توجهی به ملاحظه و رسوم

جامعه» (۲۲) ندارند.

وقتی جلال الدین همایی تذکر می‌دهد که در شاهنامه نوشته شده که همان شب دنبال عالم مذهبی می‌فرستند تا عقد ازدواج شرعی برقرار شود، جنابش به این عقاید ارجاعی حمله برد و فریاد بر می‌آورد که: «چنین برداشتی با واقعیت از زمین تا آسمان تفاوت دارد. عفاف زنان شاهنامه عمیقت رویشه ای تراز آن است که تنها با تشریفات مذهبی بتوان توجیح کرد» (۲۳)

ما در رد این مبحث سخن نمی‌گوییم صرفا سوال می‌کنیم: آیا اگر روز و روزگاری یکی از افراد حزبی مهمان جناب جوانشیر شده و همان شب با ودکای روسی لبی‌تر کند و شب هنگام دختر خانم جوانشیر بخواهند نقش تهمینه خانم را بازی فرمایند ایشان چه عکس العملی نشان خواهند داد؟!
بنظر ما که نتیجه، کشیده محکم از طرف «شاه سمنگان» بر بنا گوش «دخترک نادان» خواهد بود، تا اندیشه شما و عمل ایشان چه باشد!!

جوانشیر می‌نویسد: «رستم به شهر سمنگان رسیده در کاخ شاه سمنگان منزل کرده دست در بالین افتاده نیمه شب تهمینه دختر شاه سمنگان از جای بر می‌گیرد و در تاریکی به بالین رستم میرود رستم بیدار می‌شود و...»
و بعد جنابش نتیجه می‌گیرند که آفرین بر این زنان باعفت؟!
که «کمترین توجهی به ملاحظه و رسوم جامعه» ندارند!
اگر چنین حادثه‌ای درخانه خود جوانشیر اتفاق بیافتد بنظر ما که نتیجه کشیده محکم از سوی «شاه سمنگان»، بر بنا گوش «دخترک نادان» خواهد بود تا اندیشه شما و عمل ایشان چه باشد!!

۷- ضحاک مورد افتخار چه کسی است؟!

آقای جوانشیر رستم را انسان نمونه شاهنامه می‌داند و او را در مقابل شاهان قرار می‌دهد!! و در این رابطه از هر فرصتی نیز برای کوبیدن ضحاک تازی ماردوش نیز استفاده می‌نماید، زیرا در بینش علمی آقای جوانشیر ضحاک نماینده طبقه حاکمه و درنهایت دیکتاتور خون آشامی بیش نیست که محیط خفقان و وحشت را در جامعه به وجود آورده بود. او در صفحه ۱۶۶ کتاب حمامه داد، محمد رضا شاه را به ضحاک

تشبیه می نماید که عوض مارهای حقیقی لوله های نفت از دوشش روئیده بود.

کاوه آهنگر، شعبان بی مخی بیش نبود، که برای به سلطنت رسانیدن «فریدون شاه» اقدام به تظاهرات خیابانی نموده بود.

ما در اینجا نمی خواهیم وارد مبحث دیگری شده و اثبات نماییم که ضحاک «تازی» نبود بلکه «آذی» یعنی از قوم ترک آذ آذر بایجان و دارای حکومت مردمی بود و تبلیغات زهر آگین اشرف و مخالفین بعد از شکست ضحاک بود که به ضحاک چهره خون آشامی داده چه این مسئله رادركتاب «ضحاک تازی یا ضحاک آذی؟!» انجام داده ایم . همچنین قصد نداریم از خود شاهنامه مثال آوریم که پرچمدار قیام علیه ضحاک یعنی جناب کاوه آهنگر، شعبان بی مخی بیش نبود، که برای به سلطنت رسانیدن فریدون شاه اقدام به تظاهرات خیابانی نموده بود و نیز قصد آن نداریم اثبات نماییم که ضحاک اولین کسی بود که نظام نوین ارتش دنیا قدمی را بنیان گذارده و برای شناسایی افراد خود سردوشی هایی به شکل مارد دردوش آنها قرار داده و در حقیقت آنها را ماردوش کرده و سلسله ماردوشان را در ایران بنیان گذارده بود که شامل چندین پادشاه بزرگ از اتراک غربی بودند که از افغانستان تا فلسطین و اسرائیل امروزی را شامل می شد و نیز نمی خواهیم اثبات نماییم که خط را برای اولین بار ضحاک ماردوش به ایرانیان آموخته و تمام جریانات مهم سلطنت او در مورد آدم کشی و مغز خواری او بر می گردد به بنیان گذاری سنت گاو کشی در ایران، چه ایرانیان تا آن موقع گیاه خوار بوده و مثل هندوان فعلی که بقایای همان به اصطلاح آریاییان اصیل !! هستند گوشت خوار نبودند و ضحاک اولین پادشاهی بود که سنت «گوشت خواری» را در ایران مرسوم کرده بلکه بر آنیم که مثل آینه در برابر نظریات جوانشیر ایستاده و مثل کوهی که نداها را بر می گرداند نظریات خودش را به خودش باز گردانیم . لذا ز جناب جوانشیر می پرسیم این ضحاک خون آشام و مورد نفرت شما که می گویند:

که بیدادگر بود و ناپاک بود

نکوهیده ترشاه ضحاک بود

می دانید این فرد «بیدادگرونایاک» مورد «احترام» چه کسی بوده و چه کسی به این آدم به اصطلاح پست فطرت جانی یعنی ضحاک ماردوش مورد نفرت شما افتخار می کرد؟! اگر نمی دانید اجازه بفرمایید من بشما بگویم: رستم آن انسان نمونه شما و شاهنامه!!

رستم افتخار می کرد که جد پنجمش ضحاک بود و به این برتری نژادی خود نیز افتخار هم می کرد. اگر باور ندارید قسمت جنگ رستم و اسفندیار شاهنامه را باز کنید و افتخار فامیلی آن جناب را که خطاب به اسفندیار «فخر فروشی» می نماید ببینید که می گوید:

همان مادرم دخت مهراب بود
بدوکشور هند شاداب بود

که ضحاک بودیش پنجم پدر
زشاهان گیتی بر آورده سر

نژادی از این نامور تر کراست؟!
خردمند گردن نپیچید زراست!!

حال اگر شما خردمند هستید «گردن نپیچید زراست» !!

از جناب جوانشیر می پرسیم این ضحاک خون آشام و مورد نفرت
شما که می گویند:

نکوهیده تر شاه ضحاک بود
که بیدادگر بود و نایاک بود
می دانید این فرد «بیدادگر و نایاک» مورد «احترام» چه کسی بوده و
چه کسی به این آدم به اصطلاح پست فطرت جانی یعنی ضحاک
ماردوش مورد نفرت شما افتخار می کرد؟! اگر نمی دانید اجازه
بفرمایید من بشما بگویم: رستم آن انسان نمونه شما و شاهنامه!!

۸- سی و پنج سال شاهنامه گویی به امید طلا و نقره !!

جناب جوانشیر چنان در باب فردوسی قلم فرسایی می کند که گویا شرح زندگی یکی از قدیسین مذهبی را به قلم در می آورد. او هر کجا بنام شاهنامه و فردوسی رسیده دولا و پهنا شده عرض ادب کرده می گذرد. این همه احترام برای این است که فردوسی سی و پنج سال برای سرودن شاهنامه رنج برده، او می نویسد:
«فردوسی مردی است که سی و پنج سال از عمرش را برای گرد آوری و تدوین شاهنامه صرف کرد تا پیامی از تاریخ پر درد و رنج و تجربه تلخ نسل های پیشین را به هم میهنانش برساند» (۲۴)

ولی آیا فردوسی واقعاً این سی و پنج سال را صرفاً برای اجر معنوی و پاداش اخروی و رساندن پیام تاریخ پر درد و رنج و تجربه تلخ نسل های پیشین به هم میهنانش رنج می کشد؟! می بینیم نه، فردوسی هدفش پول بود و انتظار داشت که به هر بیت از شعرهای او یک دینار زر سخ بدھند (حدود یک سکه بهار آزادی که حالا صدو پنجه و دو هزار تومان است) او فردی بود که آرزوهای طلائی برای تصاحب گنج های خیالی داشت منتهی راهی را که در پیش گرفته بود به ترکستان بود.

او انتظار داشت در شاهنامه هم به اجداد سلطان محمود ترک تبار ناسزا به گوید و هم صله دریافت نماید! مثل کسی که «شمنامه» در توصیف قهرمانی های شمر بن ذوالجوشن در کشتار اهلیت در کربلا به سراید و از شاه عباس صفوی انتظار صله هم داشته باشد!!

فردوسی انتظار داشت در شاهنامه هم به اجداد سلطان محمود ترک تبار ناسزا به گوید و هم صله دریافت نماید!! مثل کسی که «شمنامه» در توصیف قهرمانی های شمر بن ذوالجوشن در کشتار اهلیت در کربلا به سراید و از شاه عباس صفوی انتظار صله هم داشته باشد!

يا مثل آن « حاج بابای گیتی اسد آبادی » که از روی ناآگاهی تابلویی از سید جمال الدین اسد آبادی کشانده و به نیت اخذ صله و پاداش به والا حضرت ناصرالملک مسبب قتل سید هدیه کند و از عمل او مبنی بر پاره - پاره کردن عریضه درخواست صله و جواب تند او مشتمل بر اینکه اگر فوری از باغ خارج نشوی « دستور می دهم شکمت را پاره کنند» نیز « مغموم و افسرده » گردد!! (۲۵)

انتظار دریافت صله فردوسی از سلطان محمود ترک تبار - که در شاهنامه هرناسزا بی را نثار ترکان کرده مثل انتظار آن « حاج بابای گیتی اسد آبادی » است که از روی ناآگاهی تابلویی از سید جمال الدین اسد آبادی کشانده و به نیت اخذ صله و پاداش به والا حضرت ناصرالملک مسبب قتل سید هدیه کرده و از عمل او مبنی بر پاره - پاره کردن عریضه درخواست صله و جواب تند او مشتمل بر اینکه اگر فوری از باغ خارج نشوی « دستور می دهم شکمت را پاره کنند» نیز « مغموم و افسرده » گردد!!

به هر حال می‌گویند فردوسی وقتی سه شبانه روز شاهنامه برای سلطان محمود خواند، سلطان محمود شاهنامه را رد کرد و گفت: «شاهنامه هیچ نیست مگر حدیث رستم، و اندر سپاه من هزار مرد چون رستم است.» (۲۶)

در اینجا آه از نهاد فردوسی برآمده و برای خیلی‌هانیز مسجل می‌گردد که سی و پنج سال رنج را برای چه کشیده بود چه می‌فرماید:

بسی و پنج سال از سرای سپنج	در هجونامه رایج با نثار انواع و اقسام ناسزاها به پدر و مادر سلطان محمود آمده است:
نه زین گونه دادی مراتونوید	نه این بودم از شاه گیتی امید
اگر شاه راشاه بودی پدر	به سر بر نهادی مراتاچ زر
و گر مادر شاه بانوبودی	مرا سیم وزرتا به زانو بدی
چواندر تبارش بزرگی نبود	نیارست نام بزرگان شنود
چو سی سال بردم به شهnamه رنج	که شاهم بی خشد پیاداش گنج
مرا از جهان بی نیازی دهد	میان یلان سرفرازی دهد
بیاداش گنج مرادر گشاد	به من جز بهای فقاعی نداد

حالا او مانده با رنجی به اصطلاح سی ساله و یک شاهنامه تو خالی و یک رستم خیالی، کمی که فکر می‌کند می‌بیند عجب عمر خود را برباد داده، سزاوار و شایسته است که عقل و خرد براین کار او بخندد. او پشیمان از هر چه در مورد رستم سروده است می‌گوید:

براین می‌سزد گر بخندد خرد!	زمن خود کجا کی پسندد خرد؟!
که یک نیمه از عمر خود کم کنم	جهانی پرازنام رستم کنم
جناب جوانشیر خوب توجه کنید این همان فردوسی است که ازو مجسمه عصمت و طهارت ساخته اید	
ببینید چطوری آه از نهادش برآمده و ازینکه یک نیمه (سی سال) از عمرش را برای پرآوازه کردن نام رستم هدر داده چقدر تاسف می‌خورد. پس رنج فردوسی برای تصاحب گنج بود و نتیجه اش پشیمانی!	

۹- دادو بیداد پرای به کرسی نشاندن تئوری «داد»!!:

به معنی حق و عدل و عدالت و حقیقت . جناب جوانشیر چه «داد و بیدادی» که برای به کرسی نشاندن آن از خود نشان نمی دهد . او آسمان و ریسمان را بهم می بافدو گرد و خاک عظیمی راه می اندازد تا ثابت کند که شاهنامه حماسه شاهان قلدر و تجاوزگر نیست بلکه حماسه داد است، حماسه حق و حقیقت است، حماسه عدالت است . فردوسی و قهرمانان شاهنامه طرفدار حق و حقیقت هستند . آنها گردن از حقیقت نمی بیجند . اگر پادشاه عدل و عدالت نداشته باشد مردم به آنها و به حرفشان پشیزی ارزش قائل نخواهند شد . مسئله داد بقدرتی اهمیت دارد که حتی پهلوانان شاهنامه از خداوند می خواهند اگر در جبهه حق قرار ندارند به آنها کمک نکرده و در صورتی که در جبهه حق قرار دارند آنها را یاری کند . جوانشیر می نویسد: «فردوسی، این حکیم عالیقدر می داند چه می گوید او حماسه سرای شاهان قلدر تجاوزکار نیست او هر زوری را نمی ستاید . تنها زمانی که داد در برابر بیداد قد علم می کند، تنها و تنها در این زمان است که حماسه آفریده می شود . تنها آن نیرویی که در خدمت داد باشد قابل ستایش است» (۲۷)

مسئله خیلی ظریف و باریک است. در بادی امر عمق تحریف معلوم نیست چون همه چیز بظاهر منطقی است. چه کسی است که خود را ظالم بداند؟ همه خود را مظلوم می‌دانند یا همه دم از مظلومیت می‌زنند و خود را طرفدار حق و حقیقت نشان می‌دهند ولی ...

جناب جوانشیر برای اثبات تئوری «داد» مثال هایی می آورد که کم کم دم خروس از لای قبایش بیرون می زند. هر کدام از مثالهای او خود ناقصر حکم فوق می شود. او می نویسد:

«کاوس می خواهد به مازندران لشکر کشد . زال و همهی پهلوانان مخالفند، دلیلی ندارد که شاه برای «فروزنی» (۲۸) مردم را به کشتن دهد ... اما کاوس قانع نیست، فرمان جنگ غارتگرانه (۲۹) می دهد امراو به سرداران کشتن و سوختن است .... گیو فرمان کاوس را اجرامی کند:

بشد تادر شهر مازندران ببارید شمشیر و گرزگران

زن و کودک و مرد با دستوار نیافت از سرتیغ او زینهار

همی کرد غارت همی سوخت شهر
به پالود بر جای تریاک زهر

به این ترتیب فردوسی جنگ ایرانیان علیه مردم مازندران را جنگ زشتی که از آغاز غارتگرانه بود مجسم

می‌کند و خواننده را علیه آن بر می‌انگیزد و برای بر جسته کردن رفتار زشت ایرانیان درست در همین جا که سخن از کشتن پیرو جوان وزن و کودک است زیبایی مازندران را ترسیم می‌کند. وقتی گیوبال شگر غارتگرش به مازندران می‌رسد:

یکی چون بهشت برین شهر دید

به ربرزنی بر فزون از هزار

بتان بهشتندگویی درست

چنین شهری را با چنین مردمی بی آزار و زیبا، لشکر ایران می‌سوزاند و غارت می‌کند:

چویک هفته بگذشت ایرانیان

این جنگ، جنگ زشت بیداد است و ایرانیان باید شکست بخورند. فردوسی از زبان دیو سپید که لشکر

کاوس را شکسته و خود او را با سردارانش به اسارت گرفته می‌گوید:

که ای شاه بی بر بیه کردار بید

به هشتم بغرید دیو سپید

همی برتری را بیاراستی

همی نیروی خویش چوپیل مست

کنون آنج اندر خور کارتست

در این جنگ شکست ایرانیان حق است اندر خور کار کاوس. «(۳۰)

عجب است، پس از کاوس نقطه، سرسطر! یعنی تئوری داد ثابت شد: هر کسی به بیداد لشکرکشی کند سزا یاش همین است، می‌گیرند و زندانی اش می‌کنند. اینجاست که عرض کردم مسئله ظرافت بیشتری پیدا می‌کند موضوع باریک می‌شود. با چشم غیر مسلح تحریف ریز قضیه روشن نمی‌شود چون مسئله ابتو دم بریده مطرح گردیده است. آیا این شاه ستمگر و بیدادگر ایران در زندان عدل و عدالت مردم مازندران می‌ماند؟! . جواب این است: خیر!! چرا؟! چون فردوسی مانند یک کارگر دان ماهر تمام صحنه‌ها را برای ورود آرتیست خود به میدان آماده کرده تارstem با کبکبه و بدبه خاص خود وارد ماجرا شده و چنان پدری از مردم مازندران درآورد و چنان آب پاکی روی دست جوانشیر و تئوری دادش بریزد که در افسانه‌ها بنویسنده. پس بهتر است قضیه را از خود شاهنامه پی بگیریم تا به عمق جنایات رستم خان پی ببریم و حق به جانب جناب جوانشیر بدھیم که چرا بعد از کاوس نقطه گذاشته ولای مسئله را درز گرفته است.

تا اینجای داستان متوجه شدیم که ایرانیان غارتگر بودند، می‌زدند و می‌کشند و می‌سوختند و تنها دیو سفید (۳۱) بود که از مردم «بی آزار و زیبایی» مازندران در مقابل هجوم قداره بندان لشکر ایران دفاع می‌کرد.

ایرانیان غارتگر، می‌زدند و می‌کشند و می‌سوختند و تنها دیو سفید (۳۱) بود که از مردم «بی آزار و زیبایی» مازندران در مقابل هجوم قداره بندان لشکر ایران دفاع می‌کرد.

در همین جاست که فردوسی رستم قداره بند را وارد میدان می‌کند و چنان پدری از دیو سفید در می‌آورد که عبرت تمام مدافعين حق و حقیقت و تئوری داد باشد. او نه تنها دیو سفید را به جرم طرفداری از مردم «بی آزار و زیبایی» مازندران می‌کشد بلکه به همین جرم نابخشودنی استخوان مغزش را خالی کرده و به نشانه آرم طرفداری از حقوق بشر و تئوری داد جوانشیری مثل کلاه جنگی بر سر خود می‌گذارد.

این شیوه رعب اندازی برای آن است که دیگر هیچ خدا بنده‌ای جرئت نکند از مردم بی آزار و زیبای شهر خود در مقابل قداره بندان ایران دفاع بکنند همه باید بدانند که عاقبت وطن پرستی در قاموس رستم پرستان و شاهپرستان چیست:

آزاد و رهاز قید هستی است

این سر که نشان سر پرستی است

کاین عاقبت وطن پرستی است

بادیده عبرتش ببینید

باید از جناب جوانشیر سوال نمود. رفیق جان!! شما که با بینش حزب طارنوینی حمله کاوس و ایرانیان غارتگر را به مازندران محکوم می‌کنید چرا تلاش رستم - این شعبان بی مخ عهد عتیق را - برای نجات این شاه بیدادگر به بند کشیده شده را محکوم نمی‌کنید؟ آیا جنگ کاوس در کشتار مردم بی آزار و زیبای مازندران ناحق و جنگ رستم در سوزاندن شهرهای ایشان حق است؟! این است معنی تئوری داد که رستم هر غلطی بکند آزاد است و دیگران نه؟!

شما تصور بفرمائید هیتلر یا موسولینی، به کشوری با مشخصات مازندران یعنی با «مردمی بی آزار و

زیبا» حمله کند و مردم آن سامان را زکودک و بزرگ بکشد و در نتیجه دفاع قهرمانانه مردم، آنها بدست مردم گرفتار و زندانی شوند.

جوانشیر می‌گوید جنگ کیکاووس در حمله به مازندران ناحق و جنگ رستم حق است!! کسی نیست پرسد چرا جنگ کاوس در کشتار مردم بی آزار و زیبای مازندران ناحق و جنگ رستم در سوزاندن شهرهای ایشان حق است؟ آیا این است معنی تئوری داد که رستم هر غلطی بکند آزاد است و دیگران نه؟

حال اگر یک سرهنگ چتر باز کلاه سبز در نقش رمبو به آن کشور رفته و دنیایی را برای نجات یکی از پیشواهای جنگ طلب بهم ریزد و بعد از کشتارهای رمبووار پیشووا رانجات داده دوباره سر ریاست جمهوری یا پیشوایی بیاورد آیا کار این رمبو حق است و او در جهت برقراری داد جنگیده است؟! رستم در این مقوله درست همان کاری را کرده که رمبد نقش بالا. کاوس جزای حمله غارتگرانه خود را می‌بینند ولی متاسفانه رستم نه، مجازات رستم دو برابر است، هم حمله کرده و هم شاه بیدادگری را دوباره بر سر ملت خود و دیگری گمارده است. در اینجا رستم از طرف هردو ملت باید محکمه شود: ملت ایران حق دارد بگوید چرا شاه بیدادگری را که اسیر مردم بی آزار بوده و داشت به مجازات اعمالش در زندان می‌رسید از بند خلاص کرده و دوباره بر سر ملت ایران مسلط کرده است؟! از طرف ملت مازندران نیز چیزی که عیان است چه حاجت به بیان است.

_RSTM در این مبحث حتی پست تراز شعبان بی مخ آن نالوطی قداره بندی است که برای نجات سلطنت پهلوی خود را به آب و آتش می‌زد و برای نجات شاه خاین اقدام به هر نوع تظاهرات خیابانی می‌کرد. ولی کوگوش شنوا؟ جوانشیر یا درک نمی‌کند یا خود را به کوچه علی چپ می‌زند. او با وقارت تمام می‌نویسد: «درواقع رستم، قزاق شوشکه بند رضا خانی نیست، پهلوان پاک سرشت خردمند و عمیقاً صلح دوستی است که جز هنگام ضرورت اجتناب ناپذیر دست به سلاح نمی‌برد و نیروی خود را جز در راه حق به کار نمی‌گیرد» (۳۲)

والله به پیرو پیغمبر و قاحت می خواهد که آدم جنگ مازندران را بداند و چنین سطوری را م ROOM به فرماید.
برای رد تئوری داد چیزی بهتر از این نیست که بگوییم یک نگاه به سر و وضع رستم با آن یال و کوپال و ریش
دو شاخ و کلاه خودی از کاسه سر دیو سفید - این مدافعان مردم «بی آزار و زیبا» مازندران - همه تئوری
بافی های جوانشیر را خود به خود باطل می کند باور ندارید خوب نگاه کنید شاید خجالت داشته باشد ولی
دوباره نگاه کنید: دو کله ببروی یک بدن است . یکی کله رستم، یکی کله دیو سفید !! حق و نا حق، داد و
بیداد را خود بر اساس گفته های جوانشیری پیدا کنید اگر انصاف دارید بگویید که کدام کله از مردم «بی آزار
و زیبایی مازندران» دفاع و کدام کله به آن مردم «بی آزار و زیبا» حمله کرده است ؟ !

جناب جوانشیر خوب نگاه کنید شاید خجالت داشته باشد ولی دوباره نگاه
کنید: دو کله ببروی یک بدن است . یکی کله رستم، یکی کله دیو سفید !!
حق و نا حق، داد و بیداد را خود بر اساس گفته های خودتان پیدا کنید اگر
اصف دارید بگویید که کدام کله از مردم «بی آزار و زیبایی مازندران» - بقول
شما دفاع و کدام کله به آن مردم «بی آزار و زیبا» حمله کرده است ؟!
این سر که نشان سر پرستی است آزاد و رها ز قید هستی است
کاین عاقبت وطن پرستی است با دیده عبرتش ببینید

اگر مسئله پس از کشتن و دریدن جگر سردار مدافعان مردم بی آزار و زیبا یعنی دیو سفید - که عکس بیچاره
رابه شکل «گربه سفید» کشیده اند !! - خاتمه می یافت بازمی شد تعبیر کرد که شعبان بی مخ شاه پرستی
برای نجات شاه خود این اقدام و قیحانه را النجام داده ولی این شعبان بی مخ هنوز دست بردار نیست . رمبوی
عهد عتیق می خواهد «رژیم» عوض کند . می خواهد رژیم مازندران را ساقط و به جای آن رژیمی دست
نشانده برس کار آورد . او حتی آتش کاوس شاه را نیز تیزتر می کند . رستم پس از کشتن دیو سفید خطاب به
کاوس شاه می گوید:

باید ربدون فکنندن به چاه	همی شاه مازندران را زگاه
ندارد بد شاه ازین پس امید	دریدم جگر گاه دیو سپید

و کاووس شاه نیز تشكرات قلبی خود را بد با عطا یک کارت آفرین و صد آفرین به او می فهاند:

که بی تو مبادا کلاه و سپاه
بر او آفرین کرد کاووس شاه

آنها هفت روز در مازندران مجلس شراب می آرایند و می خورند و می نوشند و می خوانند . روز هشتم با پشتیبانی جناب رستم - این شعبان بی مخ بیابانی - قتل و غارتهای خیابانی شروع می شود . این بار در این قتل و غارتهای مردم «بی آزار وزیبا» مازندران سردمدار غارتگران رستم خان مورد احترام جوانشیر است که بنظر حضرتش «عمیقاً صلح دوست» است و «جز به اجبار دست به سلاح نمی برد»! سپاه ایران به سردمداری و فرماندهی همین رستم خان تمام شهر را به آتش می کشند:

زشمیر تیز آتش افروختند

خوب شاید فکرمی کنید که دیگر تمام شد . چون از شهر چیزی باقی نمانده چون «همه شهر یکسر همی سوختند» . شاید حالا رستم دست از جنگ بردارد . ولی گویا همگی اشتباه می کنیم برای اینکه این قتل و غارتها بعنوان دسر و مقدمه است . مقدمه ای برای سرنگونی رژیم مازندران لذا هنوز مسئله سرنگونی و تغییر رژیم مازندران بقوت خود باقی است . باید حکمران مازندران قطعه - قطعه شود تا دل رستم خان خنگ گردد !!

_RSTM - این انسان نمونه شاهنامه بنظر جناب جوانشیر - عاقبت پس از هفت روز نبرد بی امان بیابانی و خیابانی ، بعد از کشتار مردم بیدفاع ، حاکم مازندران را گرفته و کت بسته به خدمت کاووس شاه می برد . کاووس امر به کشتن او می دهد . رستم خان ریش حاکم بیچاره را گرفته او را بیرون برده قطعه - قطعه می کنند :

به دژ خیم فرمود تاتیغ تیز

کشید و برون برداش از پیش او

بفرمان آن خسرو نامدار

وقتی کاووس شاه پاره - پاره ، قطعه - قطعه ، ریزه - ریزه شدن حاکم مازندران را می بیند دلش خنک شده از رستم خان به خاطر اینهمه فدایکاری و طرفداری از حق و حقیقت و عدالت - و تئوری داد جوانشیری -

تشکر کرده افاضه کلام می فرمایند :

من تاج و تخت خود را می دیون شما - شعبان بی مخ های شاه پرست - هستم اگر شما نبودید رژیم سلطنت ما باد هوا بود و خودمان هم هفت کفن تا حالا در زندان عدل و داد مازندران پوسانده بودیم ولی :

ز تویافتمن کنون تخت خویش

بتو باد روشن دل و دین و کیش

رستم نیز فوری چاپلو سانه از اسب پایین جهیده و تخت مبارک شاهنشاهی را بوسیده و می فرماید: اختیار دارید شاهاین حرفها چیه که می فرمائید مانو کرخانه زاد شما هستیم هروقت و هرجا سلطنت به خطر افتاد «از توبه یک اشارت از ما به سرد ویدن» یک اشاره انگشت کوچولو شما کافی است که ما طرفداران حق و حقیقت را در داخل و خارج مرزهای بین المللی به خاک و خون بکشیم . کاووس شاه هم تشکر کرده و رستم تخت سلطنت را بوسیده و می رود:

فرو جست رستم ببوسید تخت

بسیج گذر کرد و بر بست رخت

اگر فکر می کنید قال قضیه تئوری داد در اینجا کنده شده و جناب جوانشیر تسلیم مباحث منطقی شده اند استیاه می کنید او دست به هر خس و خاشاکی می زند تا بلکه ثابت کند قهرمانان شاهنامه از قبیل رستم و بیژن طرفدار حق بودند. او برای اثبات اینکه رستم و سایر پهلوانان شاهنامه طرفدار قاطع داد بودند و داد در نظر آنها بقدری حائز اهمیت است که حتی حاضرند اگر ندانسته در جبهه بیداد قرار بگیرند کشته شوند چند نیایش از قول رستم و بیژن می آورد . او می گوید:

«رستم، جهان پهلوان شاهنامه نیز به هیچ روی مایل نیست که در جنگ بیداد پیروز باشد[!!] اگر جنگ او حق نیست بگذار به دست دشمن کشته شود . رستم در جنگ فولادوند رو به سوی پروردگار [کرده می گوید]:

که ای برتر از گردش روزگار

جهاندار و بینا و پروردگار

گرین گردش جنگ من داد نیست

روانم بدان گیتی آباد نیست

روادرام از دست فولادوند

روان مرا برگشاید زبند

ورا فراسیاب است بیدادگر

تومستان زم زم دست وزورو هنر

دیگر پهلوانان شاهنامه نیز چنین اند. بیژن در جنگ با هومان در حال درد و ناما میدی:

تن از درد لرزان چواز باد بید

دل از جان شیرین شده نامید

به یزدان چنین گفت کای کردگار

تو دانی نهان من و آشکار

اگرداد بینی همی جنگ ما

براین کینه جستن برآهنگ ما

ز من مگسل امروز تو ش مرا

نگهدار بیدار هوش مرا

هومان از بیژن زورمندتر است . اما زور، وقتی در راه بیداد است، کارساز نیست:

هزار عیب گردد چوب رگشت هور
زبیژن فزون بود هومان بزور
[پس] بیژن پیروز می شود «(۳۳)

مسئله، در اینجا نیز ظرافت خاص خودش را دارد که با چشم غیر مسلح نمی توان دید. برای بررسی و شکافتن ماجرا باید محتاط بود . جوانشیر واقعاً شعبده باز ماهری است . تمام مقدمات را طوری چیده که خواننده حتی قدرت تفکر برایش باقی نمی ماند حرف، حرف منطقی است . تمام سخنان شسته و رفته است. حرف هایش در زرورق پیچیده شده ولی این زرورق محتوایش زهراست.

ستون اصلی این مبحث نیایش است . نیایش به داور جهان آفرین، به خالق سبحان ولی برای چه ؟ اینجاست که مسئله کم کم از زوایای تاریک به زوایای روشن کشیده می شود . برای اینکه بر حریف پیروز شود، بر حریفی که قدرتش ازاو فزونتر است . اینجاست که مسئله شکل دیگری به خود می گیرد . مسئله، رابطه ترس و نیایش است .

بانگاهی به شاهنامه می توان فهمید که هیچ کدام از قهرمانان مورد اشاره جوانشیر در موضع برتر در قید و بند مسئله داد نیستند . آنها در مقابله با حریفهای ضعیف «شیر» یا «دیورونین تن» می شوند ولی در مقابله با حریفهای برتر از خود بلا فاصله از ترس به یاد خداوند افتاده و مسئله حق و ناحق بودن خودشان را به میان می کشند و التماس دعا دارند !!

رستم در هیچیک از جنگهای تن به تن خود با قهرمانان و پهلوانانی نظیره پیلس، شنگل، اشکبوس، کاموس، چنگش، ساوه، گهارگهانی، اولاد کافور مردم خوار... حتی کلمه ای نیایش به درگاه خداوند متعال ندارد و مسئله حق و ناحق بودن خود را در این جنگها مطرح نمی کند زیرا تمام حریفان در موضع ضعیف تر ازاو قرار دارند.

آیا شما در کشتی با یک نوجوان ۱۲ ساله از خدامی خواهید که شما را به خاطر حق بودن تان براو پیروز کنند؟ نه، نیازی نیست . نتیجه کشتی سنتی از اول برای شما معلوم است می گیرید روی سرتان، می کوبید زمین نه یادی از خدا و رسول خدامی شود و نه حق و ناحق بودن تان در نظرتان مجسم است ولی در مقابله با یک حریف قدرتمند، صلیبیان، صلیب پشت صلیب و مسلمانان نذر و نیاز پشت نذر و نیاز . پس عامل ترس شما را فطرتاً به خدا نزدیک می کند .

رستم نیز چنین است و نیایش هایش از همین عامل ترس نشأت می گیرد . او فقط در مقابله با پهلوانانی نظری، سهراب و اسفندیار و همین فولادوند تورانی است که عابد می شود .

رستم بر هر کس عمودی می زند را کب و مرکب را با خاک یکسان می سازد . هیچ یک از پهلوانان شاهنامه تاب تحمل گرزه‌ی گاو سار او را ندارند . آمدن گرزه‌ی همان و با خاک یکسان شدن حریف همان .
اما فولادوند این پهلوان ترک ! ...

فولا وند از این قاعده مستثنی است . در جنگ تن به تن خوب با رستم، رستم گرزگاوس بر سر پهلوان تورانی می زند و انتظار دارد که طرف ضربه مغزی شود، خون از دو گوشش فواره زده مغزش به دهانش بریزد ولی ناگهان متوجه می شود که حریف غیر از آنی است که انتظارش را داشت :

که بشنید آوازش آن انجمن	عمودی بزد بر سرش پیلتون
زد و گوش ریزد همی بر سرش	تهمتن بدان بد که مغز سرش
تهمتن جهان آفرین را بخواند	چوفولا وند از بزرگین بماند

در اینجاست که رستم با دیدن اینکه حریف هنوز روی زین نشسته و بروبر او را نگاه می کند ناگهان شوکه شده و «جهان آفرین» را می خواند .

حال رستم به جهان آفرین پناه برده ولی فولادوند ول کن معامله نیست، پیشنهاد می کند چون بزرگ «بیر بیان» او سلاحی کارگر نیست هر دوزره‌های جنگی خود را دور بریزند و لباس دیگر به تن کرده دوباره از نوجنگ را شروع کنند ! رستم از «ترس جان» پیشنهاد حریف تورانی را با فوریت و با قاطعیت تمام رد می کند :

تو نیز اینکه داری همیدون بدار !!	نگردانم این آلت کارزار
----------------------------------	------------------------

این همان رستم مثنوی هفتاد من کاغذ است که در مقابل اشکبوس که «سوار» اسب بود از باب قدرت نمایی «پیاده» به جنگش می رفت و خطاب به طوس می گفت :

من اکنون پیاده کنم کارزار	توقیل سپه را به آئین بدار
---------------------------	---------------------------

در این کارزارها که رستم در موقعیت برتری قرار دارد حتی نمونه‌ای نیایش به درگاه خداوند متعال را نداریم تا مسئله داد هم مطرح باشد ولی زمانیکه در کارزار کار رستم زار می شود یکصد نیایش به درگاه جهان آفرین دارد و مسئله حق و ناحق بودن و داد و بداد بودن جنگ مطرح می شود .

در جنگ سهراب هم همینطور است، رستم تازمانیکه با سهراب دست و پنجه نرم نکرده است مسئله پیش دستی و پس دستی در جنگ و تئوری داد جوانشیری برایش پشیزی ارزش ندارد اما وقتی سمهه را پر زور می بیند از «بیم» سهراب عابد می شود:

دل از بیم سهراب ریش آمدش   چوباز آن چنان کارپیش آمدش

بدین کاراین بنده را پاس دار   به یزدان بنالید کای کردگار

او تازمانیکه در موضع برتر است ریش می گیرد - ریش حاکم مازناران را - ولی وقتی از بیم سهراب دلش ریش (در دمند) می شود از کردگار می خواهد که او را پاس دارد.

در جنگ اسفندیار نیز وضع چنین است، رستم تامی فهمد حربه بر بدن اسفدیار روئین تن کارگر نیست فرار را ب قرار ترجیح می دهد. او به پدرش زال می گوید: می خواهم به جایی در بروم که اسفندیار هر کجا را بدنبالم بگردد نتواند پیدا می کند:

به زابلستان گرکند سرنشان   بجایی روم کو نیابد نشان

ولی وقتی زال تذکر می دهد که پسر جان فرار در شان تو نیست، او مجبور به ماندن و جنگیدن می شود. او در این موقع است که رو به درگاه خدا نالیده و داد و بیداد و حق و باطل بودن جنگ را پیش می کشد:

همی لاف مردی فروشد همی   توانی که بیداد کوشد همی

این مسئله رستم خان، که متوجه شدیم هر وقت در تنگنای قافیه گیر کرده قرآن بر سر نیزه نموده و گر به عابد می شود ولی هر موقع در موضع برتر قرار گرفت خدا را هم بنده نیست! حال می ماند مسئله بیژن و هومان.

چنانچه در اول مبحث نیز از قول جناب جوانشیر آوردیم، بیژن نیز در مقابله با هومان به درگاه خداوند می نالد که:

بر این کینه جستن بر آهنگ ما   اگرداد بینی همی جنگ ما

نگهدار بیدار هوش مرا   ز من مگسل امروز تو ش مرا

شخصیت بیژن نیز در این جنگ همانند شخصیت فرموله شده رستم است: در برابر ضعیف رجز خوانی، در برابر قوی پناه بر خدا !!

بیژن در هیچیک از جنگهای تن به تنش به یاد خدا و حق و ناحق بودن جنگ هایش نیست. او خود یک

جنایتکار و خیانتکار جنگی است . آمده است خون سیاوش را بگیرد خون فرزند بیگناه او «فروود» را هم
قصداً و عمداً به همدستی رهام بر زمین ریخته است . اوچرا موقع کشتن فرود - فرزند دلاور ترک زاد
سیاوش - کلمه‌ای در مورد داد و بیداد جنگ سخن نمی‌گوید؟! چرا وقتی در برابر «رویین» - آن پهلوان نو
جوان تورانی - قرار می‌گیرد کرکری و رجز خوانی کرده و نقش «دیوروئین تن» را برای او بازی می‌کند:

دلاور بدو گفت من بیژنم
به جنگ اندرون دیوروئین تنم

او زمانیکه در موضع قدرت است یک پاخودش «اهریمن» است و سرنو جوان ترک را با قساوت هرچه
تمامتر بپریده و جسد بدون کفنش را در بیابان رها می‌کند:

زاسب اندر آمد سبک بیژنا
مرا او را بکردار اهریمنا

بشمشیر کردش جدا سرز تن
نیابد همی کشته گورو و کفن

«رویین» نوجوانی است که از جوانی اش هنوز بهره‌ای نبرده:

برفت از پی سود و مایه بداد
هنوز از جوانیش نابرده شاد

این بیژنی که در موضع برتر نقش «دیوروئین تن» و «شمرذوالجوشن» را بازی می‌کند و کلمه‌ای نیایش به
درگاه خداوند سبحان ندارد و حق و ناحق بودن و پیش دستی و پس دستی جنگ برایش پشیزی ارزش ندارد
وقتی در مقابل حریفی مثل هومان ترک قرار می‌گیرد و از جان شیرین نامید می‌شود در حالی که مثل «بید»
از ترس می‌لرزد به خداوند پناه برد و عابد می‌شود!

برای روشن شدن مسئله خلاصه جنگ هومان و بیژن را لشاهنامه می‌آوریم تا بینید که هسته مرکزی این
طرفداری از نیایش‌ها ، ترس‌های نهفته در درون پهلوانان شاهنامه است نه در تئوری‌های من درآورده
جناب جوانشیری .

هومان برادر پیران - وزیر افراسیاب - است . او ایرانیان را شکست داده و قدرت هرگونه مانور را از آنها
گرفته است . ایرانیان در پناه کوهی قرار گرفته و جرأت پایین آمدن را ندارند . هرچه ترکها می‌گویند باید
پایین می‌گویند نه جایمان خوش است . آخر سر حوصله هومان از این مسئله سرفته، به پیش برادر خود
پیران - وزیر افراسیاب - می‌رود:

وزان لشکر ترک هومان دلیر
بیامد به پیش برادر چوشیر

و می‌گوید: بابا این چه جنگ مسخره‌ای است، به این ایرانیان پیام بفرستید یا صلح کنند یا بجنگند

فرازکرده به بالای کوه رفته اند و پایین هم نمی آیند . پیران می گوید: مصلحت این است که تودخالت نکنی هومان قبول نمی کند . او کین شاه ایران را در دل دارد . مترجمی بر می دارد و راهی میدان جنگ می شود :

نشست از بزرگین سپیده دمان چوشیرژیان با یکی ترجمان

بیامد به نزدیک ایران سپاه پراز جنگ و دل پرزکین شاه

وقتی به اردوجاه می رسد از طلا یه داران سپاه ایران حریف می طلبد . همه سربه لاک خود فرومی برنند . هومان ول کن معامله نیست . طلا یه داران دست به دامن مترجم شده او را بواسطه قرارداده می گویند تو را به خدا شراین ترک را از سر ما کوتاه کن ما اجازه جنگ از فرمانده خود - گودرز - نداریم !!

همه یکسره بازگشتند زاوی سوی ترجمانش نهادند روی

که روپیش هومان به ترکی زبان همه گفته‌ی ما براو بربخوان

که مارابه جنگ تو آهنگ نیست !! زگودرز دستوری جنگ نیست !!

مترجم، به هرتقیبی است هومان راقانع می کند که بابا اینها کارهایی نیستند همگی پهلوانان تاناکورایی ! هستند، بیا برم به اردوجاه اصلی آنجا پهلوانان دلیری است . هومان می آید پیش رهام . رهام پهلوانی است که مثل خود بیژن یک جنایتکار و خیانتکار جنگی است . آمده است انتقام خون سیاوش را بگیرد زده فرزند بی گناه او فرود ترکزاد را هم کشته است ! بقول معروف آمده ابرو درست کند زده چشمش را هم درآورده است . رهام نیز بهانه می آورد . می گوید از گودرز فرمانده سپاه ایران اجازه جنگ ندارم اگر می خواهی با توبه جنگم برو از گودرز «ماموریت جنگی» به نام بگیر بیا . حتی خودش هم می داند چه حرف احمقانه ای می زند، کدام پهلوانی از فرمانده دشمن اجازه می خواهد که آقا اجازه می دهد فلان کس با من بجنگد ؟ ولی رهام براین کسب اجازه پای می فشارد :

زگودرز دستوری جنگ خواه !! پس از ما به جنگ اندر آهنگ خواه

در تاریخ و افسانه هیچ ملتی چنین جن و زبونی و ترس و هراسی از هیچ پهلوان و قهرمان دشمن گزارش نشده است : برو از فرماندهم بخواه که برای من ماموریت جنگی جهت جنگ با تو صادر کند !! هومان می گوید برو بابا توهمن با این یال و کوپالت، برو عوض این نیزه پنج - شش متري، دوک رشتون (جهره) زنان را بگیر :

بدو گفت هومان که خیره مگوی بدین روی با من بهانه مجوی

تواین نیزه رادوک رشتن گزین

نه مرد سواری و نه دشت کین

البته این رهام خان در مقابله با هومان است که احتیاج به دوک رشتن زنان دارد ولی در جنگ با «بارمان ترک» یک «هنده جگر خواره» است که نگو. او پس از کشتن حریف جگرش رادریده و خون جگر حریف را برای به اصطلاح گرفتن انتقام خون سیاوش به چهره اش می‌مالد. همان سیاوشی که فرزندش را عالمای «واعدا» به همدستی همین جناب بیژن خان نیز کشته است!!

هومان مترجم رامی زند بغلش و می‌آید پیش فریبرز. فریبرز از آن پهلوانانی است که کبکه و بدبه ای دارد. او زمانی علمدار در فشن کاویان بود. شاهزاده و فرزند پادشاه ایران است. هم پهلوان است هم شاهزاده، چشم حسود کور از هرانگشت این شاهزاده - پهلوان هنری می‌بارد:

بیامد بکر دار پیل دمان
به نزد فریبرز با ترجمان

هومان به مترجم می‌گوید به این آقا بگو من ازنظر نژاد و پایه پهلوانی با تو برابر م پس بهتر است که تو به جنگ بیایی یا زواره یا گرازه را به جنگ بفرست:

من از تخمه تور توران شهرم
بگوهر مگر با تو خود هم رهم
و گرتونیایی، به جنگ رواست
زواره، گرازه نگرتا کجاست
هومان می‌گوید اگر تو بجنگم نیایی بهتر است بگویی زواره یا گرازه بجنگم بیایند.

زواره و گرازه دو تن از بزرگترین پهلوانان ایران هستند. زواره برادر رستم است و همان کسی است که رستم را تحریک کرده که بعد از امان دادن به مردم توران آنها را برخلاف اصول جوانمردی قتل عام نماید و «رستم پرخور و بی خرد» نیز تحریک شده و آلت دست او در کشتار مردم بیدفاع گردیده است! زواره از آن پهلوانان یال و کوپال دار است. او در جنگ‌ها «شیر» و «ازدها» است!! فردوسی در توصیف او می‌گوید:

زواره که بد اژدهای دلیر (۳۴)
سوی میسره نام بردار شیر

گرازه نیز از آن پهلوانان استخوان شکن است و پهلوانان را چنان برزمین می‌زند که استخوان هایش خرد و خمیر می‌شود:

چنان سخت زد برزمین کاستخوانش
شکست و برآمد زتن نیز جانش (۳۵)

هر دوی این پهلوانان شیر و اژدها و صف شکن استخوان شکن با دیدن هومان از ماده جیم (پنهان شدن از ترس) استفاده کرده‌اند و به این زودیها آنها را نمی‌شود پیدا کرد. بیچاره فریبرز این وسط گیر کرده است.

همه از ترس بهانه مشترک می‌آورند: ما کارهایی نیستیم برو پیش گودرز، او فرمانده سپاه است:

سپه را بدويست فرمان جنگ
بدو بازگردد همه نام ننگ
اگر با توازن جنگ فرمان دهد
دل را برداخ درمان نهند

تازه یک قمپزی نیز در می‌کند: اگر گودرز بگوید با توبجنگم نمی‌دانی چه آب خنکی بر دلم می‌پاشد! این هم قمپز در کردن پرچمدار ارتش شاهنشاهی است.

هومان می‌بیند پرچم دار ارتش شاهنشاهی هم جازده لذا باتمسخر می‌گوید ای جهان پهلوان جان:
بدین تیغ کاندر کمر بسته ای زمردان جنگی کرا خسته ای؟!

یعنی با این شمشیری که به کمر بسته ای از جنگ‌جویان چه کسی را خدمی کرده‌ای؟!
البته از انصاف نباید گذشت که وقتی او چشم هومان را دور می‌بیند چنان «شیر»! می‌شود که نگو، این شاهزاده - پهلوان در غیاب هومان اولین کسی است که بر پهلوان لشکر خصم می‌تازد و چنان شیر در نده می‌شود که گلbadترک را ازوسط بدونصفه می‌کند:

نخستین فریبرز گرد دلیر
زلشکربرون تاخت برسان شیر
بر آورد و زد تیغ برگردنش

آنها در این گونه موقع (شیرشدنها و دلیرشدنها و شقه کردنها) هیچ گونه راز و نیازی برای نمونه به درگاه خداوند متعال ندارند و به سادگی می‌زنند و می‌کشنند و در قید و بند تثوری‌های جانب جوانشیر نیز نیستند.
به هر حال، هومان پیش گودرز فرمانده سپاه شاهنشاهی ایران می‌رود و می‌گوید یا الله یا خودت به جنگم بیایای کی را بفرست بجنگم بباید. گودرز بهانه می‌آورد که برو بابا من عارم می‌آید با توبجنگم من شیرم و تو رو باه!! اصلاً جنگ شیر و رو باه را دیده‌ای؟!:

دلیری مکن جنگ مارا مخواه
که رو باه با شیر ناید براه (۳۶)

از رو باه اصرار و از شیر ترسو انکار!! سر آخر هومان به خال می‌زنند و می‌گوید تمام این الفاظ همه بهانه است تو از موقعی که در جنگ‌های لادن و پشن قدرت جنگی مرادیده‌ای چشمت ترسیده و جازده‌ای:
به گودرز گفت گرنیایی به جنگ
تبه من نه زانست کایدتن ننگ
از آن پس که جنگ پشن دیده‌ای
سر از رزم ترکان به پیچیده‌ای
به آوردگه درستودی مرا (۳۷)
به لا دن به جنگ آزمودی مرا

هومان وقتی می بیند از بام تاشام اسب ها و مترجم بیچاره را خسته کرده و تابه حال حریفی پیدانکرده است
می گوید امروز گذشت شب شد اما فردا حتما باید یکی به جنگم بباید اصلاً این بیژن خان جناب جوانشیر
کجاست چرانمی آید به جنگم . اگر تا فردا آفتتابی نشود من می دانم و این سپاه شاهنشاهی و برای اینکه زهر
چشمی هم بگیرد چهار نفر از روز بانان (نگهبانان) را به ضرب تیر می کشد و می رود .

فردا صبح بیژن - همان پهلوان یال و کوپال دارشاهنامه - یراق و یساق می کند و جهت تبرک هم که شده
رزه سیاوش را می پوشد و عازم میدان می شود . وسط های جنگ تشنگ و خسته شده کمی خستگی
می خواهند در کنند . بیژن در حالی که از ترس مثل «بید» می لرزد و از «جان شیرین نا امید» شده است تازه
به یاد خداوند و تئوری داد جوانشیر می افتد . در همین جاست که اشعاری که آقای جوانشیر از قول ایشان
آورده بزرگیان جاری می کند و مسئله داد و بیداد و حق و ناحق بودن جنگ را پیش می کشد !!

تن از درد لرزان چواز باد بید	دل از جان شیرین شده نا امید
به یزدان چنین گفت کای کرد گار	تو دانی نهان و من و آشکار
اگرداد بینی همی جنگ من	وزین جستن کین و آهنگ من
زمن مگسل امروز تو ش مر	نگه دار بیدار هوش مر (۳۸)

پس چنانچه روشن است بیژن خان نیز همچون رستم دستان در زمانی که سمه پر زور است عابد وزاهد
می شود و مسئله داد و بیداد را پیش می کشد و الا در موقع برتری و موضع قدرت این قهرمان شاهنشاهی نیز
خود از شمر و یزید و هنده جگر خواره کمتر نیست و تئوری داد جوانشیر را به پشیری نمی گیرد .

۱۰- کودتای بهرام چوبین و تحریفات جناب جوانشیر :

آقای جوانشیر برای تحمیل بینش سیاسی خود بر فردوسی گفتیم که سعی در تعریف شاهنامه دارد . در
حمسه داد یکی از تحریفات انجام داده کودتای بهرام چوبین است . جوانشیر برای اثبات انقلابی بودن
فردوسی مجبور می شود اول ماسک انقلابی بر چهره بهرام چوبین زده و بعد فردوسی را وارد که از این قیام
حمایت نماید و بعد نتیجه بگیرد که بفرمایید نگفتم «شاھ پرستی ضد معتقدات فردوسی» (۳۹) است .
بینید فردوسی چطور از بهرام چوبین حمایت می کند این حمایت به خاطر این است که فردوسی با بهرام
چوبین هاست و «روش بهرام اتعکاسی است از بینش سیاسی فردوسی» (۴۰)

مادراین مبحث برآنیم ثابت نماییم نه تنها به زعم آقای جوانشیر، فردوسی از بهرام چوبین حمایتی نکرده بلکه از بهرام چهره‌ای بدست داده که با بینش سیاسی خود آقای جوانشیر هم به ظاهر متضاد است. در ضمن می‌خواهیم نشان دهیم که آقای جوانشیر چگونه برای اثبات تئوری‌های من درآورده خود شاهنامه را تحریف می‌کند. لذا کوتای بهرام چوبین را بطور خلاصه از حماسه داد می‌آوریم تا خوانندگان به عمق تحریف واقع شوند. خلاصه «قیام»!! از زبان جناب جوانشیر چنین است: «پس از کسری پسرش هرمزبه شاهی می‌رسد. او در آغاز سخن از داد می‌راند اما روزگاردادگری هرمزکوتاه است. جایش که محکم شد بر می‌گردد. در چنین وضعی کشور پرآشوب [می‌شود] از هرسوی دشمنان بر ایران روی [می‌آورند]... فردوسی با چنین مقدمه چینی ماهرانه و با تفضیل و توصیف فراوان ظهور بهرام چوبین و قیام[!] اوراضرور می‌سازد. بهرام به جنگ ترکان می‌رود و پیروز می‌شود ولی شاه از بهرام بهانه می‌گیرد و به او نامه تندي می‌نویسد و به جای خلعت دوک زنانه هدیه می‌فرستد. بهرام راه قیام[!؟] را پیش می‌گیرد. در این موقع با کودتای نظامی هرمزسرنگون می‌شود و خسرو به شاهی می‌نشیند. سرانجام جنگ رویارویی در می‌گیرد. بهرام گریخته پیش خاقان [ترکان چین] می‌رود. خسرو قاتلی را جیر کرده اورامی کشد. فردوسی تا پایان به این جنبش وفادار است[!؟]. او کلمه‌ای علیه بهرام نمی‌گوید. اوراهرگز نکوهش نمی‌کند[!؟] در حالی که همه منابع دیگر که از خیزش [!؟] بهرام یادی کرده‌اند سرانجام اورام محکوم دانسته‌اند» (۴۱) این خلاصه «قیام»!! بهرام چوبین از زبان جناب جوانشیر است ولی آیا جوانشیر هیچگونه تحریفی در این «کودتا» انجام نداده؟ چرا!

بامراجعه به متن شاهنامه به عمق تحریفات آقای جوانشیر پی می‌بریم و متوجه می‌شویم که فردوسی نیز سرانجام کوتای بهرام علیه «شاه» را به نفع «شاه» محکوم می‌کند. جوانشیر بعد از تاکید بر اینکه فردوسی سرانجام قیام را برخلاف سایر مولفین محکوم نکرده چنین ادامه سخن می‌دهد:

«در سایر روایتها بهرام چوبین [از قیام علیه شاه] پشیمان و معترف به اشتباه است... شعالی دوبار بهرام را وامی دارد که از قیام علیه شاه ابراز نداشت کند» (۴۲)

ولی واقعیتش این است که فردوسی از بهرام حمایت نمی‌کند و ادعای حمایت درست نقطه اوج تحریف شاهنامه است. در شاهنامه بهرام از کوتای علیه شاه نه تنها خود پشیمان شده بلکه سپاهیان کوتاگر رانیز نصیحت می‌کند که از خسرو (شاه ایران) اطاعت کند.

حال ما به اول داستان مراجعه می‌کنیم و با پژوهش‌های خود ثابت می‌نماییم که برخلاف نظر آقای جوانشیر که فکر می‌کند «فردوسی با زمینه چینی ماهرانه و تفضیل و توصیف فراوان ظهور بهرام و قیام او را ضرور می‌سازد» (۴۳) ثابت می‌کنیم فردوسی با همین زمینه چینی‌ها «کوتای» بهرام را بی مورد جلوه می‌دهد چه کوتای بهرام علیه هرمز زمانی در شاهنامه آغاز می‌شود که هرمز از بیدادگری برگشته و دادگر شده است و کوتا بر علیه پادشاه دادگر نیز محکوم است. می‌بینید که چگونه فردوسی قبل از آغاز کوتا آب توبه بر سر هرمز ریخته و نظریه من در آورده آقای جوانشیر را چه سان نقش برآب نموده است. در شاهنامه با تیتر درشت این عنوان را می‌خوانیم:

برگشتن هرمز از ستمکاری به دادگستری

نه خون ریخت زان پس نه بیداد کرد
نه از بد روانش همی یاد کرد
فردوسی بعد از این زمینه چینی‌ها برای نشان دادن اینکه هرمز عادل گردیده بود نمونه هایی چند از دادگری
اور آورده و نتیجه می‌گیرد که:

به هر کشوری داد کردی چنین
زده قان همی یافته آفرین
منجمله از دادگری هرمز بعد از برگشتن از ستمکاری این است که قانونی می‌گذرانند که بر اساس آن
هر انسی به کشتزاری برود و محصول آنجارا پایمال نماید باید گوش ودم اسب بریده شود. در اجرای این
فرمان حتی گوش ودم اسب و لیعهد خود یعنی خسر و نیز بریده می‌شود:

برآشفت از آن اسب او شهریار
جهان دیدگان را همه کرد خوار
بدان کشتزاری که بنهاد سم
به خنجر جدا کرد ازا گوش ودم
و بازنمونه دیگر از دادگری و دادگستری او را فردوسی می‌آورد مبنی بر اینکه:
روزی یکی از افسران سپاه به باع انگوری می‌رود و از انگورهای باع می‌خورد. با غبان سربز نگاه می‌رسد
ومی‌گوید:

چار نج نابره کردی تباه
بنالم کنون از تو در پیش شاه
افسر که از دادگری شاه در هراس است کمر بند زرین خود را عوض انگورهای خورده به با غبان می‌دهد:
بدو داد پرمایه زرین کمر
به هر مهره‌ای در نشانده گهر

باغبان بعد از گرفتن کمر بند زرین، تازه منت بر سرافسر می‌گذارد که برو خداراشکرکن که از توبه پادشاه دادگر شکایت نکردم والا شاه دادگر پدرت رادرمی آورد:

سپاسی نهم بر تو بربزین کمر

بعد فردوسی چنین ادامه سخن می‌دهد:

یکی مرد بد هرمز شهریار	به پیروزی اندر شده نامدار
به مردی ستوده به هران جمن	گه رزم هرگز ندیدی شکن
که هم داد ده بود و هم داد خواه	کلاه کیی بر کشیده به ماہ
نکردی به شهر مداين درنگ	دلاور شهی بود بانام و ننگ
بهار و تموز وزمستان و نیر	نیاسود هرگز بیل شیر گیر
همی گشت گرد جهان سربه سر	همی جست با پادشاهی هنر
چوده سال شد پادشاهیش راست	زهر کشور آوای بد خواه خواست

می‌بینید درست در زمانی که هرمز دادگر شده و ده سال است که با دادگری پادشاهی می‌کند ناگهان ژنرال چهارستاره‌ای پیدا شده برصداو «کودتا» می‌کند و جزای «آوای بد خواه» نیاز از قبل معلوم است. کسی که بر «دادگر» بشورد «دیو» اورا «بیراه» کرده است.

بهرام در آخرین لحظات حیات از کرده خویش پشیمان می‌شود و به گردیه - خواهر شاه پرست خود - اعتراف می‌کند که اگر به حرفهای توگوش داده بودم حالا دچار این مصیبت نشده بودم.

چنانچه می‌بینید در نهایت فردوسی نیز به راهی می‌رود که ثعالبی رفتنه است یعنی محکوم کردن کودتا علیه شاه. بهرام صراحتاً به خواهرش می‌گوید که برای بدست آوردن تاج و تخت پادشاهی دیوا او را گمراه کرده بود. بشنویم از شاهنامه وقتی که نصیحت‌های گردیه خواهر شاه پرست بهرام تمام می‌شود بهرام چه اعترافاتی می‌کند:

چو آن خسته بشنید گفتار اوی	بدید آن دل و رای هوشیار اوی
به ناخن رخان خسته و کنده موی	پراز خون دل دیده پر خاک روی
بزاری و سستی زبان برگشاد	چنین گفت کای خواهر پاک زاد
ز پندت نبد هیچ مانند چیز	ولیکن مرا خود برآمد قفیز

زهروگونه چون دیوبد راهبر	همان پند بر من نبد کارگر
کزو بود گیتی به بیم و امید	نبد مهتری بر تراز جمشید
جهان کرد بر خویشتن بر سیاه	بگشت او بگفتار دیوان زراه
جهاندار نیک اخترونیک پی	همان نیز بیدار کاوس کی
شنیدی بدیها که او را رسید	تبه شد بگفتار دیو پلید
زخوبی همی دست کوتاه کرد	مرا نیز هم دیوبیراه کرد
زبرج بره تابه ماهی ترا راست	مرا گفت دیهیم شاهی توراست
کنون گرببخش دزیزان سزد	پشیمانم از هر چه کردم زبد

انسان بعد از خواندن ابیات فوق متعجب می شود از این همه و قاحت که کسی مدعی داشتن یک دیدگاه علمی باشد و آنوقت بگوید همه قیام بهرام چوبین را محکوم کردن غیر از فردوسی . عزیز دل برادر، فردوسی سهل است خود بهرام هم از کرده خود پشیمان است آنوقت شما فرافکنی می فرمایید؟! آیا کاتولیک تراز پاپ شده اید؟!

به هر حال بعد از این پشیمانی، بهرام سفارش می کند که گردیه - خواهر شاه پرست اش - به سوی شاه رفته و از قول او به شاه بگوید بهرام از تو خشنود است تو نیز از او خشنود شو!! به اصطلاح اگر بد کردیم حلالمان کن . در ضمن اگر «آمرزشی» (عفوی) از شاه برای سپاه کو دتا گرمی تواند، بگیرد . در ضمن سپاه را نیز به فرمان برداری از شاه تشویق می کند:

بگوئید و گفتار او بشنوید	همه یکسره پیش خسرو شوید
چو خشنود شداو، تو خشنود شو	که خشنود شداز تو بهرام گو
جز اوران خوانید خورشید و ماه	گر آمرزش آید شما راز شاه

بدینسان می بینید با تحریف آشکار از شاهنامه چهره کسی که به قول خود «دیو» او را اغوا کرده و به دنبال تاج و تخت شاهی فرستاده و در این رابیگانگان (شاه ترکان) نیز حمایتش کرده به «چهره انقلابی» و «سوپر انقلابی» با تحریفات آقای جوانشیر تبدیل می شود تا تئوریهای من در آورده ای او را بهتر اثبات فرمایند . در صورتیکه حوادث درست برخلاف نوشه های او در جریان است و معلوم نیست آقای جوانشیر با چه جرئتی در روز روشن صفحه ۲۴۱ حمامه داد را نوشته مبنی بر اینکه «فردوسی تا پایان به این جنبش وفادار است . او

کلمه‌ای علیه بهرام نمی‌گوید و اورانکوهش نمی‌کند. در حالیکه همه منابع دیگر که از خیزش بهرام یادی کرده‌اند، سرانجام اورا محاکوم دانسته‌اند»[!!] به درستی که این جرئت و شهامت در تحریف قابل تقدیر و لایق جایزه نوبل در رشته تحریفات ادبی می‌تواند باشد.

حال بعنوان موضوع جنبی در کودتای بهرام چند مسئله رانیز متذکر می‌شویم:

۱۱- تعمیم عقاید یک سپاه به عقاید کل جامعه:

آقای جوانشیر در طول این مبحث و مخصوصاً در صفحه ۲۳۷ تاکید می‌کند که در جنگ بهرام با خسرو «ایرانیان با او» (خسرو) [دشمنند و یار بهرام] اند.

البته بگذریم از اینکه اگر دست مردم زحمتکش ایران بود هیچ کدام از این وابستگان طبقه اشراف را نمی‌خواستند و استنباط غلط آقای جوانشیر است که عقاید یک سپاه را به حساب عقاید کل جامعه گذارده و از این بیت:

سباه تو بالشکر دشمنند
ابا او همه یکدل و یک تنند

نتیجه غلط می‌گیرد که «ایرانیان» با بهرام اند. مادر اینجا برآئیم که ثابت کنیم حتی با معیارهای خود آقای جوانشیر نیز «ایرانیان» با بهرام نبوده‌اند و خود بهرام در شاهنامه طوری ترسیم شده که یاد آور ضحاک است. به این طومار جمع کردنه‌ها و گواهی به سبک ضحاک خواستن‌ها توجه فرمایید:

به رجای کرسی زرین نهاد
چوشاهان پیروز بنشست شاد

چو آوازه‌ی دارنده‌ی پاس خواست
قلم جست بهرام و قرطاس خواست

بیامد دبیر خردمند و راد
دوات و قلم پیش دانا نهاد

بدو گفت عهدی زایرانیان
بباید نوشتمن برین پرنیان

که بهرام شاهست و پیروز بخت
سزاوار تاج است وزیبای تخت

نجوید جز از راستی در جهان
چه در آشکارا، چه اندر نهان

گواهی نوشتند یک یک مهان
که بهرام شد شهر یار جهان

نه از دل برو خوانند آفرین
که پرداخته از توباد ازمین (۴۴)

می‌بینید که «ایرانیان» هم «نه از دل برو خوانند آفرین»

بهرام بعد ازین طومار جمع کردن های ضحاک وار و شاه شدنش به مخالفان سیاسی خود اولتیماتوم می دهد که «سه روزه ایران را ترک کنند»:

که برخاست پرخاش و کین از میان	چنین گفت از آن پس به ایرانیان
اگر کژه باشد گراز راستان	کسی کوبیدن نیست همداستان
چهارم چواز چرخ گیتی فروز	به ایران نباشند بیش از سه روز
بدین بوم و بر بیش ازین نغنوید	برآید همه نزد خسرو شوید
برآن پادشاهیش دلخسته بود	هر آنکس که با شاه پیوسته بود
پراکنده گشتند از آن مرزو بوم (۴۵)	برفتد از آن تامرزروم

و این یاد آور سخنان آن شاه احمق است که گفت: هر کس در حزب رستاخیز عضو نیست و مخالف من است پاسپورت بگیرد و ببرود. اینست نمونه ای از کشف چهره های انقلابی و سوپرانقلابی جناب جوانشیر در طول تاریخ و افسانه های ایران!

۱۲- علت اصلی کودتا:

جالب اینجاست که علت اصلی کودتا در شاهنامه «دزدی از اموال غارتی» ذکر شده است حال آقای جوانشیر چگونه توجیه خواهند کرد جای خود محفوظ است. در شاهنامه می خوانیم وقتی «اموال غارتی» لیست برداری می شود:

ستاره شناسان و فرخ مهان	شمارش ندانست کسی در جهان
سخنگوی و روشن دل و یاد گیر	فرستاد بهرام مردی دبیر
که بود در دژ و هم به دشت نبرد	بیامد همه خواسته گرد کرد
دو موزه بد و در ز گوهر نگار	ابا خواسته بود دو گوشوار
به گوهر سه رشته براو تافه	همان شعشه زربراو بافت
بسختند هر یک به من بود هفت	دو برد یمانی همه زربفت
نبود آگه از جستن داوری	سپهبد زکری و کند آوری
دو موزه بنامه نکرد ایچ باد	دو برد یمانی بیک سونهاد

یعنی تیمسار سپهبد بهرام چوبین - که جناب جوانشیر او را رستم دوره تاریخی می‌داند!! و نیز می‌گوید که «روش بهرام انعکاسی است از بینش سیاسی فردوسی» (۴۶) - از بد طیتی و حیله‌گری ازدواج پارچه یمانی و دوگوشواره و دوچفت کفشه در لیست اموال یاد نکرد و آنها را برای خود برداشت! هرمز وقتی از آتابه دزدی - ببخشید از کفش و گوشواره و پارچه دزدی - تیمسار سپهبد بهرام چوبین خبردار می‌شود می‌گوید:

همه رنج او سر بسر باد گشت

ونیز قابل توجه است تیتر شاهنامه:

آگهی هرمز از ناراستی بهرام

نهایت کارها به فرستادن جامه و دوک زنان می‌کشد که حالا وقتی همچون بیوه زنان کفش و گوشواره و پارچه دوست می‌داری پس این جامه زنان رانیزد برکن و دوک بریس . بهرام نیز از راه حقه بازی و برای تهییج ارتش جامه زنان را پوشیده در صبحگاه حاضر شده می‌گوید سربازان وطن پرست شما که در جبهه‌های جنگ پدرتان در آمده ببینید شاهنشاه چه هدیه‌ای برای من و شما فرستاده است بفرمائید این هم لباس و دوک زنان و .... و کودتا آغاز می‌شود!!

بهرام گام در راهی ناخواسته می‌نهد . بارها می‌خواهد برگردد ولی جریان اورابدن بال خود می‌کشد . وقتی گردیده - خواهر بهرام - اورامت‌هم به بیخردی می‌نماید بهرام قبول می‌کند که اشتباه بزرگی مرتکب شده ولی کار از کار گذشته و دیگر چاره‌ای ندارد:

بدان گفتم این ای برادر که تخت

که دارد کف راد و فرو نژاد

ندانم که بر تو چه خواهد رسید

بدو گفت بهرام کاینست راست

ولیکن کنون کار از این درگذشت

نیابد مگر مردم نیک بخت

خردمند و روشن دل و پرز داد

که اندر دلت شد خرد ناپدید

بدین راستی پاک یزدان گواست

دل و مغز از آز بیمار گشت

می‌بینید که خود بهرام اعتراف می‌کند که آزو حسد دل و مغزش را معیوب کرده است حالا چرا مغز سالم تئوری‌سین حزب طبقه کارگر براین مغز بیمار تهمت انقلابی و سوپرانقلابی می‌زند خود جای بسی حرفه‌امی تواند باشد که بحث از آنرا بفرصت مناسب موكول می‌کنیم لذا به همین چند بند ذکر شده علی الحساب اکتفا می‌شود.

منابع و مأخذ

- ۱- علل گرایش به مادیگری به ضمیمه ماتریالیسم در ایران، مرتضی مطهری، شماره ثبت ۱۳۳۱، مرداد ۱۳۵۷، ص ۱۵
- ۲- حمامه داد، جوانشیر، انتشارات حزب توده، شماره ۶۸، تهران، ۱۶ آذر ۱۳۵۹، ص ۷۸
جوانشیر می‌گوید: «شاهنامه ضد سیاست وايدئولوژی محمود» است! عرض می‌کنم خوب اگر چنان بود چرا شاهنامه اش را جهت دریافت صله به ایشان تقدیم کرد؟! . فرد ناقص العقل کسی است که «شمر نامه» در قهرمانی های شمر بن ذوالجوشن در ماجراهای جنگ های کربلا بنویسد و به «شاه عباس صفوی» جهت دریافت صله تقدیم نماید و انتظار داشته باشد که به ایشان «گنج» هم بدهند!!:

که شاهم ببخشد به پاداش گنج !!

چو سی سال بردم به شهنامه رنج

xxx

بسی رنج بردم به امید گنج

سی و پنج سال از سرای سپنج

۳- همانجا، ص ۸۱

۴- همانجا، ص ۱۴۹

۵- همانجا، ص ۹۴

۶- همانجا، ص ۱۸۱، نویسنده از بس در انقلابی جلوه دادن رستم عاجزو درمانده است که به اصطلاح «قیام» !!

رستم دستان شاهنامه مثنوی هفتاد من کاغذ را تنها در یک برگ (۱۸۱-۱۸۲) توانسته بیاورد، آنهم با واژه‌های کلی! جنابش اختلاف نظر و نفراز هیئت حاکمه را قیام!! می‌نامد و جالب اینکه قیام‌گر یعنی رستم مثل پیرزنان باگریه وزاری پیش کاووس می‌رود که بر علیه او به اصطلاح «قیام» فرموده است:

دو دیده پراز آب و دل کینه جوی
به درگاه کاووس بنهاد روی

جالب تر اینکه تلفات این قیام و انقلاب لابد اکتبر گونه، تنها یک زن یعنی سودابه است! و همه چیز به خوبی و خوشی به اتمام می‌رسد و دوباره کی کاووس شاه است و شعبان بی مخ، پهلوان! ونتیجه اخلاقی اینکه: سیاوش زگفتار زن شد به باد

خجسته زنی کاوز مادر نزد

(شاهنامه فردوسی، محمد عباسی، کتابفروشی فخر رازی، چاپ چهارم، تهران، جلد اول، ص ۱۲۶)
یعنی سیاوش چون به توطئه زن نابود شد پس بهترین زن آن زنی است که اصلاً از مادر متولد نشود!! یعنی اگر «شعاری»، عرض شود می‌شود «مرگ بر زن»!!

بدبختی و فلاکت حزب توده را از همین تئوری‌سین هایش می‌توان دریافت که عضو کمیته مرکزی اش معنی تضاد هیئت حاکمه و باند بازیهای آنان را با هم دیگر نفهمیده و اختلاف نظرهای را با واژه‌های «قیام» و «خیزش» و «جنبش» و «انقلاب» ببررسی می‌کند. حزب توده و سازمان افسری و خود اتحاد جماهیر شوروی با آن یال و کوپالش که بیخودی به باد نرفت! مگر حضرات «رفقای» کمیته مرکزی نبودند که به افسران فراری توصیه، کردند که حتماً برونده و خود را به مامورین اطلاعاتی رژیم معرفی کرده «زمین مزروعی» (زراعتی) و «تراکتور» بگیرند! افسران را از پشت تانگ‌ها پیاده کرده می‌خواستند پشت تراکتورها بشانند!!

محاکمه سازمان افسری

جوانشیر در کتاب حماسه داد، رستم را فردی انقلابی می‌داند که حتی بر علیه کیکاووس پادشاه ایران «قیام» نیز کرده است! ولی در انقلابی جلوه دادن رستم چنان در گل مانده که قیام رستم دستان شاهنامه هفتاد من کاغذ را تنها در یک برگ توانسته بیاورد آن هم با واژه‌های کلی. جنابش اختلاف نظر و نفراز

هیئت حاکمه نظام را «قیام» می‌نامد. بدبختی و فلاکت حزب توده را از همین تئوری‌سین هایشان می‌توان دریافت که «عضو کمیته مرکزی اش» معنی تضاد هیئت حاکمه و باند بازی های آنان را با هم دیگر نفهمیده و اختلاف نظرها را با واژه‌های «قیام»، «خیزش»، «جنبش» و «انقلاب» ببررسی می‌کند. حزب توده و سازمان افسری و خود اتحاد جماهیر شوروی با آن یال و کوپالش که بیخودی به باد نرفت: مگر حضرات «رفقای» کمیته مرکزی نبودند که به افسران فراری توصیه، کردند که حتماً برونده و خود را به مامورین اطلاعاتی رژیم معرفی کرده «زمین مزروعی» (زراعتی) و «تراکتور» بگیرند! افسران را از پشت تانگ‌ها پیاده کرده می‌خواستند پشت تراکتورها بشانند!!

- ۷- همانجا، ص ۱۵۷
 ۸- همانجا، ص ۱۵۹
 ۹- همانجا، ص ۱۴۸
 ۱۰- همانجا، ص ۱۴۹
 ۱۱- همانجا، همان صفحه

۱۲- رستم در مورد تاج بخش بودنش به اسفندیار می‌گوید بیا تاج گشتاسب را از سر ش برداشته، بر سر تو بگذارم و خودم هم نوکر کمر بسته در بارت باشم:

سپاسی به گشتاسب زین برنهم	به مردی ترا تاج بر سر نهم
چنان چون ببستم به پیش کیان	از آن پس ببندم کمر بر میان
کسی رابه تن در نباشد روان	چو تو شاه باشی و من پهلوان

بلی، اگر تو شاه باشی و من پهلوان کسی جرئت نفس کشیدن پیدا نمی‌کند: کسی رابه تن در نباشد روان!

۱۳- همانجا، ص ۲۸۲

۱۴- همانجا، ص ۲۶۰

۱۵- همانجا، ص ۶۲

۱۶- همانجا، ص ۳۲۰

۱۷- همانجا، ص ۳۲۲

۱۸- عطار معروف تبریز که گیاهان دارویی برای هر درد با درمان و بی درمان تجویز می‌کند.

۱۹- فالچی معروف تبریز که از یمن و برکت این شغل شریف برای خود دم و دستگاهی دارد.

۲۰- کتابی مستطاب در طلسمات و تسخیر کواكب و اجنه... که چاپهای مختلف آن برای مشتریان پروپاقرص ایرانی اش از پاکستان هر روزه وارد می‌شود.

۲۱- همانجا، ص ۳۲۱

۲۲- همانجا، ص ۳۲۷

۲۳- همانجا، همان صفحه

۲۴- همانجا، ص ۱۳

۲۵- داوریهای عجیب تاریخ، منوچهر حق‌گو، انتشارات سنایی، تهران، ۱۳۷۹، ص ۳۰۶

۲۶- تاریخ سیستان، چاپ ملک الشعرا بهار، ۱۳۱۴، ص ۷، به نقل از سرچشمه‌های فردوسی شناسی، ص ۱۸۸

۲۷- حماسه داد، ص ۲۷۳

۲۸- گیومه از خود جناب جوانشیر است.

۲۹- تاکید از خود جناب جوانشیر است.

۳۰- حماسه داد، ص ۲۷۵

- ۳۱- بیچاره سردار مدافع «شهر بیگناهان» که چه اسم و لقبی برایش عطا شده است.
۲۸۹- حمامه داد، ص
- ۳۲- همانجا، صص ۲۷۸-۲۷۹
- ۳۳- فرهنگ نامهای شاهنامه، منصور رستگار فسایی، جلد اول، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی،
تهران، ۱۳۶۹، ص ۵۱۸
- ۳۴- فرهنگ نامهای شاهنامه، منصور رستگار فسایی، جلد دوم، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی،
تهران، ۱۳۷۰، ص ۸۴۲
- ۳۵- شاهنامه، ابوالقاسم فردوسی، تصحیح: محمد عباسی، انتشارات فخر رازی، جلد دوم، چاپ چهارم،
تهران، ۱۳۷۳، ص ۲۱۳
- ۳۶- شاهنامه، ابوالقاسم فردوسی، تصحیح: محمد عباسی، انتشارات فخر رازی، جلد دوم، چاپ چهارم،
تهران، ۱۳۷۳، ص ۲۱۴
- ۳۷- همانجا، ص ۲۱۶
- ۳۸- همانجا، ص ۲۱۶
- ۳۹- حمامه داد، ص ۳۴
- ۴۰- همانجا، ص ۲۲۹
- ۴۱- همانجا، ص ۲۴۱
- ۴۲- همانجا، همان صفحه
- ۴۳- همانجا، همان صفحه
- ۴۴- شاهنامه، ابوالقاسم فردوسی، تصحیح: محمد عباسی، جلد چهارم، صص ۴۸۰-۴۸۱
- ۴۵- همانجا، ص ۴۸۱
- ۴۶- حمامه داد، ص ۲۲۹